VIR ELKE DAG

'n Bybelse Dagboek
ten dienste van
die daaglikse gebruik deur gelowiges.

1966

VOORWOORD

Op versoek van verskillende gemeentes het die Kommissie van die Algemene Kerkvergadering die ondergetekendes opgedra om verantwoordelik te wees vir die jaarlikse uitgawe van 'n Bybelse Dagboek wat kort oordenkings vir daaglikse gebruik sou bevat. Na oorweging van verskillende moontlikhede is in oorleg met die redaksie van DIE ALMANAK en die Administrateur besluit om die dagboek aan te bied as 'n bylae tot DIE ALMANAK. Die medewerkers, wie se name hieronder vermeld word, het in 'n betreklike kort tyd hul bydraes gereedgemaak en hulle word van harte bedank.

Aangesien die dagboek 'n jaarlikse instelling word, sal ons oor 'n tydperk van ongeveer drie jaar in staat wees om al die predikante van die Kerk die geleentheid te gee om as medewerkers op te tree en sodoende te verseker dat verskeidenheid en frisheid steeds 'n kenmerk van die dagboek sal bly.

Die dagboek is so ingerig dat die lesers aan die hand daarvan die kerklike jaar sal volg, soos dit ook die geval is in die erediens van die Kerk. Dit is belangrik dat die aangegewe Skrifgedeeltes gelees sal word voordat die oordenking gelees word, aangesien die oordenkings juis bedoel is om die Heilige Skrif vir die lidmate uit te lê.

Ons vertrou dat die dagboek op beskeie wyse sal bydra tot verdieping van ons geloofslewe en tot toerusting van al die lidmate van die Kerk vir die stryd teen die magte van die duisternis.

B. J. ENGELBRECHT
A. D. PONT
J. P. OBERHOLZER

MEDEWERKERS

1 Jan. — L. M. le Roux
2-15 Jan. — G. J. J. Roos
16-29 Jan. — D. B. Snyman
30 Jan.-9 Feb. — J. D. H. Smit
10-19 Feb. — F. J. van Zyl
20 Feb.-5 Maart — C. G. Botha
6-19 Maart — D. J. C. van Wyk
20 Maart-2 April — H. N. Botha
3-7 April — A. J. Nolte
8-10 April — L. M. le Roux
11-23 April — S. P. Viljoen
24 April-7 Mei — J. G. du Plessis
8-18 Mei — J. J. P. Müller
19 Mei — S. P. J. J. van Rensburg
20-29 Mei — N. H. Buitenweg
30 Mei-4 Junie — P. W. Venter
5 Junie — B. J. Engelbrecht
6-18 Junie — J. J. Engelbrecht Jnr.
19-30 Junie — J. G. M. Dreyer
1-16 Julie — H. M. E. Dreyer
17-31 Julie — J. A. P. van Tonder
1-14 Aug. — P. M. Smith
15-23 Aug. — J. A. A. A. Stoop
24 Aug. W. J. Roos
25 Aug. — J. A. A. A. Stoop
26-28 Aug. — W. F. H. Huyzers
29 Aug.-4 Sept. — C. J. Mans
5-11 Sept. H. R. Visser
12-18 Sept. B. J. Engelbrecht
19-25 Sept. — H. G. v. d. Westhuizen
26 Sept.-8 Okt. — J. P. Oberholzer
9-22 Okt. — J. I. de Wet
23-30 Okt. — J. H. Naude
31 Okt. — S. J. Botha
1-10 Nov. — E. S. Mulder
11-12 Nov. — J. P. Oberholzer
13-19 Nov. — D. J. A. G. du Toit
20 Nov. — S. P. J. J. van Rensburg
21-26 Nov. — D. F. Erasmus Jnr.
27 Nov.-3 Des. — A. Brandt
4-15 Des. — G. M. M. Pelser
16 Des. — P. G. van Staden
17-25 Des. — J. H. Koekemoer
26-31 Des. — E. Engelbrecht

1 Januarie:

Lees: Gen 28:15-22 en Luk 12:7-12. **Teks:** Gen 28:15.

DIE HERE IS VIR ONS EN NIEMAND IS TEEN ONS NIE

Met paasfees hoor ons die telkens terugkerende refrein in die koorsang van die Griekse Kerk: „Ek is met jou en niemand is teen jou."

Ons tekswoord wat dieselfde inhoud het, moet soos 'n telkens terugkerende refrein in die nuwe jaar wat voor ons lê tot ons kom. Daar lê 'n kragtige, alles omvattende belofte in opgesluit. Die ou jaar met sy skuld en sondelys, sy leed en teleurstelling, sy donker dae en moeilike ure lê agter ons. Nou gaan ons weer die onbekende toekoms in. En ons is geneig om nou die laaste van die ou jaar saam in te dra in die nuwe jaar. Maar kleingelowiges, moenie besorg wees oor die dag van môre nie. Ons troue ewige God staan by ons met sy nimmer verbygaande belofte. Hierdie ligtende Woord van Hom verdryf alle duistere vermoedens uit ons lewe. Die waarborg van sy trou het ons dwarsdeur die gang wat Hy met sy kinders gemaak het. Nooit het Hy sy woord ontrou geword nie.

Sy Woord het boweal in Jesus Christus Ja en Amen geword. In Hom het Hy ook na ons gekom, om net so 'n troue Verbondsgod, ook vir ons te wees. Al wat Hy van ons verwag, is ons geloof. Hy verwag die geloof wat in die liefde werk. Hy verwag die geloof wat in die dankbaarheidsbetoning teenoor Hom, gestalte sal neem. Hy verwag dat ons Hom in die nuwe jaar op Sy Woord wat Hy gespreek het, sal neem en Hom volkome sal vertrou. Daarom moet ons elke dag Sy belofte gedenk en bid: Here gee ons geloof in U trou en bewaring, al die dae van hierdie Nuwe Jaar. Voorwaar daar sal nie een van die goeie woorde op die aarde val wat Hy gespreek het nie. Daar val nie eers 'n mossie op die aarde, buiten Sy wil nie. Ja selfs die hare van ons hoof is almal getel. Daarom wees nie bevrees nie, die Here is vir ons en niemand is teen ons nie.

2 Januarie

Lees: Matt 2:13-18. **Teks:** Matt 2:13.

VLUG

Die wyse manne uit die Ooste het gekom om die Seun van God, gebore in Bethlehem in 'n stal, te sien en te vereer. Heidense wyses. Herodes wat regeer vanuit Jerusalem, nie te ver van die plek waar die Heiland gebore is, bedink moordplanne teen die seun van God. Vrees het hom oorval by die berig dat 'n Koning gebore is. Met duiwelse lis beplan hy die dood van Christus. God weet dit; daarom die bevel: „Staan op, neem die Kindjie en Sy moeder en vlug na Egipte, en bly daar totdat ek jou sê; want Herodes gaan die Kindjie soek om Hom dood te maak!"

Pas gebore en reeds bedreig. Geen veiligheid op aarde. Dis 'n vlug ter wille van die sondige mensdom en haar redding. Hulle sou Hom doodmaak, kruisig — veel later, wanneer Hy sy werk voltooi het ten behoewe van die verlossing van mense. Josef, Maria en Jesus vlug vir 'n aardse vors op bevel van God. Adam en Eva vlug vir God op bevel van 'n skuldige gewete. Daar is 'n verband tussen hierdie twee. Christus se vlug staan in verband met die lewe. Adam en Eva se vlug staan in verband met die dood. Die mens vlug weg van God af die sonde in, die dood in. Christus vlug weg van die moordenaar af, van die dood af, die lewe in. Daarom kon Hy veel later spreek: „Ek is die opstanding en die lewe; elkeen wat in My glo, sal lewe ook al het hy gesterwe." (Joh 11:25.)

3 Januarie

Lees: Matt 2:19-23. **Teks:** Matt 2:20.

TERUGKEER

Die Moordenaar Herodes, is nou op die plek wat hy vir die Kindjie beplan het — die dood. Sy afgryslike bevel — die dood van alle tweejarige en jonger seuns van die Jode — is voltrek. Onder die Jode was daar groot geween en roubeklag oor hulle kinders — „'n Stem is in Rama gehoor: rouklag en geween en groot gekerm; Ragel beween haar kinders en wil nie vertroos word nie, omdat hulle daar nie meer is nie." (Jer 31:15.)

Onder hierdie afgryslike nood keer die Kindjie terug, liefdevol gedra en beskerm deur Sy Vader. Terug in die land van Sy geboorte — die land waar Hy sou werk tot op ongeveer dertigjarige leeftyd — 'n werksaamheid wat onvermoeid sou staan in die teken van verlossing en redding van sondaars, tollenaars, eensames, moordenaars . . .

'n Terugkeer om net maar uiteindelik Sy lewe af te lê vir Sy skape en vir die wêreld; 'n terugkeer na 'n vyandige land. Archilaüs wat Herodes opgevolg het, skrifgeleerdes en owerpriesters was nog daar — vol vyandskap en venyn. In hierdie vyandige land moes Hy onder vyandige, sondige mense God se wil verkondig en uitleef. Sonde en ongeloof bring altyd vyandskap teen God en Sy werk; ook teen Jesus Christus wat die beliggaming is van God se wil en werk op aarde. Sy terugkeer is 'n terugkeer om die las op te neem: die las van die sonde van die mensdom en die las van Gods toorn teen die sonde. Hy keer terug om Sy juk op te neem en Sy taak te volbring in 'n weerlose, in 'n vyandige wêreld.

Elkeen wat terugkeer tot God in die geloof, vlug nie, maar neem sy juk op en dra dit enduit.

4 Januarie

Lees: Matt 3:1-6. **Teks:** Matt 3:2.

BEKEER JULLE!

Johannes die Doper; eienaardige persoon!

Hy dra 'n kleed van kameelhare en 'n leergord om sy heupe. Hy eet sprinkane en wilde heuning. Hy preek in die woestyn — sonder kansel, sonder kerkgebou. En tog het „die hele Judea en Jerusalem en die hele omtrek van die Jordaan" uitgegaan na hom toe om die Woord te hoor. (Hulle gaan in die woestyn luister na Gods Woord . . . kom ons nog luister in 'n gerieflike kerkgebou of in die gesellige warmte van ons huis?). En wat is die Woord? „Bekeer julle . . . " Kort en saaklik, helder soos 'n trompet se klank by dagbreek. Sonder omhaal van woorde. „Bekeer julle." „Johannes predik nie net sondeberou nie, maar 'n totale verandering van die gemoed, sodat die hoorder geskik sal wees vir die nuwe bedeling, die onmiddellike heerskappy van God wat op die punt staan om sigbaar te verskyn in die persoon van Jesus."

„Ek vermaan julle dan, broeders, by die ontferminge van God, dat julle jul liggame stel as 'n lewende, heilige en aan God welgevallige offer — dit is julle redelike godsdiens. En word nie aan hierdie wêreld gelykvormig nie, maar word verander deur die vernuwing van julle gemoed, sodat julle kan beproef wat die goeie en welgevallige en volmaakte wil van God is" (Rom 12:1, 2).

Dus: verandering van hart en gesindheid; van wil en lewe; rekening hou met God, met die Heiland in wie God se nuwe heerskappy oor mense verskyn het. Gewillig word om vrywillig God te dien en Sy woord te gehoorsaam.

5 Januarie

Lees: Matt 3:7-12 en Gal 5:19-22. **Teks:** Matt 3:8.

VRUGTE

Bekering sluit in dat daar 'n besluit geneem word, 'n beslissing gemaak word. Die Beslissing om in diens te staan van die drie-enige God. Dit sluit ook in die **wil** om in diens van God te staan, om te glo. Bekering hang dus saam met **'n wilsbesluit.** Dit is God die Heilige Gees wat die sondige, tot haat geneigde wil van die mens ombuig sodat die mens saam met Paulus sal vra: „Here, wat wil U hê moet ek doen". (Hand 9:66.)

Op elke beslissing volg 'n daad — iets gebeur. Daarom is daar vrugte (dade) wat by die bekering pas. Vrugte van dankbaarheid vir verlossing in Christus waaraan ons deel gekry het en waarby ons ingelyf is deur geloof. Wat sou die vrugte wees? Liefde tot God en liefde tot die naaste; 'n lewe van dankbaarheid waarby die geloof dade word (Jak 2). Of soos Paulus dit stel in Galate 5:22: „Maar die vrug van die Gees is liefde, blydskap, vrede, lankmoedigheid, vriendelikheid, goedheid, getrouheid, sagmoedigheid, selfbeheersing." Stel hiernaas Gal. 5:19-21. Die vrugte kom dus uit 'n hart wat nou geneig is tot die diens van God. Ek moet my egter daagliks bekeer — dis nie 'n eenmalige gebeurtenis nie — elke dag moet ek my op nuut in lewe en werk stel in diens van God. Want bekering en die vrug daarvan maak my nie sondeloos en volmaak nie — ek is en bly sondaar wat geneig is om God en my naaste te haat en die vrug van die sonde sal my altyd aankleef. Ook as bekeerde weet ek: Jesus Christus het in die wêreld gekom om sondaars te red, van wie ek die vernaamste is — so skryf Paulus **na** sy bekering in I Tim:1:15.

6 Januarie

Lees: Matt 3:13-17. **Teks:** Matt 3:13.

DOOP

Hoekom wou Jesus gedoop wees? Hy was immers die sondelose, heilige Seun van God. Alleen sondaars moet die doop as teken van die afwassing van sondes ontvang. Jesus wil dit „om alle geregtigheid te vervul". „In volledige gehoorsaamheid aan God, dat Hy ons skuld op Hom sal neem, en nie omdat Hy skuldig is nie, kom Jesus om gedoop te word". Sy doop is dus 'n doop om sy vrywillige gehoorsaamheid aan God te betuig. Die inhoud van Sy doop is dus anders as die doop waarmee Johannes doop — naamlik die doop van bekering (Matt 3:11). Die Johannes-doop is nie die doop wat Christus later (Matt 28:19) verorden het nie. Die inhoud van Sy doop is ook anders as die doop waarmee ons gedoop word. Ons doop — die besprekeling van suiglinge — is eerstens die teken van die afwassing van ons sondes deur die bloed van Christus. Kindertjies is nie sondeloos en onskuldig nie — as dit so was, sou elke mens vir 'n tyd 'n klein godjie wees, want

God alleen is sondeloos. Die erfsonde gebied die kinderdoop. Tweedens word ons deur ons doop ingelyf in die weldade wat Christus ons skenk deur Sy soendood aan die Kruis, ons word ingelyf in Sy Kerk as lid van die ligaam van Christus — want dit is die Kerk. Derdens verseker ons doop ons van die nuwe bestaan in Christus onder Gods barmhartige beskikking. As gedoopte weet ek God het my liefgehad en geken lank voordat ek iets van Hom, van Sy Kerk, van Sy Woord geweet of geken het. Dit troos my in my stryd teen die sonde.

7 Januarie

Lees: Matt 4:1-3. **Teks:** Matt 4:46.

VERSOEKING

Nadat Jesus gedoop is deur Johannes die Doper word Hy deur die Gees weggevoer na die woestyn vir 40 dae. Daar vind die versoekings plaas. Versoekings deur Satan. Dit is immers Sy werk onder die mense. Om te versoek en te verlei en ongehoorsaam te maak. In hierdie werk van hom gebruik hy besondere lis en tegnieke. Na 40 dae word Jesus liggaamlik honger. Wanneer 'n mens honger is na die liggaam verswak jou weerstand geestelik — jy gee maklik toe — die honger Esau verruil sy eersgeboortereg vir 'n pot lensiesop by Jakob. In hierdie toestand waarin Jesus na, 40 dae verkeer, verskyn die Satan. As Jesus Seun van God is, is dit nie nodig om honger te ly nie. Met Gods almag kan Hy die klippe in brode verander Hy daag Jesus uit om met 'n wonderdaad te bewys dat Hy waarlik die Seun van God is. „Daar is geskrywe" — antwoord Christus — in Deuteronomium 8:3 . . . „om aan jou bekend te maak dat die mens nie van brood alleen lewe nie, maar dat die mens lewe van alles wat uit die mond van God uitgaan". Die Heer laat Hom nie verlei nie, al is sy nood hoe groot, maar wil leef in absolute gehoorsaamheid aan die wil van Sy Vader. God beskik oor die wel en wee van die mens, nie die Duiwel nie. Die Woord van God is die waarheid en nie die woord van Satan nie. Gods Woord maak waarlik vry — die woord van Satan verstrik die mens en bind hom aan die duisternis.

Ons tyd is 'n tyd van versoeking vir die mens. Sal ons in hierdie versoeking die magtige aanbiedinge van die wêreld aanvaar en ons siel verkoop?. Of sal ons leef by die „Daar is geskrywe" van Gods Woord? Wat baat dit die mens as hy die hele wêreld win en skade ly aan Sy siel? (Mark 8:36).

8 Januarie

Lees: Matt 4:5-7. **Teks:** Matt 4:7(b).

VERSOEKING (2)

Die Duiwel gee 'n saak en 'n siel nie maklike gewonne nie. As hy begin het, hou hy aan. Hy het Job nie maklik losgelaat nie. Hy was ook besig met Petrus: „Simon, Simon, kyk, die Satan het vurig begeer om julle te sif . . . (Luk 22:31).

Hy het uiteindelik een van die twaalf dissiepels, Judas, oorwin en hom verlei tot verraad. Met die duiwel kan 'n mens nie speel nie: Hy is sterk — gelukkig is God sterker! Daarom dat hy met 'n tweede versoeking na Christus kom. As hy Christus kan gehoorsaam maak aan Sy versoekinge, sal God se saak verlore wees onder die mense. As hy die ware mens, Jesus, kan verlei, sal alle mense verleibaar wees. Daarom neem hy Jesus na die heilige stad en plaas hom op die dak van die tempel — die plek van aanbidding.

By die eerste versoeking het Jesus hom tereg gewys met wat daar staan in die Skrif. Daarom kom hy nou self met die Skrif: Werp Uself af, want **daar staan geskrywe:** „Hy sal sy engele bevel gee aangaande u, en hulle sal u op die hande dra, sodat u nie miskien u voet teen 'n klip stamp nie" (Ps 91:11). „Daar is ook geskrywe," antwoord die Heer: „Jy mag die Here jou God nie versoek nie" (Deut 6:16). 'n Mens kan God versoek deur jou lewe moedswillig bloot te stel aan gevaar. Baie mense doen dit, en reken omdat hulle gelowiges is, is God verplig om hulle te beskerm. Christus wys hierdie gesindheid af omdat dit niks anders is as blatante versoeking van God, waarin daar iets van 'n duiwelse vermakerigheid skuil nie. Ons lewe word in stand gehou deur gehoorsaamheid aan God.

9 Januarie

Lees: Matt 4:8-11. **Teks:** 4:10(b).

VERSOEKING (3)

Die derde versoeking is die swaarste. „Die heerser van hierdie wêreld (Joh 12:31) bied aan Jesus die heerskappy van die wêreld aan sonder dat Hy daarvoor hoef te ly. Alleen moet Hy Satan, en nie God nie, as die gewer erken. Die Satan wys aan Christus al die koninkryke van die wêreld en hul heerlikheid. Al hierdie dinge — die ganse aarde met al die bewoners en al die rykdomme en moontlikhede — sal hy aan die Here gee as Hy neerval en hom (die Duiwel) aanbid. Geweldige geleentheid! Min mense sal so 'n geleentheid vandag laat verbygaan! Dit gaan tog al meer en meer in ons lewe om die aardse bestaan, aardse glorie; aardse sukses, aardse rykdom, aardse gebondenheid. Ag hoe sug die skrywer van Ps 119 dit nie al uit nie: „My siel kleef aan die stof . . ." (vs. 25.) As die Heiland hier sou ingee, dan was Hy nie meer Seun van God nie, vanweë ongehoorsaamheid. Maar dan kom die sterke antwoord:— „Want daar is geskrywe: Die Here jou God moet jy aanbid en Hom alleen dien" (Deut 6:13). „Niemand kan twee here dien nie; want òf hy sal die een haat en die ander liefhê, of hy sal die een aanhang en die ander verag." (Matt 6:24)

Jesus oorwin al die duiwelse versoekinge op grond van wat daar geskrywe is, op grond van wat Gods Woord ons leer. Is dit nie ook die finale antwoord vir ons lewe so vol versoeking en stryd nie? Hy wat leef uit die Woord alleen, het 'n antwoord op elke woord van die Satan. Satan word oorwin alleen deur die waarheid. Gods Woord is die Waarheid.

10 Januarie

Lees: Matt 4:12-17. **Teks:** Matt 4:16.

LIG

In sy profesieë het Jesaja dit al raak gesien — die Messias is 'n lig en sal 'n lig wees (Jes 8:23 + 9:1). Dit was eeue voor die Messias, Jesus Christus gekom het — ongeveer 740 jaar voor Christus. Israel het gelewe op hierdie profetiese vergesig in verband met die koms van die Messias. Toe Hy, die langverwagte, uiteindelik in die openbaar begin optree na Sy doop, moes Hy dit met droefheid vasstel dat hulle (Sy mense en die wêreld) die duisternis liewer gehad het as die lig.

Na die gevangeneming van Johannes die Doper, die Wegbereider, deur Herodes Antipas, „begin Jesus, toegerus met die Gees en oorwinnaar van Satan, Sy werk in die leeg gelate plek van die Doper". Oral, in gesprek en wandel en op allerlei plekke en by allerlei geleenthede, is Hy soos 'n lig wat skyn in die duisternis van menslike sonde, nood en ellende. Kenmerke van lig is dat dit die duisternis verdryf en oorwin. En dat dit 'n atmosfeer van liefde en warmte skep. So was die werksaamheid van hierdie man van Nazareth. So het die ou Simeon in die tempel, met die Kindjie in Sy arms, dit vreugdevol bely: „'n lig tot verligting van die nasies en tot heerlikheid van u volk Israel" (Luk 2:31).

Jesus Christus — die Lig van die wêreld — en die wêreld is donker! Jesus Christus — die Lig van en vir die sondaarshart. Het ons die Lig raakgesien? Wandel ons in hierdie Lig, wat ons „geroep het uit die duisternis tot Sy wonderbare lig" — (I Petrus 2:9).

11 Januarie

Lees: Matt 4:18,19. **Teks:** Matt 4:19(a).

ROEPING (1)

Om sy werk op aarde te verrig en om die evangelie sy loop in die wêreld te laat neem, gebruik onse Heer ook mense. Hy roep mense om Hom te volg, agter Hom aan te kom. Die eerste twee wat so sy dissiepels (leerlinge) word, is Petrus en Andreas, twee vissers. Twee manne wat gewoond is aan die ruwe, gevaarlike lewe op see. Twee rowwe diamante wat geslyp moes word. En wanneer hulle geroep word, laat hulle onmiddellik die nette vaar en gaan agter Hom aan. Hulle vra nie of Hy betaal, of Hy kos en klere sal voorsien nie. Hulle gehoorsaam onmiddellik en onvoorwaardelik. Hulle het agtergekom dat die Een wat roep nie 'n gewone mens is nie, maar iemand wat onmiddellik vertroue inboesem, by die eerste kennismaking. Hulle moes vissers van mense word. Nadat Petrus deur skade en skande geleer het dat „Wie agter my aan wil kom, moet homself verloën en Sy kruis opneem en My volg" (Markus 8:34), ontvang hy die opdrag in drieledige sin: Laat my lammers wei; pas my skape op; laat my skape wei (Joh 21:15-17). Dit het drie jaar geneem om Petrus voor te berei vir hierdie opdrag.

God roep vandag nog mense in sy diens, sodat die Evangelie ook in die twintigste eeu sy loop kan hê. Hoor ons nog as Hy roep? Of het die oormaat van die wêreldtaal en -klank ons doof gemaak? Volg ons onvoorwaardelik? Of het ons so verbonde geraak aan hierdie wêreld, dat ons alleen nog wil volg op ons eie voorwaardes?

12 Januarie

Lees: Matt 4:21, 22. **Teks:** Matt 4:21(c).

ROEPING (2)

Wanneer ons iemand roep, is die bedoeling dat geantwoord moet word. Ons roep nie die lugleegtes in na iemand nie. Op so 'n roep volg geen reaksie, antwoord, nie. Elkeen wat roep verwag 'n antwoord. Wanneer die Heiland roep na ons deur Sy woord, verwag Hy reaksie, antwoord van ons op Sy roepstem. 'n Antwoord in woord en daad. So gebeur dit wanneer die Heiland twee ander broers, Jakobus en Johannes, seuns van Sebedeüs, opmerk by die see waar hulle nette heelmaak. Nog vissers. Op Sy roepstem antwoord hulle met die daad — „en hulle het dadelik die skuit en hulle vader verlaat en Hom gevolg" (vs. 22). „En elkeen wat huise of broers of susters of vader of moeder of vrou of kinders of grond ter wille van My Naam verlaat het, sal honderd maal soveel ontvang en die ewige lewe beërwe" (Matt 19:29). „As iemand na My toe kom en hy haat nie sy vader en moeder en vrou en kinders en broers en susters, ja selfs ook sy eie lewe nie, kan hy my dissiepel nie wees nie." „So kan dan ook niemand van julle wat nie afsien van al sy besittings, my dissiepel wees nie (Luk 14:26, 33). Die wat geroep word om te volg, moet alle ander lojaliteite en belange ondergeskik maak aan die getrouheid aan Hom en aan die belange van Sy koninkryk — selfs die eie lewe.

Die Here roep ons — ons moet antwoord. Hoe is ons antwoord? 'n Lewe uit Hom, deur Hom tot Hom? Of het ons grond gekoop, 'n vrou getrou, beeste gekoop waarna ons eers moet omsien?

13 Januarie

Lees: Jer 1:1-10.

ROEPING (3)

Waartoe roep God ons?

God roep ons tot Christus, om in Hom te glo en Hom te dien. Die skape van die goeie Herder hoor sy stem en volg Hom. En deur Christus kom hulle tot die Vader. Ons word geroep tot die gemeenskap van Jesus Christus en tot die vrede van God. Daarom is ingesluit in die roeping die hoop wat ons het en die ewige lewe.

Hy roep ons ook tot sy Kerk, wat in die Grieks „ekklesia" — die saamgeroepe-vergadering, genoem word en wat bestaan uit geroepe heiliges (Rom 1:17; I Kor 1:2).

Waar ons aangespreek word deur die roeping van God, word ons aanspreeklik, verantwoordelik. Daarom verplig die Here ons om te wandel waardig die roeping waarmee ons geroep is. Want Hy het ons getrek uit die duisternis tot sy wonderbare lig, sodat ons **Sy deugde** (nie ons s'n nie!) sal verkondig en 'n koninklike priesterskap sal wees. Die roeping waarmee Christus ons roep, sluit dus altyd in „Volg My" — kort en klaar.

In hierdie navolging is daar nie 'n vaste patroon nie, elkeen het sy eie weg; in Gods koninkryk het elkeen sy eie gawes, sy eie taak. In die vele weë moet ons maar een ding doen: „Ek vergeet die dinge wat agter is en strek my uit na wat voor is, en jaag na die doel om die prys te verkry van die hoë roeping van God in Christus Jesus (Filip 3:14) (Vry vertaal uit W. A. Wiersinga se „Gods Werk in Ons," bls. 30).

Hulle wat geroep word deur Jesus Christus en wat die geloof in Hom ontvang, moet siel en liggaam, staan in Sy diens, gehoorsaam wees aan Sy Woord, want hulle het deel geword van die ligaam van Christus.

14 Januarie

Lees: Jes 61:1-6. **Teks:** Matt 4:23(a).

RONDGANG

In Christus Jesus breek die koninkryk van God deur in die sondige wêreld. Die tekens van die nuwe bedeling word sigbaar in die lering, woordverkondiging en genesing van siekes. In die rondgang van die Heiland op aarde bemerk ons die waarheid van die komende heerlikheid wat Johannes op Patmos in Openbaring 21:4 in 'n verhewe visioen aanskou: „En God sal al die trane van hulle oë afvee, en daar sal geen dood meer wees nie; ook droefheid en geween en moeite sal daar nie meer wees nie, want die eerste dinge het verbygegaan." Profeties wys Jesaja ook reeds op die nuwe en heerlike wat in onse Heiland deurbreek in die wêreld, as hy skryf: „Hy het my gestuur om te verbind die gebrokenes van hart, om vir die gevangenes 'n vrylating uit te roep en vir die geboeides opening van die gevangenis." (Jes 61:16.)

So verander die koms van die Messias en Sy rondgang op aarde hierdie troostelose tranedal tot 'n jubelende, singende skepping van God. Sy rondgang op aarde bring oë vir blindes, ore vir dowes, voete vir verlamdes, vergifnis vir sondaars, troos vir troosteloses, hoop vir hopeloses, krag vir kragteloses, moed vir moedeloses, gemeenskap vir eensames, lewe vir gestorwenes. In Hom kry Gods koninkryk gestalte in hierdie wêreld. Is ons nog in ons geloofsvisie beliggaming van hierdie nuwe in die donker wêreld?

15 Januarie
Lees: Matt 4:24, 25.

NAVOLGING

Wanneer Gods koninkryk heerlik ten toon gestel word in die heilswerksaamheid van die Heiland, dan gebeur daar dinge in hierdie droewige wêreld. Groot menigtes volg Hom, loop agter Hom aan; sien die wonder van Gods liefde en barmhartigheid in Hom raak, word gevange geneem deur Sy verkondiging en lering. Duisende word vasgebind aan Hom met bande van aanbidding, geloof en liefde. Hierdie nuwe bedeling wat deur Hom gekom het in die wêreld, is immers verrassend anders as die alledaagse. Dit gryp die verbeelding van mense aan; dit gryp die mens in sy bestaan vas en laat hom nie weer los nie. Sy verskyning bring 'n nuwe lig, 'n nuwe visie oor lewe en dood. Hy word 'n onweerstaanbare trekkende krag vir die massas. In Hom vind hulle 'n nuwe verwagting, 'n nuwe bestaansdoel, 'n nuwe sin in die sinlose. Daarom volg groot menigtes Hom! Met sy Woord en Sy daad het Hy hulle opgehef tot 'n hoër lewe . . .

Is dit vandag nog so? Gryp sy woord ons nog onweerstaanbaar vas? Trek ons nog in groot getalle Sondag na Sondag agter Sy Woord aan waar dit verkondig word in die Kerk? Het die klag oor leë kerke nie hemeltergend geword nie? Volg u wat hier lees en u huis nog hierdie Heiland wat alles anders wil maak in u bestaan?

16 Januarie.
LEES: Psalm 141:1-4.

HERE, LEER ONS BID

Die dissipels het na Jesus gekom met die versoek: „Here, leer ons bid!" Daar is soveel dinge wat ons in die weg staan om te bid. Ons **onrus van binne** is een van die dinge. Die wil tot die gebed is wel daar, maar ons gedagtes werk nie mee nie, en onder die gebed . . . sweef hulle alweer na die aardse dinge! **Die ongeloof** staan ons so dikwels in die weg. Ons bid nie soos 'n Elia wat na sy gebed om reën, sy dienskneg stuur om te kyk of die reën nie al kom nie. „Sonder geloof is dit onmoontlik om God te behaag, want hy wat tot God gaan, moet glo dat Hy is en 'n beloner is van die wat Hom soek", Heb. 11:6. Ons **selfsug** staan ons in die weg. Hoe dikwels beteken ons gebed niks anders as die vervulling van ons eiesinnige wil nie — om nie aan God te vra hoe Hy dit wil nie, maar om gewoonweg aan God te verduidelik hoe óns dit wil hê!

Om waaragtig te bid, beteken om ons lot en ons lewe in Gods hand te lê, maar nou is dit helaas so dat ons óns lewe nie wil loslaat nie.

So maak ons sonde skeiding tussen God en ons. Dit is die wolke tussen God en ons — wolke so donker en so dig dat die strale van die son nie deurdring nie.

Die wolke moet hulle eers oplos in reën voordat die son weer sigbaar sal word. Ons sonde-wolke moet hulle ook eers oplos in die trane van berou, voordat Gods strale ons koue harte sal verwarm om al die newels van duisternis te verdrywe.

In Matthèüs 6 handel Jesus oor die gebed en waarsku Hy teen al hierdie dinge, en veral teen veruitwendiging van die gebed en 'n ydele gepraal met woorde.

In die vraag van die dissipels wat ook ons vraag is: „Here, leer ons bid", lê die erkenning opgesluit dat ons so onvolkome is om te kan bid, maar Goddank dat ons dit mag weet dat die Gees van God ons ook hierin te hulp sal kom en self vir ons wil intree met onuitspreeklike sugtinge (Rom. 8:26), sodat ons gebede deur Hom soos welriekende reukwerk voor Gods aangesig mag wees.

17 Januarie.
LEES: Matt 6:5-13.

SO MOET JULLE DAN BID

Die Here Jesus hou aan Sy dissipels — en so ook aan ons — 'n gebed voor wat by ons bekend staan as die „Onse Vader". En nou is dit sekerlik nie die bedoeling van die Heiland dat ons die „Onse Vader" by alle moontlike geleenthede en op vaste tye so-maar werktuiglik moet opsê nie.

Om aan ons eerbied te leer, is die eerste aanleiding van die gebed van die Here. Hy gee dit as 'n protes teen die gepraal met 'n veelheid van woorde soos dit by die Fariseërs en die heidene gebruik was wanneer hulle bid.

Die „Onse Vader" is deur Christus slegs vir Sy volgelinge gegee.

Elke woord in die gebed is dan ook 'n stuk van Sy Evangelieverkondiging — van Sy lewe en werk, en dit dra die onuitwisbare stempel van Sy Gees. Die „Onse Vader" is so deur-en-deur 'n Christelike gebed dat iemand tereg geskryf het: „Wie is 'n Christen? Wie is bekeerd? Hy wat opreg en met sy ganse siel die Onse Vader kan bid!" Ja, ons kan alleen in Jesus Christus tot God gaan as óns hemelse Vader!

Wat moet die toon wees in ons gebede? In Lukas 11 wat ook handel oor dieselfde gebed van die Here, lees ons: „En Hy sê vir hulle: Wanneer julle bid, sê: „Onse Vader wat in die hemele is . . . ." Daar staan nie — „skreeu dit uit nie", of „preek dit" of „huil en jammer dit" nie.

BID . . . . is nie 'n kunsspel nie; geen kunsmatigheid of vormlikheid nie, maar gewoonweg spreek so asof ons vlak voor God staan en met Hom praat met min maar suiwere woorde wat opwel uit die diepte van ons hart.

Om dit alles aan ons te leer, het Hy gesê: „Maar jy, wanneer jy bid — gaan in jou binnekamer, sluit jou deur en bid jou Vader wat in die verborgene is, en jou Vader wat in die verborgene sien, sal jou in die openbaar vergelde. En as julle bid, gebruik nie 'n ydele herhaling van woorde soos die heidene nie want hulle dink dat hulle deur hulle baie woorde verhoor sal word. Moet dan nie soos hulle word nie, want julle Vader weet wat julle nodig het voordat julle Hom vra. Só moet julle dan bid . . . ."

18 Januarie
Lees: I Joh 3:1-10, Matt 7:7-11.

ONSE VADER . . .

In I Johannes 3:1 lees ons die treffende woorde: „Kyk wat 'n groot liefde die Vader aan ons bewys het dat ons **kinders van God** genoem kan word!"

En die apostel Paulus skryf in Romeine 8:15: „Want julle het nie ontvang 'n gees van slawerny om weer te vrees nie, maar julle het ontvang die gees van **aanneming tot kinders**, deur wie ons roep: Abba, Vader."

En nou lê die Heiland self in die gebed wat Hy aan ons voorgehou het, die woorde op ons lippe: „Onse Vader . . . "

Wat 'n liefde het God aan ons bewys om Hom in Jesus Christus aan ons bekend te maak as ons hemelse Vader! Wat 'n salige voorreg dat ons tot Hom mag nader met al ons nood na ligaam en siel as . . . die Vader wat in die hemele is!

Al die heerlikheid van 'n Christen se bestaan word eintlik in hierdie benaming van God omspan. Mag daar dan nie 'n dag verbygaan nie sonder om ons ernstig rekenskap te gee van die volle betekenis hiervan, naamlik dat ons die kinders is van 'n liefdevolle hemelse Vader! Hoe anders kan ons lewe nie wees nie as ons elke dag voortleef in die waaragtige wete dat ons kinders is van 'n Vader wat ons elke oomblik met Sy genade en liefde naby is. Wat 'n voorreg om te weet dat ons nie maar soos pionne op 'n skaakbord van 'n grillige natuur of 'n blinde noodlot is nie, maar die kinders en die erfgename van 'n getroue, liefdevolle en barmhartige Vader, wat Sy hart aan ons bekend gemaak het in Jesus Christus.

Alleen vanuit die **kennis van Christus** ken ons God as die Vader. „Ek is die weg en die waarheid en die lewe. Niemand kom na die Vader behalwe deur My nie." Alleen diegene wat Christus ken, sal dan ook die weg tot die Vader ken! Hoe ryk is ons dan nie in die besit van 'n Vaderhart in 'n Vaderhuis vol Vadersorg!

Met die „Onse Vader", herstel Christus inderdaad die verhouding Skepper-skepsel van voor die sondeval.

Mag die wete dat God in Christus Jesus ons Vader is, die gesindheid teenoor ons ganse bestaan bepaal! Mag dit ons opwek tot kinderlike oorgawe aan Sy wil — tot gehoorsaamheid aan Sy woord en tot kinderliefde om die Vader nie op die hart te trap nie.

19 Januarie

Lees: Matt 7:21-23, Mal 1:6-9.

. . . WAT IN DIE HEMELE IS!

Wanneer ons tot God spreek in ons gebed as „Onse Vader . . . ", dan sluit dit tog elke gedagte van familiariteit volkome uit. Christus het tot Oosterlinge gespreek en daarom moet ons ook nie die agtergrond vergeet nie. Ons moenie dadelik by die „Vader-naam" aan ons hedendaagse „vader-kind" verhouding dink nie.

„Vader" . . . was in die oue Ooste 'n rang. In hierdie verband moet ek dink wat ek elders gelees het van 'n Oosterse amptenaar wat vertel hoe in 'n vergadering waarvan hy die voorsitter was, 'n vader en sy volwaardige seun ook sitting gehad het. Nooit sou die seun dit waag om saam met sy vader aan dieselfde tafel sy plek in te neem nie! Hy het konsekwent op die grond gestaan of neergehurk! En die seun het reeds self kinders gehad! Daar moet dus altyd die volle besef van . . . afstand wees!

In Mal 1:6 vra God deur die mond van Sy profeet verwytend aan Sy volk: „'n Seun eer die Vader . . . As ek dan 'n Vader is, waar is My eer?"

Mag dié verwyt van God ons nooit toegevoeg word in ons gebedshouding nie!

Die Vader-naam hou dus in: eerbied, diepe eerbied van die kant van die kinders. Omdat hierdie eerbied in die oue Ooste as vanselfsprekend gegeld het, kon Christus die Vadernaam vir God gebruik.

Die toevoeging „wat in die hemele is" beklemtoon hierdie feit en sny ook elke neiging af om maar alte gemeensaam tot God te spreek.

En nou dink ons meteens aan die oorweldigende visioen van Jesaja (Jes 6:5). Hy sien die Here sit op Sy hoë en verhewe troon, sodat hy sy oë moet neerslaan vanweë die verblindende lig wat daar uitstraal van Gods heiligdom. Hy hoor die geroep van die serafs: Heilig, heilig, heilig is die Here van die leërskare; die hele aarde is van Sy heiligheid vol, en in die besef van die heiligheid van God, roep hy dan uit: Wee my, ek is verlore want ek is 'n man van onrein lippe en woon onder 'n volk wat onrein van lippe is. Of om dit met 'n nuwe-testamentiese beeld te sê: (Openb 4:1 tot 8) waar die vier lewende wesens dit sonder ophou dag en nag uitroep: Heilig, heilig, heilig is die Here God, die Almagtige wat was en wat is en wat kom. Sal ons dan nog meer sê? Nee, wanneer ons tot God nader, doen ons dit in die gesindheid van iemand wat sy oë dig toeknyp wanneer hy na die volle sonlig kyk om nie verblind te word nie! Ons doen dit, gedagtig aan Pred 5:1:

„Wees nie haastig met jou mond nie en laat jou hart nie gou 'n woord uitbring voor die aangesig van God nie, want God is in die hemel en jy op die aarde. Daarom moet jou woorde min wees . . ."

20 Januarie

Lees: I Petrus 1:13 tot 25. Jes. 49:1-7.

LAAT U NAAM GEHEILIG WORD!

God het in Jesus Christus aan ons die voorreg gegee om met vrymoedigheid tot Hom te nader as . . . Onse Vader, maar ons moet dit steeds doen in die volle besef dat Hy die Ewige en die Heilige God is wat woon in die ontoeganklike lig van die hoogste hemele. Hoe dikwels word daar oor God en die dinge van God gespreek asof dit doodgewone sake is! Hierdie eerste bede van die „Onse Vader", toon al duidelik dat gebed nie maar net is om 'n lysie van ons behoeftes aan God voor te hou nie.

Ons moet met al die erns van ons wese dit vra en dit begeer wat God welbehaaglik sal wees. Daarom is dit eintlik vanselfsprekend dat die „Onse Vader" begin met die bede: Laat u Naam geheilig word. Die inleiding tot die gebed stel dit baie duidelik dat Christus die „Onse Vader" aan Sy dissipels voorhou as 'n protes teen die geveinsdheid van eindelose-lange gebede — 'n ydele herhaling van woorde! Laat ons waak teen die neiging om die Naam van die Here oor en oor te herhaal as 'n stopwoord in ons gebede: O Here, Ja, Here, en so meer!

Christus gebruik die aanspreekvorm „Vader" slegs eenmaal aan die begin en die eerbied tril dan deur elke bede heen.

Om die Naam van God te heilig, beteken om die Godsnaam met geen enkele ander naam, in hemel of op aarde op een lyn te stel nie — om aan Hom die eer toe te bring wat Hom toekom. Dit beteken om só te lewe dat óns woord steeds 'n antwoord sal wees op Sy woord; dat die dade van van die mens steeds 'n saam-doen sal wees met God; dat die glans wat van die hemel uitgestraal word nie gedemp of gesmoor sal word in die vuil dampe van die aarde nie, maar . . . dat die aarde 'n weerkaatsing sal wees van die hemelse lig.

„Heilige God, voor wie steeds waarheid,
reinheid van ons harte geld;
Uit u straal daar louter klaarheid
Soos van sonne ongeteld.
Laat u heiligheid, o Heer,
Onse harte meer en meer
Tog bestraal in mededoë
En ons heilig in U oë!"

(Ges. 11:1.)

21 Januarie

Lees: Matt 6:36-46 en Psalm 24:1-10.

LAAT U KONINKRYK KOM . . .

In die hoofstuk wat die gebed van die Here voorafgaan, Matt 6:33, roep die Heiland ons op om die Koninkryk van God allereers te soek, en só lê Hy dan ook die bede op ons lippe: „Laat U Koninkryk kom!" Hy weet hoe dit met Sy Koninkryk op die aarde gesteld sal wees terwyl die magte van die duisternis sy triomfe vier.

Die Koninkryk van God — dit is baie kort saamgevat — daardie ryk waar God regeer; waar God die volle seggenskap het. En om dan die Koninkryk te soek, beteken om daarna te strewe dat God die volle seggenskap oor my sal hê. Dit hou so baie in. Die seggenskap oor
my ligaam en my verstand—
oor my geld en my goed —
oor my liefde en my leed —
oor my talente van hoof en hart en hand!
Ja, kortom oor alles waaraan ek met verantwoordelikheid gebonde is.
Maar voor en bówe alles hou dit in
—die seggenskap oor my diepste ek —
— die seggenskap oor ons hart.

Om die Koninkryk van God te soek en om daarvoor te bid beteken dan om ons heeltemal aan God oor te gee.

„Siel en gees en liggaam, Heer,
Lê ek op U altaar neer!"

As ons bid: „Laat U koninkryk kom . . . ", dan wil ons daarmee dat die Koninkryk van God wat nog verborge in hierdie wêreld teenwoordig is, sigbaar en openbaar mag word in die mees volkome en absolute sin. Dat Gods Gees sal déurbreek van Bo, soos die sonlig deur die grys wolkelae breek om al die newels wat die uitsig van die aarde op die hemel belemmer, te laat opklaar; om die skeidende gordyn tussen Hemel en aarde weg te skuif en die lig-van-Bo te laat deurbreek om op te wek en gesond te maak.

„Onse Vader, wat in die hemele is, . . . laat U Koninkryk kom." Openbaar in ons lewe die meesleurende krag van U Koninkryk — rig U heerskappy op oor ons arme wêreld.

Verbreek in ons en om ons die weerstand teen U wil en wet. Vernietig die donker onheilsmagte wat mense en volke in selfsug en begeerlikheid, in ongeregtigheid en bose geweld teen mekaar ophits.

Laat die herskeppende krag van U Koninkryk deurbreek in ons kranke siele en doodsieke wêreld. Onse Vader wat in die hemele is, laat U Koninkryk kom . . .

22 Januarie

Lees: Matt 5:1-12.

LAAT U WIL GESKIED

Daar is miskien geen ander woord in die Bybel waarvan die waarheid só deur die ervaring van elke dag bevestig word nie as die woord van die profeet Jesaja nie: „Want my gedagtes is nie julle gedagtes nie, en julle weë is nie My weë nie, spreek die Here". Ons berekeninge blyk so dikwels misrekeninge te wees. Ons maak die weg, maar God kom en sê: Jóu weg is nie my weg nie en . . . ons hoogte word diepte.

Ons bid om genesing, maar God stuur die langgerekte lyding! Ons bid om die lewe te spaar, en God gebied die dood! En hoe moeilik is dit dan vir die mens om dit goed te vind — om te berus in Gods Wil.

Berus? Dit kan geen mens
dit kan alleen die bome wat
naak en weerloos in die stormwind staan.

En nou leer die Here Jesus ons om te bid: Laat U wil (nie my wil nie) geskied! Kan ons dit nog bid?

Jesus lê dit op ons lippe. Hy wat straks Self in Getsemané sal worstel. Hy wat uitroep: „Vader, indien dit moontlik is, laat die beker aan My verbygaan. Nogtans — nie My wil nie, maar U wil geskied!" Hoe is dit dan dat Christus aan hierdie bede om Sy wil te laat geskied, die woorde „Onse Vader . . . " daaraan laat vóóraifgaan! Ons mag dus weet dat 'n Vader-wil is wat aan ons geskied.

Maar ons sal dit nie probeer wegredeneer dat dit tog nog baie moeilik is nie. Trouens, dit sal ons ook nie geluk nie. Daarvoor is die lewensleed en lewenssorge te fel en te groot en te aangrypend!

Sal dit miskien ook vandag weer vir ons só wees? Sal ons beste wense miskien aan duisend skerwe lê en sal ons miskien reëlreg in stryd met wat **ons** so graag wil, moet handel: dat ons dit wat ons alles behalwe as goed kan verstaan, goed sal moet vind?

God alleen weet dit van u en van my, maar Hy is ons Vader en kan en wil en sal ook aan ons die krag en die bereidwilligheid gee om dit goed te doen, om te handel na Sy wil, om Hom toe te laat om Sy gang te gaan in ons lewe.

Hy het 'n doel met alles en sal alles ook ten goede beskik vir dié wat in Hom glo! Hy is die hemelse beeldhouer wat die ruwe rotsmassa met Sy hamer en skerp beitels aan skerwe slaan, maar hoe meer Hy slaan, hoe meer kom die eintlike beeld te voorskyn.

Hy slaan om te vorm! Hy breek om te bou! Hy verdruk om te laat groei! Hy laat die skerpe snoeimes diep insny in die sagte loot sodat die boom nog meer vrug sal dra! Dit is dinge wat ons alleen kan leer . . . agter Jesus aan en dit moet geleer word tot ons sterwensuur toe. En as ons dan ook vandag moet ly, laat ons dit doen met die oog op Hom wat ons dit in die hart wil gee om te bid: „Laat U wil geskied!"

23 Januarie

Lees: Matt 6:25-34.

ONS BROOD VIR DIE KOMENDE DAG — GEE ONS DIT VAN DAG TOT DAG!

God is oorsprong en die bron van alle dinge, nie net van die sielevoedsel nie, maar ook van die voedsel vir die liggaam! In die psalms word God geloof omdat Hy ons ons sondeskuld vergewe, maar ook omdat Hy Sy hand oopmaak en alles wat lewe, met Sy welbehae versadig. Hy gee geloof en vertroue, maar Hy gee ook aan ons spyse op die regte tyd. Daarom wag alle oë op Hom en só, tussen die bede om geloofsgehoorsaamheid en om skuldvergewing . . . bid ons met Christus: „Gee ons vandag ons daaglikse brood."

Ons is, ook met ons mees elementêre lewensbehoeftes, die eiendom van God.

Ons daaglikse brood — dit is alles wat ons nodig het tot die onderhoud van ons aardse bestaan — die dak bo ons hoof, voedsel om te eet en klere om aan te trek — die middele om ons verpligtinge in die lewe na te kom: ja, alles wat betrekking het op ons huislike lewe. Met hierdie bede lê ons dan ons naakte lewe in Gods hand.

Ons werk vir ons daaglikse brood in die sweet van ons aangesig, maar wanneer dit voor ons op die tafel staan: ons swaarverdiende brood, dan vou ons ons hande saam en bid: Onse Vader, laat ons dit uit U hand ontvang, want „aan Uw zegen, is het al gelegen!" Sonder U kan ons niks doen nie.

As U ons nie toerus met gesondheid, krag en verstand nie, kan ons ook nie werk in ons beroep nie.

As u die seën en die wasdom weerhou, sal ons niks kan insamel en geen vrug op ons arbeid pluk nie!

Laat ons dan so — biddend en dankend — ons daaglikse brood eet.

KOPIE VIR JANUARIE 22 tot 29 Januarie ONTBREEK

24 Januarie.
LEES: Joh 1:8-22.

VERGEEF ONS ONS SKULDE....

Onmiddellik na die vraag om die daaglikse brood, volg die bede om skuldvergewing. Ons kan nie leef sonder die nodige voedsel nie. Ons kan ook nie leef sonder vergewing nie. Ons het dit net so nodig as ons daaglikse brood.

Geen eindelose gebedsklagte nie — geen oppervlakkige en vlugtige daaroorheen lewe nie, maar slegs nugter en baie opreg — in ware verootmoediging en skuldbesef, die bede: „vergeef ons ons skulde!"

As ons ons waarlik teenoor God stel in die gebed, dan weet ons ook dat ons sonde in die eerste plek, sonde teen God is. Dan roep die afgrond, soos dit ook in die lewe van 'n Dawid geroep het: „Uit die diepte roep ek tot U, O! Here" (Ps. 130). „Ek is bekommerd oor my sonde, ja, my ongeregtigheid bely ek" (Ps. 38:19) — of soos dit geroep het in die lewe van 'n Luther, wat dwarsdeur die nag in sy kloostersel rondgedwaal het met die telkens herhalende woorde: „My sonde, my sonde!"

Alleen diegene wat God waarlik ken, besef ook die grootheid van hulle skuld. Ons skulde stapel hulle op — ons dade, woorde en gedagtes is verkeerd en sleg en sondig — 'n stroom van ongeregtighede! En dit alles is so onherroeplik. Wie kan bestaan? Jesus wys die weg vir ons aan, en Hyself lê die gebed op ons lippe: „Onse Vader, vergewe!" Herroep die onherroeplike en maak die onmoontlike tot die moontlike! Trek 'n streep dwarsdeur al ons skuld, en handel met ons asof dit nie bestaan nie. Ons kan dit doen, omdat Godswoord ons leer: „Indien ons ons sonde bely — God is getrou om te vergewe". Ons doen dit omdat Jesus Self ons geleer het om te bid: „Vergewe ons ons skulde!„

Ja, ons doen dit omdat Jesus Christus self daar agter staan; omdat Hy daarvoor gely en gesterwe het, en ons bede word dan ook deur God verhoor, **slegs** omdat ons dit nie **alleen** bid nie, maar omdat Jesus dit met ons mee bid.

25 Januarie.
LEES: Matt 18:21-35.

. . . SOOS ONS OOK ONS SKULDENAARS VERGEWE

Die slotwoorde van die vyfde bede van die „Onse Vader", wil ons met die besef deurdring dat dit onmoontlik is om God om vergewing van óns skuld te vra, indien ons nie eers bereid is om ook ons naaste te vergewe nie. Gedagtig aan ons eie groot skuld voor God, moet ons ook bereid wees om hulle wat ons veronreg en ons leed aangedoen het, te vergewe. Alleen dié persoon, wat self vergewe het, weet wat vergewing inhou en, indien ons dan nie self bereid is om dit te doen nie, is ons bede om skuldvergewing geen egte gebed nie. Die Here Jesus wys daar uitdruklik op as Hy in die daaropvolgende verse verklaar: „ . . . . want as julle die mense hulle oortredinge vergewe, sal julle hemelse Vader julle ook vergewe, maar as julle die mense hulle oortredinge nie vergewe nie, sal julle Vader julle oortredinge ook nie vergewe nie".

In Matthéüs 18 vanaf die 21ste vers lees ons van die ontroue amptenaar van die koning, waarskynlik 'n goewerneur, wat rekenskap moes gee van 'n onmoonlike groot bedrag geld — waarskynlik die belastingsbedrag van 'n hele „provinsie" — en as hy dan tot verantwoording geroep word, dan sê hy: Here, ek sal alles betaal, en dit terwyl hy niks besit nie! Die hele som word hom egter genadiglik kwytgeskeld. Maar as hierdie selfde man dan 'n persoon ontmoet wat aan hom 'n klein bedraggie verskuldig is, dan gryp hy hom aan die kraag terwille van die paar sente. God eis nie van ons groot woorde, nie 'n ydele gepraat van die hele skuld te betaal nie, . . . maar Hy eis van ons die openlike daad — om die paar sente wat die ander skuldig is, ook genadiglik kwyt te skeld. Met die oordeel waarmee ons oordeel, sal ons ook geoordeel word en met die maat waarmee ons meet, sal daar ook vir ons gemeet word! (Mat. 7:1 en 2).

Mag daar dan geen wortel van bitterheid, geen gevoel van wrok en nyd in ons harte wees wanneer ons ook vanaand weer die bede om skuldvergewing op ons lippe sal neem nie.

26 Januarie.
LEES: Jak 1:12-15.

EN LEI ONS NIE IN DIE VERSOEKING NIE . . .

Hier spreek die mens uit sy swakheid. Hy weet, uit sy daaglikse ervaring hoe swak hy werklik is en dat hy in sy eie kleine kragte, nie altyd by magte is om die versoekinge te weerstaan nie. Christus het ons in Getsemané so duidelik hierop gewys toe hy gesê het: „Die gees is wel gewillig, maar die vlees is swak. Waak dan en bid dat julle nie in die versoeking val nie!" En die Apostel Petrus wys ons daarop dat „ons teëstander, die duiwel soos 'n brullende leeu rondloop en soek wie hy kan verslind" (I Petr. 5:8). Omdat die Here ons ken in ons swakke mens-wees, lê Hy dan ook die bede in ons hart en op ons lippe: „Lei ons nie in die versoeking nie".

Maar . . . sal God dan die swakke mens in die versoeking lei? Laat ons daarop let dat die woord versoeking in die Bybel hoofsaaklik twee betekenisse het. Daar is die versoeking **ten kwade** en daar is 'n versoeking **ten goede!** Die eersgenoemde het ten doel om ons van God af weg te trek, en dit kom natuurlik nie van God nie, maar dit kom voort uit die boosheid van ons hart; die verleiding van die wêreld en die influistering van Satan. „God kan deur die kwaad nie versoek word nie en self versoek Hy niemand nie. Maar elkeen word versoek as hy deur sy eie begeerlikheid weggesleep en verlok word." (Jak. 1:13 en 14).

Maar nou is dit so dat diegene wat hulleself met alle geweld aan Gods leiding wil ontworstel, ook deur God losgelaat sal word en oorgegee sal word aan hulle selfgekose heer — aan die owerste van die wêreld. Paulus herhaal dit tot driemaal toe in Rom. 1:24 tot 28 . . . „God het hulle **oorgegee . . .** " En so beteken ons bede: „Lei ons nie in die versoeking nie", dan: „Gee ons tog nie oor nie — laat ons nie los nie, want dan sal ons in nog vreesliker versoekinge val en beswyk."

Maar daar is ook 'n versoeking **ten goede** en ons sou dit baie beter as **beproewing** kan verstaan. Dit kom van God en dit het 'n heilige doel! Dit wil ons nie tot sonde prikkel nie, maar dit wil die geestelike lewe tot volle wasdom bring. Die loot word gesnoei sodat dit nog meer vrug kan dra. „Salig is julle as julle die versoeking (die beproewing) verdra, want as julle die toets deurstaan het, sal julle die kroon van die lewe ontvang wat die Here beloof het aan dié wat Hom liefhet" (Jak. 1:12).

27 Januarie.

LEES: Petr 5:4-11.

. . . MAAR VERLOS ONS VAN DIE BOSE . . .

Die duiwel het groot mag op aarde, en dit is die tragedie van so menige lewe dat ons dit nie altyd weet nie; dat ons dit so dikwels uit die oog verloor en geen rekening hiermee hou nie. Daarom lei ons keer op keer die neerlaag en lê daar so baie lewenswrakke langs die pad!

Toe die duiwel uit die hemel gewerp is, het Johannes 'n groot stem gehoor: „Wee die arme bewoners van die aarde, want die duiwel het na julle neergedaal met groot woede omdat hy weet dat hy min tyd het" (Openb. 12:12). Hy is die groot vyand, hy is die bose!

En wee ons . . as ons onssélf oorskat, en Satan ónderskat: as ons meen dat ons hom maklik kan aandurf en verslaan. Daar is vir ons net één moontlikheid om staande te kan bly in ons stryd teen die bose.

„Hulle het hom oorwin deur die bloed van die Lam en deur die Woord van hulle getuienis" (Openb. 12:11). As ons die Here en Sy Kerk loslaat, sal ons ook die stryd smadelik verloor!

Daarom roep Jesus ons toe: Waak en bid dat julle nie in die versoeking kom nie. Daarom leer die Heiland ons bid: Verlos ons van die Bose . . . . .

Ons het die volle wapenrusting van God nodig om teenstand te kan bied as die bose sy vangnet span. Hy tree op met groot woede omdat hy weet dat sy tyd min is — dat sy heerskappy by die wederkoms van Christus geheel en in die totaal vernietig sal word.

Johannes profeteer dat hy gewerp sal word in 'n poel van vuur en swael, en dat hy gepynig sal word in alle ewigheid. Maar totdat daardie einde gekom het, sal hy nie vertraag in sy woede nie, en daarom bid ons: O! God, hou ons staande en versterk ons sodat ons nie neergewerp word nie.

28 Januarie.
LEES: Psalm 24.

DIE LOFSEGGING

„ . . . aan U behoort die koninkryk en die krag en die heerlikheid tot in ewigheid."

Met hierdie lofsegging eindig die gebed van die Here en die feit dat dit só afgesluit word, wil ook weer so ontsaglik veel aan ons sê.

Wat die inhoud van ons gebed ookal mag wees — 'n kreet uit ons benoude siel of 'n belydenis van ons sonde — 'n bede om redding en hulp of wat ookal . . . moet ons gebed — na die voorbeeld wat Jesus aan ons voorhou — altyd maar weer eindig deur God te verheerlik.

'n Gebed wat nie só eindig nie, is nie 'n egte gebed nie of anders gestel: die seën van die waaragtige gebed, sal ons altyd daartoe bring dat ons ook met 'n lofsegging aan God sal eindig. Ons het ons gebed begin deur tot God te nader as . . . Onse Vader — ons het daarop laat volg dat Sy Naam geheilig, hoog gehou mag word, dat Sy Koningskap openbaar mag word en dat Sy wil oral en in alles sal geskied. En toe het ons ons node aan Hom bekend gemaak: ons geestelike en liggaamlike nood.

Maar sou ons dit alles kon doen as ons nie geglo het dat Hy oor alles regeer, en dat niemand die septer uit Sy hand kan ontruk nie? Dat die Koningskap aan Hom behoort en die krag en die heerlikheid tot in ewigheid. Hy is die Vader wat in die hemele is — ons toevlug en die voorwerp van ons gebed, en daarom spreek ons dit dan ook hard en helder uit dat Hy oor alles heers, sodat dit kan deurdring in die diepte van ons eie hart; deur al die newels van ons ongeloof en twyfel — van ons sorge en besware — van ons ongeduld en ons vrees.

So wend ons dan die blik af van al ons armoede en ons onmag, en gaan ons gebed oor in aanbidding tot Hom, ons Skepper en ons Vader, wat „aan elkeen eenvoudig gee sonder om te verwyt" (Jak. 1:5).

29 Januarie.
LEES: Openb 11:15-17.

AMEN . . . .

Die Here Jesus sluit dan Sy gebed af met die woordjie „Amen". En nou is dit nie maar net 'n uitroep om daarmee te kenne te gee dat ons gebed geëindig het nie. Ons Heidelbergse Kategismus antwoord in die 52ste Sondagafdeling: „Amen wil sê: Dit sal waar en seker wees. Want my gebed is veel sekerder deur God verhoor, as wat ek in my hart gevoel dat ek dit van Hom begeer". As ek dan „Amen" sê, is dit 'n plegtige belydenis wat ek uitspreek, waarby ek verklaar dat ek absoluut seker is dat alles wat ek gebid het, deur God gehoor en verhoor sal word. Ja, waarlik, dit is gewis!

Wanneer ek Amen sê, sien ek slegs op Gods liefde en Gods trou soos Hy dit in Jesus Christus aan ons geopenbaar het; dat die Heiland gekom het en ook my gegryp het — dat ek na liggaam en siel, in lewe en in sterwe, Sy eiendom is, en dat al my gebede in Hom in 'n sekere sin alreeds verhoor is.

Wat daar ookal aan vlees en sorg en verlangens in ons woel — dit alles is volkome ondergeskik aan die grote sorg van die Vader vir dié wat aan Hom behoort. Ons bid — omdat Gód getrou is, en ons gebed word verhoor, nie in die krag van ons geloofsvertroue nie, maar in die sekerheid dat daar 'n Vaderhart vol Vadersorg in 'n Vaderhuis is, wat Sy liefde in Christus Jesus geopenbaar het. Amen — dit staan vas! Ja, waarlik wat ons in die Onse Vader bid, dit sal geskied.

Hy hoor en verhoor! Hy antwoord op Sy tyd en wyse! Laat ons dan nie die antwoord soek in die vervulling van ons bepaalde wense nie, wat dikwels so kortsigtig en selfsugtig is. Laat ons dit daarin soek, dat daar rus en sekerheid en vrede sal neerdaal in ons onrustige hart; dat ons opnuut gevoel hoe ons swakke hand deur Sy sterke hand aangegryp word sodat ons dwarsdeur alle dinge deur Hóm voortgelei word — deur Hóm wat ons gesoek het nog voordat ons tot Hom geroep het — wat weet wat ons behoeftes is nog voordat ons dit aan Hom kon sê.

30 Januarie

Lees: Deut 4:30-40; Efes 1:1-3 en Luk 10:21-24.

GOD, DIE GOD VAN DIE WONDER

God is 'n God wat wonders doen. Wanneer God Sy wonders op aarde doen, dan verrig Hy nie toorkunsies nie. Nee, die wonders van God is tekens van sy koninklike heerlikheid, van sy barmhartigheid en liefde, van sy verlossing wat uit vrye genade by mense in hulle nood gekom het. In sy wonders demonstreer God dat Hy alleen waarlik kan verlos.

So het Israel Sy wonders te sien gekry as bewys dat hulle alleen deur Sy krag uit hulle slawerny uitgelei is. So kon die aanmatigende Nebukadnesar by die aanskoue van Gods wonder deemoedig uitroep: „Geloof sy die God van Sadrag, Mesag en Abednego . . . omdat daar geen ander God is wat so kan verlos nie".

As Jesus sy wonders op aarde verrig, dan is ook dit tekens van God se verlossing wat by mense gekom het. Hierdie Jesus is die langverwagte Messias. Hy is Immanuel: God met ons! Aan Hom is alle mag in die hemel en op die aarde gegee. Hy is die Here wat met koninklike majesteit deur Sy gesproke woord of deur Sy aanraking verlossing skenk uit elke nood.

In Sy wonders gaan dit nie daarom om mense te behaag nie, maar uitsluitlik om die eer van God. As die mense te Kapernaum Hom met selfsugtige bybedoelings koning wil maak, onttrek Hy hom. As Herodes vir sy eie vermaak van Jesus toorkunsies verwag, swyg Hy. Alleen waar uit verlore nood die smeekstemme tot Hom roep, daar geskied Sy wonder. En dan vra Hy geloof, dan eis Hy die aanbidding van God as die enigste Verlosser.

Al Jesus se wonders is momente wat opvoer na die klimaks, na die wonder van Kruis en Opstanding. Aan die Kruis doen Hy versoening vir ons sondes en uit die graf tree Hy na vore as Oorwinnaar oor elke mag en krag van sonde, dood en hel.

31 Januarie

Lees: Jes 25:1-12 en Matt 8:5-13.

VERLOSSING DEUR SY KONINGSWOORD

Hier het ons in werklikheid 'n dubbele wonder; die wonder van die genesing en die wonder van die geloof. Die heidense kaptein staan voor Jesus met sy saaklike en beskeie smeekbede dat Jesus na sy siek kneg moet kom. Jesus se bereidheid om dadelik te kom word egter beantwoord met sy belydenis dat hy nie werd is dat Jesus onder sy dak inkom nie. Hierdie man sien tussen hom en Jesus 'n veel groter verskil as net die uiterlike verskil tussen jood en nie-jood. Deur sy eie posisie in die leër as voorbeeld te gebruik, bely hy Jesus se koningskap en majesteit. Hy spreek Jesus aan as Here. Voor hierdie majesteit het hy geen reg of aanspraak op enige bemoeienis van Jesus met hom en sy nood nie. Hy verdien dit nie.

En tog, sonder hierdie bemoeienis sal sy nood bly. Maar waar die Koningswoord is, daar is die majesteit van die Koning self aanwesig en daarom: „Here spreek net 'n woord."

So 'n onwrikbare vertroue hier op aarde is vir Jesus self 'n wonder, en dit by 'n heiden. Die verbondsvolk van God het dit eers as belofte gehad en noudat die belofte in volle vervulling getree het, erken hulle in Hom nie die langverwagte Messias nie. Daarom sal hierdie verlossing wat in Hom is, ook stroom oor die grense van Israel na die heidene, na almal wat dit in dankbaarheid sal omarm. So 'n geloof sal die wêreld oorwin.

En as teken van Sy Messiasheerlikheid spreek Jesus Sy Koningswoord wat die wonder van die genesing volbring: „Gaan, en laat dit vir jou wees soos jy geglo het." So openbaar Jesus Hom as die Koning en Here wat deur die mag van Sy woord vir sondaars die heil aanbring. So is Sy woord deur die Heilige Gees nou nog werksaam om waar dit gehoor en geglo word, die wonder van die verlossing te volbring.

1 Februarie

Lees: Jes 29:17-24 en Matt 9:27-34.

GENESING DEUR AANRAKING

Twee blindes volg Jesus smekend: „Wees ons barmhartig, Seun van Dawid!" Hiermee erken hulle dat hulle van Hom glo dat Hy die Messias is. Jesus gaan egter voort asof hulle leed Hom nie raak nie. Hierdie skynbare ongevoeligheid het dieper gronde. Hy wil hulle geloof toets maar wil Hom veral ook onttrek aan die openbare belangstelling. Ja, Hy is die Messias maar dit is Sy geheim wat verborge moet bly vir diegene wat uit blote nuuskierigheid sensasie by Hom soek.

Die blindes laat hulle egter nie ontmoedig deur die feit dat Jesus hulle skynbaar nie wil hoor nie. Hulle volg Hom in die huis. Hier in die afgeslotenheid wend Hy Hom tot hulle met die toetsvraag: „Glo julle dat Ek dit kan doen?" Glo julle werklik dat die beloftes van God in My waar is? As hulle bevestigend antwoord, weet Jesus dat hulle wat nie kan sien nie, tog die sluier van Sy geheim deurdring het en dat die oë van hulle geloof dieper en skerper gesien het as diegene met die sogenaamde gesonde oë. Hierdie geheim is alleen kenbaar vir hulle van wie God die oë geopen het.

Op hierdie belydenis volg die genesing nadat Jesus hulle oë aangeraak het. Waar hierdie Koning die genesing wil, kan Hy dit op enige wyse tot stand bring, wyk die magte slegs voor 'n beweging van Sy hand. Skerp verbied Hy hulle om Hom openbaar te maak. Hy wil nie wonderdoener wees wat slegs tot selfsugtige bevrediging van wie ook al Sy kunsies vertoon nie. Hy het nie die propaganda van mense nodig nie. Hy vra geloof, Hy eis dat hulle in Hom die redding van God sal sien en in kinderlike dankbaarheid die lof van God sal verkondig. Dit gaan daarom dat verlorenes in Hom die Christus van God sal ken en bely.

2 Februarie

Lees: Jes 53:1-12 en Matt 8:1-4.

DIE KONING WAT ONS KRANKHEDE OP HOM NEEM

'n Melaatse val voor Jesus neer met die bede: „Here, as U wil, kan U my reinig." Vir hierdie mens is die moontlikheid werklik dat Jesus hom nie sal wil help nie. Hy weet dat hy die uitgeworpene is wat onder die vloek van God lê, dat hy vir die dood opgeskrywe is.

So, met sy leë hande kom hy na Jesus as die enigste wat hom kan help. Hy bely dat Jesus die Messias is wat die mag het om hom te help maar wat ook vry is in die betoning van sy genade. Jesus staan dus onder geen verpligting om hom te help nie. As Jesus hom wil help, is dit loutere genade. In hierdie ootmoedige vertroue gee hy hom aan hierdie genade oor.

Dan geskied die wonder. Jesus steek Sy hand uit en raak hom aan, nie omdat die wonder sonder aanraking kan geskied nie, maar om hiermee 'n dieperliggende waarheid bekend te maak. Hy wil hiermee te kenne gee en demonstreer dat Hy die Messias is van Wie die Skrifte getuig het: „Hy het ons krankhede op Hom geneem." Hier word die rolle omgekeer: 'n Onreine melaatse en 'n reine Jesus ontmoet en 'n reine melaatse en 'n onreine Jesus verlaat mekaar.

„Ek wil, word gereinig." Gewilliglik neem Hy ons krankhede op Hom en op Hom wag die smadelike Kruis waar Hy as uitgeworpene van God verlate is, waar Hy in ons plek melaats word tot die dood toe.

Daarom ontvang daardie man ook die opdrag om hom volgens die voorskrif van die wet aan die priesters te gaan vertoon. Daar in die tempel moet hy gaan getuienis gee dat Jesus nie 'n verdagte wonderdoener en volksverleier is nie, maar die langverwagte Messias wat tot ons heil gekom het. „Deur sy wonde het daar vir ons genesing gekom."

3 Februarie.

Lees: Ps 22:1-12, Matt 8:14-17 en I Petrus 2:21-25.

JESUS, DIE GROOT GENEESHEER

Die wonderbare genesing van Jesus het die mense aangegryp. Van alle kante is die siekes na Hom gebring. Soos 'n magtige stroom het hierdie menslike leed op Hom afgekom. Dat dit teen die aand geskied het, moet ons nie verbaas nie. Dit was Sabbat en volgens die wet kon hulle eers na sonsondergang weer mense vervoer. Mense met alle moontlike kwale het by Hom genesing gevind. En nou mag ons wel dink dat Jesus dit heel meganies gedoen het, dat dit Hom geen moeite gekos het nie, dat dit Hom nie innerlik geraak het nie, dat dit vir Hom eintlik kinderspeletjies was.

Maar dan roep die Evangelis ons tot halt en laat ons wat hier gebeur, dieper en anders verstaan. Wat hier gebeur, is die vervulling van die profesie van Jesaja nl.: „Hy het ons krankhede op Hom geneem en ons siektes gedra."

Jesus het nie koud en onaangeraak buite hierdie stroom van menseleed gestaan nie. Hy is die gestuurde kneg van God wat in ons leed ingedaal het. In Sy weergalose ontferming het My die wêreldleed op Hom geneem. Hy het één daarmee geword, Hy het dit Hom aangetrek, Hy het daaronder gebuk gegaan. Hier is daarom die Groot Geneesheer aan die werk. Daarvoor het Hy in die wêreld gekom om ons laste op te neem en dit vir ons te dra. Om ons ontwil het Hy daaronder gely. Die ondraaglike las daarvan het Hy gevoel toe dit Hom neergedruk het in Getsemane en toe ons duisternis Hom aan die Kruis omvou het. In Sy ontfermende liefde het Hy ons siekte gedra met die arbeid van Sy siel. So het daar vir ons genesing gekom. Hy is ons enigste toevlug in al ons leed. Keer terug na Hom toe, die Herder en Opsiener van ons siele.

4 Februarie

Lees: Jes 43:1-8 en Matt 8:23-27.

HIERDIE KONING IS GEBIEDER VAN DIE STORMS

Jesus vaar met Sy dissipels uit op see. 'n Gevoel van welbehae heers daar terwyl Jesus agter in die skuit slaap en hulle in gesprek is oor die wonderlike dinge wat hulle in hierdie dae beleef. Dan, plotseling word hierdie rus ru versteur. 'n Groot storm slaan toe op die meer en hulle is spoedig omring deur die geweld van die golwe. Elke vorm van seemanskuns word beproef, maar niks wat hulle kan doen, is hierteen bestand nie. Angs oorweldig hulle: hulle is verlore, hulle vergaan.

En in die aangesig van die stormgeweld, midde in hulle doodsnood, slaap Jesus rustig voort. Nou is daar egter nie tyd vir verwyte nie, hulle angs en nood is selfs groter as die geweld van die storm. „Here, red ons, ons vergaan!" Hierdie angsgeroep is 'n gebed tot Jesus waarin opgesluit lê die belydenis: U alleen kan ons help! By U is die mag om hierdie stormgeweld te oorwin!

Terwyl Hy nog so lê, kom die kalm-berispende vraag van Jesus: „Warom is julle bang, kleingelowiges?" Hier lê Jesus die vinger op 'n nood wat nog groter is as die angs wat deur die uiterlike bedreiging aangebring is. Hulle eintlike nood is dat hulle nie geloof het nie. As hulle waarlik geglo het, dan sou hulle in die aangesig van die gevaar staande gebly het.

Eers nadat hulle aan hulleself ontdek is, rig Jesus Hom in koninklike majesteit op oor die geweld van die natuurkragte en spreek Sy bestraffende magwoord wat winde bind en die rustelose waters tot kalmte bring. Die groot storm het 'n stilte geword.

Dan net verwondering: „Wat vir 'n mens is Hy?" Dit is 'n verwondering wat in aanbidding voor Jesus staan. Hy is God wat by die mense gekom het! Hy is die Messias, die Koning wat in majesteit ook die natuurkragte aan Sy mag onderwerp! Hy is die Here wat uit elke nood redding skenk.

5 Februarie

Lees: Ps 30 en Matt 8:28-34.

HIERDIE KONING IS GEBIEDER OOR DIE DUIWELS

Na die storm op see het hulle veilig oorgevaar na die oostelike oewer, na Gadara. Nouliks het hulle egter aan wal gegaan of daar storm vanuit die grafte wat in die rotswande uitgekap is, twee skreeuende woestaards op hulle af. Dit is twee rampsalige mense wat van duiwels besete is. Dit is hierdie duiwels wat hulle met angswekkende gille die aankomende Jesus laat toeskreeu: „Wat het ons met U te doen, Jesus, Seun van God? Het U hier gekom om ons voor die tyd te pynig?"

Die duiwels ontdek in Hom wat die mense dikwels selfs Sy dissipels nog nie in Hom gesien het nie. Hulle erken in Jesus die Messias, die Seun van God en hulle weet dat daar nou 'n einde gekom het aan hulle heerskappy oor hierdie mense. Waar hierdie Koning Sy eiendomsreg laat geld, moet hulle hul prooi prysgee. Hulle weet dat hulle slegs 'n beperkte reg het tot op daardie bestemde tyd wanneer hulle in die finale oordeel vergeld sal word. Hulle glo egter dat daardie tyd vir hulle nog nie aangebreek het nie en dat hierdie koms van Jesus net is om hulle voor die tyd te pynig. Hulle weet nie dat daardie tyd vervul is, dat hulle oordeel in die geheim van hierdie Jesus opgesluit lê nie.

Daarom smeek hulle om in die trop varke wat daar ver weg wei, te vaar. Sover as moontlik wil hulle van Hom wegkom. In hierdie mense mag hulle nie bly nie en tog kan hulle sonder Sy toelating nie uitgaan nie. Hy is die Here wat mag het oor hulle. Jesus staan hulle bede toe maar wat hulle gedink het vir hulle 'n ontvlugting is, het juis hulle verderf beteken. Feestelik klink dit ons toe: „Daar storm die hele trop varke van die kranse af die meer in en kom in die water om."

Hierdie Koning skenk vrymaking uit alle bande. Ook die duiwels wyk voor Sy magswoord.

6 Februarie

Lees: Jes 35:1-10 en Matt 9:1-8.

HERE EN KONING VAN VERGEWING

'n Verlamde word na Jesus gebring. Hier is 'n mens in diepe nood wat al lankal nie meer hoop op 'n beter toekoms nie. Hyself onderneem nie meer enigiets nie en nou laat hy hom maar meesleur deur die verwagtende geloof van sy vriende. Jesus het húlle geloof gesien en nie syne nie. En as Jesus vir hom sê: „Seun hou goeie moed, jou sondes is jou vergewe", word hy deur hierdie woord ontmoet soos 'n pasgebore kindjie wat deur sy ouers ten doop gebring is.

Sonder dat hierdie mens iets van sy tragiese bestaan meedeel, word hy deur Jesus verklaar tot sondaar. Jesus stoot die uiterlike leed en gevangeskap terug en stel sy eintlike nood, sy innerlike leed en gevangeskap op die voorgrond. Die mens is sondaar voor God. Dit is sy grootste nood, sy diepste leed, sy eintlike krankheid. As onreine staan hy skuldig voor God. Hy is verdwaalde en sterf in sy vervreemding van God.

Die allerbelangrikste vir die mens lê daarom in die herstel van sy verhouding tot God. As dit in orde is, is alles in wese in orde. Die heil van die mens lê daarin dat hy hom deur Jesus laat sê wie hy is en wat sy eintlike krankheid is, want die groot Geneesheer wat die diagnose maak is ook die Verlosser wat in koninklike majesteit die genesing, die vergewing skenk. In dieselfde asem waarmee Hy die verlamde as verlore sondaar aanwys, spreek Hy ook die verlossingswoord: „Jou sondes is jou vergewe."

Jesus mag dit sê omdat Hy in ons plek, vir ons tot sonde gemaak word. Agter hierdie woord en daad rys die Kruis omhoog. Daar het Hy ons skuld betaal, die oorsaak van ons honger en kommer weggeneem. Daar is ons met God versoen. Hy is die Here van vergewing omdat Hy dit met Sy lewe vir ons reg en goed gemaak het by God.

7 Februarie

Lees: Ps 18:1-7 en Matt 9:18-26.

JESUS, KONING OOR DIE DOOD

In grote opgewondenheid kniel die owerste voor Jesus met sy noodkreet: „My dogter is nou net dood, maar kom lê u hand op haar, en sy sal lewe." Hier spreek 'n vertroue wat berge kan versit. Hierdie noodkreet is nie net 'n gebed om hulp nie, maar is ook die belydenis van die mag van Jesus ook oor die dood.

Dadelik gaan Jesus saam met hom na sy huis. Maar hierdie huis vertoon alreeds die uiterlike van 'n sterfhuis. Die oppergesag van die dood is alreeds hier tenvolle aanvaar. Die beroepsbeklaers is alreeds op hulle pos. Die dood het hier die laaste woord.

Toe Jesus in die huis kom, vra Hy hulle om weg te gaan. Waar hierdie Vors van die lewe kom, moet nie net die dood nie maar ook hulle wat by die oppergesag van die dood sweer, wyk. Teen hulle doodsaanvaarding in klink Sy woord: „Die dogtertjie is nie dood nie, maar sy slaap." Vir Hom, die Heer en Gewer van die lewe, is die dood slegs 'n slaap waaruit die mens op Sy bevel gewek word.

Hierdie Koningswoord word begroet met 'n spotlag. Vir hulle is die kind dood, en dood is dood. Uit hierdie greep kan niemand ontkom nie. Geen wonder ook nie, want die kennis van die lewe is alleen vir dié van wie God die oë geopen het om dit in geloof te omarm. Daarom word hulle nou ook uit die huis verdrywe.

Dan gaan Jesus na die kind, gryp haar aan die hand en rig haar op soos iemand wat uit die slaap wakker gemaak word. Die dood het nie die laaste woord nie. Hier staan ons in die voorportaal van die Paasfees. Wat hier gebeur, is slegs die voorspel van die wonder van die Opstanding. Ons dood wat Hy vir ons gesterf het, is oorwin in die wonder van Sy opstanding.

8 Februarie

Lees: Ps 23 en Matt 14:14-21.

HIERDIE KONING IS OOK HERDER EN VERSORGER

Toe Jesus die skare sien, het Hy innig jammer vir hulle gevoel. Hy sien hulle in hulle diepe nood. Hulle is soos skape sonder 'n herder, en Sy priesterlike hart het met so 'n grote ontferming oor hulle bewoë geword, dat Hy in onvermoeide arbeid met onderwysing en genesing hulle node gelenig het.

Ondertussen het dit aand geword. Eintlik was die tyd van die aandmaal al verby. Toe kom die dissipels Hom daaraan herinner met die versoek dat Hy die skare moet wegstuur sodat hulle in die omliggende dorpe iets te ete mag bekom. Hulle weet egter nie dat die eintlike uur van spysiging haas daar is nie.

Omdat Jesus hulle geloof op die proef wou stel, kom Sy verrassend-onverwagte antwoord: Waarom hulle wegstuur? „Gee julle vir hulle om te eet." Wat!? Duisende voed met hulle karige voorraad van vyf brode en twee visse? Dit is tog onmoontlik! Ag, hoe het Jesus gewag op die geloof!

Dan gaan hierdie Koning majesteitlik op die weg wat Hy by hulle voorberei het, maar wat hulle nie gesien het nie. Dan gebeur iets merkwaardigs: Jesus sê nie vir Sy dissipels: Ek sal die voedsel seën, deel julle maar uit nie. Hy wil nie wonderdoener wees wat nog 'n kunsie verrig nie.

Toe almal gereed sit, miskien met uitgestrekte nekke en nuuskierige oë, neem Hy die brode en visse, slaan die oë na bo en bid tot Sy Vader. Hierin lê 'n diepe onderwysing. Dit gaan in die eerste plek nie om die spysiging na die ligaam nie. Nee, hier is hulle die spysgenote van God en Jesus vra geloof waardeur hulle sal weet dat in Hom God by die mense gekom het, dat in Hom die barmhartige versorging van God hulle deel is. Hy is die Messias, die Koning wat as Goeie Herder ook Sy skape versorg en bewaar.

9 Februarie

Lees: Jes 42:1-7 en Matt 12:9-21.

JESUS, DIE HOOP VAN DIE WÊRELD

Nog voordat die man met die verdorde hand self die hulp van Jesus kan inroep, kom die Fariseërs met die vraag of dit geoorloof is om hom op die Sabbat te genees? Onbevreesd hou Jesus aan hulle voor wat in hulle wet staan. As dit dan op Sabbat geoorloof is om ontferming te betoon aan 'n skaap wat in die sloot lê, moet 'n mens dan so onbarmhartig wees om die weldade van God aan 'n mens in nood te onthou? Hierop antwoord Jesus deur die man te genees.

Dan onttrek Hy Hom aan hulle. Hy wil nie op hulle wyse met hulle twis nie. Die mens wat Hy hierna genees, word weer verbied om Hom openbaar te maak. Hy wil nie skreeuend soos die Fariseërs reklame maak vir Sy saak nie. Hy wil nie die guns van die volk wen deur soveel as moontlik te genees en dan Sy weldadige wonderkrag deur hulle te laat uitbasuin nie.

Nee, in Hom is die profesie vervul. Op Hom rus die Gees van God. Hy het gekom om die barmhartigheid wat God wil, te betoon aan die geknakte riet, aan hulle wat die wet nie ken nie en vervloek is by die Fariseërs. Die rokende lamppit van hulle geloof wil Hy nie uitdoof nie, maar dit juis aanblaas totdat hulle die reg van God ken. Die ontferming van God reik ook veel verder as die grense van hulle wettiese godsdiens. Die verlossing wat in Hom daar is, is wêreldomvattend. Op Sy Naam sal die heidene hoop.

So openbaar Hy Hom as die Kneg van die Here wat in volstrekte gehoorsaamheid aan Sy Sender, stil Sy weg gaan. So wys Hy aan Israel en aan ons almal die weg waarop ons Hom ten lewe moet volg. In Hom het God ons in liefde aangesien. Hy is die Hoop van die wêreld.

10 Februarie

Lees: Ps 126; Matt 13:1-23. **Teks:** Matt 13:18.

DIE GROOT TEENSTAND TEEN DIE EVANGELIE

Die gelykenis van die saaier spreek van die verkondiging van die Woord. Die woord van die koninkryk word verkondig: die goeie boodskap dat die koninkryk van God naby gekom het, dat God sy heerskappy in Christus gevestig het in ons mensewêreld. Die gelykenis vertel ook wie die hoorders is. Die goeie boodskap word tot die hele wêreld gerig, tot alle mense, want volgens Matt. 13:38 is die saailand die wêreld. Een en dieselfde woord word deur almal gehoor. Die een hoor nie meer of minder of iets anders as die ander nie. Hierdie woord kom met dieselfde erns en aandrang tot almal. Dieselfde lewe-wekkende krag is aanwesig in die saad wat in die saailand van die wêreld gesaai word. Die saaier ken nie verskillende saailande nie, maar net die een groot land van die wêreld. Tot hierdie een saailand behoort die pad, die klipperige, doringagtige en die goeie bodem. God wil immers dat alle mense gered word en tot kennis van die waarheid kom (I Tim. 2:4). So nuut en vreemd as wat die boodskap van die koninkryk vir die wêreld is, so nuut en vreemd is vir die saaier ook die resultaat van sy werk, n.l. die innerlike verskeidenheid van sy saailand wat ten gevolg het dat die saad op die een plek tevergeefs gesaai word en op 'n ander plek weer vrugte dra. Dat dit so is, is iets wat met die oog op die saaier en die saad, nie verwag kan en mag word nie. Dis 'n onmoontlike moontlikheid. Die normale is dat die saad vrugte voortbring. Maar in hierdie gelykenis val die klem op die abnormale, dat die woord nie die resultaat het wat dit normaalweg behoort te hê nie.

Die pad, die rotsagtige en doringagtige plekke — eiewilligheid, goedkoop entoesiasme, sorge en rykdom — is slegs enkele aanduidings van 'n menigte van moontlikhede wat die onmoontlike en abnormale ten gevolg het. Die groot teenstand teen die evangelie kom in so baie gestaltes en vorme, dat die normale, nl. dat die evangelie aangeneem word, eintlik die verrassende is. Dat Jesus oorwinnaar is en dat die saaier nie tevergeefs uitgaan om te saai nie, bly ewig waar, maar dis alleen waar as dit telkens weer gebeur dat Hy seëvier oor die reeds oorwonne vyand van die evangelie, aan wie daar nog tyd gelaat word in die wêreld.

Laat ons op ons hoede wees vir die omstandighede wat ook die abnormale in ons lewe werklikheid kan laat word.

11 Februarie

Lees: Joël 3; Matt 13:24-30; 36-43. **Teks:** Matt 13:30.

GOD SE ONBEGRYPLIKE GEDULD MET SY TEENSTANDER

God het die duiwel as Sy groot teenstander, wat vernietig wat God bou, haat wat God lief het. Chrysostomos het van hierdie teenstander gesê: As God profete stuur, stuur hy valse profete. As God apostels stuur, stuur hy valse apostels. As God die Christus stuur, stuur hy die antichris. As die man in hierdie gelykenis goeie saad saai, saai hy onkruidsaad. Hy doen dit in die nag as die mense slaap. Daarmee wil die gelykenis nie 'n beskuldiging maak dat die mense onwaaksaam is nie, maar slegs die sluwe optrede van die vyand aandui. Die Seun van die mens saai die goeie saad van die koninkryk, en hulle wat hierdie woord aanneem word kinders van die koninkryk. Die vyand saai die onkruidsaad van die valse woord wat die skyn van waarheid het, maar wesenlik 'n vyand van die waarheid is. So ontstaan die onware, valse en teengoddelike ideologieë, teorieë en lewensbeskouings in die wêreld. Hoewel die plante wat uit die koring en die onkruid spruit, die waarheid en die leuen, baie op mekaar lyk, kan 'n mens tog die onkruid van die koring onderskei. Daarom vra die slawe van die huisheer dan ook of hy wil dat hulle die onkruid moet uitroei. Maar die huisheer sê: Nee! Laat hulle staan. Terwille van die koring moet hulle bly staan, want miskien kan 'n koringplant by vergissing vir 'n onkruid aangesien word en ook uitgetrek word. En die vrees van die huisheer vir so 'n vergissing is nie ongegrond nie. Ons mense kan ons so maklik vergis. In die groot onkruidland van die wêreld het God sy koringkorrel laat val, maar die mense het Hom uitgeruk en as onkruid weggegooi. Jesus is met die moordenaars gereken. Maar hoe ondeurgrondelik was God se weë nie met hierdie koringkorrel nie: God het Hom onkruid laat word, sodat ons koring kan wees. Terwille van Christus, Sy koninkryk en die kinders van Sy koninkryk, wag God met die oordeel tot die voleinding van die wêreld, wanneer Sy eie maaiers die onkruid van die koring sal skei. In Sy eindelose geduld met die wêreld, laat Hy nog plek vir die vyand. Want vir Hom is die wêreld nie hopeloos nie, daarom laat Hy hom nog bestaan sodat deur die verkondiging van die evangelie onkruid koring kan word.

12 Februarie

Lees: Jes 53: Matt 13:31, 32. **Teks:** Matt 13:31.

VERBORGE GROOTHEID.

Die gelykenis van die mosterdsaad is nie een van die populêre gelykenisse nie. So klein soos die mosterdsaadjie skuil hy skugter tussen die groot en goed bekende ander gelykenisse. En tog het ons die evangelie as 't ware in gekonsentreerde heerlikheid in hierdie klein gelykenissie. In die beeld van die mosterdsaadjie wil Christus die koninklike heerskappy van God in al sy glorie uitdruk.

Die opvallende van die mosterdsaad is die kleinheid daarvan teenoor die groot plant wat daaruit voortkom. Dis opvallend hoe in die Bybel kant gekies word vir die kleine en geringe en swakke. Ons mense hou natuurlik meer van die grote en die sterke, die imponerende en indrukwekkende. Liewer sou ons dan ook die koninkryk van die hemel wou vergelyk met 'n groot en magtige eikeboom. Maar Christus sê: die koninkryk van die hemele is soos 'n mosterdsaad . . . Hy wat self die Koninkryk is en wat dit gebring het en sal bring, het soos 'n mosterdsaad in die wêreld gekom: Hy het geen gestalte of heerlikheid gehad dat ons hom sou aansien nie, en geen voorkoms dat ons hom sou begeer nie. Hy is gebore in 'n stal, het opgegroei in 'n veragtelike dorpie, het niks gehad waarop Hy sy kop kon neerlê nie, is deur Sy volk verwerp en op Golgota gekruisig. Maar in Hom het God getoon hoe groot en goed en genadig Hy is. Die lam wat ter slagting gelei is, was die leeu uit die stam van Juda wat oorwin het en met alle mag in hemel en op aarde beklee is. Hy het opgestaan uit die dode en die getuienis dat Hy die Heer is, het oorwinnend deur die wêreld begin trek. Klein was die begin: 'n handjievol apostels wat die aanval op die wêreld begin met geen ander wapen as die getuienis dat Christus die Here is nie. Klein en gering was die eerste gemeente: nie baie wyses, magtiges en edeles nie . . . 'n klompie vissers, vroue, slawe dra die evangelie die wêreld in, en dit groei . . .

En nog is dit klein. Klein die kerk, vol swakhede en gebreke. Maar ons mag nie kleinmoedig of kleingelowig wees nie. Ondanks die skyn van die teendeel, gaan Christus oorwinnend deur die wêreld en so kom Sy koninkryk.

13 Februarie

Lees: Jes 42:1-7; Matt 13:33-35. **Teks:** Matt 13:33.

VERBORGE WERKLIKHEID

Elkeen wat 'n vrou al sien brood bak het, weet dat dit waar is: die suurdeeg word in die meel ingewerk. Maar die woord wat in ons Afrikaanse Bybel met **inwerk** vertaal word, beteken in die grondteks eintlik **verberg**. Die vrou verberg die suurdeeg in die meel. Die suurdeeg is natuurlik klein en baie minder as die meel, dit verdwyn in die meel, dit word daarin verberg. En nou is die opvallende dat hierdie klein bietjie suurdeeg deurwerk in al die meel waarin dit geplaas word en die hele deeg laat rys sodat smaaklike brood daaruit gebak word. Soos die suurdeeg in die meel, so sê Jesus is die koninkryk van die hemele. Dis 'n koninkryk in hierdie wêreld, hoewel dit nie, soos Jesus aan Pilatus gesê het, 'n koninkryk van hierdie wêreld is nie. En omdat dit nie van die wêreld is nie, is dit ook onaansienlik vir die wêreld en volgens menslike maatstawwe sonder betekenis. Dis 'n verborge ryk, verborge soos die suurdeeg in drie mate meel. Soos suurdeeg was Jesus ook onder Sy tydgenote. Vanself het Hy niks gedoen om Hom bekend te maak nie. Inteendeel, Hy het Hom daarteen verset. Jes. 42:2 is in Hom vervul: Hy sal nie skreeu of uitroep of Sy stem op die straat laat hoor nie. En tog het Hy bekend geword. Hy was daardie verborgene wat onmoontlik verborge en onbekend kon bly. Die gerug van Hom het al die omwoonde landstreke deurgegaan. En so is die koninkryk van God vandag ook nog verborge vir die vleeslike oog. Veral word dit verberg deur die kruis. Dit kan alleen in die geloof gesien word. Maar hoewel verborge, is dit tog daar en dit werk met krag. Laat die duiwel maar soos 'n brullende leeu rondgaan, hy doen dit juis omdat sy prooi deur Christus uit die kloue geruk is. En laat die afgrondsmagte maar dreig, hulle doen dit juis omdat die groot oorwinnaar hulle al meer in die hoek dryf. Oor baie dinge mag ons ons bekommer, maar nooit oor die toekoms van die koninkryk van God nie. Hy wat geleef en gesterf het, opgestaan het en weer na ons gekom het en deur Sy woorde en Gees ons wêreld ingegaan het, Hy sal Sy koninkryk bring dwarsoor alle teenstand en hindernisse wat Hom in die weg gelê mag word heen.

14 Februarie

Lees: Gen 12:1-9; Matt 13:44-46. **Teks:** Matt 13:44.

DIE ALLES OORTREFFENDE SKAT

Hy was seker maar 'n arm man gewees. In ons tyd sou hy waarskynlik 'n bywoner gewees het of 'n man wat grond huur. Miskien het sy ploeg al baie jare agtereen oor dieselfde grond gegaan. Miskien wou hy hierdie jaar ekstra diep ploeg met die oog op 'n beter oes. Dan tref die ploegskaar 'n harde voorwerp. Seker 'n klip. Hy kom nader om die klip te verwyder . . . en dan meteens die ontdekking: dis geen klip nie, maar 'n skat wat daar verberg is. Met bonsende hart en snakkende asem kyk hy rond. Daar is niemand in die nabyheid wat hom sien nie. Haastig plaas hy die skat weer terug in die plek waar dit uitgekom het, terwyl hy met oorstelpende vreugde vervul is en gloei van verwagting. Nou gaan hy ryk word, baie ryk. Dadelik begin hy maatreëls tref. Tot verbasing, en nie sonder berisping van sy familie en vriende begin hy alles wat hy besit te verkoop. Almal praat daaroor en skud die kop oor hierdie onsinnige handelwyse. Maar die man steur hom nie daaraan nie. Laat hulle maar sê en dink wat hulle wil. Hy weet dat almal hom straks sal beny.

So is die koninkryk van die hemele. Dit gaan in daardie koninkryk om 'n skat, die skat van die evangelie van Jesus Christus wat die arme ryk maak, want die sondaar word 'n kind van God, en God is groot en goed en ryk. Hierdie skat vind die man. Hy verwerf dit nie en hy verdien dit nie. So gaan dit ook met die koopman wat mooi pêrels soek: hy kry een. Die koninkryk van God is geen saak van verdienste nie. Jy het dit alleen omdat jy dit vind, omdat jy dit ontvang uit genade. En hierdie skat is van so 'n alles oortreffende heerlikheid dat 'n mens uit blydskap alles daarvoor oor het. Paulus het hierdie geskiedenis van die verborge skat in Fil 3 vertel: Ja waarlik, ek ag ook alles skade om die uitnemendheid van die kennis van Jesus Christus, my Here, terwille van wie ek alles prys gegee het . . .

Die martelare het hierdie geskiedenis vertel toe hulle met hulle lewe geboet het vir hulle belydenis.

Die vraag is of ons lewe ook hierdie geskiedenis navertel.

15 Februarie

Lees: Josua 24:1-25; Matt 13:47-50. **Teks:** Matt 13:47.

GEEN NEUTRALITEIT IN DIE KONINKRYK VAN GOD

By Christus kan geen mens ooit verbygaan sonder om 'n beslissing te neem nie. Wie nie vir Hom is nie, is teen Hom. Hy was nooit neutraal nie, en teenoor Hom kan geen mens neutraal bly nie. Dit was hierdie neutraliteit wat Christus die mense van Sy tyd verwyt het as Hy sê: geveinsdes, die voorkoms van die aarde en die lug weet julle te beoordeel, maar hoe is dit dat julle hierdie tyd nie kan beoordeel nie? Soos mense wat oor die weer praat, wou die skare Christus ongemerk verby gaan, want oor die weer kan almal praat, dit bring 'n mens op neutrale vlak. Maar daarmee het hulle juis nee gesê, want voor Hom kan 'n mens alleen ja of nee sê. Wáár Jesus kom, kom daar dan ook skeiding tussen mens en mens, 'n skeiding wat loop dwarsdeur huisgenote, kinders en ouers, man en vrou. Teenoor hom is daar vir die mens maar net een van twee moontlik: óf radikale omkeer, geloof in die goeie boodskap, óf volharding in die ongeloof; óf die woord hoor en dit doen, óf hoor en nie doen nie. Die een of die ander beteken om goeie saad of onkruidsaad te wees, 'n goeie of 'n slegte vis.

Wanneer 'n net in die water gelaat en gesleep word, moet 'n mens te wagte wees dat goeie en slegte visse, bruikbares en onbruikbares gevang sal word. Maar eers na die vangs kan die sortering plaasvind. Nou word die net nog gesleep. Nou is daar nog baie duisternis, baie ergenisse, baie swakhede. Maar omdat al hierdie dinge ook nog daar is, mag ons nie aan die koninkryk twyfel nie. Die lig skyn in die duisternis, en omdat die duisternis nog daar is, twyfel 'n mens tog nie aan die lig nie. En 'n visser twyfel tog ook nie aan sy vangs omdat daar ook slegte visse in sy net is nie. Eers aan die einde wanneer die bose elemente weggeneem is, sal die toestand van volkomenheid in die Godsryk aanbreek. Maar intussen: laat ons nie te veel val oor die slegtes nie, die swakhede van ander nie te veel bekreun nie, maar self hard stry en bid om goeie vis te wees.

16 Februarie

Lees: Jes 54:1-7; Matt 18:15-34. **Teks:** Matt 18:33.

DIE ONDERLINGE LEWE VAN DIE KINDERS VAN DIE KONINKRYK

Tien duisend talente skuld is so 'n geweldige skuld, dat geen gewone werksman ooit daaraan kan dink om dit te betaal nie. Al sou hy sy hele verdienste elke maand inbetaal, sal sy lewe nog te kort wees om so 'n geweldige skuld te vereffen. Dit het die koning geweet toe sy skuldige kneg voor hom lê en pleit om lankmoedigheid met die belofte dat hy alles sal betaal. Daarom het die koning ook geweet dat daar maar een moontlikheid oorbly as die man en sy gesin nie van ellende wil krepeer nie: Hy moet die skuld maar self oorneem. Hy alleen is in staat om hierdie groot skuld te dra sonder om onder te gaan. Dit het hy dan ook gedoen, van harte, want hy is groot en goed en ruim van hart.

So groot soos die skuld van hierdie man, so groot is ons skuld voor God, so groot, dat geen mens, al is dit dan ook met sy lewe, daarvoor kan betaal nie. Dis so groot dat ons alleen daarvan verlos kan word as God dit self oorneem. Hy alleen is groot en ryk en sterk genoeg om dit te kan dra. Dit het Hy dan ook gedoen en die prys wat Hy betaal het vir die vereffening van ons skuld openbaar eers aan ons hoe ontsaglik groot ons skuld is. Ja nou eers dat dit betaal is sidder ons daarvoor, uit die vergewing word ons berou gebore. Dit het God niks minder as Sy kosbaarste gekos nie: Sy geliefde Seun. En in Hom is ons skuld nou vergewe.

Wat 'n skreiende ondankbaarheid, as die man wat kwytskelding ontvang het, sommer onmiddellik iemand wat aan hom skuld, aan die keel gryp en geen lankmoedigheid aan hom wil betoon nie. So is daar inderdaad ook skuld van mens tot mens. Maar hoe gering is dit nie in verhouding met ons skuld voor God nie, en wat ons kwytgeskel is nie. Dis maar honderd pennings, dis betaalbaar.

God wil dat Sy kinders wat deur Sy genade geheilig is, ook rein sal wees, en soos hulle skuld vergewe is, ook mekaar moet vergewe, nie eenmaal of tweemaal of sewemaal nie, maar altyd weer. God se kinders word nie onrein omdat hulle broers teen hulle sondig nie, maar as hulle nie bereid is om altyd weer te vergewe nie.

17 Februarie

Lees: Ex 33:12-23; Matt 20:1-16. Teks: Matt 20:15.

GEVAAR: VERDIENSTE BO GENADE.

Vroeg in die môre het die huisheer arbeiders op die mark, die destydse arbeidsburo, gaan huur om in sy wingerd te werk. Hy het met hulle ooreengekom dat hulle die destydse dagloon van omtrent 7½c sal ontvang. Teen 9, 12, 3 en 5 uur het hy ander arbeiders gaan huur en vir hulle gesê dat hy aan hulle sal gee wat reg is. Ses uur die aand kry sy opsigter opdrag om die loon uit te betaal met die uitdruklike vermelding dat hy by die wat laaste gehuur is moet begin. Hy immers is heer en hy kan maak soos hy wil. Die laastes wat slegs een uur gewerk het, kry 'n volle dagloon, so ook die ander, ingeslote die eerstes met wie 'n duidelike ooreenkoms aangegaan is dat hulle een penning sal ontvang. Hulle het stellig verwag dat hulle meer sou kry omdat hulle langer en onder moeiliker omstandighede gewerk het as die laastes. Die huisheer merk dat daar by hulle hebsug is en wys hulle beswaar af, want dit staan hom immers vry om met sy goed te maak wat hy wil.

Laat ons gewaarsku wees: daar is geen mens wat op grond van wat hy gedoen en gepresteer het in die gemeente hom kan verhef bo ander en aansprake op God kan laat geld nie. Hoe jammer en gevaarlik is dit nie dat daar so dikwels meer aan verdienste as aan diens gedink word nie. Hoe bitter swaar is dit tog vir die mens om net van genade te lewe.

Dit wil nie sê dat wat ons vir Christus doen sonder betekenis is nie. Aan Petrus het Jesus gesê dat elkeen wat huise of broers of susters of vader of moeder of vrou of kinders of grond ter wille van Sy naam verlaat het honderd maal soveel sal ontvang. Daar is loon, maar loon is geen verdienste nie, nie 'n menslike prestasie nie. Die loon in Bybelse sin wil uitdrukking gee aan die wyse waarop God gee: met erkenning van wat Sy skepsele doen, maar sonder om Sy vryheid, die soewereine beskikkingsreg oor Sy genadeloon prys te gee. Daarom is daar ook geen aanspraak op die voorste en hoogste plekke in die koninkryk van God nie: baie laastes sal eerste wees en eerstes laaste. Want nadat ons alles gedoen het, sal ons moet erken: ons was onnutte diensknegte gewees.

18 Februarie

Lees: Jes 5:1-7; Matt 21:33-46. **Teks:** Matt 21:43.

GEVAAR: DIE KONINKRYK IN DIENS VAN EIE GROOTHEID

God het Israel gekies om volk vir Hom te wees, „'n volk om Hom te dien en vrees, en skape van sy wei te wees". As volk voor en vir God, as volk wat in gehoorsaamheid aan Sy Woord lewe, wat Hom eer en dien, moet Israel sy roeping in die wêreld vervul as getuie vir die nasies. Maar die geskiedenis van Israel is die geskiedenis van sy ontrou teenoor God, die geskiedenis van sy ongehoorsaamheid aan God, 'n ontrou en ongehoorsaamheid wat gebore is uit die verlange om self groot te wees, vry en selfstandig. Hierdie verlange om onafhanklik en selfstandig te wees, nie te luister na God nie, maar om self soos God te wees, is die wese van die sonde, die sonde ook van Israel. Daarom wil Israel nie na God luister nie, wil hulle aan Hom nie gee wat Hom toekom nie en klink die droewige weeklag: Jerusalem wat die profete doodmaak en dié stenig wat na hom gestuur word. Ook Sy eie Seun het hulle nie ontsien nie en doodgemaak. Maar God laat Sy werk deur niks keer nie. God gaan voort met Sy werk, en wat deur Israel verwerp is, word aan ander gegee: Sy koninkryk kom tot die volke tot aan die einde van die aarde. So beeld die gelykenis van die landbouers nie net die geskiedenis van Fariseërs en Skrifgeleerdes in die tyd van Jesus uit nie, maar die geskiedenis van die hele Israel. En dit staan opgeteken as 'n waarskuwing vir die Israel van die laaste dae, die kerk. Want dis 'n wesenlike gevaar dat die kerk na binne lewe, bedag is op sy eie grootheid, dat hy die evangelie van die koninkryk net binne sy eie mure hou, dat hy nie meer kerk vir die wêreld is nie, maar 'n doel op homself geword het. Angsvallig kleef hy vas aan wat hy het en probeer dit te behou: die klem val op organisasie, konsolidasie en prestasie en so word die groot Huisheer beroof van Sy vrugte, die oes uit die wêreld wat in Sy koninkryk gebring moet word. 'n Kerk wat dit nie meer wil waag om soos Abraham die vreemde in te trek nie, wat nie wil oopbreek na buite nie, moet noodwendig vestar en sout word wat onsmaaklik geword het.

Mag ons kerk daarvan bewaar word om net kerk vir homself te wees, en elkeen van ons om as kerkmens net vir onsself te leef.

19 Februarie

Lees: Hosea 11:1-11; Matt 22:1-14. **Teks:** Matt 22:2.

FEESVREUGDE VIR VERRES EN VREEMDES.

Na baie oponthoud en teleurstelling kon die fees eindelik begin. Dat dit so lank geduur het, was nie die skuld van die koning nie. Hy het immers vroegtydig sy uitnodiging uitgestuur en sy beeste en vetgemaakte vee geslag. Alles was gereed, maar die genooides wou nie kom nie. Die koning het egter gesê dat daar fees sal wees, en fees gaan daar wees. Daarom stuur hy haastig sy knegte uit om almal van die kruispaaie af te nooi, goeies en slegtes, en nou het die saal vol feesgangers geword. Maar op die laaste nippertjie nog 'n vertraging. As die koning inkom om die gaste te groet is daar een wat geen bruilofskleed aan het nie. Onmiskenbaar is daar in die blik van die koning toorn te lees. 'n Ongemaklike spanning leef in die feessaal. Die klimaks word bereik as die arme man uit die saal gesmyt word. Die fees het daarna seker begin, maar die gelykenis sê niks daarvan nie. Hy eindig met hierdie antiklimaks. Dis asof ons onsself by die verdwaasde gaste wil voeg en vra: wie is hy? Ons sal die gelykenis seker nie verstaan as ons hierdie man nie geïdentifiseer het nie. Die eerstes wat genooi is en nie wou kom nie is ongetwyfeld Israel en die Jode in die tyd van Christus. Die wat van die kruispaaie genooi is, is die wêreld buite Israel. Maar wie is hierdie man? Dat daar vermeld word dat hy in die buitenste duisternis gewerp is, gee ons 'n sleutel. Hierdie woorde word ook elders in die Bybel gebruik, en altyd as aanduiding van die plek van ewige duisternis, van goddelike oordeel en gerig. Eenmaal het oor die land van Judea duisternis gekom van 12 tot 3 uur. Uit daardie duisternis het die roep weerklink van 'n man in die parskuip van Gods grimmigheid: My God . . . waarom het u my verlaat? Waarom Hy? Omdat God Hom sonde gemaak het vir ons. Hy het ons sonde, ons smaad, ons skande syne gemaak. Daarom was Hy vir ons in die plek van gerig. Ons ou mens, die mens van sonde en ongehoorsaamheid is saam met hom eenmaal uitgewerp en gekruisig. En nou dat hy uitgewerp is, kan die fees begin. Ons kan eet en drink en vrolik wees, want gister het ons saam met Christus gesterwe, en daarom kan ons net nog lewe, ons almal, verres en vreemdes, wat in Hom glo en op Hom vertrou.

20 Februarie

Lees: Jes 1:12-31 en Joh. 1:11-14. **Teks:** Jes. 1:27.

DIE REGVERDIGE GOD

Die Lydenstyd is vir ons 'n vaste bestanddeel van die kerklike jaar. Dit is nodig dat die gemeente jaar na jaar hoor wat God gedoen het en hoe Hy dit gedoen het. In die Lydenstyd gaan dit dan om Jesus Christus die Seun van die mens, om Sy vernedering en Lyding in hierdie wêreld. Hy het na sy eiendom toe gekom en sy eie mense het Hom nie aangeneem nie. Hy het gekom om die geregtigheid van 'n regverdige God te openbaar. Hy het kom bekend maak dat Sion deur strafgerig verlos word, en die van hom wat terugkeer deur geregtigheid.

Geregtigheid gaan gepaard met straf. Dit is nou eenmaal so in 'n sondige wêreld waar onreg en opstand en ongehoorsaamheid heers. Die sondaar moet gestraf word, die regverdigheid van God kan die sonde nie toelaat nie. Nou sê Jesaja alreeds vir ons dat Sion wat in afgodery verval het deur strafgerig verlos sal word. Sion! stad, vesting van God, heilige stad, waar die tempel van God staan. Met Jesus Christus se koms word dit die Heilige stad van die eindtyd — die stad waarheen elke verloste op pad is. Deur strafgerig word dit verlos. God straf om te verlos en die Een wat die straf dra is Jesus Christus. Hy wat God is het mens geword — „en het Hom verneder tot in die allerdiepste smaadheid en angs van die Hel" om ons die sondaars te verlos en om daardeur die geregtigheid van God te volbring.

So sal elkeen dan wat in Hom glo, wat terugkeer, nie verlore gaan nie, maar die ewige lewe beërwe.

21 Februarie

Lees: Jes 1:10-20. **Teks:** Jes 1:18.

DIE VERGEWENDE GOD

God wil nie die sonde oogluikend toelaat en dit goedpraat nie, nee Hy wil dit tydelik en ewiglik straf. God toorn oor die sonde, maar terwyl Hy daaroor toorn wil Hy tog ook die sondaar red. Hieruit blyk dat God 'n saak het om uit te maak. Maar hierdie saak wat God teen die sonde en die sondaar het, maak Hy nie met die sondaar uit nie. Hy maak dit met Homself uit. Hy stuur sy Seun, Jesus Christus, om in ons plek — Sy toorn te ondergaan. Deur hierdie daad word 'n toornende God dan ook 'n vergewende Vader.

Ja, God die Vader vergewe. So groot is sy vergiffenis dat al was ons sondes soos skarlaken dit sal wit word soos sneeu, al was dit rooi soos purper dit sal word soos wol. Die rooi wat deur skarlaken en purper aangedui word wys na die bloedskuld waarin die sondaar hom bevind. Die rooi is 'n oorheersende, ja oorweldigende kleur, dit staan duidelik uit — dit word goed en maklik raakgesien. Maar dit sal deur die daad van God verdwyn, dit word 'n onopsigtelike kleur, dit word wit, die teken van reinheid en suiwerheid.

God wil die sonde nie na reg gadeslaan nie. Daar is by Hom volkome vergiffenis. Dit is die groot Wonder wat God met die koms van Jesus Christus in die wêreld tussen die mense werklikheid laat word het. Dit is die waarheid van Godsvergewende liefde, wat in die lydensweg wat Jesus hier gegaan het, gestalte gekry het.

22 Februarie

Lees: Jes. 8:23—9:6. **Teks:** Jes 9:5.

VERLOSSER

Die aankondiging in Jesaja 9 dui op die tyd van verlossing wat vir die volk aanbreek. Hierdie aankondiging het egter nie net met Israel te doen nie maar met die ware volk van God, die volk wat in duisternis van sonde en die skaduwee van die dood van die sonde wandel en woon. Daar het 'n lig in die duisternis gekom, 'n lig wat groot vreugde verskaf en wat mense bly maak, so vrolik soos in die oestyd of soos iemand juig as die buit verdeel word.

Wat het daar dan gebeur? „Want 'n kind is vir ons gebore, 'n Seun is aan ons gegee . . ." Vir ons en aan ons. God het van uit die hemel neergekyk en Hy het die nood en ellende van die mensdom aanskou. God wil nie die duisternis en doodskaduwee laat voortwoed nie; Hy gee verlossing en hierdie verlossing begin deur die geboorte van 'n kind, 'n kind wat aan ons, deur die sondegeplaagdes en verjaagdes, gebore en gegee is. Hy is aan ons gegee — mens kan sê oorgegee om in die wêreld en tussen die mense die nood van die wêreld — ons nood op Hom te neem. Hy is aan ons gegee sodat ons, ons sondelas op Hom kon laai.

Ons het Hom nie gevra nie, God het Hom aan ons gegee — vrywilliglik gegee — om hier deur ons doodgemaak te word, sodat ons kan lewe — so werk die Genade van 'n Verlossende God.

23 Februarie

Lees: Jes 40:1-11 en Matt 26:36-46. **Teks:** Jes 40:1.

TROOS

Die genade van God wat van bo af die wêreld ingeslaan het, hou noodwendig troos in. Hierdie troos is dan ook alles wat ons nodig het. Dit is 'n troos wat alle trane van smart en berou vanweë die sonde en verderf afdroog.

God spreek tot sy volk en Hy praat van „julle God". Die volk word nie in verslawing en ballingskap gelaat nie. God het sy volk nie onterf nie — Hy het die band van Vaderskap nie deurgesny nie, Hy wil nog soos 'n Vader sy kinders troos.

Hierdie troos wat God hier aanbied hou egter leed, smart en lyding in. Dit word nie sommer so gegee nie — die troos en vertroosting kom op besondere wyse. Daar is een wat in die woestyn roep — vir wie daar 'n weg berei moet word. Dit is een wat die verganklikheid van die mens **én** die ewigheid van God in Hom omdra. Om dan waaragtige troos te kon bring moes Hy die weg van 'n kneg gaan en die weg van een wat dien. Hy moes die weg van smaad en hoon bewandel — Hy moes in troosteloosheid uitroep — „My Vader as dit moontlik is laat hierdie beker by my verbygaan" . . . sodat ons die troon van Gods verlossende liefde en genade kon smaak en onsself daarin kan koester.

24 Februarie

Lees: Jes 42:1-7 en Matt 12:15-21. **Teks:** Jes 42:1.

DIE KNEG

Onreg, twis en geweld heers onder die mense. „Daar is niemand wat goed doen nie, selfs nie een nie. Hulle keel is 'n oop graf, met hulle tonge pleeg hulle bedrog . . ." God kom om onder die nasies die reg in hierdie toestand uit te bring. Hy kom egter nie met groot vertoon nie. Hy kom ook nie met geweld nie. Die Uitverkorene — d.w.s. die een wat die guns van God gevind het, wat deur die Here uitverkies is, word 'n kneg genoem.

Hierdie kneg kom onopsigtelik „Hy sal nie twis of uitroep nie, en niemand sal sy stem op die strate hoor nie, 'n Geknakte riet sal Hy nie verbreek nie, en 'n lamppit wat rook, sal Hy nie uitblus nie . . ."

Die kneg van die Here word in Matt. 12 op Jesus Christus toegepas en ons kan dus aanvaar dat met „My Kneg" in die hoogste instansies Jesus bedoel word. Die Kneg van die Here wat ondersteuning van die Here het kom dus nie om te verjaag en te verwoes nie. Hy kom om te genees, om in stilte die deur die sonde geknaktes te ondersteun en sterk te maak.

Hy doen dit deur self na die liggaam geknak en gebreek te word. Nou kan ons deur sy gebroke liggaam gespysig word, om te kan volhard tot die einde toe.

25 Februarie

Lees: Jes 43:9-15 en Joh. 5:5-18. **Teks:** Jes 43:13(b).

GOD AAN DIE WERK

God is en bly steeds aan die werk. Hy is die Almagtige wat oor sy ganse skepping beskik. Niemand is by magte om aan Hom voor te skryf oor hoe Hy te werk moet gaan nie. As Hy Hom deur Jesus Christus as die Verlossende God en as Kneg openbaar dan het niemand daar iets oor te sê nie.

As Jesus die weg van miskenning, van die kant van die owerstes van die volk by die bad van Betesda, bewandel, dan is dit tog soos God werk, nl. dat Jesus die leed en lyding van hierdie kranke op Hom sal neem en dit dra.

Die werk van God gaan deur alles, daar is geen omweë nie. Die ganse aarde behoort aan die Here, die wêreld en die wat daar in woon. Daarom sal dit wat nie na Godswelbehae is nie voor Hom moet swig. Jesus sê aan die owerstes van die volk, toe hulle beswaar maak dat Hy iemand op die Sabbat genees, „My Vader werk tot nou toe, en Ek ook". Dit beteken dan dat Jesus teen die populêre mening in die weg volg wat noodwendig weerstand en vyandskap meebring en vir Hom eensaamheid en lyding.

God werk en niemand kan Hom keer nie. Hy is God en die volk kan anders as die heidenvolke getuig dat dit so is. Ons is ook getuie van hierdie werk. Deur Sy Seun verrig God **dié** werk wat niemand anders kon doen nie, al moet hierdie werk dan ook die dood van Sy seun beteken. Dit beteken egter ook dat ons daardeur sal lewe.

26 Februarie

Lees: Jes 49:1-7 en Matt 8:5-13. **Teks:** Jes 49:6.

LIG VAN DIE NASIES

God maak sy Kneg die Lig om tot heil te wees. God handel altyd positief, Hy beweeg vorentoe, Hy werk die toekoms in. Die Kneg wat Hy van die moederskoot af geformeer het, is bedoel om vir Israel sowel as vir die heidene tot seën te wees. Die kneg kom om hulle op te rig uit hulle vernedering, allereers uit die vernedering van die ballingskap. Die terugbring uit die ballingskap, gesien as werk van die Kneg van die Here is onderpand en profesie van die groot verlossing van Godsvolk uit die geestelike ballingskap van die sonde.

In hierdie wyere verband van Sy werk word die Kneg van die Here gesien as 'n lig van die nasies, en dit wys na Jesus Christus heen.

Die hoofman van Kapernaum, 'n lid van 'n ander nasie, wend hom in sy nood tot Jesus die Lig van die wêreld.

Toe die gryse Simeon die kind Jesus in sy arms neem, sê hy dat die Here sy heil aan hom geopenbaar het, en dat Jesus 'n lig tot verligting van die nasies sal wees.

Vir baie is Jesus egter die verpersoonliking van duisternis en moet Hy, die lig van die nasies, eers in die duisternis van Golgota, kruis en graf gaan, sodat ons wat in duisternis wandel, in en deur Hom wat die donkerheid van leed ondergaan het, tot die lig kom; om in hierdie lig wat God Hom gemaak het, tot Sy heil te lewe.

27 Februarie

Lees: Jes. 50:4-9 en Luk 18:31-34. **Teks:** Jes 50:6.

GEHOORSAAMHEID

Die weg van die kneg van die Here is nie 'n weg van fatalistiese oorgawe nie, maar dit is die weg van gehoorsaamheid. Omdat Hy gehoorsaam moes wees aan Sy Vader daarom kon hy hierdie weg gaan. Hy het geweet dat die Here Hom help en daarom kom Hy ook nie in skande nie. Daarom, weens die ondersteunende hulp van die Here, het die smaad Hom nie oorweldig nie en was Hy instaat om alle teenslae onverskrokke te trotseer.

„Ek het my rug gegee vir die wat slaan . . ." Die kneg van die Here moet noodwendig mishandeling en smaadhede ondergaan. Hy het ingekom in 'n wêreld waar Hy geen plek gehad het nie. Hy het 'n Woord gespreek wat deur die mense nie geduld kon word nie, want Hy het teen hulle gepraat — nie saam met hulle nie. Die woorde wat Jesaja hier van die Kneg sê, word deur Jesus self gesê as Hy sê „Kyk, ons gaan op na Jerusalem, en alles wat deur die profete geskrywe is, sal aan die Seun van die mens vervul word. Want Hy sal oorgelewer word . . . bespot en mishandel word . . ."

Dit is gehoorsaamheid, die gehoorsaamheid wat by ons, sondaars, nie te vind is nie. Hierdie gehoorsaamheid, hierdie rug gee vir die wat slaan beteken verlossing, heil, geluksaligheid vir ons wat niks anders as verset, teenstand en opstand ken nie.

28 Februarie

Lees: Ps 3 en Markus 14:53-62. **Teks:** Jes 52:13.

HOOG EN VERHEWE

Die Kneg van die Here sal hoog en verhewe wees. Daar sal na Hom opgesien word. Die oë van die mensdom sal na bo gerig wees. Ook hier waar Hy op die lydensweg Hom bevind is dit so. As ons Hom as gevangene bespot, gesmaad, gehoon in die paleis van hoëpriester voor die Joodse Raad sien dan merk ons reeds Sy verhewenheid.

Uiterlik, na die liggaam beoordeel, is Hy gehawend, maar tenspyte van allerlei beskuldigings, valse beskuldigings, verdedig Hy Hom nie self nie, Hy antwoord nie die vrae wat aan Hom gestel word nie, hoog en verhewe staan Hy daar tussen hulle — die Lydende Kneg van die Here maar tog Vors van alle vorste.

Sy verdediging is die bevestiging van sy taak — bevestiging van wie Hy werklik is — ons hoor Hom slegs dit sê . . . „En u almal sal die Seun van die mens aan die regterhand van die krag van God sien sit . . ." Hy sal hoog en verhewe wees — ja baie hoog maar ons sien Hom ook hoog hang — aan die kruis op Golgota waar Hy neerkyk op menigtes en ook daar in sy lyding nog rig en regeer. Ons hoor Hom sê „Vrou daar is jou seun, seun daar is jou moeder". Ons hoor Hom bid — „Vader vergeef hulle want hulle weet nie wat hulle doen nie". Ja waar Hy hoog hang, in pyn en lyding hang, bid hy ook vir ons en vra vergiffenis ook vir ons sondes.

1 Maart

Lees: Jes 52:13-15. **Teks:** Jes 52:14.

GEEN MENS NIE

Op die vraag van die Heidelbergse Kategismus oor hoe ons aan hierdie straf kan ontkom en weer tot genade kom, is die antwoord: deur so 'n middelaar wat tegelykertyd waaragtig God en waaragtig regverdig mens is. Hy moet dus God en mens wees. Nou is die Kneg van die Here — die Verlosser ons Here en Heiland so misvormd — geen mens meer nie.

Na Sy voorkoms was Hy so misvormd dat Hy nie as mens aangesien is nie. Almal het hulle oor Hom verstom. Die menigtes skaar rondom Jesus — hulle is verstom en verslae oor sy leer hulle volg Hom — hulle roep „Geseënd is Hy wat kom in die Naam van die Here . . . Hulle eer Hom as Koning wat op die troon van Dawid moet kom sit — Hy is mens — díe méns — die uitverkore mens as Hy Jerusalem inkom, maar nie vir lank nie, spoedig sien ons Hom verskeur — bebloed — bespuug — gegésel — in die gesig geslaan — misvormd — geen mens meer nie en ons hoor „Kruisig Hom! Kruisig Hom!"

Vir God egter is en bly Hy, wat nie meer as mens gereken is nie, nog steeds dié méns — die waaragtige en regverdige mens wat die straf van die sonde dra en deur die sonde geen mens meer is nie, sodat ons mense kan word — God se mense kan wees.

2 Maart

Lees: Jes 53:1-3 en Mark 14:43-52. **Teks:** Jes 53:3.

VERAG EN VERLAAT

Na sy gevangeneming was Jesus alleen tussen hulle wat uitgegaan het om hom te vang. Sy dissipels het hulle Here verlaat — soos 'n vors sonder sy volk en 'n leermeester sonder sy leerlinge het Hy nou daar gestaan. Hulle wat by Hom was — Petrus wat trou aan Hom gesweer het, het weg gevlug, alleen moes Hy die lydenspad bewandel — alleen moes Hy die beker ledig.

„Verag en deur die mense verlaat." Die warmte van die Hosannas kan nog gevoel word, en reeds hang daar die koue harde „Kruisig Hom!" in die lug.

By 'n ander geleentheid was Jesus ook deur 'n groot aantal van sy dissipels verlaat, net die twaalf het toe agtergebly en aan hulle het Hy gevra. „Wil julle nie ook weggaan nie?" Maar die antwoord van Petrus by daardie geleentheid „Here na wie toe sal ons gaan? U het die woorde van die ewige lewe," het ook hier vervaag en verdwyn.

Verag en verlaat! Ons praat dikwels van so iets — ons sê dat dit met ons ook gebeur, maar ons weet egter nie waarvan ons praat nie. Ons kan ons vir geen oomblik indink wat hierdie woorde alles inhou nie, ons kan slegs stil wees voor hierdie harde werklikheid wat met Jesus gebeur en net dit weet, dat die veragting en verlating wat Hy ondergaan het, vir ons liefde en gemeenskap met God en die mense beteken.

3 Maart

Lees: Jes 53:4 en Matt 8:14-17. **Teks:** Jes 53:4.

ALLES GRATIS

Dit is nou eenmaal so dat ons graag beloning wil ontvang vir dienste gelewer. Ons doen nie altyd en so graag iets gratis nie, al ontvang ons nou nie waarde vir ons diens nie, ons sal indien dit moontlik is, sorg dat daar erkentlikheid is en dat die ontvanger dit dikwels ook hoor. Ons help ook nie graag iemand wat ons enige leed aandoen nie, ons help graag die wat ook vir ons kan help.

Hier vind ons heeltemal iets anders. Jesus word gespot, gesmaad, verag, gehoon, verlaat. Hy staan alleen en „nogtans", dws. ten spyte van dit alles wat die mense aan Hom doen neem Hy ons krankhede op Hom. Sonder aansiens des persoons handel Hy, sonder om te vra wie dit is gee Hy, maak Hy gesond, red Hy. Want daarvoor het hy gekom, om te gee sonder 'n „kommissie van ondersoek".

Hy neem ons krankhede op Hom, ons leed, ons nood, ons angs, ons sonde neem Hy oor en maak dit Sy eie en dra dit en maak so ons las ligter.

Die Here vra nie wie ons is, of wat ons reeds gedoen het nie — Hy het alles wat ons van God skei oorgeneem en weggeneem en reken ons dit nie meer toe nie.

4 Maart

Lees: Jes 53:5-7 en Joh 10:9-15. **Teks:** Jes 53:6.

DWALENDES

Israel word hier met skape vergelyk, maar die skape wat in 'n trop bymekaar is en wat versorg is nie. Die volk word met dwalende skape vergelyk, skape wat geen koers of rigting meer het nie, maar wat elkeen sy eie pad loop. Die sonde, ellende en afvalligheid veroorsaak dat daar geen gebondenheid meer aanmekaar is nie, maar dat die wêreld vol gedwaal word, agter allerlei vreemde en sondige afgode aan wat geen vrede en vreugde bring nie, maar wat slegs verdwaaldheid en verlorenheid mee bring.

Daar is Een wat die dwalendes weer bymekaar kan bring, nl. die kneg van die Here wat ter wille van ons oortredinge deurboor, ter wille van ons ongeregtighede verbrysel is. Hy het die ongeregtigheid van ons almal gedra—hy is die Goeie Herder wat sy lewe vir die skape aflê.

Elke oomblik wat ons hier op hierdie aarde en in hierdie wêreld met ons eie dinge en eiegeregtigheid besig is, is ons soos skape wat dwaal. Hoe loop ons nie elkeen ons eie pad op die berge van versoeking nie, en word ons nie die prooi van Satan nie? Maar die Goeie Herder is nog steeds daar om ons uit die bek en kloue van Satan te ontruk. Hy is die skaapkraal; in Hom en deur Hom is ons veilig, het ons 'n kudde geword wat na sy stem luister, en deur wie ons geken word.

5 Maaart

Lees: Jes 53:8-12 en Luk 23:33-35. **Teks:** Jes 53:3:12(b).

'N VOORBIDDER

Op die vraag of almal nou deur die Middelaar Jesus Christus gered sal word, soos wat hulle almal deur Adam verdoem is, antwoord die Heidelbergse Kategismus: „Nee! maar alleen die wat Hom met 'n opregte geloof aanneem."

Ons teksvers praat dan ook hier van „baie" wie se sonde Hy gedra het. Dit is vir ons duidelik dat Jesus in sy lewe en sterwe nie vir ons almal nie, maar vir **baie** gely het, want daar is baie wat weens die hardheid van hulle harte Hom nie as die Christus en Verlosser wil bely en aanbid nie.

Hy wat die sonde van baie gedra het, was saam met die oortreders getel, maar tog het Hy ook vir die oortreders gebid.

Jesus bid nie net en doen nie net voorbidding vir hulle wat Hom gekruisig het nie, maar Hy bid vir elkeen wie se sonde Hy gedra het. Dit is nie net sy beule wat die skuldiges is nie maar elke mens. Elke sondaar staan voor God skuldig en elkeen se skuld en sonde het Hy oorgeneem. As Hy dan daar op Golgotha gekruisig word dan hoor ons Hom bid om die vergiffenis van sonde vir elke oortreder, ja die oortreders van alle tye en alle geslagte. Omdat Hy die kneg van die Here — die uitverkorene van God was, kon Hy dit doen en daarom het God Hom ook gehoor en deur Hom hoor Hy ook vir ons om skuldvergewing bid.

6 Maart

Lees: Amos 3:1-8. **Teks:** Amos 3:3.

WANDEL MET GOD

Die profeet Amos leef onder die voorspoedige, langdurige en geseënde regeringsjare van koning Jerobeam II, wat duur van 785 tot 745 v.C. Terselfdertyd weet ons egter dat dit 'n tyd van sosiale wanverhoudings, skynvroomheid en skandelike onsedelikheid was. Nogtans, wanneer Amos die volk die oordeel aansê en voorspel dat Israel sal ondergaan in ballingskap is daar nog geen wolkie aan die politieke hemel nie. Geen wonder dus dat a.g.v. hierdie prediking van hom, hy smadelik weggejaag is nie.

Ons mense is lief om allerlei vrae te vra. In Amos 3 word ook vrae gevra. En hoe opmerklik is dit nie? As die Alwyse God vrae vra, is hulle so eenvoudig dat 'n kind hulle kan beantwoord. Die probleem is net dat die volk van God hulle nie kan of wil beantwoord nie. Sal twee met mekaar saamloop tensy dat hulle eers afgespreek het? Om hierdie vraag te beantwoord is tog eenvoudige logika. Twee mense verskyn saam op 'n eensame hoogte teen die horison. Dit kan geen toeval wees dat hulle daar so saam verskyn het nie. Hulle moes dit tevore so afgespreek het. Maar kan 'n verbond stand hou as een van die partye dit as 'n stuk papier beskou? Kan die Here nog langer met Israel saamgaan indien Israel nie langer met die Here saamgaan nie? Loop twee met mekaar saam tensy dat hulle dit eens is? Dit is tog eenvoudige vrae. 'n Kind kan die antwoord gee. Aleen die volk van God verstaan dit nie.

Dit sou goed wees as die uitverkore volk van die 20ste eeu wat so kan jammer en klaag en vra waarom dit en waarom dat, 'n keer al hul probleme herlei tot hierdie eenvoudige vraag van die hemel: „Kan twee met mekaar wandel tensy hulle dit eens is?" En om die woord van die Doopformulier te onthou, dat daar in alle verbonde twee dele is. Dat dit wat God met elkeen van ons by geleentheid van ons doop in Christus afgespreek het, ons verplig tot 'n nuwe gehoorsaamheid. Dit is tot 'n lewe van die innigste verbondenheid met God. Tot 'n wandel met God, soos ons van Henog lees. Dat hy die dood nie gesien het nie, want hy het met God gewandel.

7 Maart

Lees: Amos 5:1-13 en Matt 6:19-25. **Teks:** Amos 5:4-5.

„GODSDIENS SONDER GOD!"

Nooit was die staatsheiligdom te Betel drukker besoek, en nooit is die offerdiere met groter gewilligheid gebring as juis in hierdie tyd van Amos nie. Daarvan kon Amos getuig. Hy het immers self die lang pelgrimstogte na Betel en Gilgal om daar te gaan offer, aanskou. Hoe kon hierdie man wat dit alles aanskou het dan beweer dat die volk God nie soek nie? En tog hou Amos vol: Hulle soek die Here nie.

Die godsdiensywer en offerandes en pelgrimsreise lyk wel heel indrukwekkend, maar dit is 'n godsdiens sonder God. Wat het God met Gilgal en Betel te make? Dit is niks anders as 'n eiewillige godsdiens nie, en dit is 'n gruwel in die oë van die Here. Al hierdie vroomdoenery is in die grond van die saak 'n flagrante verlating van God. D.m.v. groot offers wil die volk God voor die waens van eie begeertes span. Dit gaan vir hulle nie om die lieflike aangesig van die Here nie, maar om Sy gawes. En God vra nie offers nie. Maar **Hy vra die Hart van** die mens. Wie die Here in opregtheid soek, soek om Sy wil te doen. Dit is om God te dien soos hy Hom in Sy Woord aan ons geopenbaar het, en op geen ander wyse nie. Weet u wat is ons vorm van eiewillige godsdiens? Die geliefde wysheid waarmee ons ons swak kerkgang wil verdedig: „Solank ons Jesus liefhet en goed leef, waarom moet ons dan nog kerk toe gaan? En hulle wat God buite die kerk soek, is net sover van Hom as diegene wat Hom binne die Kerk soek met uitwendige vroomheidsvertoon."

Dit was die tragiek van die Joodse volk. Hulle, die vroomste volk van alle tye, laat die Verlosser van die wêreld aan die kruis vasspyker. Dit is wat die resultaat is van godsdiens sonder God. Dit is wat gebeur wanneer 'n mens God soek buite Sy geopenbaarde wil om. Om God te soek is om geen tree te gee sonder om eers te vra: „Here wat moet ek doen?"

„Soek my en leef!"

8 Maart

Lees: Hosea 4:1-7 en Joh 17:1-10. **Teks:** Hosea 4:6.

KENNIS VAN GOD

Die profetiese werksaamheid van Hosea begin ongeveer dieselfde tyd as dié van Amos. Dus ongeveer in die jaar 750 v.C.

As ons kon sê dat Amos die profeet van die Geregtigheid is, dan is Hosea die profeet van die Liefde. Dit gaan vir Hosea geheel en al om die verhouding tussen God en die volk. Dit moes wees soos 'n huweliksverhouding. So innig, so intiem. Hosea was getroud met Gomer, die dogter van Diblaim, wat hom ontrou word en met ander mans omgaan. Nogtans het Hosea haar lief en probeer om haar liefde terug te wen. In hierdie huwelik van hom sien Hosea die beeld van God en Israel. Israel die ontroue vrou, en God die troue eggenoot, wat trag om haar terug te bring van haar bose weg. In Joh. 17:3 leer Jesus Sy dissipels dat die Ewige Lewe daarin geleë is dat hulle Hom sal ken. Dit is dieselfde ken van God waarvan Hosea praat en wat hy tevergeefs by sy volk soek. „Ken" in die Bybel beteken nooit maar net 'n verstandelike kennis nie, maar dit is veel meer. Dit beteken lewensgemeenskap. Hoe nou hierdie lewensgemeenskap opgevat moet word blyk uit die feit dat een en dieselfde Hebreeuse woord sowel die betekenis van kennis as van geslagtelike omgang het. Dit was hierdie lewensgemeenskap wat Adam en Eva in die Paradys geken het, toe hulle met God gewandel het. Van dit alles vind Hosea niks by sy volk nie. En dit, weet Hosea, hou vir sy volk die dood in.

Vir hierdie hele ellendige toestand stel Hosea die priesters verantwoordelik. Hulle taak is dit om die wil van God aan die volk bekend te maak. Maar van wat wáre Godsdiens is, het ook húlle 'n verwronge beeld.

Broeder en Suster, hoe is dit gesteld met ons kennis, ons lewensgemeenskap met Christus? Laat ons eerlik wees. Dan sal ons erken: „Ons volk gaan ten gronde weens gebrek **aan kennis.**"

9 Maart

Lees: Hosea 5:1-7 en I Pet 2:4-7. **Teks:** Hosea 5:5 en 6.

„IN LIEFDE HET EK BEHAE, NIE IN BRANDOFFERS NIE"

Van gekwel-word deur eie skuld, is daar by ons meestal weinig sprake. Ons het nooit skuld nie. Dit is altyd „die slang wat my verlei het" of "die vrou wat u my gegee het." In die tyd van Hosea en daarna was dit die refrein van alle Godsmanne dat Israel tot 'n val gaan kom. Hosea sê egter ook presies waaroor die volk gaan struikel, nl. hul eie ongeregtigheid. Daarvan kon Israel natuurlik niks glo nie. Was daar dan enige ander volk wat so stiptelik sy offers gebring het en so godsdienstig was? Nee, as hulle val sal dit te wyte wees aan die oormag van die vyand. Of aan die Here wat Hom aan hulle onttrek het. Maar gewis nie eie skuld nie. Wat was die sonde waaroor Israel sou struikel? Dit sou niemand kon vermoed nie. By sondes wat 'n mens tot 'n val bring dink ons gewoonlik aan iets heel ergs, soos dronkenskap en owerspel. Maar nou openbaar die Skrif vir ons 'n veel gruweliker sonde: Braafheid. Israel het gestruikel oor sy vroomheid en oor sy altare. Hosea ken sy volksgenote so goed dat hy presies weet wat hulle sal doen as die katastrofe kom. Hulle sal gaan om die Here te soek. So was dit mos nog altyd. God word gebruik as reddingsplank vir skipbreukelinge; toevlugsoord vir dakloses; asiel vir bannelinge. Hosea weet ook hoe hulle sal kom: met hul vee en met hul beeste. Geen ontroerde roep: „O God, wees my sondaar genadig nie." En agter al daardie rumoer en drukte, daar verberg die Here Hom. „Hulle sal my nie vind nie."

Die Skrif sê ons van net een sonde wat te 'n groot struikelblok op die weg na die hemel is. Godsdienstige braafheid. Christus is ons Hoeksteen. 'n Hoeksteen is bedoel as groot steen op die hoek om die mure ferm byeen te hou. Wie in Hom glo, vind 'n plek in die Geestelike Huis. Vir dié egter wat meen dat hulle daardie steen nie nodig het nie, maar dit ongebruik laat lê, vorm dit 'n struikelblok in hul bouwerk. Christus is te groot om geïgnoreer te word.

10 Maart

Lees: Miga 5:1-5 en Matt 23:23. **Teks:** **Miga** 5:2.

DEUR GOD PRYSGEGEE

Ongeveer dieselfde tyd toe Amos en Hosea in die Noordelike Ryk optree, profeteer Jesaja en sy jonger tydgenoot Miga in die Suidelike Ryk. Net soos Amos leef en werk Miga ook op die platteland, en is die groot stede Jerusalem en Samaria vir hom die bron van alle kwaad.

Miga voorspel die koms van 'n Messiaanse Koning uit die Huis van Dawid, onder Wie se heerskappy die land vrede en geluk sal hê. Maar helaas! Die volk beantwoord aan hul roeping as volk van God so swak; hulle weier so volhardend om regverdigheid en liefde te betrag, en om ootmoedig met hul God te wandel, dat dit 'n onafwendbare oordeel geword het dat God die volk gaan prysgee. Wat 'n verskriklike lot is dit nie. Om deur God prysgegee te word. 'n Mens is deur God prysgegee wanneer God hom die gevolge laat smaak van 'n lewe wat hy sonder God wil voer. En tog sien Miga ook iets anders. Miga sien hoedat daar nogtans 'n res behoue sal bly. En hy sien dat daardie res wat behoue bly, 'n heerlike toekoms het. Dit gebeur wanneer daar aan daardie toestand van prysgegee-te-wees deur God 'n einde gemaak word deur die koms van die Messiaanse Koning.

Geen mens is op hierdie aarde ooit geheel en al, finaal, deur God prysgegee nie. Ook wanneer dit soms vir ons so mag voel, laat God nog steeds Sy son oor ons skyn, en Sy reën op ons val. Steeds bly daar vir elke mens die moontlikheid oop wat Miga vir Israel voorgehou het. Om nl. God se roep te beantwoord met geloof en vertroue. Alleen maar nog een mens was op aarde geheel deur God prysgegee. Hy wat aan die kruis uitgeroep het: „My God, my God, waarom het u my verlaat?" Sodat, soos die Nagmaalsformulier sê, ons tot God geneem, en nimmermeer deur Hom verlaat sou word nie. Die mens egter, wat dit nie in geloof aanvaar nie, hy sal eenmaal finaal deur God prysgegee word in die ewige verderf.

11 Maart

Lees: Sef 3:11-20 en I Pet 2:9 en 10. **Teks:** Sef 3:20.

'N ROEM EN 'N LOF OP AARDE

Om sy trou teenoor Assirië te betoon in lg. se stryd teen Egipte, voer koning Manasse, wanneer hy die troon te Jerusalem bestyg in die jaar 690 v.C. die Assiriese godsdiens in, en laat oprig altare vir die Baäls. Teen die gruweldade wat hieruit spruit, verhef Sefanja sy stem.

Die oordeel oor Israel hieroor vertel Sefanja vir ons in die vorm van 'n gelykenis. Maar wat 'n skrikwekeknde gelykenis. God gee 'n groot offermaaltyd en nooi al die omwonende volke. Die offer wat geslag word is . . . Jerusalem! Sefanja voorsê egter nie alleen die oordeel nie.

Die is ook 'n louteringsgerig. Daar sal 'n res oorbly, net soos by Miga, 'n deemoedige en nederige volk, wat op die naam van die Here sal vertrou. Hierdie nederige volk sal God versamel en tot 'n lof en roem vir Sy Naam op aarde maak. As ons nou vra of hierdie heerlike heilsprofesie van Safanja oor Israel vervul is, dan moet ons antwoord: Nee. 'n Israel wat met 'n geheiligde mond die lof en roem van God sing, 'n mond wat nie meer deur afgodediens verontreinig is nie, ken ons nie. Die uitbly van die vervulling van hierdie profesie is egter nie Sefanja se skuld of God se skuld nie. Israel het die prediking van die profete verwerp. En daarmee het Israel self sy lot beseël. Hierdie heilsbelofte aan Israel, die liggaamlike afstammelinge van Abraham, het nou oorgegaan op die geestelike, die ware Israel. Die kerk van Christus.

Die skadus van Sefanja se prediking val ook oor ons tyd. 'n Heidendom wat in felle brutaliteit die kop uitsteek. Die invloed van die Evangelie wat allerweë kwyn. Bo alles, die waan, asof dit alles so kan voortgaan, asof daar geen God is wat vonnis vel nie. Temidde van dit alles kan ons ons alleen in geloof aan God vasklem, en leef van die belofte dat aan die einde die erkenning en gesamentlike aanbidding van die Here as die enige ware God sal plaasvind.

12 Maart

Lees: Nahum 1:1-15 en Mark 13:24-29. **Teks:** Nahum 1:3.

'N OPROEP OM FEES TE VIER

'n Tweede profeet wat na Manasse se geestelike tirannie sy stem laat hoor, is Nahum. Maar hoe anders klink die profesie van Nahum nie in vergelyking met al sy voorgangers nie. Geen woord oor afgodediens by Israel nie. In plaas daarvan, 'n stille tevredenheid oor die geestelike toestand van die volk. Dit is daaraan te wyte dat na Manasse se dood, koning Josia 'n grondige hervorming in Israel teweeggebring het, en die afgodediens grondig uitroei.

Daarom ook is dit dat Nahum, anders as sy voorgangers die volk kan oproep tot die fees. Die triomferende toon in sy prediking is verder daaraan te wyte dat wanneer hy profeteer, dan is die einde van Nineve reeds in sig. En dan beskryf Nahum God se grimmigheid oor sy vyande, en die gewisheid van die ondergang van Nineve. Vir honderd jaar uitlank het hierdie heidense wêreldstad die volkere uitgebuit en uitgemergel. Vir die volk van God was dit 'n tyd van loutering. Nahum roep die volk op om te jubel, want die gerig en grimmigheid van God, aan die werk in hierdie wêreldmag, is nou gestil. Die gruwels van die Assiriërs was nie in die eerste plek teen Israel gepleeg nie, maar teen God. En in hierdie stryd is die oorwinning van God gewis.

Die profesie van Nahum is 'n waarskuwing aan die onderdrukkers van die Godsvolk van alle tye, ook aan hulle wat die kerk van Christus in ons tyd wil ondergrawe. God is lankmoedig. Hy kan soms vir lang tye toelaat dat sy kerk bedreig en gepynig en vervolg word. Maar die dag van afrekening kom. Die einde van die anti-Christelike mag is grondige uitwissing. Daarom word ons as kerk opgeroep om vreesloos te getuig vir die Waarheid, om ons feesdae te vier, omdat ons weet dat God nooit ongestraf laat bly nie; en dat Hy groot van krag is om sy vyande te verdelg.

13 Maart

Lees: Obadja 15-17 en I Joh 4:1-6. **Teks:** Ob 17.

EDOMSMENTALITEIT

Die profeet Obadja het waarskynlik tydens of net ná die Babiloniese ballingskap geleef. Ons weet dat Nebukadnesar in sy stryd teen koning Jojakin handig gebruik gemaak het van die volke wat Juda omring het. Onder hierdie vyande uit die buurt wat hulle gretiglik tot hierdie handlangerdiens van Nebukadnesar leen, was o.a. die Edomiete, die nakomelinge van Esau. Die haat wat in die onderdrukte Edom vanaf die tyd van Jakob geleef het, is nou in leedvermaak verander.

Om hierdie rede sê Obadja hulle die oordeel aan. Die Jode wat uit ballingskap terugkeer het sware rampe verduur, maar 'n res van Israel het tog behoue gebly, en word op die berg Sion versamel, waar hulle veilig is teen elke dreiging. Die finale afrekening met Edom staan egter nog voor die deur. Edom is die naam vir die mens wat alleen na die hede kyk. Wat vir die genot van die oomblik alle hoër goed prysgee. Hierteenoor staan Israel, die dromer van Betel en worstelaar van Pniël, waarin gedagtes oprys waarvan Edom geen vae vermoede het nie. Israel is die naam vir die mentaliteit wat leef van die belofte. So kom Jakob en Edom teenoor mekaar te staan as volk van God, en as Godvergetende, duiwelse, in die kwaadvolhardende wêreld. En nou skyn dit asof Edom die oorhand het, maar Obadja verwag 'n groot ommekeer. Hy sien hoedat wanneer Israel op Sion versamel word, dan het Edom reeds van die aardbol af verdwyn.

Dit geld vandag nog. Daardie mentaliteit wat vir 'n pot lensiesop sy eersgeboortereg verruil, wat nie leef van iets hoërs nie, moet uit die geskiedenis verdwyn. Soos Edom. Jakob egter, wanneer hy in die land Laban teleurstellings beleef, hunker terug na die land van belofte. Dit is die gelowige wat die Nuwe Jerusalem uit die hemel verwag. Wat hom nie laat verkneg deur die aardse nie, maar saam met die Heidelberge Kategismus bely: „Dat ek in alle droefenis en vervolging met 'n opgerigte hoof dieselfde saligmaker . . . as regter uit die hemel verwag wat al sy en my vyande in die ewige verdoemenis sal werp, maar my met al die uitverkorenes tot Hom in die hemelse blydskap en heerlikheid sal neem."

14 Maart

Lees: Hag 1:1-11 en Matt 6:19-26. **Teks:** Hag 1:4.

GEBREK AAN LIEFDE . . . DIE GODSHUIS IN PUIN

Haggai en Sagaria is die twee profete wat, wanneer die Jode terugkeer uit die Babiloniese ballingskap, aanspoor tot die herbou van die tempel.

Haggai teken sy tyd as 'n swaar tyd. 'n Tyd van misoeste. 'n Duur tyd, en 'n tyd van afpersinge. 'n Droogtegeteisterde tyd. Hoe bekend klink dit nie alles nie! Ons ken al hierdie ellendes self so goed. Ons het werklik meegevoel met daardie mense in nood. Egter nie Haggai nie! Haggai is ontstoke. Waaroor? Oor daardie niksdoen! Dit prikkel Haggai tot in sy niere toe. En, sê hy . . . vir God ook! Elkeen se persoonlike belange neem hom soseer in ag dat niemand die inisiatief kan neem tot die herbou van die tempel nie en laat dit maar rustig in puin lê. Die verontskuldiging dat die tydsomstandighede te sleg is om so 'n kosbare werk soos tempelbou aan te pak, wys Haggai as niksseggend van die hand. Hy vra 'n skerpe vraag: Is die tyd dan vir julle gunstig genoeg om in betimmerde, d.w.s. houthuise te woon? Daarvoor is daar geld genoeg.

Wie met homself eerlik wil staan voor God, sal vir Haggai gelyk gee. Hy sal toegee dat die hoofoorsaak dat die werk van God nie kan vorder nie, en dat die Huis van God in puin lê, nooit te wyte is aan slegte tydsomstandighede of wat ookal nie. Maar dat die diepste oorsaak daarvan altyd gebrek aan liefde is. As daar liefde en toewyding is, kan 'n klein volkie in 'n minimum tyd stad en tempel herbou, sonder subsidies, met skrale beurse onder die swakste omstandighede. Laat ons wat so gou kla oor God wanneer ons deur rampe en teenspoed geteister word, die hand in eie boesem steek. As ons eerlik wil wees met wat ons daar sien, sal ons daardeur gedryf word tot 'n nuwe gehoorsaamheid en toewyding aan Christus en die werk van sy kerk op aarde.

15 Maart

Lees: Sag 14:13-21 en Openb 4:1-6. **Teks:** Sag 14:20.

DIE EINDE VAN DIE STRYD

Saam met Haggai spoor Sagaria die Jode na die ballingskap aan tot die herbou van die tempel. In die laaste hoofstukke van sy profesie skilder hy vir ons die gebeure rondom die laaste dag, die Dag van die Here. In die dag sal daar in Jerusalem 'n merkwaardige verandering plaasvind in die natuurorde. Die pragtige weelde sal egter nie die skoonste wees nie, maar die feit dat die Here koning sal wees oor die ganse land.

Sagaria eindig deur vir ons 'n blik te laat slaan in die Ewige Godstad, die nuwe Jerusalem. En wat die profeet daar die meeste bekoor, is dat die onderskeid tussen die Heilige en die wêreldse daar nie meer bestaan nie. In die erediens in die ou Testament was daar 'n terrein wat besonder aan die Here gewy was, nl. die tempel. Ook in die tempel was daar onderskeid tussen meer- en minder-heilig. Besonder heilig was die Hoëpriesterlike Mus, wat as opskrif gedra het, „Heilig aan die Here." Maar nou sien Sagaria tot sy groot verbasing dat dieselfde ook staan op die klokke van die perde. Doodgewone perde . . . aan die Here gewy. Die gebied van die Heilighede is dus nie meer beperk nie. Daar is nie meer net sekere tye en geleenthede wat vir die Here geheilig word nie. Maar alles is aan sy diens gewy. Mense en beeste en perde. Selfs die perde vervul priesterlike diens. Vir die gebed „Laat u naam geheilig word," is daar geen plek meer nie. Dit is vir alle ewigheid verhoor. Alles sing Gods lof.

Broeder en Suster in die Here, ons wat nou nog die perde sien draf oor die oorlogsveld, ons vir wie perde nog 'n simbool is van geweld en onreg op aarde, laat ons met groot verlange wag op die gesig van die perde met heilige Klokke. Dit hou vir ons die heerlike belofte in dat die bron van al ons stryd en ellende, die verskeurdheid van ons bestaan, en ons gekluisterdheid aan die aarde en stof, beëindig sal word.

16 Maart

Lees: Mal 3:1-6 en Heb 11:1-6. **Teks:** Mal 3:2.

GELOOF

Die profesie van Maleagi is waarskynlik uitgespreek na die voltooiing van die tempel, dus ongeveer in die jaar 515 v.C. Aan Haggai se oproep tot herbou van die tempel is dus nou gehoor gegee. Die tempel is herbou en daar word gereeld geoffer. Verder egter, bly alles soos dit was.

Die tempel is herbou. Hy staan daar. Egter nie as voorreg nie, maar as 'n las. In sulke duur tye verslind dit ook nog weer 'n deel van die inkomste. Nie bly nie, maar al sugtende sien hulle op na die tempel. Die profeet beskuldig die priesters dat hulle Gods altaar verontreinig met minderwaardige offers. Wat veragtelik en **volkome onbruikbaar is** in die kudde, dit vind hulle net die ideale ding om aan die Here te offer. So gaan die hele simboliese gedagte van 'n offer as volkome toewyding totaal verlore. Dit is nou die wyse waarop hulle Gods Naam hoog en heilig wil hou. Op 'n minagtende wyse wat selfs geen mens sal duld nie. Hierdie vraag van Maleagi: „Maar wie sal die dag van sy Toekoms verduur?" herinner ons aan die vraag van Christus „Maar die Seun van die mens, as Hy kom, sal Hy ook geloof vind op die aarde?" Geloof dan egter nie in die verwronge betekenis wat daaraan geheg word nie, maar soos die Heidelbergse Kategismus dit vir ons uitlê: „'n Opregte geloof is nie alleen 'n gewisse kennis waardeur ek alles vir waaragtig hou wat God aan ons in sy Woord geopenbaar het nie maar ook 'n hartlike vertroue, wat die Heilige Gees deur die Evangelie in my werk dat nie alleen ander nie, maar ook aan my, vergewing van sondes, ewige geregtigheid, en saligheid deur God geskenk is uit louter genade." Dit is iets totaal anders as wat Israel gedoen het, nie waar? Israel het ook graag gesê dat hulle glo.

Broeder en Suster, die mens wat onder alle lewensomstandighede volhard om hom aan God volkome oor te gee en toe te wy in die geloof, het die gewisse belofte, dat die Dag van die Here nie alleen die lot van die goddelose sal openbaar nie, maar ook sigbaar sal laat word wat 'n lewe van gehoorsame diens teenoor God beteken.

17 Maart

Lees: Joël 2:1-16 en Rom 8:8. **Teks:** Joël 2.14.

GODS BEROU

Van die profeet Joël weet ons niks. Sy naam beteken „die Here is God." Hy leef waarskynlik ná die ballingskap, ná Esra.

Joël beskryf vir ons 'n ontsettende sprinkaamplaag wat die land teister, asook 'n geweldige droogte. Dit is vir Joël sinnebeeldig van die groot geestelike armoede van sy volk wat om redding skreeu, en die komende oordeelsdag, die Dag van die Here. Selfs nou nog, onder hierdie ontsettende rampe, met die dag van oordeel voor die deur, is daar hoop vir wie die goeie weg wil inslaan. Hierdie berou van God beskryf vir ons die voorwaardelike karakter van die profesie, wat in sy vervulling afhanklik is van die houding waarmee die mens daarop reageer. Hierdie „wie weet of" is weloorwoë in Gods raad, en hang af van die antwoord van die mens op Gods roepstem. Dit is dieselfde „wie weet of" wat in Nineve bo die lug hang onder die prediking van Jona. Dit het met menslike willekeur niks te make nie, maar dit is die miskien waarmee God die egtheid van die bekering toets. Die Heilige Regter speel nie met sy mense nie. Maar hy **toets** die mens. En dan kom Gods antwoord. Dit veronderstel die egtheid van die berou en neem daarom die miskien weg.

God vra egter nie van ons om maar net 'n uiterlike treurgewaad aan te trek nie, maar God wil hê dat die mens sy hart moet skeur. Dan sien Joël hoedat die sprinkane en die groot droogte verbygaan en vergete raak. God bly alleen oor en woon in die midde van sy volk, en daar is nog slegs: seën. Dit is wat die Nuwe Testament vir ons beskryf in Rom. 8:18 en in Openbaringe 22:5. „En nag sal daar nie wees nie; en hulle het geen lamp of sonlig nodig nie, omdat die Here God hulle verlig".

18 Maart

Lees: Jona 1:1-7 en Rom 9:11-16. **Teks:** Jona 1:3.

OP VLUG VOOR GOD

Ook die profeet Jona leef in die tyd na Esra. Uit die geskiedenis weet ons dat dit 'n tyd was waarin die nasionale bewussyn van die Jode so sterk soos nooit tevore was nie. In Israel was alles goed. Daarbuite, goddeloos.

Nineve in die Ooste, en Tarsis in die Weste, sover het die blik van die verhaler gestrek. M.a.w., sover as dit in sy vermoë is, wil hy van sy God af wegvlug. Jona vlug omdat dit vir hom na 'n sinlose opdrag lyk hierdie. Hy wil Nineve liewer sien ondergaan. Hy moes reeds kon voorsien dat Assirië ook nog vir Israel 'n groot gevaar kon word. Jona voorsien ook dat Nineve dalk berou kan kry en dat God Nineve dan sal spaar. Hy vind dit dus maar 'n ellendige geskiedenis om in diens van so 'n Barmhartige God te staan. Daarom vlug hy. En wanneer Jona deur die vis teruggebring is by sy beginpunt, lees ons nie dat God hom bestraf nie, of as profeet verwerp het nie. God herhaal eenvoudig sy bevel: Gehoorsaam! So handel God met sy profete en met sy kinders en met sy sondaars. Herhaling van die bevel: Gehoorsaamheid! Die verhaal van die vis wil ons leer dat solank 'n mens weerstrewe, alles teen hom gekeer word, en hy nòg rus, nòg vrede vind. Maar wanneer hy berou toon en gewillig Gods weg gaan, geen wonder dan vir God te groot is om die mens op die plek van sy bestemming te kry nie. Maar hierdie weg van God is nie die weg van vlug nie, maar van getuienis.

Die boek Jona het 'n diepe boodskap. Dit wil aantoon dat die Barmhartigheid van God veel verder strek as daardie klompie afgeslote Jode in Jerusalem. Die vroomheid van die heidense seeliede en die Nineviete word in 'n helder lig teenoor die ongehoorsaamheid van Jona gestel. In die Nuwe Testament sien ons die uitwerking van daardie nasionale vereniging op Golgota by diegene wat deurgaan as die vroomstes van die volk. Die boek Jona wil die hardheid van hart van die Godsvolk blootlê. Dit kos God minder moeite om die heidense Nineve tot bekering te bring as wat dit hom kos om hierdie profeet van hom van sy ongelyk te oortuig. Weet u wat dit beteken? Dat in die wêreld dikwels meer neiging tot bekering as in die kerk gevind word!

19 Maart

Lees: Hab 2:1-8 en Rom 3:27-31. **Teks:** Hab 2:4.

DEUR GELOOF ALLEEN

Na byna twee eeue van rus en vrede onder die voorspoedige regering van die Persiese heersers, word daaraan wreed 'n einde gemaak deur die veroweringstogte van Alexander die Grote. Habakuk aanskou hoedat al die mooi ideale oor durende rus en welvaart opgaan in rook voor die plunderende soldatebendes van Alexander.

Hieroor worstel Habakuk met sy God. Sover hy kan sien, beheers nie die reg nie, maar geweld die wêreld. Waarom laat God so 'n hemeltergende verstoring van rus en vrede toe? Hy kla by God oor die talle klein volke wat ly onder die veroweringsug van hierdie man. Die stryd van Habakuk is die stryd van vele mense voor en na hom, tot op die huidige dag toe. Habakuk het hom stomp gedink oor die vraag hoe soveel gruwel en onreg in die wêreld te rym is met die bestaan van 'n regverdige God. Is God dan dood? Later verstaan Habakuk niks meer van God en sy hele wêreldbestuur nie. Hy kry geen antwoord van God op al sy vrae nie. Wat moet hy doen? En as Habakuk niks meer van God verstaan nie, dan hou hy nietemin nog vas aan God aan die onbegryplike God. En dan word dit die enigste oplossing van Habakuk. Die regverdige sal leef deur sy trou. Dieselfde woord wat Luther van wanhoop gered het. Die regverdige is in die taal van die Psalms die man wat vashou aan God se verbond. Dit was ook die inhoud van die kerkhervorming. Die Heidelbergse Kategismus vra in vraag 60, „Hoe is u regverdig voor God?" en antwoord dan: „Alleen deur 'n opregte geloof in Jesus Christus." Habakuk sien ook wat die einde van die geweldsmens is. Oor hom roep hy 'n vyfvoudige „wee" uit. En wanneer Alexander uitgewis is, kyk, dan is God nog wat Hy altyd was. „Maar die Here is in sy heilige tempel — swyg voor Hom o ganse aarde!"

Habakuk se boodskap tot die vertwyfelde gelowige is: Vertrou en bly trou!

20 Maart

Lees: Matt 21:1-11 en Sag 9:9-13.

INTOG VAN JESUS IN JERUSALEM

In hoofstuk 21 begin 'n nuwe onderdeel van die Evangelie. Tot nog toe is daar nie in die openbaar van Jesus se Messiasskap gespreek nie. Maar van hierdie oomblik af is dit anders, want Jesus kom in Jerusalem aan om die laaste week voor Sy sterwe in te gaan. Hierdie keer op 'n heel besondere wyse.

Langs Sy weg staan talryke feesgangers as Hy op reis is na die punt waar Sy openbare lyding 'n aanvang sou neem. Twee van Sy dissipels gaan en vind die vasgemaakte eselin, soos Hy hulle opgedra het. Dit gebeur sodat die profetewoord vervul sou word. (Jesaja 62:11.)

Die Messias kom, as ware Koning van Israel. Nie met 'n leër of aardse mag nie. Hy kom, bereid en gereed om Hom in die dood oor te gee vir Sy volk. Die ry op 'n esel was niks veragteliks nie. In die Ooste was dit net vorste wat 'n stad binnery. Dit was daarom 'n bygaande teken van heerlikheid.

Hierdie intog was vir die skare wat hoofsaaklik Galilese Paasfeesgangers was, van besondere betekenis. Lank was Hy weg, nou skielik verskyn Hy weer voor hulle in hierdie gestalte. Dalk kom Hy hulle van die Romeine verlos. Dit is hulle verwagting, omdat hulle geloof in Jesus anders was as wat die Skrif geloof teken. Daarom slaan hulle geesdrif om in felle haat as dit blyk dat Jesus iets anders gaan volbring as hulle nasionale hoop.

Hy is juis onderskei van die aardse konings omdat Hy Hom hierdie jubelroepe nie laat welgeval nie. Daarom word hierdie roepe, weldra: Kruisig Hom! Sy intog beteken lyding. Hierdie lyding stuur af op Sy plaasbekledende sterwe aan die kruis, vir elke sondaar. Sy lyding en dood oorwin die sonde. Daarom is hierdie gebeure die grond van ons verlossing en moet dit, by ons opstaan en ons slaap die hoop wees wat in ons harte lewe.

21 Maart

Lees: Matt 21:12-17 en Jes 56:1-8.

REINIGING VAN DIE TEMPEL

Hierdie gebeure by die tempel bring Jesus se lyding nog 'n stap verder. Sy optrede hier is radikaal. Die huis van God, Sy tempel behoort 'n huis te wees waarin tot God gebid word. (Jeremia 7:11 en Jesaja 56:7.)

Hierdie mense wat voorgee asof hulle die Skrifte ken, se goddeloosheid word deur Jesus pertinent tentoongestel. Met die waarheid van die Skrifte aan Sy kant tree Hy op omdat Hy die Vervuller daarvan is. Dit was duidelik dat moordplanne teen die Messias aan die orde was in plaas van dat hulle toegesien het dat in die ruimte van die huis van God, God gedien word deur die geloof.

As Seun tree Hy met gesag op in die huis van Sy Vader, want die heiligheid van hierdie huis word geskend. Diegene wat die tempel vir hulle eie doeleindes gebruik, hulle verjaag Hy. En in hierdie daad lê 'n diepe betekenis, omdat hiermee die Messias die tempel gereed maak vir die nuwe ware gemeente van God, die nuwe Israel. Want deur hierdie daad kan die tempel weer tot sy ware oorspronklike doel teruggebring word. Nadat Christus gely en gesterf het, kry in die kerk van die Nuwe Testament hierdie daad die regmatige inhoud en betekenis wat dit verdien.

Primêr, in die eerste plek, gaan dít by die huis van die Here in die nuwe Bedeling, na die Koms van Jesus Christus; nóóit om die bevordering van ons eie gedagtes en oogmerke nie; gaan dit nie om 'n vertoon of woekery wat vir ons persoonlike wins kan beteken met die oog op verdienste nie, want die nuwe bedeling het aangebreek waarin die erediens die lokaal begrensde tempel van die Jode vervang. Sodat die lidmate van die nuwe kerk-volk deur gebed en eerbiedige luister na die uitleg van die Skrifte kan opkom om só die Huis van die Here te vul met die dankbare dienswerk in die wêreld waartoe Hy ons beveel.

22 Maart

Lees: Matt 21:18-22.

GELOOF — GEBED

Hierdie handelswyse van Jesus pas egter in, in Sy middelaarslewe, want die gaan ook hier nie om Homself nie. As Middelaar weet Hy wat nodig is vir Sy middelaarswerk. Sy dissipels staan verwonderd dat die boom deur Sy Woord verdor. Hulle begryp dit nie. Hoeveel wonders van Jesus het hulle nie al gesien nie, nog ken hulle nie die krag van Sy Woord nie.

Hy het honger t.w.v. die mense. Om hulle ontwil word Hy nie versadig nie; om hulle ontwil kom ook die natuur Jesus in Sy lyding nie te hulp nie. Jesus spreek hierdie vloek nie uit oor 'n redelose skepsel nie. Maar hier is sprake van 'n Woord tot die boom om ons ontwil. Hierdie woord kom voort uit die krag van Sy majesteit, want die boom (die natuur) gehoorsaam Sy bevel. Hierdie magswoord bly nog vir die dissipels duister.

Jesus se heengaan kom trapsgewys nader en nog steeds gaan hulle mank aan geloofsgebrek. Hy spreek hierdie magswoord egter uit, want Hy wil Sy dissipels nou eenmaal tasbaar en sigbaar die krag van die geloof bekend maak, want hulle het nodig om dit te hoor. Hulle het nodig om te begryp dat hier net soos by die intog en die tempelreiniging 'n magtige teken plaasvind, wat die skaduwee van die Kruis nog langer en verder laat hang oor Sy lewensweg. Glo en moenie twyfel nie! Glo dat hierdie die weg is wat Hy vir ons bewandel. Glo en bid! Want niks gaan die waarde van hierdie geloof te bowe nie. As met die dissipels tesame die ganse kerk maar wou luister na hierdie wonder dat God ongeag ons sonde ons aangeneem het tot Sy kinders deur bemiddeling van Sy Seun, die enigste Naam wat onder die hemel aan die mense gegee, waardeur ons verlos kan word.

23 Maart

Lees: Matt 21:33-46 en Jes 5:1-7.

SY KONINKRYK SAL AAN 'N ANDER VOLK GEGEE WORD

Hier is dit feitlik die laaste keer dat Jesus spreek tot die Joodse owerhede voordat hulle Hom as beskuldigde voor die Raad sou sien. Jesus neem nou hierdie geleentheid om hulle nie daarvan onkundig te laat, dat hulle deur hierdie verwerping onder die oordeel staan nie. Israel is voor God onvrugbaar en daarom skuldig. Nog preek hy vir hulle die genade maar hulle bekeer hulle nie.

Met die pagters word bedoel die owerpriesters en Skrifgeleerdes. Die slawe wat gestuur word is die profete. Hulle proklameer die reg van God op alles. Die Seun is Christus wat kom met dieselfde eis as die profete, al is sy verhouding tot die Heer anders as die van die slawe. Die onbegryplike is egter die geduld van die landheer, wat steeds meer gee namate sy reg meer vertrap word.

Die sending van die Seun is egter die laaste. Dit is deel van die lydensweg van die Seun om aan die Jode bekend te maak die reg van God oor die lewe van die mens. As die mense wat die geleentheid het in Jesus Christus niks sien nie; Hom nie wil aanbid in Sy heerlikheid nie; Hom aanhou verwerp, sal die Ryk van God hulle ontneem word. Dan sal God hulle die burgerskap van Sy Koninkryk ontsê. Daar sal wel 'n volk tot eer van Sy naam bestaan, 'n gehoorsame volk. 'n Volk wat hulle hou aan die gebooie van God, wat leef na die eise van die Koninkryk van die hemele.

Nieteenstaande die verwerping en verset, gaan die saak van God tog voort. Hierdie hoeksteen wat die Jode verwerp, is by God uitverkore en kosbaar.

Ons werk en leef as die nuwe Volk, Sy kerk. Ons eet elke dag ons daaglikse brood in die skaduwee van die Kruis waar ons geroep word om ons te laat opbou soos lewende stene, tot 'n geestelike huis, 'n heilige .priesterdom, om geestelike offers te bring wat aan God welgevallig is deur Jesus Christus.

24 Maart

Lees: Matt 22:1-14 en Psalm 139:1-12.

BAIE GROEP — MIN UITVERKIES

Uiteindelik word almal na die bruilofsmaal genooi. Jode en heidene word binnegebring en wie weier om die feeskleed aan te trek, hy wat nie voldoen aan die voorwaardes van die gasheer nie, word uitgewerp. In hierdie Skrifgedeeltes lees ons van iemand wat met die genooides binnekom en onder die gaste verkeer sonder 'n bruilofskleed aan. Hy het nie voldoen aan die voorwaardes wat aan hom gestel is nie. Miskien wou hy homself nie verbind nie. Gee hy sy klere af en hy trek die bruilofskleed aan, kon hy dalk nie weggaan wanneer hy wil nie. Hy was dan dalk sy vryheid kwyt en dit wil hy nie.

Mense uit alle volke, tale en nasies is geroep, genooi en opgedra om te glo, as lidmate van die kerk. En vir al hierdie geroepenes kom deur hierdie gelykenis die waarskuwing dat hulle nie die eerste en die laaste woord oor hulleself en hulle lewes te sê het nie. Dit spreek nie vanself dat die genooides in die Koninkryk van God sal kom nie. Tot die kerk behoort die geroepenes en tot die Koninkryk van God die uitverkorenes.

Hy wat die kleed van genade in Jesus Christus nie voldoende vind nie, hoewel dit hom gratis aangebied word, hy wat homself nie met gehoorsaamheid wil verbind aan die bevel van God nie, sluit homself uit.

Elke mens onder die son mag die genadekleed in geloof aanneem, want almal saam leef onder die genadewonder van die verlossing in Jesus Christus. In die kerk is almal egter op pad na die Koninkryk toe. Almal egter, ook hulle wat tot die kerk behoort, wat nie saam met Paulus alles (ook onsself) wil skade ag ter wille van Christus en Sy geregtigheid nie, sal deur God uitgewerp word. Oor hulle hang 'n oordeel omdat dit die Lewende God is wat die eerste en laaste woord in die lewe van elke mens spreek.

25 Maart

Lees: Matt 22:15-22.

BELASTING — OFFER

Die Romeine het baie afgepers van die Jode op baie terreine. Daarom is dit maklik te begryp dat die Jode hierdie heerskappy gehaat en verag het. Tydens die Paasfees in Jerusalem loop die nasionale gemoedere van die Jode ook hoog. As die Messias nou tog maar by hierdie geleentheid wou kom om hulle uit die slawehuis van Rome te verlos, het baie miskien gedink. In Jerusalem is alles gespanne as die Fariseërs en Herodiane saamspan om Jesus op Sy lydensweg met 'n skynbaar onskuldige maar uiters gevaarlike vraag te benader.

Is dit geoorloof voor God om belasting te betaal of nie? Jesus sal nou 'n keuse moet maak tussen die Romeine of die Jode. Jesus weet onmiddellik dat agter hierdie skynbaar godsdienstige vraag 'n politieke vraag skuil om Hom in die moeilikheid te bring. „Gee aan die Keiser wat die Keiser toekom en aan God wat aan God toekom!" Die muntstuk is die eiendom van die Keiser want dit dra die beeld van die Keiser. Gee terug beteken eintlik „gee terug wat jy skuld".

Hiermee is nog nie gesê dat die Keiser of die owerheid aanbid moet word nie. Die owerheid as dienaar van God het alleen soveel mag as wat God hom toelaat. Gee ook aan God wat aan God behoort. Aan God behoort diegene wat Sy merkteken en Sy beeld dra. Jesus Christus het gekom om uit sonde te verlos en nie uit die aardse juk van die Romeine nie.

Ons dra, as lidmate, die merk en teken van God deur doop en belydenis. Daarom moet ons ganse lewe 'n lewe van offer wees tot eer van God omdat ons aan Hom selfs die lewe uit die dood te danke het. Ons lewe moet elke dag dankbaar en gehoorsaam ingerig word omdat ons só alleen getuig van die verlossing in Christus. Bemoedigend klink oor ons lewe:

> „Alles behoort aan julle maar julle
> behoort aan Christus en Christus aan God."

26 Maart

Lees: Matt 22:23-33 en Eseg 37:1-14.

GOD VAN DIE LEWENDES

Die liggaamlike opstanding uit die dode wat ons bely, is soos hier deur die Sadduseërs, al deur baie mense probeer wegredeneer.

Die Sadduseërs as die aansienlike en vooraanstaande burgers wou met hierdie vraag aan Jesus, Hom in 'n strik laat beland, en hooghartiglik hierdie Opstandings-geloof wat Hy verkondig, die wêreld uithelp.

Hulle beroep hulle op die woorde van Moses, maar daarmee nie op die Bybel alleen nie, omdat hulle soos selfs baie gelowiges, die gedagte huldig van 'n hemel wat maar net die verlengstuk van die aarde is. Is dit die Bybelse hemel?

Die antwoord op hulle vraag, lees Jesus af uit die Skrifte, want tot aan die Kruis op Sy ganse Lydensweg, was dit juis sy stok en staf. Hy neem die geleentheid en lê die gebeure by Horeb voor hulle oë. As HY die naam van die aartsvaders noem, is hulle lankal dood. Tog praat hy nie van hulle as geeste of skimme nie, maar as werklikhede. Dit beteken sekerlik dat hulle vir Hom, by Hom (deur Sy plan met die mense) in Sy Raad, lewe, al het hulle ook gesterwe.

Vir God is hulle toe alreeds „kinders van die Opstanding" en as sodanig sal hulle openbaar word in heerlikheid by die Wederkoms van Christus kort na hierdie voorval. Met Sy eie liggaamlike Opstanding as 'n werklikheid, gaan Hy almal wat glo voor. Aan die werklikheidskarakter van hierdie Opstanding twyfel die mens dikwels, maar dit is só omdat hierdie daad van God uitstyg vér bo die bevattingsvermoë van die mens se verstand. Want hierdie wonder dat ons almal in Jesus Christus mag lewe — dat Hy ons aangeneem het tot kinders en daarmee ons toekoms gewaarborg het, (ook na ons aardse lewe) — glo ons omdat Hy dit ook aan ons opdra om te glo.

27 Maart

Lees: Matt 22:34-40.

DIE „GROOT" GEBOD

In die Evangelies word ons telkens meegedeel dat die vraag wat aan Jesus gestel is in verband met die „eerste" of „groot" gebod, gestel is om Hom te versoek. As Hy dit antwoord, gebruik Jesus die Skrif self om hierdie beplande strikvraag te beantwoord.

In Sy antwoord kom die eintlike betekenis van die wet weer navore, die sin daarvan wat deur die Fariseërs verdraai is. Die Fariseërs sien dan ook die vervulling van die wet in wat hulle **nie** doen nie. Vir Hom egter is die vervulling van die wet, die liefde. Hulle wou hê dat Hy een gebod moet uitsonder sodat hulle aanleiding kon kry om Hom verder te beskuldig.

Die eerste aspek van die liefde wat Jesus noem, is die liefde teenoor God (eerste tafel). Omdat Hy die enige ewige God is moet ons Hom liefhê met alles wat ons is en besit. Dit eis ook 'n ywerige en gehoorsame ondersoek van Sy Woord.

Jesus stel die liefde hiermee as die grond van die godsdiens. Daarom moet hierdie diens dan ook nie al sugtende verrig word nie maar met blydskap. As dit ons gesindheid is sal ons Sy Naam ook nie agtelosig en ydelik gebruik nie, maar in vreugde Sy naam, in lofsang en aanbidding reg gebruik.

Die naasteliefde (tweede tafel) kan alleen groei en vrug dra in die helder lig van die liefde teenoor God. Wie die tweede los van die eerste wil vervul, is geen gelowige Christen nie. Want alles wat nie uit die geloof is nie, is sonde. Naastediens los van die godsdiens is sonde en geen vervulling van die wet nie. Die twee tafels hoort byeen. In die tweede tafel kry die liefde teenoor God nou sy uitgebreidheid in die liefde teenoor die naaste.

In hierdie sin is naastediens ook godsdiens, soos I Joh. 4:20 dit stel: „As iemand sê: ‚Ek het God lief' en sy broeder haat, is hy 'n leuenaar, want wie sy broeder wat hy gesien het, nie liefhet nie, hoe kan hy God liefhê wat hy nie gesien het nie?"

28 Maart

Lees: Matt 22:4146 en Psalm 10.

GESKRYF — GEBEUR

Ons vind hier en op baie ander plekke in die Evangelie van Mattheus 'n sitaat uit die Ou Testament. Want in sy getuienis hou die Evangelis deurgaans vas aan die eenheid van wat geskryf en van wat gebeur het. In al die konflikte is daar 'n skerpte; in die lyding is daar glorie en waardigheid. Elkeen wat dit hoor of lees, word aangegryp deur die erns waarin dit verhaal word.

Met die intog in Jerusalem word die konflik met die leiers van die volk verskerp. Die stad is in rep en roer. Die vraag na die bevoegdheid waarmee Hy optree, bring ons by 'n verdergaande ontsluiering van Sy Messiaanse geheim. Jesus stel hierdie geestelike gesaghebbers voor 'n persoonlike keuse.

Met hierdie vraag peil Hy hulle ongeloof opnuut as Hy hulle daarmee stel voor die realiteit van die profesie. Die spreke van God in die profesie het daad geword. Wat geskryf is, het gebeur.

Hierdie gebeure word deur die hand van God voortgedrywe. Daarom aanvaar die Messias ook Sy lyding, Sy amp as Priester as Hy op pad is om Homself te offer. Ons behoort aan die gemeente wat deur hierdie offerdood aan Hom verbind is tot Sy eiendomsvolk. Daarom word ook in die gemeente die prediking van hierdie wonder (deur Sy Gees), tot geloof.

Hierdie gesprek bly onbeslis. Wat dink julle van die Christus? Wie se seun is Hy? Is Hy nie die Seun van God nie? Is Hy nie die Hoëpriester wat met al ons swakhede medelye het nie? Hierdie genadedaad oorkoepel egter nie net Sy eie mense nie, maar die ganse aarde, selfs Sy vyande want dit is Hy wat alleen iets beslissend en finaal gesê en gedoen het vir elke mens van elke tyd.

Uiteindelik verloor Sy teëstanders en kom te lande onder Sy voete. Dit is geskryf, het gebeur, daarom waarsku en bemoedig hierdie werklikheid ons elke dag.

29 Maart

Lees: Matt 23:29-39 en Jer 12:7-13.

WEE JOU

Die Tempel is die huis waar God woon. Hierdie huis word nou deur God verlaat en aan die Jode oorgelaat. Dit gaan hier om verlating deur God, om oordeel oor Jerusalem en die volk Israel. Want vroeër en nou verwerp hulle diegene wat God stuur tot hulle eie behoud. Vir hierdie afval, onwil en onverskilligheid is hulle self verantwoordelik. Met oneindige geduld is hulle gewaarsku en geroep na Hom, by wie alleen heil is. Sy teenwoordigheid is vir hulle nie nodig nie, daarom gee Jesus hulle nou prys en laat Jerusalem oor aan sy eie lot. So word die tempel, stad en staat wat God aan hulself oorlaat tot ruïne as God toelaat dat die heilige stad in die jaar 70 n.C. verwoes word.

By die verwerping of onwil, neutrale of onverskillige houding word die mens oorgelaat aan sy lot. Wat gebeur met die kerk as God weg is? Die kerk aan sy eie lot oorlaat en die Heilige Gees trek weg? Kan die kerk dan nog bestaan?

Paulus bid vir die gemeente van Efese dat Christus deur die geloof in hulle harte mag woning maak. Die genadige geleentheid word alle mense (Jode en heidene) gegun om in dankbaarheid Sy koms en verlossing te aanvaar. Volhard ons in die verwerping, ontneem God ons Sy teenwoorwoordigheid. God bly genadig maar laat toe dat die mens by sy eie keuse deur die oordeel getref word.

Die geloof bly daarom 'n saak van keuse. Kan ons iets anders verkies bo die genadige verlossing in Jesus Christus? Kan ons gaan slaap of opstaan, werk of lewe as ons nie bid en hoop op Sy inwoning in ons harte en ons huise nie? Die dankbare erkenning dat Sy lyding (ook deur die verwerping van Sy volk) die gelowige tot verlossing dien, sal ons elke dag bring by nuwe hoop.

30 Maart

Lees: Matt 24:1-14 en Hand 16:6-10.

NOU AL — NOG NIE

Jesus het **nou** al vlees geword en is op pad om weldra te sterwe maar het **nog** nie weer gekom om die einde van alles daarmee aan te kondig nie. Sy lewe, prediking, lyding en strewe in Jerusalem moet ons ook lees in die lig van 'n drang na die einde van alles.

Na Sy eerste koms leef die kerk (in Sy gestuur-wees in die wêreld) tog in die laaste dae, want God het Sy Gees uitgestort op alle vlees. Hierdie tussentyd, waarin die einde naby is, maar nog nie aangebreek het nie, beteken vir die geloof 'n aanvegting en betuiging van die geduld van God. Nou is die kerk geroep tot Sy sendingsarbeid en Sy lidmate die taak opgelê om getuies te wees van die Evangelie vir al die nasies, voordat die einde aanbreek.

In die skaduwee van die einde mag die gelowige hieraan meedoen deur Sy toewyding, gebed en offer, maar word hy ook gewaarsku teen ongehoorsaamheid en louheid wat in die weg van die uitvoering van hierdie opdrag mag staan. Paulus haas hom nie van land tot land om die einde deur Sy aktiewe optrede nader te „dwing" nie. Alleen God weet wanneer hierdie uur sal aanbreek. Ons kan maar alleen sug en saam met die hele Skepping met reikhalsende verlange uitsien na die openbaarmaking van die kinders van God.

Die spoedige aanbreek van hierdie dag hang nie van ons inisiatief af nie. Daar is geen vraag van die mens na die Evangelie nie. Daar is niemand wat God soek nie. Ons is dood in die sonde, buite Christus. Daarom is daar maar een grond wat die sending dra, en dit is die beslissende handeling van God in Jesus Christus tot heil van alle mense.

31 Maart

Lees: Matt 25:1-13 en Ex 16:11-25.

WYSES EN DWASES

Hierdie gelykenis vertel Jesus met die oog op Sy wederkoms en die wêreld-gerig, wanneer die vereniging sal plaasvind tussen die Bruidegom en die bruid — die gemeente.

Die gemeente is elke dag op pad na hierdie fees van die Heer. 'n Onsigbare skeidslyn loop egter dwarsdeur die gemeente, wat hier aangedui word met die tien maagde. Vyf was wys en die ander vyf was dwaas. Dit is geen skeiding wat deur die gemeente aangetoon of gehandhaaf kan word nie; 'n skeiding tussen aktiewe deelnemers en passiewe buitestaanders nie; 'n skeiding tussen kerkgangers en tuisblyers nie.

Al tien het hulle gereed gemaak vir die bruilof; al tien gaan die bruidegom tegemoet met 'n feeskleed aan; geeneen van hulle was onverskillig teenoor die Bruidekom nie. Elkeen wou dus diensbaar wees op sy eie wyse, omdat elkeen die lig van hulle goeie belydenis en Christelike lewenswandel gedra het. Al tien word vaak en val aan die slaap. Elkeen van hulle skiet iewers te kort. Waar lê nou die verskil? Die dwases het hulle dadelik op die pad begeef, en tref geen voorsorg nie omdat hulle dit as vanselfsprekend aanvaar dat hulle die bruilof sou bywoon. Die volle wapenrusting van God is by hulle onbekend en hulle meen dat die lamp vanself sou aanhou brand.

Is hulle nie voorbeeld van 'n selfversekerde Christendom wat sy sekerheid uit homself en nie in Jesus Christus alleen soek nie. Alleen die allernodigste wil hulle doen om daarmee teenwoordigheid by hierdie bruilof te bekom. Net die minimum kerkbesoek, gebed en Bybellees!

Die wyse maagde daarenteen is 'n voorbeeld van hulle wat verstaan het dat die geloof daagliks opnuut uit die hand van God ontvang moet word en dat ons elke dag opnuut, as sondaars met leë hande voor God moet staan. Deur God alleen word hierdie hart en hande gevul omdat ons dit nodig het vir die vermoeiende reis van die geloof, gemik na hierdie bruilof.

1 April

Lees: Matt 25:14-30 en Jes 60:1-12.

TALENTE

Die gemeente van Jesus Christus leef tussen hemelvaart en wederkoms. Hierdie tyd is vir die gemeente daarom ook nie leeg nie, want in hierdie tussentyd laat Hy 'n opdrag agter. Aan hulle wat getrou en ywerig hierdie opdrag uitvoer, bring Sy wederkoms saligheid en geen skrik nie.

Die Evangelie van vergewing en versoening; die Heilige Gees; die aanneming tot kinders; die toegang tot die troon van Sy genade, dit alles, het die gemeente ontvang. Dit is begenadiging, nie waar nie? Begenadiging beteken egter altyd ook indiensstelling. Dit blyk asof twee van hierdie diensknegte in die gelykenis die indiensname verstaan het. Hulle beskou dit as 'n eer om die gawes wat die heer aan hulle gegee het, te gebruik.

Die derde dienskneg blyk egter niks van die bedoeling van sy heer te begryp nie. Sy talent bly „dooie kapitaal". As „nuttelose dienskneg" word hy uitgewerp in die buitenste duisternis, terwyl die ander twee mag ingaan in die vreugde van hulle heer.

Hierdie talente word aan Sy gemeente toevertrou, omdat die Heer van die kerk Sy werk juis alleen deur middel van Sy gemeente laat

doen. Nie die talente self nie, maar wat daarmee gedoen word, is die punt waar hierdie gelykenis op aankom.

Terwyl die gemeente verlangend wag op Sy wederkoms, is Sy talente aan ons gegee. Hierdie talente mag daarom nooit gelyk gestel word aan ons werke met die oog op verdienste van die saligheid nie. Dit is só omdat hierdie talente gegewe talente is, genade.

Ons mag nie vergeet dat ons by die ontvangs daarvan ryk is nie, nie in onsself nie maar deur dit wat ons van Christusweë geskenk en toevertrou is. Die sekerheid van Sy toekoms roep ons tot nuwe toewyding aan Hom deur Sy gemeente, sodat ons op hierdie wyse die vrug van Sy talente in dankbaarheid kan terugbesorg.

OORDEEL

2 April

Lees: Matt 25:31-46 en Eseg 34:11-24.

Hierdie laaste gelykenis wat Jesus vertel, stel ons voor die groot teëstelling tussen Sy eerste en tweede koms. Want na Sy lyding, wat nou werklikheid geword het, kom Sy troon van heerlikheid.

Die Seun van die mens, eens die vernederde en lydende kneg van die Here, kom nou navore as Herder en Koning van die volke. Hy bring Sy kudde byeen, om die skeiding te voltrek. Die geseëndes sal Sy Koninkryk beërwe en die vervloektes sal in die ewige vuur beland. As Koning spreek Jesus hierdie oordeel uit wat aan Hom oorgegee is van die Vader.

Wat die norm is, waarvolgens die skape tuiskom waar hulle hoort en die bokke waar hulle hoort, berus by die Regter. In elk geval dit is nie aan ons gegee om te bepaal wie Christus as Sy broeders uitverkies het nie. Die vraag of mense na ons norme aan die eise van die Evangelie voldoen is totaal onbelangrik. Vir ons is dit onmoontlik om uit te maak wie aan Sy regter- of linkerhand sal beland. Die oordeel berus in Sy hande.

Voordat hierdie geleentheid aanbreek, lewe die „skape" en die „bokke" tesame in Sy „kudde" — die kerk. In hierdie „kudde" word ons nie geleer om met liefdadigheid, as 'n goeie werk die Koninkryk te probeer beërwe nie. Dit gaan eerder daarom dat ons geloof in Jesus Christus gegrond, konkreet moet word ook teenoor ons naaste in dankbaarheid. Alleen gegrond in die liefde waarmee Jesus Christus elke mens verlos en vrygemaak het uit sy wesenlike nood, kry die mens 'n oog en hart vir die nood en lyding van ander.

In die werklikheid van hierdie geloof waartoe God ons begenadig het, is die gelowige eers in staat en gereed om in 'n geduldige gesprek en met 'n begrypende Woord mee te lewe met ander. Die lig van die wêreld; die sout van die aarde; die uitverkore geslag; dit word ons verklaar, deur die krag waarmee Hy die Kruis tot stand gebring het.

3 April

Lees Ps 116:12-17 en Matt 26:6-13.

DIE OFFER VAN 'N DANKBARE HART

Toe die tyd naderkom dat die Here Jesus oorgelewer sou word, het Hy openlik begin om met Sy dissipels daaroor te praat. Maar hulle wat so dag vir dag saam met Hom was, het die betekenis van Sy woorde nie begryp nie.

Maar daar was een wat beter as die dissipels iets daarvan begryp het dat Jesus Sy lewe sou aflê sodat sy kan lewe. Dit was die vrou wat in die huis van Simon, die melaatse, die voete van Jesus met die kosbare salf gesalf het.

Hierdie vrou was Maria, die suster van Lazarus en Martha. Sy was 'n persoon wat in besondere sin tot Jesus aangetrokke gevoel het. Wanneer Jesus by hulle aan huis gekom het, het sy dankbaar aan Sy voete gesit en luister. So ernstig het sy geluister dat sy by geleentheid deur haar suster kwalik geneem is dat sy nie help met die bediening nie.

Haar hele hart het na Jesus uitgegaan. Toe hulle broer siek was en naderhand sterf, het sy, toe sy hoor dat Jesus eindelik kom, dadelik opgestaan en na Jesus gegaan.

En toe Jesus nou daarvan begin praat dat Hy binnekort die dood sal ingaan, het sy haarself gedwonge gevoel om van haar kant iets te doen.

Daar was so 'n groot dankbaarheid in haar hart, nie net vir wat Jesus tot nou toe in haar lewe en in die van hulle gesin gedoen het nie, maar veral vir dit wat Hy binnekort gaan doen as Hy die dood sou ingaan. Sy het iets daarvan verstaan dat die dood ook in haar plek is. Immers as die Here Sy waardering vir haar daad betuig dan sê hy dit: „Sy het dit gedoen met die oog op my begrafnis."

Sy neem die kosbare salf. Sy bereken nie die koste nie. Uit die dankbaarheid van haar hart salf sy die voete van Jesus. Ander het haar kwalik geneem maar Jesus het dit 'n goeie daad genoem.

4 April

Lees: Ps 36:2-5 en Matt 26:14 en 16.

DIE SELFSUG VAN 'N ONDANKBARE HART

Teenoor die dankbare offer van Maria wat sonder om die koste te bereken daardie kosbare salf op die voete van Jesus uitgegiet het, staan die selfsugtige inhaligheid van Judas wat probeer om op een of ander manier voordele uit sy verbintenis met die Here Jesus te trek.

Judas het, soos so baie ander, met sy eie verwagtings na Jesus gekom. Hy, as die enigste Judeër, het baie sterker as die ander dissipels uitgesien na die koms van die Messias. Hy het hoë verwagtings van Jesus gekoester. En hy het by Jesus gebly, omdat hy gemeen het om self iets daarby te win.

En intussen het hy reeds vir homself begin sorg. Die Evangelis Johannes vertel vir ons dat Judas wat die beurs gedra het, van die gelde vir homself geneem het.

Daarom kon sy selfsugtige hart dit nie verdra om te sien dat die kosbare salf deur Maria op die voete van Jesus uitgegiet word nie. Hierdie daad van Maria was waarskynlik die laaste strooitjie om hom te laat besluit tot verraad teenoor Jesus.

Hy gaan om te onderhandel met die Joodse owerstes. Hy vra: „Wat sal julle my gee?" Hy bereken dit haarfyn, en hy wil sorg dat hy nie aan die kortste end sal trek nie.

Die verwagtings van sy selfsugtige hart kon by Jesus nie verwesenlik word nie. Hy is teleurgestel in Jesus. Hy meen hy het kosbare jare by Jesus verspil. Daarom wil hy nou probeer om nog iets uit Jesus te maak. Daarom is hy gewillig om dertig silwerstukke, wat maar die gewone slaweprys is, te neem as vergoeding om Jesus sonder oproer oor te lewer.

Die hart wat na homself en na die verwesenliking van sy eie verwagtings by Jesus soek, word telkens teleurgestel. En 'n teleurgestelde hart kan nie 'n dankbare hart wees nie. Daarom bly sulke harte selfsugtig en verkoop hulle selfs hulle Here as dit hulle pas.

5 April

Lees: Jes 52:13-53:4 en Matt 26:36-44.

DIE OORGAWE VAN 'N GEWILLIGE HART

Die een ding wat in verband staan met die lewe en die werk van die Here Jesus baie duidelik uitstaan is die feit dat Hy Homself nooit in ag geneem het nie. Hy het Sy mag nooit vir Homself gebruik nie maar dit alles met volkome oorgawe gegee ten dienste van die taak waartoe Hy geroepe en gestuur was, nl. om versoening tussen God en die mens te bring.

Toe Hy honger was, het Hy sy mag nie wou gebruik om van klippe brood te maak sodat Hyself kan eet en versadig word nie. Maar agterna gebruik Hy tog Sy mag om met 'n paar brode en enkele visse 'n skare van duisende te voed.

As die tyd van Sy oorlewering naderkom, dan word Hy benoud en beangs. Hy worstel in die nag in Getsemane, en dit is so 'n stryd dat Sy sweet soos bloeddruppels op die grond val. Maar nooit is daar enige poging om die opgelegde taak af te skud nie. Hy bid in Sy angs, maar Hy vra tog dat nie Sy wil nie, maar die wil van die Vader sal geskied.

As Hy gevange geneem word en Petrus probeer om in sy voortvarendheid om Jesus met die swaard te verdedig, bestraf Jesus hom. En al is dit dat Hy sy Vader kan bid en die Hom duisende van legioene van engele kan stuur, doen Hy dit nie. Hy gee Homself gewilliglik oor.

Al het Hy tydens Sy lewe baie gehelp en selfs uit die dood opgewek, gebruik Hy nie Sy mag om Homself van die kruis te red nie. Hy was tot in die dood gehoorsaam aan Sy Vader. Hy het Homself vrywillig oorgegee. Dit is ons behoud. Daarin bestaan ons redding dat die Here met volkome bereidwilligheid Homself gegee het. So het Hy alles wat ons deur ons sondes verbrou en verrinneweer het, weer herstel. Hy het dit in orde gemaak by die Vader.

6 April

Lees: Ps 119:25-29 en Matt 26:69-75.

DIE ONBETROUBAARHEID VAN DIE MENSEHART

Die Here Jesus het Hom met volle oorgawe ten dienste van die ewige heil van mense gestel. Ook gedurende Sy lewe tussen mense, nog voor Sy kruisiging, was dit duidelik dat Hy Homself met volle oorgawe ten dienste van mense stel.

Hierdie volle oorgawe van Jesus, hierdie toegewyde liefde van Sy kant kon nie anders as om ook van mensekant 'n verbondenheid aan Hom te bewerk nie. Daar was dan ook steeds 'n groepie van intieme volgelinge rondom Jesus, al is dit ook waar dat hulle aanvanklik min van die eintlike betekenis van Sy werk verstaan het.

Een van die mense wat so sterk tot Jesus aangetrokke gevoel het, en wat steeds uitgesproke was oor sy liefde vir Jesus, en sy bereidheid om by Jesus te staan, was Petrus. Hy het nog die aand voor die sou neem nie.

Dit is mooi wanneer 'n mens jouself so in liefde aan jou Meester gevangeneming die versekering gegee, dat hy nie aanstoot aan Jesus verbonde voel, en as jy bereid is om so trou te belowe. Maar die mens is so swak en wankelend. Dit is so moeilik om by die beloftes te bly.

Petrus het binne enkele ure na sy belofte van trou gruwelik gefaal toe hy tot driemaal toe sy Here verloën het. Toe hy tussen die vyande van sy Here verkeer, toe hy daarvoor begin terugdeins het om openlik aan die kant van sy Here te staan het sy geloof somar begin verkrummel.

Waarlik as dit ons trou, ons onwankelbare beloftes en ons vaste liefde moes wees waardeur ons gered moes word, sou geeneen van ons ooit gered kan word nie. Ons is dikwels nog soveel swakker as Petrus wat as Rotsman bekend is.

Ons moet maar afsien van onsself. Ons moet nie staatmaak op eie deugde en eie standvastigheid nie. Daar is maar Een op wie ons kan reken. Dit is Jesus Christus wat tot in die bittere en smadelike dood van die kruis getrou gebly het.

7 April

Lees: Jes 53:10-12 en Matt 27:11-14.

DIE VOLHARDING VAN DIE LIEFDEHART VAN JESUS

Op die mens kan mens nie peiltrek nie. Daar is by hulle nie onwankelbare trou en volharding tot die einde toe nie. Ons sien dit ook duidelik in die lewe van die dissipels van Jesus. Nog voor die gevaar werklik gekom het, het Judas Hom al gaan verraai; toe die gevaar nog maar begin, het almal gevlug en Jesus in die steek gelaat; toe daar werklik gevaar dreig met baie vyande rondom het Petrus, wat soveel trou beloof het, Hom verloën.

En die Here het gesê: „Alleen wie volhard tot die einde toe sal gered word." Watter hoop is daar dan vir 'n mens?

Ja, maar die Here Jesus Self het in ons plek getree; Hy het vir ons volhard tot die einde toe. Ons sien die volharding by die liefde vir 'n verloregaande mensewêreld so treffend tentoongestel as Hy voor Pontius Pilatus teregstaan.

Voor die regterstoel van Pilatus het Jesus die gulde geleentheid gehad om al die valse beskuldigings van die Jode te weerlê en aan die kaak te stel. Maar Hy antwoord nie met 'n enkele woord op al die beskuldigings nie. Hy wend nie 'n enkele poging aan om Homself vry verklaar te kry nie.

Stilswyend, soos 'n skaap wat stom is voor sy skeerders, verdra Hy en dra Hy die onreg. Want Hy dra dit in die plek van mense. Hy tree in in die plek van mense by wie daar nie trou en volharding tot die einde toe is nie; mense wat halfpad struikel, wat dikwels struikel nog voor hulle begin het, mense wat in eie krag nooit die wenpaal kan haal nie.

In Sy veroordeling en in Sy teregstelling wat daarna gevolg het, het Jesus getrou gebly. Hy het niks gedoen om die skuld van Sy skouers af te skud nie, maar Hy het die skuld van die wêreld vrywillig enduit gedra. En so het Hy die skuld weggedra, sodat die wat kom onder dekking van Sy bloed vrygespreektes is.

8 April Goeie Vrydag

Lees: Ps 22:1-6 en Matt 27.45-54. **Teks:** Matt 27:46.

GOD VAN GOD VERLAAT, WIE KAN DIT BEGRYP?

En hier het ons die dieptepunt in die lyding van Jesus Christus. Sy lyding is onbegryplik. Dit is so onbegryplik dat Hy die toorn van God waaronder ons ewig moes versink het, van die begin van sy menswording af tot aan die einde van sy lewe op aarde vir ons gedra het. Onbegryplik dat Hy „Hom verneder het tot in die allerdiepste versmaadheid en angs van die hel, met liggaam en siel aan die kruishout, toe Hy met 'n groot stem uitgeroep het: My God, my God, waarom het U My verlaat?" God van God verlaat, wie kan dit begryp? Hierdie woorde het Luther eenmaal uitgeroep nadat hy drie dae en drie nagte oor ons teksword gesit en peins het, sonder om te eet, te drink of te slaap.

Al sou ons die res van sy lyding nog tot 'n mate kan begryp, maar hierdie dieptepunt van sy smarte kan niemand begryp nie. Verlatenheid, ja dit ken ons mense ook. Maar die verlatenheid wat die mense ken is slegs uit die verste vertes 'n benadering van die onbegryplike verlatenheid wat Jesus Christus aan die kruis belewe het. Geen steun! Geen troos! Geen lig! Hierdie verlatenheid is die ewige oordeel van God. Dit is die „allerdiepste versmaadheid en angs van die hel."

In hierdie buitenste duisternis waar daar geween sal wees en gekners van tande, waar die wurm nie sterf en die vuur nie uitgeblus word nie, sal diegenes beland wat in die ewige verdoemenis kom.

Maar juis uit hierdie diepste nood het Jesus Christus ons verlos deur self daar in te gaan. Hy gaan egter anders daar in as diegene wat ewig verlore gaan. Die mense wat ewig verlore gaan kom daar binne in met hul eie skuld. Hulle sal nooit kan vra: „My God, my God, waarom het U my verlaat nie?" Jesus Christus het daar binne in gegaan met die skuld van al die mense. Daarom kon Hy uitroep met 'n groot stem: „My God, my God, waarom het U My verlaat?" En die Nagmaalsformulier gee die antwoord: „Sodat ons tot God geneem en nimmermeer deur Hom verlaat sou word nie."

Onbegryplik is die lyding van Jesus Christus, want ongebryplik is die liefde van God wat in sy lyding openbaar is.

Lof sy U Christus!

9 April Stille Saterdag

Lees: Jes 53:8-12 en Matt 27.57-66. **Teks:** Matt 27:60.

DIE MENSE WIK MAAR GOD BESKIK

In die wet wat die skrifgeleerdes goed ken nl. Deut. 21:22, 23 staan dat as iemand gedood word deur hom aan 'n paal te hang, mag sy lyk nie aan die paal oornag nie. Hy moet nog op dieselfde dag begrawe word. Daarby kom nog dat 'n liggaam nie gedurende die Sabbat aan die kruis mag bly hang nie. Daarom het hulle na Pilatus gegaan en hom versoek, dat hy die bene van die gekruisigdes moes laat breek. Die verbryseling van die bene met 'n hamer was feitlik 'n groter foltering as die kruisiging, omdat hulle daarna nog vervoer was na die dal van die seuns van Hinnom. Daar is al die kruiselinge dood of lewendig begrawe. Die vuilgoedhope het hier aanhoudend bly brand. Die wurms het hier bly knaag. Hier moes, volgens die leidsliede se beplanning, Jesus Christus sy graf vind. Die mens wik maar God beskik. Die profeet Jesaja voorspel dit so: „En hulle het Hom sy graf by die goddelose gegee; en by 'n ryke was Hy in sy dood, omdat Hy geen onreg gedoen het nie en geen bedrog in sy mond gewees het nie."

„En toe dit aand geword het, het daar 'n ryk man van Arimathéa gekom met die naam van Josef, wat self ook 'n dissipel van Jesus was. Hy het na Pilatus gegaan en die liggaam van Jesus gevra. Toe beveel Pilatus dat die liggaam afgegee moes word. En Josef het die liggaam geneem en dit met skoon linne toegedraai en dit in sy nuwe graf gelê wat hy in die rots uitgekap het."

„O leer mij stil zijn
en zonder wil zijn,
alleen te zwijgen aan Uw graf.
En die U sloegen
met wreed genoegen
en tooiden met een kroon en staf,
o, leer hen stil zijn
en zonder wil zijn,
alleen te zwijgen aan Uw graf."

10 April Paasfees

Lees: Ps 118:17-24 en Matt 28:1-10. **Teks:** Matt 28:5, 6.

HY IS OPGEWEK VIR ONS

Dit was die grootste gebeurtenis en ook die mees vreugdevolle heilsgebeure, dat Jesus Christus opgestaan het uit die dood. Dit was groter as alle wonders wat die Here God verrig het. Dit was die mees vreugdevolste, omdat Hy opgewek is **vir ons.**

Toe die Woord vlees geword het, het die Engel dit aangekondig. Toe Jesus Christus uit die dood opgewek is, het die Engel by die leë graf aan die vroue gesê: „Moenie vrees nie, want ek weet julle soek Jesus wat gekruisig is. Hy is nie hier nie, want Hy het opgestaan soos Hy gesê het." Die groot heilsgebeure was eers deur Gods engele aangekondig, daarna deur mense, wat verlig is deur die Heilige Gees, is dit verder bekend gemaak.

Die engel het by die aankondiging van die geboorte aan die herders gesê: „dat **vir julle** vandag in die stad van Dawid gebore is die Saligmaker wat Christus, die Here is." Wat die opstanding betref, lees ons dat Hy ook so **vir ons** opgewek is. Daarom is die aankondiginge van die geboorte en die opstanding van Christus, deur die engel, **blye boodskap.**

Dit is nie net mededeling van 'n geskiedkundige gebeure nie. Nee, dit staan direk in verband met ons nood, om dit finaal en vergoed te lenig. Jesus Christus het gesê: „Ek is die opstanding en die lewe; wie in My glo, sal lewe al het hy ook gesterwe."

Die blyste boodskap is: Jesus het opgestaan. God is by ons in lewe en in **sterwe.** Die dood is verslind in die oorwinning!

Jesus leef en ons met Hom —
Dood wie sou vir jou nog bewe?
Jesus lewe, en alom
Roep sy stem ons weer tot lewe;
Hy sal ons met eer beklee,
Hy alleen deel troos ons mee.

11 April.

LEES: Matt. 28:16-20. **TEKS:** Matt. 28:16-17.

'N AFSPRAAK MET JESUS

Hoewel net die elf dissipels hier genoem word is dit waarskynlik dat hierdie laaste verskyning van Jesus dieselfde was waarvan Paulus melding maak in I Korinthiers 15 as die verskyning aan die 500 broeders.

Aan die vroue het die Paasengel gesê dat hulle die opgestane Heiland in Galilea sou sien; waarskynlik was dit by hierdie geleentheid. Jesus het hulle daar bestel en hulle was daar toe Hy kom. Hy hou altyd Sy woord en hulle, wat hulle op sy woord verlaat, word nie teleurgestel nie. Ook dié wat getwyfel het, het gekom. Goed dat hulle gekom het want so kon hulle twyfel uit die weg geruim word.

In die Ou Testament kies God meermale bergtoppe uit om daar sy hoogheid en heerlikheid te openbaar. Ons dink maar net aan die wetgewing op Sinai en wat gebeur het op Karmel tussen Elia en die Baälse priesters. Die Nuwe Testament sluit hierby aan. Dink maar aan die bergpredikasie, die berg van verheerliking en die Hemelvaart vanaf die Olyfberg. So 'n besondere geleentheid is dit ook hier by die berg in Galilea.

Daar was 'n bestelling vir 'n ontmoeting. Die kerk leef uit daardie bestelling wat hy met Jesus het. In die Ou Testament was dit die verwagting van sy koms in hierdie wêreld nou is dit in die afwagting van sy wederkoms. Dit bring spanning.

Met elkeen van ons het Hy ook 'n bestelling. Hy het belowe om altyd by ons te wees maar daar is ook tye van besondere ontmoetinge. By die doop van ons kind, die aflegging van belydenis en aan die Nagmaalstafel is sulke besondere hoogtepunte in ons geloofslewe. In diepe droefheid en ernstige siekte ondervind ons ook sy besondere nabyheid. Eendag kom egter die groot ontmoeting wanneer ons sal sien: „van aangesig tot aangesig." Soos hierdie mense gereed was, moet ons ook daarvoor gereed wees. Die profeet Amos waarsku baie ernstig· „Maak jou klaar om jou God te ontmoet, o Israel."

12 April.

LEES: Fil. 2:5-13. **TEKS:** Matt. 28:18.

STERKTE IN DIE STRYD

Dis die woorde van Hom wat nog so kort tevore so magteloos aan die kruis gehang het. Dis verstaanbaar dat daar twyfel was oor sy almag na wat op Golgotha plaasgevind het. Wat hulle daar gesien het vertoon Hom as 'n swakke wat weerloos is in die hande van sy vyande. Wat gebeur het was so anders as wat hulle altyd verwag het. Hulle was oortuig daarvan dat Hy op die kritieke oomblik deur sy almag sy vyande sou vernietig en nou het dit nie gebeur nie.

Hierdie twyfel van Golgotha moet uit hulle harte verwyder word. Gelowiges van alle tye het moeite gehad met die almag van God wat soms so lank verborge bly. Dat God 'n God is wat Hom verborge hou het nog altyd 'n probleem opgelewer vir hulle wat op die Here wag. In hulle nood is Hy skynbaar weg of ongevoelig en hulle kla: „Here hoelank". Intussen moet hulle nog die leedvermaak van die spotters verduur wat bitsig vra: „Waar is nou jou God?"

Daar is so baie magte wat teen ons gekeer is. Daar is die lewensmagte van kommer en sorge en nood. Daar is die magte van die dood wat verlei tot groot oortreding en ons sielevrede so wreed kan versteur. In hierdie stryd het ons ook baie neerlae gely.

Gelukkig hou God Hom nie altyd verborge nie. Hy seëvier oor sy vyande: „Die verborge dinge is vir die Here onse God; maar die geopenbaarde dinge is vir ons en ons kinders tot in ewigheid." Daarom, al word ons die hele dag doodgemaak en gereken as slagskape dan weet ons ook: „Maar in al hierdie dinge is ons meer as oorwinnaars deur Hom wat ons liefgehad het." Wat is daar wat ons vandag voor bang is? Wees nie bevrees nie want aan Hom behoort alle mag in die hemel en op aarde.

so staan geen berg, geen rots;
al toef Hy ook, Hy ken sy tyd.
Hy kom, Hy kom gewis!"

13 April.
LEES: Ef. 1:15-23. **TEKS:** Matt. 28-18.

SY ALMAG

Die mag waarvan Jesus hier praat is nie die mag van sy Godheid nie maar dis sy koninklike mag. Die mag waarmee Hy bekleed is as loon op daardie bange stryd wat Hy gevoer het om sy versoeningswerk te volbring. Sy groot oorwinning het Hom hierdie mag besorg. Hy is: „Die Lam wat geslag is." Daarom is Hy: „Waardig om te ontvang die krag en wysheid en sterkte en eer en heerlikheid en lof." Dit is die mag waardeur Hy vanuit die hemel sy gemeente regeer.

„Alle mag in die hemel." Dit noem Hy eerste want daarheen vaar Hy straks op. Daar het Hy mag oor die skaar van engele en beskik Hy oor hulle diens. Hy het mag om die paradys vir die boetvaardige sondaar te ontsluit. Hy het mag om alle hemelse kragte op te roep tot beskerming van sy duurgekoopte gemeente. Aan Hom behoort die mag om eenmaal lewendes en dooies te oordeel.

Alle mag op die aarde; Hy alleen het hier die beslissende woord. Daar word vandag magte opgebou op die aarde wat die ganse mensdom met vrees vervul. In hierdie atoomeeu beskik antichristelike magte oor wapens van geweld soos daar voorheen nog nooit was nie. Die waarheid van hierdie teks is die enigste hoop wat daar oorbly. Hy regeer nie net die kerk nie maar die hele mensheid. Hy regeer ook oor hulle wat sy heerskappy nie aanvaar nie maar dit bestry. „Ek is die Here en daar is geen ander nie; Ek omgord jou, hoewel jy My nie geken het nie." Hierdie woorde van God aan die heidense Kores is vandag nog waar ten opsigte van hulle wat ons bedreig. Hierin lê ons krag ook vir vandag. Ons sal die moed nie opgee nie want aan onse Here behoort alle mag in die hemel en op die aarde.

14 April.
LEES: Joh 14:23-28. **TEKS:** Matt 28:20.

SY BLYWENDE TEENWOORDIGHEID

Om afskeid te neem van die wat jy liefhet is altyd 'n droewige ondervinding, veral as dit 'n afskeid is om mekaar nooit weer te sien nie. Ons kan begryp dat daar by die dissipels ontsteltenis was toe hulle daaraan moes dink dat Jesus hulle binnekort vir goed sou verlaat. Sy laaste bevele het Hy klaar aan hulle gegee.

Jesus sluit sy gesprek af met die versekering dat sy afskeid tog in werklikheid nie afskeid is nie. Net soos in die paassaal bemoedig Hy hulle met die versekering dat hulle tog nie heeltemal van Hom afgesluit sal wees in die toekoms nie. Hy is tog by hulle: „Al die dae tot aan die voleinding van die wêreld." Daar is nie een dag uitgesonder nie.

Dit is ook 'n belofte aan ons. 'n Belofte wat Hy nie sal verbreek nie. Elke dag is Hy by ons. Nie net wanneer dit goed gaan nie maar ook wanneer dit uiters moeilik gaan.

Ook vandag sal Hy by ons wees; en wat sal vandag oplewer? Wat is ons vooruitsigte vir die dag? Sal dit 'n doodgewone dag wees of sal dit swaarbelaai wees met sorge, lyding, vrees of droefheid? Dit kan so skielik verander. 'n Dag wat so mooi begin kan maklik 'n droewige einde hê. Met Hom by ons sal dit nie vir ons te veel wees nie. Daar is nie 'n dag wat ons sonder Hom veilig is nie.

Soos 'n kind veilig voel wanneer die sterk ouerhand sy klein kinderhand vasgevat en so kan ons ook veilig voel want sy Almagtige hand het ons swakke hand gevat. Hy is by ons al ons dae; ook vandag.

„Al gaan ek ook in 'n dal van doodskaduwee, ek sal geen onheil vrees nie; want U is met my."

15 April.
LEES: Mark 16:14-20. **TEKS:** Matt 28:19.

DIE GROOT OPDRAG

Met hierdie opdrag om die Evangelie uit te dra na al die nasies van die wêreld staan die kerk van Jesus Christus vandag nog. Die opdrag is nog nooit teruggeroep nie en dit rus nou nog as 'n swaar verantwoordelikheid op die kerk.

'n Kerk wat aan hierdie opdrag ongehoorsaam is, hou op om kerk te wees. By so 'n kerk kom daar verstarring en stagnasie. Dis soos 'n stilstaande waterpoel wat sleg word. Almal moet weet van die een naam onder die hemel wat onder die mense gegee is, waardeur ons gered moet word.

Die kerk het 'n geestelike rykdom wat hy nie selfsugtig vir homself mag hou nie. Dis 'n rykdom so anders as stoflike rykdom. Wanneer jy van jou stoflike besitting uitdeel dan word jou rykdom minder maar wanneer jy van hierdie rykdom van jou uitdeel dan word jyself ryker.

Die kerk staan nie stil nie maar is in beweging in hierdie wêreld. In die kerk is daar voortdurend aksie. Hy moet hom nie net self verweer teen die aanvalle wat op hom gemaak word nie maar hy moet ook self tot die aanval oorgaan. Die kerk moet aanval om die verlore provinsies van die koninkryk van die hemele terug te wen. In die wapenarsenaal van Efèsiërs 6 word nie net verdedigingswapens soos die helm en skild genoem nie maar ook die swaard wat 'n aanvalswapen is.

Elke gelowige moet hom rekenskap gee van die bydrae wat hy persoonlik lewer sodat hierdie opdrag van Jesus Christus uitgevoer kan word. Hoewel die opdrag sekerlik bedoel is vir die werk op die sendingveld het dit tog ook betrekking op ons daaglikse omgang met ander mense. Oral moet ek getuie van Jesus Christus wees. Ook vandag sal ek aan hierdie opdrag uitvoering moet gee.

16 April.
LEES: Hand 2:14-23. **TEKS:** Hand 2:14.

'N VREESLOSE GETUIE

Nie al die mense wat daar teenwoordig was, is deur die uitstorting van die Heilige Gees ewe diep beïndruk nie. Daar was die wat verbaas en radeloos was maar daar was ook die spotters. Daar is altyd sulke mense vir wie niks te heilig is om daarmee te spot nie. Hulle het die tekens van vuurtonge gesien, hulle het die windgeluid gehoor, hulle hoor hoe die dissipels in ander tale praat en nog is dit nie genoeg om hulle ernstig te stem nie. Hulle sê dis dronkmansstreke.

Spot kan pynlik seermaak, veral as dit gaan oor dinge wat jy liefhet en wat vir jou heilig is. Petrus besef daarom dat hy nie mag stilbly nie. Hy sal 'n lafaard wees en ontrou wees as hy swyg. Wanneer hy opstaan om te praat, volg die elf sy voorbeeld. Die twaalf staan daar in 'n kring. Petrus praat maar hy praat ook namens al die ander, hy is die mondstuk van die twaalftal. Dis eintlik die jong kerk wat hier aan die woord is.

Kan dit dieselfde Petrus wees wat eenmaal op die woord van 'n diensmeisie sy Meester verloën het? Hy weet dat 'n groot deel van sy luisteraars uiters vyandiggesind is en tog staan hy daar vreesloos. Hier het ons te doen met die herstelde Petrus. Na daardie ontmoeting met Jesus by die see van Tiberias sou Petrus nooit weer wankel nie. Hy is nou weer die ware rotsman. Die Heilige Gees lei hom en leer hom.

Spotters en vyande is daar nog baie, ook in ons tyd. Dit kos moed om soos Petrus op te staan en jou stem te verhef teen ligsinnige spotters. Dis baie waarskynlik dat ons ook vandag weer met sulke ligsinnige mense te doen sal kry. Sal ons die moed hê om hulle teë te staan? Ons mag ook nie stilbly nie. Dieselfde Heilige Gees wat Petrus besiel het, is nog daar. Is ons swak, by Hom is krag. Ook vir vandag het ons dit nodig.

„Heilige Gees, werk in ons harte,
Bring deur u genadegoed
Lig in donker, troos in smarte,
Laat ons hart ontvlam in gloed."

17 April.
LEES: Rom 10:9-14. **TEKS:** Hand 2:21.

'N BELANGRIKE VOORWAARDE

Wanneer daar sprake is van versoening tussen die sondige mens en God dan weet ons dat die eerste beweging van Gods kant kom. Bewoë oor 'n verlore mensheid stuur God sy Seun na hierdie wêreld om te soek en salig te maak wat verlore is. As ons Hom liefhet dan is dit omdat Hy ons eerste liefgehad het. Petrus, die groot prediker op die pinksterdag, sien iets buitengewoons. Hy sien ook mense wat na God roep. Dat mense na God roep is 'n wonder — nog 'n wonder van pinkster

Dat die mens roep, is niks buitengewoons nie. Die ellendige, sondige hulpelose mens laat sy geroep na baie kante hoor. Die behoeftige in sy stoflike nood laat sy geroep hoor om 'n aalmoes. Die bedreigde roep na 'n medemens om hulp. Die skuldige roep om begenadiging. Hierdie geroep hou nooit op nie. Oral en altyd word dit gehoor. 'n Geroep wat helaas so baiemaal op dowe ore val.

Pinkster maak dit anders. Die mens gaan die Here aanroep. In sy groot sondenood en sondeskuld roep die mens die Here aan. Dis die vermoeide en belaste mens wat smag na rus en veiligheid. Vir die behoeftes van die mens se siel het die wêreld geen bevrediging nie. Sulke nood en behoeftes het elke mens.

Hoeveel lê daar nie ook vandag swaar op my hart nie? Daar is die nood van my eie lewe, van ander mense, van my volk en van ander volke. Daar is so baie waarmee ek geen uitweg sien nie. Wat 'n seën dat ek dan die Here mag aanroep.

Roep Hom aan vandag. Wie Hom aanroep roep nie tevergeefs nie. Ons mag dit doen met die geloofssekerheid van die Psalmdigter: „Ek roep die Here aan in my benoudheid, en Hy verhoor my."

18 April.
LEES: Openb 5:1-10. **TEKS:** Hand 2:21.

VIR ELKEEN

Redding vir elkeen wat die Naam van die Here aanroep. Elkeen — ruimer kan dit nooit wees nie. Hier is niemand uitgesluit nie. Daar is nie besondere bevoorregtes nie. Die „ander tale" op die Pinksterdag wys reeds op die wêreldomvattende evangelie. Die evangelie is bedoel vir die ganse mensdom. Vir elkeen — dit is bemoedigend veral vir die twyfelaars en die moedeloses. Dis bemoedigend vir hulle wat soos Kain kla: „My skuld is te groot om vergewe te word." Vir elke gelowige is daar tye van insinking wanneer hy behoefte het aan 'n woord van aansporing tot volharding.

Die teks wys ook op 'n voorwaarde vir redding. Dit beteken dat daar ook die moontlikheid bestaan om nie gered te word nie. Die wat nie die Naam van die Here aanroep nie, sal nie gered word nie. Dit maak hierdie teks ook 'n baie ernstige woord.

Met hierdie Bybelwoord het ons by 'n krisis gekom. Hier moet 'n beslissing kom en 'n baie belangrike beslissing.

Dis moontlik om die Heilige Gees te bedroef of te blus. Die mens kan ook nee sê en dan is alle reddingsmoontlikheid uitgeskakel. Teen sy beterwete in kan die mens ook weier om sy redding by die Here te soek. Die Bybel waarsku die mens om sy hart nie te verhard nie.

Hoe gaan dit met die gebedslewe? Roep u nog die Here in erns aan terwille van uself en van baie ander wat u voorbidding nodig het? „Soek die Here aan terwyl Hy nog te vinde is; roep Hom aan terwyl Hy naby is." Daar is nie 'n beter tyd om dit te doen as nou nie.

19 April.
LEES: Hand 2:24-33. **TEKS:** Hand 2:24.

DIE DOODSOORWINNAAR

Dat Jesus as oorwinnaar uit die dood opgestaan het was nie so 'n maklike en eenvoudige saak nie. Dit het nie maar so ligtelik in 'n enkele oomblik plaasgevind nie. Geweldige magte was hier in 'n bloedige stryd gewikkel. Aan die een kant was daar die lewe, aan die ander kant die dood. Daar het ook bloed gevloei. Dit was die kosbare bloed van die Seun van God. Helse pyne het Hy gely. In hierdie stryd moes sy aangenome menslike natuur deur sy Goddelike natuur gesterk word. Alleen so was die oorwinning vir Hom moontlik.

Wanneer 'n dokter sy uiterste bes doen om 'n menselewe te red dan is dit ook 'n stryd teen die dood maar al slaag hy ook dan het hy nog nie gewen nie. Die dood is net tydelik uitgestel.

Die stryd wat Jesus gevoer het was anders. Hy het aangeval en het oorwin. Dis 'n oorwinning waarvan ons die voordeel het. Ons mag die oorwinning met Hom deel. As ons saam met Hom sterf, mag ons ook saam met Hom lewe. Die dood het nog nie sy verskrikking verloor nie. Hoeveel droefheid en ellende bring hy nie in hierdie wêreld nie. Smarte van die dood is daar ook vandag in baie huise. Hierdie oorwinning van Jesus Christus is egter ook die vertroosting van almal wat in droefheid sit. Hulle treur, maar nie sonder hoop nie. Al weet hulle dat hulle dierbare nie weer na hulle sal terugkom nie dan weet hulle ook saam met 'n treurende Dawid: „Ek gaan na hom."

Die wat in Jesus Christus glo skei nooit vir altyd nie. Mag dit vandag alle treurendes vertroos.

20 April.

LEES: Hand 17:15-21. **TEKS:** Hand 17:17.

'N MOEDIGE GETUIE

Athene is 'n ou stad. Dit is 'n wêreldstad. Dit is ryk aan kuns en kultuur. Sy kunstenaars en wysgere het onsterflike roem verwerf. Dis 'n trotse stad met 'n roemryke verlede. Sy inwoners is hooghartig en selfvoldaan.

Om met sulke beterweters oor die godsdiens te gaan praat is nie 'n maklike saak nie. Na een van hulle eie mense sal hulle miskien nog luister maar na 'n vreemdeling, en daarby nog 'n veragtelike Jood, is die kans om hulle belangstelling op te wek maar gering.

Paulus ken die mentaliteit van hierdie mense en hy weet dat sy kanse op sukses hier maar uiters gering is. Paulus weet ook dat hy dit nie bloot in eie krag aandurf nie en daarom aanvaar hy nie by voorbaat dat dit hopeloos is om die evangelie hier te verkondig nie. Terwyl hy in Athene wag vir sy metgeselle gebruik hy die tyd nuttig deur die evangelie te verkondig.

Met die Jode praat hy in die sinagoge, met ander godsdienstiges net waar hy hulle teëkom. Op die mark, wat die versamelplek was van redenaars en wysgere, verkondig hy Christus. Geen tyd of plek is vir hom ongeleë nie.

Ons kan in ons godsdiens soms so skandelik beskeie wees. Tussen ons eie mense en in die gemeente mag ons die moed hê om oor godsdienssake te praat. Op 'n plesierplek of sportveld of in straatgeselskap kan gruwelike dinge gesê word sonder dat ons 'n enkele woord van teregwysing sal uiter. Hierdie versuim probeer ons regverdig met die verontskuldiging dat die tyd en plek ongeleë is of dat ons nie onmanierlik wil wees nie.

Paulus stel hier vir ons 'n ander voorbeeld. Wie moet Christus in hierdie wêreld verdedig as christene dit nie doen nie? Elke dag ontmoet ons mense. As dit nodig is om te praat mag ons nie stilbly nie.

21 April.

LEES: Hand 17:22-29. **TEKS:** Hand 17-22.

NUTTELOSE GODSDIENS

Paulus ken mense. Hy weet hoe om met hulle te praat sodat hulle ook sal luister. Hy begin met 'n vleiende woord. Dit hoor die hooghartige mens graag. Na iemand wat so praat sal hulle luister. Om te verneem dat hierdie vreemdeling hulle godsdienstigheid raakgesien het is vir hulle strelend.

Paulus sal nie, al is dit ook om taktiese redes, 'n onwaarheid sê nie. Dis die waarheid wanneer hy sê dat die Atheners baie godsdienstig is. Daar is geen gebrek aan tempels en ander plekke van aanbidding nie. Daar word nie versuim om die gode te vereer nie. Redenaars en kunstenaars bring lof aan die gode. Beeldhouers sorg dat baie beelde van gode die stad versier.

Paulus kon hierdie mense nie daarvan beskuldig dat hulle materialiste is wat net aan die stoflike dinge waarde heg nie. Hy is eerlik wanneer hy toegee dat hulle baie godsdienstig is. Hulle is godsdienstig maar dis valse godsdiens; dis nutteloos. Met al hulle ywer en bedrywigheid is hulle op 'n dwaalspoor. Dis 'n godsdiens na die mens maar dis nie 'n godsdiens vir die mens nie. Aan die diepste sielsbehoeftes van die mens kan dit nie bevrediging gee nie. Dis 'n godsdiens om die gode te paai en hulle guns te verkry. Van 'n liefdevolle Skepper wat die mens in sy ellende tegemoetkom met die belofte van volkome redding is daar nie sprake nie. Daar is geen Godsopenbaring nie, dis mensgemaakte gode. Daarin is geen heil nie; dit is nutteloos.

Ons kan ook soos die Atheners godsdienstig wees wanneer ons God 'n produk wil maak van ons eie wense en begeertes. Hy is dan eintlik net daar om ons te bedien. So 'n godsdiens is vals en moet eindelik teleurstel. 'n Mens kan verkeerd godsdienstig wees. Dan is jou godsdiens nutteloos.

22 April.

LEES: Joh 10:1-14. **TEKS:** Hand 17:23.

BEKEND OF ONBEKEND?

So ywerig was die Atheners in hulle godsdiens dat hulle ook 'n altaar opgerig het vir 'n onbekende God. Miskien, het hulle gedink, is daar 'n God van wie hulle nie weet nie. 'n Beskamende ywer ten spyte van hulle onkunde. Sou dit wees dat hulle, na al die verering van bekende gode, nog onbevredig gevoel het?

Paulus knoop hierby aan en sê dat hy juis DIE God aan hulle wil verkondig. Hy is die enigste God. Die Atheners ken God, die almagtige Skepper, nie. Hulle ken Hom nie in sy sondaarsliefde nie. Hulle ken Christus nie in sy versoeningswerk nie en ook nie in die krag van sy opstanding nie. Ten spyte van beskawing en groot geleerdheid moet hierdie mense tot die kennis kom van die een ware God.

Ons sê dis met ons anders want ons ken die Here reeds van ons kinderdae af. Ken ons Hom werklik? Ons kennis moet meer wees as net van Hom te weet. Ons moet Hom ken in die geloof anders is ons kennis niks meer werd as die onkunde van die heidene nie. Daardie geloof wat bestaan uit: „'n Sekere kennis van God en sy beloftes, wat vir ons in die Evangelie geopenbaar is, en 'n hartlike vertroue, dat al my sondes om Christus wil vergewe is."

As ons dit het het ons genoeg. Vir ware geluk, vir hierdie en die toekomstige lewe, hoef ons nie verder te soek nie. Hierdie geloofskennis maak ons lewe toegewy aan die enigste God naas wie daar geen ander God is nie. Ons lewe sal dan ook vandag vrugbaar wees in sy diens.

23 April.

LEES: Hebr 3:7-19. **TEKS:** Hand 17:32b.

GEVAARLIKE AFWYSING

„Ons sal u weer sien hieromtrent." Ten spyte van hierdie afwysing en die spot is dit duidelik dat Paulus, met sy ernstige woorde, indruk op die mense gemaak het. Baie gebruik spot as 'n wapen om uit verleentheid te kom.

Hulle kan Paulus se woorde nie weerspreek nie en hulle wil hom ook nie gelyk gee nie. Sommige vind 'n uitweg met hulle spot, ander deur die saak uit te stel. Hoeveel van hierdie skare het Paulus ooit weer gehoor? Waarskynlik maar enkeles. 'n Geleentheid om gered te word het vir hulle onbenut verbygegaan.

Hulle woorde herinner aan die woorde van Felix: „Gaan vir hierdie keer heen, en as ek 'n geleentheid vind sal ek jou laat roep." Die geleentheid het nooit weer gekom nie. Om uit te stel is raad van die duiwel. As die mens lank genoeg aanhou met uitstel is die duiwel se saak gewonne. Daarteenoor is dit die goeie raad van die Bybel: „Van-

dag as julle sy stem hoor, verhard julle harte nie," want: „Kyk, nou is dit die tyd van die welbehae; kyk, nou is die dag van heil."

Ons beste voornemens word nooit werklikheid nie terwyl ons beste jare verbygaan omdat ons voortdurend uitstel. Daar is kostelike geleenthede wat net eenmaal in die lewe kom. Paulus herinner die Atheners ook aan 'n dag van afrekening; 'n dag van oordeel wat kom. Ons sal daardie dag ook nie vryspring nie. Na die gewetenskwelling oor pligsversuim kom nog die oordeel.

Gebruik hierdie dag reg. Die mens se lewe is maar 'n handbreedte en daarom te kort om voortdurend uit te stel. Doen die belangrikste dinge eerste; soek eers die koninkryk van God.

24 April

Lees: I Kor 15:1-11. **Teks:** I Kor 15:1(a), 3 en 4.

DIE EVANGELIE

Evangelie beteken „goeie boodskap" met die eindelike betekenis van „blye boodskap". Dit is 'n boodskap wat wil dat die hoorder daarvan in die hart groot vreugde sal ondervind, omdat hierdie boodskap aan die hoorder 'n heerlike waarheid wil meedeel. So 'n blye boodskap is die boodskap van die Bybel, om die waarheid te sê, die enigste werklike blye boodskap is die boodskap wat die Bybel bring, want geen ander boodskap kan 'n blydskap in die hart van 'n mens bring soos die Evangelie van die Bybel dit kan doen nie, omdat die Evangelie van die Bybel deur die almagtige God van hemel en aarde daar gestel is.

Wat die inhoud van hierdie Evangelie van die Bybel is, is duidelik saamgevat in die eerste brief van die apostel Paulus aan die Korinthiërs, hoofstuk 15 en dan veral vs. 3 en 4. Hier is dit duidelik gestel dat die inhoud van die boodskap wat tot blydskap bring Jesus Christus is, Jesus Christus wat gesterf het, nie sonder meer gesterf het nie, maar vir ons sondes gesterf het; en Sy sterwe was nie maar skyn nie, Hy het so gesterf, vanweë ons sonde, dat Hy begrawe is. Omdat Hy egter, as gevolg van Sy sterwe vir ons sonde, ons sonde voor die aangesig van Gog weggeneem het en ons nou die Koninkryk van God sal kan beërwe omdat die sonde ons nie meer kan verhoed nie, daarom het Hy opgestaan uit die graf, om daarmee die pad oop te maak sodat ons ook eenmaal uit die dood opgewek sal word tot die ewige lewe by Hom.

Hierdie Blye Boodskap word dikwels verdraai, soos sommige van die Korinthiërs dit verdraai het deurdat hulle gesê het daar is geen opstanding uit die dode nie, en uit ander oorde kom daar ook baie keer ander boodskappe wat blydskap by die mens wil wek, maar geen boodskap kan hierdie een oortref nie, want dit is 'n boodskap wat vertel dat iemand wat dood was, dat hy lewendig is! As 'n weduwee met klein kindertjies sou verneem dat haar man lewe — sou iemand blyer as sy kon wees? So 'n blydskap is die blydskap van die Evangelie!

25 April

Lees: I Kor 15:1-11. **Teks:** I Kor 15;2(a).

REDDING

As 'n mens van redding praat, dan veronderstel jy gevaar, want alleen iemand wat in gevaar of nood verkeer, kan gered word.

Die gevaar of nood wat hier by I Kor 15:2 veronderstel word, is die nood van die Sonde. Die sonde is 'n gevaar vir die mens daarin dat dit die mens van die HERE skei deurdat dit belediging van God is en daarom vir die mens die ewige straf van God op die hals haal. Van hierdie gevaar was die dood nog altyd die duidelike versekering, omdat die dood die loon van die sonde is.

Aan die Korinthiërs is die Evangelie verkondig, waarin die waarheid duidelik is, dat Jesus Christus nl. gely, gesterf en opgestaan het uit die dood ter wille van die mens, en waarin die belofte duidelik vervat is dat naamlik elke mens wat in Jesus Christus glo, gered word van die gevaar van die sonde. In besonder het die Evangelie daarop gewys dat Jesus Christus uit die dood opgestaan het as bewys dat Hy die sonde oorwin het tot in die laaste konsekwensie daarvan.

Eienaardig genoeg het sommige van die Korinthiërs, hoewel hulle die Evangelie aanvaar het, tog hierdie belofte van redding nie geheel vertrou nie en het hulle daartoe gekom om te twyfel of daar wel eenmaal 'n opstanding van die wat dood is, sal plaasvind.

Die blydskap van die Evangelie lê vir die mens juis daarin dat dit 'n boodskap is wat die redding van die mens aankondig. Om die feitlike gegewens van die boodskap te aanvaar, maar terselfdertyd te twyfel of dit tot redding van die mens is, is om die krag van die werk van Christus te ontken en kom neer op die verwerping van die Evangelie.

26 April

Les: I Kor 15:12-15. **Teks:** I Kor 15:12.

DIE OPSTANDING VAN DIE DODE

Ten spyte van sy groot vermoë op baie gebiede, ten spyte van sy skynbaar onbeperkte moontlikhede en ten spyte van alles wat die mens al vermag het, bly dit waar dat die mens glad nie in staat is om verder as die dood te sien en te ervaar nie. Om hierdie rede het die mens al onbewustelik daartoe gekom om te aanvaar dat die graf die einde van alles is. Te veel al het die mens 'n medemens, oud of jonk, ryk of arm, goed of sleg in die graf sien verdwyn om nooit weer te verskyn nie. Wanneer die Evangelie van die Bybel dan kom en verkondig dat, omdat Jesus Christus uit die dood opgestaan het in lewe, alle mense eenmaal uit die dood sal opstaan en lewe, dan is dit moeilik vir die mens om dit te glo.

Feit is, dat as 'n mens nie kan glo dat daar eenmaal 'n opstanding van die dode sal plaasvind nie, dan ontken die mens ook eintlik daarmee dat Jesus Christus opgestaan het uit die dood, want Sy opstanding uit die dood wil juis 'n bevestiging en bewys wees daarvan dat hy die Dood oorwin het en dat Hy eenmaal almal, wat deur die dood oorweldig of bedreig is, daarvan sal verlos.

Die struikeling van sommige van die Korinthiërs was moontlik dit; dat hulle makliker kon glo dat 'n mens se siel gered word terwyl sy liggaam dan maar in die graf vir ewig bly.

Hierteen moet gewaak word: dat 'n mens net dit wil glo wat aanvaarbaar is. Die Blye Boodskap van die Bybel wil dat daar blydskap in die hart van die mens sal wees, maar hierdie blydskap sal alleen daar wees as die mens alles glo wat die Boodskap verhaal, al verstaan die mens dit nie altyd nie.

27 April

Lees: I Kor 15:16-18. **Teks:** I Kor 15:17.

NUTTELOSE GELOOF

Die boodskap van die Bybel is dat Jesus Christus vir ons sonde gesterwe het en dat Hy begrawe is en dat Hy op die derde dag opgestaan het uit die dood. Nou is dit nie toevallig dat die inhoud van die Evangelie die opstanding van Jesus Christus uit die dood insluit nie, want in hierdie feit lê die triomf, die kreet van blydskap, de jubel van die oorwinning, opgesluit. In daardie tyd wat Jesus gely en gesterf het, is daar ook baie ander mense gegesel, bespot en gekruisig, ja, selfs die dag toe Jesus gekruisig is, is daar ook ander saam met Hom gekruisig, sodat daar op die oog af geen verskil tussen Jesus se sterwe en die van die ander was nie. Wanneer Jesus egter uit die dood uit lewend opstaan, dan verander alles, ja, dan word selfs Sy dissipels vol opgewondenheid en verbasing; dan kry Christus se lyde en sterwe dieper betekenis. Sy opstanding is bewys daarvan dat Hy 'n besondere persoon is en dat Sy kruisiging en sterwe in 'n ander lig gesien moet word as die van enige iemand anders. Deur Sy opstanding uit die dood bevestig Jesus Christus die feit dat Hy die seun van God is wat die sonde en die Satan oorwin het.

Inderdaad sou Sy lyding, kruisiging en sterwe nutteloos gewees het as Hy nie uit die dood opgestaan het nie, want dit sou beteken dat Hy die sonde nie in die volle konsekwensie daarvan oorwin het nie en dat Sy sterwe nie van die van ander verskil het nie.

Nutteloos is dit om te glo in 'n Verlosser wat deur die dood gevange gehou is; te glo in 'n Verlosser wat self nie oorwin het nie. Die Koning van die Kerk is 'n triomferende oorwinnaar — dit het Sy opstanding uit die dood bewys.

28 April

Lees: Ps 90. **Teks** I Kor. 15:19.

ELLENDIGE MENSE

Het u al by die graf van 'n geliefde gestaan en Ps. 90 onthou? Die mens, dit maak nie saak hoe goed of hoe sleg, hoe ryk of hoe arm, hoe belangrik of hoe onbelangrik, wanneer die dood hom oorgekom het, dan is dit met sy planne gedaan en dan is dit ook van sy lewe waar dat die uitnemendste daarvan moeite en verdriet is.

Dit was nie altyd so nie, dit was nie beplan om so te wees nie: dit het so geword deur die sonde. En nou het Jesus Christus gesterf vir hierdie sonde en Hy opgestaan uit die dood om daardeur 'n belofte tot stand te bring, 'n belofte van Heerlikheid, van 'n lewe sonder dood. Hierdie belofte van die Evangelie die is egter nie aan **hierdie** lewe gemaak nie, maar dit is aan die mens gemaak, die mens wat nou lewe in hierdie moeitevolle en gebroke lewe, maar wat ook sal lewe na hierdie lewe.

Dit moet vreeslik wees om by die graf van 'n geliefde te staan en niks verder te hê om te glo en te hoop nie; om by die graf van 'n geliefde jouself te kasty met die gedagte: Dit is alles verby, hier eindig dit, ja, om by die graf van 'n geliefde jou nie te kan troos met die blydskap van die Evangelie nie.

As ons net vir hierdie lewe op Christus hoop, dan is ons die ellendigste van alle mense, want hierdie lewe, die uitnemendste daarvan is moeite en verdriet. Nie dat 'n gelowige nie vir hierdie lewe op Christus hoop nie, in Sy Naam bid die gelowige om sy daaglikse brood, maar die hoop het alleen sin as dit ook tegelyk oor die dood heen strek tot in Sy Koninkryk.

29 April

Lees: I Kor 15:20-23. **Teks:** I Kor 15:21-22.

DIE MENS SE OPSTANDING

Wat sê die Evangelie van die Bybel oor hierdie mens wat ons deur die dood ontneem is? Die Evangelie sê dat aangesien die dood deur 'n mens is, is die opstanding van die dode ook deur 'n mens. Want soos almal in Adam sterwe, so sal hulle ook almal in Christus lewend gemaak word.

Die heerlike van hierdie waarheid wat die Evangelie bring, is ook die ongelooflike vir die mens, nl. dat toe Jesus Christus uit die graf van die dood opgestaan het, toe het Hy nie net opgestaan as God nie, ook nie net opgestaan as 'n siel of 'n gees nie, maar het Hy ook opgestaan as mens. Die opstanding van Jesus Christus uit die dood is die opstanding van 'n mens, ja, van dié Mens. Die graf van Christus was leeg, daar het niks agter gebly nie. Dit was dus nie net Sy siel wat opgestaan het nie, dit was die hele mens — Jesus Christus as persoon het opgestaan. Op grond daarvan, sê die Evangelie, sal nie net die siel of die gees van die dode opstaan nie, maar die hele mens sal opstaan.

By die graf van 'n geliefde, ja, ook by my graf, mag hierdie waarheid nie ontbreek nie: Op die derde dag was die graf van Jesus leeg, daarom sal hierdie graf, my graf, ook eenmaal leeg wees, leeg wees omdat die dooie wat in daardie graf was lewe, lewe om die ewige dood te sterwe as daardie dooie in sy eerste lewe Jesus Christus verwerp het; lewe om ewig te lewe as daardie dooie in Jesus Christus geglo het.

30 April

Lees: I Kor 15:24-29 en Openb 21:1-8. **Teks:** I Kor 15:24.

DIE EINDE

Die opstanding van Jesus Christus uit die dood is met dit alles ook nog die aankondiging van 'n einde, van dié Einde: Die einde van die heerskappy van die dood oor die mens, die einde van die knegskap vir die mens in die Egipteland van die sonde, Pa, die einde van die tirannie van die Satan, want die opstanding van Jesus Christus is die bevestiging daarvan dat Hy die oorwinnaar is, dat Hy alles onderwerp het en dat Hy as koning nou sal heers. Sy opstanding uit die dood is daarom aankondiging aan die Bose dat die einde daarvan nou sonder twyfel gaan kom, niks kan dit keer nie. „Ek het 'n nuwe hemel en 'n nuwe aarde gesien, want die eerste hemel en die eerste aarde het verby gegaan;" „Dit is verby." "Ek is die Alfa en die Oméga, die begin en die einde." "Hy wat oorwin sal alles beërwe." Enkel en alleen omdat daar in die tuin waar Jesus Christus gekruisig is, drie dae later 'n leë graf was, kon Johannes in Openbaringe die einde so aankondig, want Hy wat die belofte van die einde gemaak het. Hy wat die einde gaan bewerk, dit is Hy wat reeds 'n einde gemaak het aan die donkerheid van die graf deurdat Hy lewend daaruit opgestaan het.

Die graf is leeg, Jesus Christus het opgestaan uit die dood en sit aan die regterhand van God die almagtige Vader, vanwaar Hy sal kom om te oordeel die lewende en die dode om die einde van die Bose te bewerkstellig — daarna kom die Einde, wanneer Hy die Koninkryk aan God, die Vader, oorgee, as Hy alle heerskappy en alle gesag en mag vernietig het.

1 Mei

Lees: I Kor 15:30-34. **Teks:** I Kor 15:32.

DIE SIN VAN DIE LEWE

Of die apostel Paulus in Efese waarlik teen wilde diere geveg het en of hy bedoel hy moes teen mense homself verdedig soos teen wilde diere, dit maak nie saak nie — wat wel saak maak is dat hy geveg het, dat hy gestry het, dat hy vervolging en teenstand ondervind het, soos hy self in II Kor. 1 vs. 8 sê: „want ons wil nie hê, broeders, dat julle onbekend moet wees met ons verdrukking wat oor ons in Asië gekom het nie, dat ons dit bo ons kragte uitermate swaar gehad het, sodat ons selfs vir ons lewe gewanhoop het."

Waarom? Wat was die sin daarvan? Wat is die sin daarin dat 'n mens 'n stryd teen die Bose sou voer, dat hy beginsels het, dat hy stry vir waardes? Bedink daarby dat hy niks daarmee verdien nie.

Die enigste sin van dit alles is Jesus Christus.

Alleen omdat hy die belofte van Jesus Christus voor oë gehou het, alleen omdat hy hoop op die ewige lewe van heerlikheid voor God deur Jesus Christus, alleen omdat Jesus Christus sy koning is wat hom reeds die beloning beloof het, alleen daarom veg Paulus, alleen daarom staan die Christen gelowige vas by sy belydenis; nooit om daarmee iets te verdien nie, maar om daarmee homself te skaar by iets wat aan hom beloof is deur Jesus Christus, ja, inderdaad, om daarmee homself by sy Koning, Jesus Christus, in volle gehoorsaamheid te skaar.

As Jesus Christus nie opgestaan het uit die dood nie, wat was Sy beloftes, Sy koningskap dan werd? Dit sou niks werd wees nie en om in Sy Naam te stry sou ook sinloos gewees het, want dan was Hy nie daar om, soos die Heidelbergse kategismus sê, ons die geregtigheid, wat Hy deur Sy dood vir ons verwerf het, deelagtig te maak nie.

Voorwaar, as die dode nie opgewek word nie, laat ons dan eet en drink, want môre sterwe ons, laat ons dan net lewe en niks omgee nie — maar as die dode waarlik opgewek word, en hulle word opgewek, laat ons dan uit die geloof in Jesus Christus lewe, want môre LEWE ons.

2 Mei

Lees: I Kor 15:33-38 en Luk 24:36-43. **Teks:** I Kor 15:35.

OPSTANDING: HOE EN MET HOEDANIGE LIGGAAM?

'n Vraag wat al baie bespreking uitgelok het, is: Hoe sal die dode opgewek word en hoe sal hulle liggaam of voorkoms wees? Sommige mense word in die see begrawe, ander weer kom in vuur of geweld om en word geheel vernietig, die meeste word ter aarde bestel en na baie jare is daar van hulle slegs stof oor: Hoe nou word al die dode opgewek en met hoedanige liggaam?

Die waarborg vir die opstanding van die dode lê in die feit dat Jesus Christus, die seun van Maria, uit die dood opgestaan het. Van hierdie opgestane Jesus word daar twee merkwaardighede verhaal: ten eerste dat Hy aan Sy dissipels Sy liggaam toon om te bewys dat Hy nie 'n gees is nie, ten tweede dat Hy deur 'n toe deur die vertrek, waar die dissipels byeen was, binne gekom het en dat Hy daarna telkens verskyn en verdwyn voor die oë van Sy dissipels.

Hoe en hoedanig? I Kor. 15 verwys die saak na 'n voorbeeld in die alledaagse lewe: 'n Koringkorrel word gesaai, maar 'n koringplant groei en het daaraan koring are, terwyl die oorspronklike koringkorrel vergaan. Let egter op: Die koringkorrel bring nie 'n mielieplant voort nie, maar wel 'n koringplant.

Hoe en hoedanig? „God gee dit 'n liggaam soos Hy gewil het." Sou dit vir die almagtige God, Skepper van Hemel en Aarde, wat die mens uit stof, uit niks geskape het, so moeilik wees om die dode op te wek? Daar word gesaai in verganklikheid, daar word opgewek in onverganklikheid.

Die oorsaak van die vreugde van die Evangelie lê dan sekerlik nie in die „Hoe" of „Hoedanig" nie, maar in die feit dat God die dode opwek; hiervan is die opstanding van Jesus Christus die sekere waarborg.

Hoe en hoedanig? God gee 'n liggaam soos Hy gewil het.

3 Mei

Lees: I Kor 15:33-49 en I Kor 1:20-24. **Teks:** I Kor 15:34(a).

DWASE MENS

Die vraag na hoe die dode opgewek word en met hoedanige liggaam, kan tweërlei grond hê: Dit kan òf gevra word vanuit die geloof in Jesus Christus bloot uit 'n begeerte om meer te wete te kom oor die belofte van die Evangelie, in welke geval die vraesteller dan eintlik sy geloof in die opstanding van Jesus Christus te kenne gee, òf, die vraag kan gevra word deur iemand wat die opstanding van Christus verwerp en wat met sy vraag sy verwerping van die opstanding wil regverdig.

Onder die Korinthiërs was daar skynbaar sommige wat die opstanding van die dode, soos die Evangelie dit verkondig, nie wou aanvaar nie en, om hulle twyfel te regverdig, het hulle begin „slim" vrae vra. Die apostel Paulus antwoord hierdie mense dat hulle dwaas is. Hulle dwaasheid lê nie daarin dat hulle nie goeie verstand had nie, maar daarin dat hulle wys wou wees in die aangesig van God. Watter wysheid is daar wat die almag van God kan uitlê en waar is daar genoeg verstand om die Wil en mag van God uit te pluis?

Dwase mense is die wat in hulle menselike wysheid die dwaasheid van die geloof met die wysheid van die mens probeer tot niet maak. Wysheid is daarin dat die bodskap van die Evangelie geglo word soos 'n kind die woord van sy vader glo.

Is dit dwaas om aan 'n moderne, slim geleerde te sê dat Jesus Christus op die derde dag opgestaan het uit die dode en saam met Sy dissipels geëet het en dat elke dooie so opgewek sal word? Dit is wysheid om hierdie dwaasheid te glo en daaroor te juig.

WEDEROPSTANDING VAN DIE VLEES

4 Mei

Lees: I Kor 15:50-53. **Teks:** I Kor 15:50.

By die lees van I Kor. 15 vs. 50, val daar iets op. Op grond van die feit dat Jesus Christus na liggaam en gees ,met ander woorde ook na die vlees, uit die graf opgestaan het, bely die Kerk van Christus dat hy glo in die wederopstanding van die vlees. Die apostel Paulus stel dit nou in I Kor. 15 vs. 50 egter, dat vlees en bloed die koninkryk van God nie sal beërwe nie. Is hierdie nou 'n teenstrydigheid of is die wederopstanding van die vlees nie met die oog op die beërwing van die koninkryk van God ook nie? Wanneer vs. 50 in die geheel gelees word, gaan daar lig op, nl. uit die woorde: „ook beërwe die verganklikheid nie die onverganklikheid nie."

„Vlees en bloed," hiermee bedoel die apostel die verganklike mens, die mens na sy aardse, stoflike bestaan, onderhewig aan die sonde.

Wanneer die geloofsbelydenis egter praat van die wederopstanding van die vlees, dan word bedoel die mens na sy wese. Die apostel bedoel dus met vlees en bloed iets anders as wat die geloofsbelydenis met vlees bedoel, die apostel het nl. die mens na sy verganklikheid, die mens na sy aardse, stoflike, die mens wat deur die sonde van nature geneig is om God en sy naaste te haat, die sondaar dus, in gedagte. Dit is hier egter glad nie die verwerping van die vlees en bloed, van die liggaam van die mens as op sig self sondig nie. God skep nie sondige dinge nie.

„Vlees en bloed" kan die koninkryk van God nie beërwe nie, maar die wederopgestane „vlees" kan wel, omdat die verganklike gesterf het en dit onverganklik opgewek is.

Dit is dieselfde Jesus Christus wat gekruisig is, wat opgestaan het uie die graf, wat saam met sy dissipels geëet het en nou sit aan die regterhand van God, die almagtige Vader; daarom sal dit dieselfde „ek" wees wat opgewek sal word uit die dood tot die ewige lewe, net al, dit sal nie hierdie „vlees en bloed", hierdie verganklike, hierdie deur die sonde bedorwe natuur meer wees nie, dit sal ek wees in die „vlees" soos God dit dan wil, onverganklik en geskik vir Sy koninkryk.

'N VERBORGENHEID

5 Mei

Lees: I Kor 15:51-54. **Teks:** I Kor 15:51, 52.

Wanneer dit om die laaste dinge gaan, om die oomblik dat die tyd tot 'n einde gebring word, om die dag dat die eerste hemel en die eerste aarde verbygaan, dan ken die nuuskierigheid van sommige geen perke nie. Vir hierdie mense kan hierdie laaste dinge selfs die hele godsdiens word, in die sin, dat Jesus Christus en Sy werk daardeur heeltemal verdring word. Baie besprekings is al oor die laaste dinge gevoer, baie boeke is al daaroor geskrywe en op die wyse is daar al baie bespiegelings en afleidings hieroor gemaak, dikwels ten koste van die waarheid van die Woord. Dat hierdie laaste dinge belangrik is, ly geen twyfel; Jesus Christus het self uitsprake daaroor gegee en verskeie plekke word daar in die Bybel daaroor gehandel; tog moet dit nooit vergeet word dat sekere dinge verborge is en nie openbaar gemaak is nie. Hiervan is Handelinge I vs. 7 getuie: „En Jesus antwoord hulle: Dit kom julle nie toe om die tye of die geleenthede te weet wat die Vader deur Sy eie mag bepaal het nie."

In I Kor. 15 vs. 51 en 52 maak die apostel Paulus een van die verborgenhede oor die laaste dag openbaar. Hieruit is dit duidelik dat op die laaste dag daar gelowiges in die lewe sal wees, mense wat die dood nie sal smaak nie, maar dat almal, die dode sowel as die lewende, verander sal word tot onverganklikheid. Verder bevestig die apostel die feit dat dit alles baie skielik gaan kom en gaan gebeur, in 'n oomblik, 'n oogwink, daarom moet die gelowiges altyd gereed wees.

Agter hierdie verborgenheid wat die apostel bekendmaak, is daar egter n verdere feit, die feit van Jesus Christus. Jesus Christus sal in die middelpunt wees daardie dag, Hy sal heers, Hy sal spreek en bepaal, omdat dit Hy is wat die Dood oorwin het, wat die Satan se mag vernietig het en wat elkeen wat in Hom glo behou en bewaar het. Die verborgenheid agter die verborgenheid wat I Kor. 15 vs. 51 en 52 openbaar, is die verborgenheid wat deur die Evangelie van die Bybel openbaar is, nl. Elkeen wat in Jesus Christus glo sal op daardie dag die loon van Sy geregtigheid ontvang.

6 Mei

Lees: I Kor 15:54-58. **Teks:** I Kor. 15:54(b) en 55.

DIE DOOD IS DOOD

In die Dood het die mens sy sterkste vyand. Ten spyte van al die vermoëns en wysheid van die mens, kon die mens hierdie vyand nog nooit uit eie krag oorwin nie, omdat die mens die dood in sy natuur dra vanweë die sonde sedert Adam. Daagliks, met 'n meedoënlose sekerheid neem die Dood sy tol onder die mensdom, onder oud en jonk, tot groot smart en verdriet van die mens.

Die mens wat die werklikheid van die bedreiging van die Dood besef, die kan iets besef van die juigkreet van die laaste dag: Die Dood is verslind in die oorwinning! Dood waar is jou angel? Doderyk, waar is jou oorwinning? Maar hierdie oorwinningskreet, kan dit? Is die Dood oorwin? En indien die Dood wel oorwin is, waar, hoe en deur wie?

Daar was 'n graf en in die graf is 'n dooie begrawe en op die derde dag was die graf leeg en die dooie wat daarin was het lewend verskyn aan mense!

Jesus Christus, dit is Hy wat die Dood oorwin het; in die graf, die koninkryk van die Dood, het Hy die Dood oorwin en lewend opgestaan en Hy het dit kon doen deurdat Hy die Sonde oorwin het.

Maar nou, dit was Hy wat dit gedoen het; wat het dit met ons te doen? Hier kom die Evangelie van die Bybel te pas: Aan elkeen wat in Hom glo skenk Hy ook hierdie oorwinning en op die laaste dag sal dit in vervulling gaan en sal hierdie oorwinning van Hom die oorwining van elkeen word wat in Hom glo. Reeds nou al kan daar gejuig word in afwagting van hierdie vervulling: Die Dood is dood!

7 Mei

Lees: Openb 20:11-15. **Teks:** I Kor 15:58.

NIE TEVERGEEFS NIE

Dikwels kom dit voor dat die goddelose floreer ten spyte van sy goddeloosheid, terwyl die gelowige al die teëspoed van die lewe moet ervaar. Selfs Job het dit opgemerk toe hy in ellende gesit het en Asaf het in Ps. 73 dit as 'n rede genoem waarom hy amper gedwaal het. Uit hierdie selfde Ps. 73 egter, soos dit ook uitvoerig in Ps. 37 gestel is, is dit duidelik dat hierdie voorspoed van die goddelose maar net skyn is en dat die geloof van die Christen nie tevergeefs is nie.

In die laaste vs. van I Kor. 15 wil die apostel Paulus hierdie waarheid andermaal stel en teen die agtergrond wat I Kor. 15 laat ontplooi het, is hierdie waarheid nog duideliker: Dit gaan nie net om hierdie lewe nie, dit gaan nie net om die voorspoed en geluk van hierdie wêreld nie, dit gaan om 'n groter geheel, om 'n werklikheid wat ook nog na die dood geld. Dit gaan daarom dat Jesus Christus uit die dood lewend opgestaan het sodat Sy werk, Sy lyding en sterwe nie tevergeefs was nie; sodat Hy kon opvaar na die hemel vanwaar Hy weer sal kom om te oordeel die lewende en die dode.

Dat Jesus Christus opgestaan het uit die dood tot lewe is dié rede waarom die gelowiges standvastig sal wees, onbeweeglik, altyd oorvloedig in die werk van die Here, omdat hulle weet dat dit nie alles tevergeefs is nie; omdat hulle weet dat dit nie alles eindig by die graf nie, nie alles afgespeel is in hierdie lewe nie, maar dat, soos Jesus Christus lewend uit die graf opgestaan het, so sal elkeen wat in Hom glo lewend die ewige heerlikheid beërwe, vanuit die graf van die dood of, as hy nog lewe met die wederkoms van Christus, vanuit die graf van hierdie lewe.

8 Mei

Lees: Rom 5:1-11 en Ps 34. **Teks:** Rom 5:1-5.

VREDE MET GOD

Deur die geloof in Jesus Christus staan ons geregverdig voor die aangesig van God, ons het vrede met God. Die vyandskap tussen God en mens het verdwyn, die vloek en toorn is weggeneem, die mens is nie meer voortvlugtend nie, maar luister gelowig na die stem van God. Hierdie vrede besit ons vanweë ons Heer, Jesus Christus. Sy opstanding uit die dood is teken daarvan dat hierdie genade werklikheid geword het en Hy het opgevaar na die hemel om hierdie skat vir ons te bewaar totdat ons dit in volle heerlikheid sal ontvang. Deur Jesus Christus het ons egter ook erfgename van die heerlikheid van God geword. Die heerlikheid wat God alleen besit, word as genadegawe aan die gelowige geskenk. Die gelowige het 'n deelgenoot van die ewige lewe geword. Ons besit hierdie gawes egter nog net in die geloof, maar die geloof self skenk aan ons die vaste vertroue op die dinge wat ons hoop en is 'n bewys van die dinge wat ons nie sien nie. Jesus Christus is in die hemel as ons waarborg vir al hierdie dinge.

Die hoop en verwagting van die gelowige is op die komende heerlikheid gerig, daarom kan ons roem in ons verdrukkinge. Die geloof bied ons die sekerheid dat, die lyding van die teenwoordige tyd nie opweeg teen die heerlikheid wat ons geopenbaar sal word nie. (Rom. 8:18.) Die lyding kry vir die gelowige 'n nuwe betekenis, want dit word gesien as 'n middel in Gods hand om ons voor te berei op die komende. God laat verdrukking oor ons kom om ons geduld en standvastigheid te leer. Die verdrukking laat ons met nog groter ywer hoop op die heerlikheid van God. Hierdie hoop kan ons nooit beskaam nie, want die Heilige Gees self oortuig ons van die liefde van God jeens ons. Die liefde van God vir ons is so kragdadig dat dit ons harte vervul en ons verdrukkinge oorskadu. Ons lewe met die wete: ons het vrede met God.

9 Mei

Lees: Joh 15:9-21. **Teks:** Rom 5:6-8.

DIE LIEFDE VAN GOD

Geregverdig deur die geloof, vrede met God, deelgenootskap aan die heerlikheid van God, al hierdie gawes besit ons vanweë die liefde van God. In Jesus Christus het God sy liefde oor ons uitgegiet. Maar hoe anders is hierdie liefde van God nie as ons liefde nie. Menslike liefde kan ons daartoe bring om selfs ons lewe op te offer vir 'n regverdige of vir 'n familielid of vir 'n persoon wat goed aan jou gedoen het, maar dit slegs in uiterste gevalle. Maar vir 'n onbekende of kwaaddoener offer ons nie ons lewe op nie.

Gods liefde word aan die kruis geopenbaar. Christus lê sy lewe daar af ter wille van sy vyande, sondaars en goddeloses. Hierdie liefde is suiwere liefde, liefde uit genade, want dit het geen oorsaak of aanleiding in ons gevind nie. Ons met ons sonde en opstand teen God was alleen sy toorn maar nie sy liefde waardig nie.

Hierdie anderse en onbegryplike liefde van die kruis ken niemand uit sigself nie, maar God moet dit aan ons openbaar. Die offerdood van Christus en Gods liefde is nie van mekaar te skei nie, so leer die Woord van God ons.

Elke gelowige in wie se hart hierdie liefde van die kruis uitgestort is, besit die geskenk wat God alleen kan gee, die genadegawe van ons hemelse Vader. Die geloof weet dat Gods liefde enig is en nie op dieselfde vlak as menslike liefde staan nie. Hierdie geloofskennis wat uit Gods Woord voortkom sal ons daarvan weerhou om Gods liefde te maak soos ons liefde wat sondig en aards is. Veral I Kor. 13 word dikwels misverstaan. I Kor. 13 het niks te doen met die liefde tussen man en vrou soos baie van ons dit verstaan nie. Die woord liefde in I Kor. 13 staan eintlik vir Jesus Christus, dit gaan om die liefde van die kruis, waarsonder die mooiste menslike liefde sinneloos en nietig is.

10 Mei

Lees: Rom 8:31-39. **Teks:** Rom 5:9-11.

DEUR CHRISTUS VERLOS VAN DIE KOMENDE TOORN

Die kruisdood van Christus het ons met God versoen en het ons vrede by God verkry en so is ons verlos van Gods toorn. Die toorn van God geld egter nie net vir ons aardse lewe nie, maar ook vir die oordeelsdag wanneer sy toorn tot volle openbaring sal kom en elke mens verantwoordig sal moet doen. Al rus Gods toorn nou reeds reeds op alle menslike goddeloosheid is dit tog ook die tyd van Gods grote genade en geduld met die wêreld en sy roepstem gaan uit tot die mensdom: Kom tot geloof, kom ontvang vergewing van sondes om Jesus Christus ontwil. Maar eenmaal kom die dag dat die gloed van Gods toorn alles wat boos is sal verteer, dan sal die regverdige Regter elkeen vergeld na sy dade.

Deur die dood van Christus is ons verlos van Gods toorn gedurende ons lewe, maar wat gaan gebeur aan die einde van die tyd met die groot oordeelsdag? Jesus Christus het nie in die dood gebly nie maar hy het opgestaan en opgevaar na die hemel tot ons voordeel. Sy dood het vir ons wat vyande van God was, versoening en regverdiging meegebring en nou sal sy lewe as opgestane Heer vir ons nog veel meer meebring, Hy sal ons geregverdigdes in sy bloed red op die dag van oordeel wanneer ons finaal verlos sal word van die toorn van God, wanneer ons as kinders van God in Christus die heerlikheid van God sal ontvang uit die hand van ons lewende Heer, Jesus Christus.

Dit het God gedoen en sal Hy nog doen, maar wat staan ons nou te doen? Ons hele lewe moet een groot loflied wees ter ere van die liefde en genade van ons hemelse Vader wat hy aan ons geskenk het in Christus Jesus.

11 Mei

Lees: Gen 3:9-21. **Teks:** Rom 5:12-14.

DIE TWEE BEDELINGS: ADAM EN CHRISTUS

Die eerste mens, Adam, staan aan die hoof van die gevalle mensdom en Jesus Christus, die tweede Adam (I Kor. 15:45), staan aan die hoof van die geheiligde en herskape mensdom.

Adam het die gebod van God oortree en so die sonde in die wêreld ingebring, en deur die sonde het die dood 'n vaste greep verkry. Adam het die vernietigingsmag van sonde en dood egter nie net oor homself nie, maar oor alle mense gebring sodat elke kind tot vandag toe in sonde en ongeregtigheid ontvang en gebore word (Psalm 51:7) Of ons die wet van God besit of nie ons is as slawe aan die sonde verkoop. Ons dade en ongeregtigheid bevestig selfs hierdie aangebore verdorwenheid. Adam, ons vader het hierdie ramp oor ons gebring en soos hy staan ons veroordeeld voor God. Die sonde sal ons getrou dien en die dood sal ons ingaan.

Gods liefde en genade is egter groter as ons sonde en ongeregtigheid en daarom die belofte dat daar 'n tweede Adam, Jesus Christus, sal kom, 'n nuwe bedeling. Adam, die hoof van die ou bedeling van die heerskappy van sonde en dood, wys heen na Jesus Christus, wat die teenbeeld is van wat Adam was. Adam het oor sy nakomelinge die verderf van sonde en dood gebring, hoewel hulle nie geëet het van die vrug van die verbode boom soos hy nie. Die gelowiges, die nakomelinge van Christus ontvang versoening en geregtigheid, hoewel hulle nie soos Christus gely en gesterwe het en die geregtigheid volbring het nie.

12 Mei

Lees: Ps 49. **Teks:** Rom 5:15-19.

DIE MAG VAN DIE DOOD EN DIE LEWE

In hierdie gedeelte gaan dit om die beklemtoning van die groot genadegawe wat ons toebedeel is in Jesus Christus. Die bedeling van die dood wat met die val van Adam begin, word teenoor die bedeling van die lewe wat met die opstanding van Christus begin, gestel. Een feit moet egter sterk beklemtoon word, naamlik dat daar eintlik nie 'n vergelyk getref kan word tussen Adam en Christus, vloek en seën nie. Christus is oneindig groter as Adam en die seën wat ons toebedeel word in Christus, is onvergelyklik groter as die vloek wat in Adam oor ons gekom het. In die eerste geval het die menslike daad van Adam 'n ramp or alle mense gebring, in die tweede geval het God opgetree tot heil van die mense. Met hierdie genade en gawe van God is niks mensliks te vergelyk nie. Die gelowiges „sal in die lewe heers deur die Eén, Jesus Christus."

Adam het die sonde die wêreld ingebring toe daar geregtigheid geheers het. Jesus Christus, daarenteen, begin sy verlossingswerk terwyl die mensdom in die verdoemenis lê, Hy moet die verloregaande mensdom oprig en met geregtigheid oorklee. God herstel egter nie net in Christus wat Adam vernietig het nie, maar ons het nog meer ontvang, die seën was nog oorvloediger.

Die heerskappy van die dood oor die geslag van Adam is groot, maar die heerskappy van die lewe sal nog veel groter wees vir die gelowiges in Jesus Christus. Die dood heers soos 'n tiran oor sy onderdane, hulle het geen aandeel in sy mag nie maar is dodeenvoudig slawe. Die gelowiges staan egter onder 'n ander Heerser, hulle ontvang genade en geregtigheid, is kinders en erfgename van God, „hulle sal in die lewe heers."

Die sonde en die dood is verslaan, die Heer het opgestaan, God is die Almagtige tot ons heil en redding.

13 Mei

Lees: Rom 3:9-20. **Teks:** Rom 5:20-21.

DIE TUSSENKOMS VAN DIE WET

Tussen Adam en Christus, dood en lewe, sonde en geregtigheid staan die wet. Maar watter betekenis het die wet nou en met watter doel is dit ingestel?

Die wet veroordeel die sonde en eis geregtigheid. Die wet wil die sonde stuit en die geregtigheid tot oorwinning lei. Die wet self behoort egter tot die ou bedeling, die bedeling van die sonde en daarin lê die onmag van die wet. Die wet eis wel geregtigheid, maar kan dit nie voortbring nie. God het ook nie die wet ingestel met die bedoeling dat dit 'n weg tot geregtigheid en lewe sal wees nie, want deur die werke van die wet sal niemand voor Hom geregverdig word nie. (Rom. 3:20.) God het die wet ingestel sodat „die misdaad meer sou word".

Voor die wet was daar al sonde in die wêreld, maar die wet het eers aangetoon dat die sonde 'n oortreding en vergryp teen God is. Die wet het aangetoon hoe verdorwe ons is en omdat ons nie die wet kan vervul nie het die sonde 'n dodelike houvas op ons gekry. Die sonde gryp die wet aan om ons aan te kla voor Gods aangesig Toe die wet gekom het, het die sonde lewendig geword. (Rom. 7:9.)

God het egter nie net die wet ingestel sodat die oortreding meer sou word nie maar ook om sy almag en genade te toon. Die sonde oefen sy mag uit d.m.v. die dood. Die sonde gebruik die wet as instrument om die mens die dood in te drywe. Die mens staan magteloos, net God kan hom help. God, die Almagtige, verbreek die mag van sonde en dood deur die opstanding van Jesus Christus. Na die opstanding heers die genade van God deur die geregtigheid. God lei sy kinders nie alleen weg uit die magsgebied van sonde en dood nie, maar sal hulle ook in sy Koninkryk inlei en aan hulle die ewige lewe skenk. God doen in Christus wat die wet nie kan doen nie. Gods genade het meer oorvloedig geword.

14 Mei

Lees: Luk 3:1-20. **Teks:** Rom 6:1-23.

DIE DOOP BETEKEN STERWE EN OPSTAAN

Die mens word deur die geloof geregverdig sonder die werke van die wet. Deur die wet het die sonde meer geword en waar die sonde meer geword het, het die genade nog oorvloediger geword. Nou kan daar Christene wees wat sal redeneer: meer sonde bring meer genade mee, waarom moet ons die sonde versaak en met bietjie genade tevrede wees terwyl baie sonde baie genade tot gevolg het?

Dit is 'n ligsinnige en dwase redenasie! Elke mens wat gedoop is het die sonde afgesterf en 'n nuwe skepsel geword, hoe kan ons nog in die sonde lewe? God maak volle erns met ons doop, hoewel sommige van ons nie veel ag daarop slaan nie. Wanneer ons gedoop word, word ons saam met Christus gekruisig, ons sterwe saam met Hom, ons word saam met Hom begrawe en wanneer die tyd ryp is sal ons ook opstaan en verheerlik word. Iemand wat gedoop is het die sonde afgesterf en het oorgegaan na die nuwe bedeling, hy kan nie meer terugkeer na die ou bedeling van die sonde nie want die dood is tog onherroeplik.

Sonde doen om meer genade te ontvang? Dwase mense! Toe ons gedoop is het ons die volle genade van God ontvang, die afwassing van ons sondes en ons is tot sy kinders gemaak. Ons is gedoop in die Naam van God die Vader, die Seun en die Heilige Gees. Die Vader sal ons voortaan behoed en bewaar tot in ewigheid, die Seun het ons met sy bloed en sy lewe vrygekoop uit die mag van die sonde en die dood, en die Heilige Gees verseker ons daagliks dat ons die ewige lewe besit, die uitverkorenes van God is en is besig om ons te reinig en te heilig totdat ons onbevlek in die Koninkryk van God sal wees.

Ons is gedoop, ons het die volle genade ontvang, daarom moet ons tot die dood toe stry teen die sonde sodat God verheerlik kan word en die sonde verneder kan word.

15 Mei

Lees: Hebr 9:13-28. **Teks:** Rom 6:7-11.

IN DIE DOOP STAAN ONS OP TOT 'N NUWE LEWE

Die Jode het die dood gesien as die beëindiger van die gebondenhede wat gedurende die lewe bestaan. Wanneer iemand sterwe, kom daar 'n einde aan sy verpligting om die wet te vervul en hy is geen verantwoording meer verskuldig aan enige heerser wat gedurende sy lewe oor hom gestaan het nie.

Jesus Christus het gesterwe en is bevry van die mag van die sonde wat Hy op sy skouers geneem het. Hy het uit die dood opgestaan en die sonde wat volgens Gods verordeninge voor sy dood oor Hom geheers het in die graf agtergelaat, Hy lewe nou tot eer van God.

Wanneer ons gedoop word, word ons ingelyf in Christus en word ons sy dood deelagtig. Die heerser oor ons lewe voor die doop, die sonde, verloor nou sy mag oor ons, ons sterwe dit af en laat dit in die „graf van die doop" agterbly en ons staan op tot 'n nuwe lewe tot eer van God. Tussen ons en die sonde lê nou die dood van die doop en soos Christus na sy opstanding vry is van die sonde is ons ook na ons opstanding in die doop vry van die mag van die sonde. Voor ons doop was ons dood vir God maar lewend vir die sonde, na ons doop is ons dood vir die sonde en lewend vir God.

Hoeveel van ons het nie hierdie onbegryplike genadegawe van God vermink met ons onkunde en in bygeloof en onkunde verval nie? Dit is 'n goeie ou gewoonte om jou kind te laat doop. Ons staan onverskillig teenoor die doop tot ons kind op sy sterfbed lê, dan moet die predikant die kind gou kom doop voordat hy sterwe.

Gelowige ouers laat hulle kind doop sodat hy die sonde kan afsterwe en opstaan tot 'n nuwe lewe as deelgenoot van die verbond.

„Leer ons volk sy doop verstaan, en die volk is gered." (J. A. Wormser.)

16 Mei

Lees: I Petrus 4:1-19. **Teks:** Rom 6:12-14.

TEGELYK REGVERDIGE EN SONDAAR

Deur die doop het ons van die ou bedeling van sonde en dood oorgegaan na die nuwe bedeling van genade en regverdigheid. In Christus is ons regverdig en ons is ingelyf in die liggaam van Christus wat oorklee is met heerlikheid en onverganklikheid. Maar nou is die spanning in ons lewe dat hoewel ons hierdie dinge in die geloof, in Christus besit, lewe ons nog „in die vlees" (Gal. 2:20), het ons nog deel aan die ou bedeling van sonde en dood. Dit is die groot spanning in ons lewe dat ons as geheiligdes in Christus in die wêreld staan, nog binne die bereik van die sonde met die opdrag om heilig te lewe

Paulus gebruik nou 'n beeld wat aan die militêre gedagtewêreld ontleen is om ons gedrag onder hierdie omstandighede te beskrywe Die soldaat hou sy wapens altyd gereed om dit teen die vyand te gebruik wanneer dit nodig blyk. Met sy wapens dien hy die saak van sy bevelvoerder en sy volk. Sy wapens staan egter nooit tot beskikking van die vyand nie.

Sonde is die vyand van Christus Jesus en die gelowige in Hom. Hoewel ons ingelyf is in die liggaam van Christus besit ons nog 'n sterflike liggaam wat met al sy lede, sy vermoëns, terugneig na die sonde toe wat ywerig probeer om ons weer onder sy mag te kry. Dit beteken hoogverraad indien ons die vermoëns en moontlikhede van ons liggaam (liggaam beteken hier die mens na liggaam en siel) as wapens ter beskikking van die vyand, die sonde, stel om ongeregtigheid te bevorder. Ons vermoëns moet tot beskikking van God staan as wapens teen die sonde, om die geregtigheid te bevorder. Hierdie stryd sal baie dae veel moeite en verdriet meebring maar ons moet volhard.

Die sonde kan ons nie oorweldig nie, want Christus het ons verlos van die wet wat die mag van die sonde verseker het (Rom. 5:20.)

17 Mei

Lees: Gal 5:16-26. **Teks:** 6:15-18.

'N GETROUE DIENSKNEG DIEN NET SY HEER

Die grond vir die gelowige se vryheid lê opgesluit in die feit dat hy nie meer onder die wet staan nie. Deur middel van die wet het die sonde sy greep op die mens verstewig en hom onverbiddelik vasgegryp. Ons is nou van hierdie mag en greep verlos en is vry.

Nou mag sommige gelowiges redeneer dat indien die wet sy mag oor ons verloor het, terwyl dit gegee is as lewensreël om ons te leer onderskei tussen goed en kwaad dan kon ons nou maar bandeloos lewe. Hierdie redenering is goddeloos en 'n valstrik van die sonde. God het ons verlos van die vloek van die wet wat op ons gerus het vanweë ons sonde maar nou dat ons onder die genade staan is ons nog meer as ooit verplig om die wil van God te gehoorsaam soos dit in sy wet vervat is. Jesus Christus het die geregtigheid wat die wet van ons vra namens ons volbring, maar nou moet ons hierdie geregtigheid uitlewe deur die sonde te versaak.

'n Dienskneg kan maar slegs een heer dien. 'n Dienskneg wat probeer om twee here te dien is gedoem tot ondergang. In ons geval is die een heer die sonde, die ander een, die lewende God in die hemel, die Heer van die hele skepping. Ons kan slegs die sonde dien of die geregtigheid. Die gedagte kom ook mooi tot uitdrukking indien ons die vorige beeld in gedagte hou: 'n Soldaat kan slegs in een leër veg, op die slagveld is jy aan die een of die ander kant.

Hier is geen middeweg nie: diegene wat in diens van die sonde staan gehoorsaam getrou die bevele van die sonde, en is uitgesluit van die geregtigheid en bevele van God. Die Here Jesus Christus het self gesê: „Niemand kan twee here dien nie; want òf hy sal die een haat en die ander liefhê, òf hy sal die een aanhang en die ander verag. Julle kan nie God en Mammon dien nie." (Mat. 6:24.)

18 Mei.

LEES: Kol 3:1-17. **TEKS:** Rom 6:19-23.

DIEN GOD MET DIESELFDE YWER AS WAT VROËR DIE GEVAL MET DIE SONDE WAS

Paulus wou aan die einde van sy gedagtegang gesê het: „Dien God dan nou met veel groter ywer en meer toewyding as wat julle die sonde gedien het." Paulus ken egter uit bittere ervaring die swakheid van die menslike natuur en later in die brief kerm hy: „Ek, ellendige mens! Wie sal my verlos van die liggaam van hierdie dood?" (Rom 7:24) en: „Want die goeie wat ek wil, doen ek nie, maar die kwaad wat ek nie wil nie, dit doen ek." (Rom 7:19). Hoewel ons swak is moet ons God tog ten minste dien met dieselfde ywer as wat ons die sonde gedien het. Nooit mag ons egter met 'n beroep op ons swakheid in die sonde lewe en veilig voel nie, maar ons moet weerstand bied ten dode toe want die dienskneg van die geregtigheid word beangs bedroef as hy die sonde aanskou wat in hom oorgebly het.

Wanneer God ons uit genade wegruk uit die mag van die sonde en ons tot diensknegte van die geregtigheid maak, is daar maar 'n klein beginseltjie van die geregtigheid in ons. God skenk ons egter die krag, die Heilige Gees spoor ons daagliks aan om weerstand te bied sodat ons hoe langer hoe meer ons oue mens kruisig en die geregtigheid doen.

Ons moet weerstand bied want wat is die loon van die sonde? Die dood. Solank as wat ons met graagte toegee aan ons begeertes dink ons dit is goed en dit lewer goeie vrugte op, dit bring bevrediging en genot. Maar wanneer God sy lig oor ons dade aangesteek het en ons tot geregtigheid roep dan word ons bewus hoe verfoeilik ons dade is en ons skaam ons daaroor. Waarom sou ons dan nog die sonde doen as ons ons daaroor skaam.

Baie gelowiges het die bybelse „wandel in die begeerlikhede van sondige vlees" vervang met die mooi woorde: ontspanning en uitlewing. Ons skaam ons ook daaroor nie, want dis ontspanning; maar ons sal jammerlik beskaam word wanneer ons Heer kom.

19 Mei.

LEES: Hand 1:1-14. **TEKS:** Hand 1:9.

HEMELVAART

Die evangelis Lukas sê in Handelinge 1 dat Jesus in die hemel opgeneem is, en dat 'n wolk Hom weggeneem het voor die oë van sy dissipels. Soos meermale in die Skrif is ook hier die wolk die teken van God se teenwoordigheid. Dis God self wat sy Seun opgeneem het nadat Hy self Hom na die aarde gestuur het.

Reeds die opstanding van Christus was die voorspel op sy hemelvaart; dit was die begin van sy verhoging. Sy verhoging as oorwinnaar oor sonde, dood en duiwel word voltooi in sy hemelvaart. Hy wat magteloos en verlate aan die kruis gesterf het, word verhef tot die troongenoot van God. Mark 16:19.

Jesus is in die hemel opgeneem terwyl sy dissipels dit sien. Voor hulle oë het dit gebeur. Meermale het hulle nou al die opgestane Jesus gesien. Op hierdie verskyninge rus die sekerheid dat Hy leef. Maar ook nou moes hulle Hom sien. Sy laaste verskyning is tegelyk sy hemelvaart. Jesus kon ook stil en ongemerk die aarde verlaat het. Maar dan sou daar vir altyd die onbeantwoorde vraag in hulle harte gebly het: Waar is Hy, waarheen? Nou weet ons waarheen Hy is, van waar Hy regeer deur Sy Woord en Gees, en van waar ons Hom mag verwag.

Daarom bring die skeiding by die hemelvaart vir die dissipels nie droefheid nie. Hulle kon na Jerusalem terugkeer met groot blydskap. Want die hemelvaart beteken vir Jesus nie 'n vlug van die aarde af nie. Dit beteken nie dat Hy in neerlaag die veld ontruim nie. Nee, hemelvaart is die troonsbestyging van Christus, dis sy oorwinningsfees. Dis die aanvaarding van ewige heerskappy. Dis 'n nuwe begin. Christus kon afskeid neem met die woorde: „Aan My is gegee alle mag in die hemel en op aarde."

Ken ons die blydskap oor die hemelvaart en die vreugde oor sy oorwinning?

20 Mei.
LEES: Mark 11:12-20. **TEKS:** Joh 16:8.

GOD LAAT HOM NIE BEDRIEG NIE

Jesus wat vrugte aan die boom gaan soek het, het net blare daar gekry. Die teleurstellende is dat hierdie boom voorgekom het asof hy wel vrugte het en in drag was. „Laat niemand ooit in ewigheid van jou 'n vrug eet nie."

Hoe dikwels glo ons dat ons goed is, goeie christene uitmaak, selfs wanneer ons oor ander kwaad praat; selfs wanneer ons sy kerk, die liggaam van Christus op aarde, skade aandoen. Selfs in hierdie dade glo ons in onsself as goeie christene, want ons glo mos die goeie is aan ons kant.

Ons mag onsself hierdeur oortuig, onsself deur ons uiterlike imponeer, maar die Here laat Hom nie bedrieg nie. En al is Jesus, as Seun van die mens, nie meer hier by ons nie, nogtans deur die werking van Sy Gees, deur middel van sy Woord, oortuig Hy ons van ons sonde en ongeregtigheid.

Hierdie aanspreke van God is die rede waarom U en ek so dikwels met 'n halwe oor na sy Woord luister, sekere waarhede probeer vergeet of verontagsaam, of selfs sy Woord geheel en al opsyskuif en wegbêre.

Ons wil van ons sonde niks weet nie, en ons weet dit, dat hoe meer ons in eie geregtigheid en skynheilige vroomheid wil wandel, hoe verder Gods Woord van ons verwyder moet wees.

Dit is die rede waarom daar dikwels onverdraagsaamheid en 'n volhardende onwilligheid bestaan, deurdat mense, skuilend agter hulle verskonings en besware, hulleself vrygepleit het van hulle afwesigheid onder die geklank van Gods Woord, want onder die geklank van sy Woord en deur die werking van sy Gees bestaan daar geen twyfel oor ons sonde en ongeregtigheid nie.

Maar gáán na Hom, want Hy oortuig u ook van Sy geregtigheid, en dat deur Hom, die owerste van hierdie wêreld geoordeel is.

21 Mei.
LEES: II Petr 3:1-14. **TEKS:** Hand 1:12.

LAAT ONS DIE OPDRAGTE VAN CHRISTUS GEHOORSAAM

Ons kan begryp dat na al die gebeure van die gevangeneming van Jesus Christus, sy lyding, sy sterwe, en sy opstanding, die dissipels verward en dwalend was. En met Sy hemelvaart het hulle in totale verslaentheid en hopelose eensaamheid gestaar in die ruimte. In hierdie nood het hulle 'n opdrag vergeet, 'n bevel van die Here self, toe Hy hulle op al hierdie gebeure wou voorberei nl. om nie van

Jerusalem weg te gaan nie, om daar te wag op die belofte van die Vader.

Manne in wit klere, wat by hulle kom staan het, moes hulle herinner aan daardie bevel! Dan eers draai hulle om na Jerusalem om te wag.

Die gelowige, die gemeente, wag vandag nog, hoewel ons die belofte van die Heilige Gees deelagtig is; wag op sy wederkoms. Hierdie wag, staan egter onder 'n opdrag, om intussen, in hierdie tyd, te verkondig en te getuig van die Verlossing in Christus Jesus!

Maar hoeveel is ongeduldig! Hoeveel versmaai die opdrag. In hierdie veragting en verwerping, word ons ongehoorsaam aan sy wil. Hoe groter die nood van die wêreld, hoe erger ons dwaling! En dit alles, omdat ons nie sy opdragte, sy bevele gehoorsaam nie.

Te midde van hierdie heillose eiegeregtigheid en eiegewin, en selfsug moet ons ons oefen in heilige wandel en godsvrug. Ons moet onberispelik bly, vlekkeloos, sodat ons so bevind mag word. Ons sal getrou moet bly aan sy Woord, getrou in ons aanbidding, anders bly van ons godsdiens net oor die staar in 'n hemelruimte waar ons niks sien nie, geen heil en geen boodskap verneem nie.

22 Mei.

LEES: Rom 8:18-30. **TEKS:** Hand 1:14.

VOLHARD IN GEBED

Ons weet dat die hele wêreld in nood verkeer en dat die hele skepping sug. Al is ons gelowiges, dan ken ons hierdie nood en voel ons dit aan ons eie liggaam, want ons lewe in hoop. Nóu sien ons maar deur 'n spieël in 'n raaisel, maar ééndag, van aangesig tot aangesig.

Maar hierdie hoop het grond. Dit is geanker op 'n waarheid, 'n lewenswaarheid wat ons verneem van God self, deur Jesus Christus. In Hom ken ons God, en sy verlossingsplan. En deur ons geloof, gegrond op hierdie kennis, weet ons, dat afgesien van al ons verdriet, of moeite of terugslae in hierdie lewe, alles ten goede meewerk. Daarom kan Paulus ook sê: „Wees in alles dankbaar, want dit is die wil van God, in Christus Jesus, oor julle."

Maar in die spanning van ons aardse lewe, hierdie wankeling tussen geloof en ongeloof, twyfel en hoop, het ons deur gebed kontak met God. Deur hierdie gebed het die kleine dissipelkring, saam met 'n paar vroue, in die eensaamheid van hulle lewe, en die verlatenheid van hulle gemoed ná die hemelvaart van Jesus Christus, bly hoop, bly wag op die belofte van Jesus Christus. Hulle was eendragtig in hulle gebed; daar was by hulle één drif — die verlange na sy genadegawe. Alle ander teenstrydighede van persoonlike behoeftes, persoonlike verlanges, het hier verdwyn. Maar hulle het hierin ook volhard. Hierdie gebed was 'n lewensroep.

So dikwels word persoonlike belange en persoonlike probleme struikelblokke in ons roeping teenoor God en in sy gemeente. So dikwels lewe ons vereensaam en buite die kring van gelowiges, en meen ons dat ons goeie redes daarvoor het. Dit is vir ons 'n vermaning dat ons nie meer eendragtig en volhardend in gebed kan lewe nie. Want in ons gebede leer ons om God eerste te stel, dat Sy koninkryk mag kom, dat Hy verheerlik mag word.

23 Mei.

LEES: 1 Joh 5:1-11. **TEKS:** Joh 16:33.

GOD HET OORWIN

Niemand het nodig om ons te vertel van die nood van ons wêreldheid, dit verneem ons daagliks. Maar in hierdie nood kom die gelonie. Dat die mens eenvoudig van alle ankers losgebreek is en telkens verpletter word teen die rotse van sy eiegeregtigheid en skynvroomwige net so verpletter en hopeloos voor, verkeer die kerk van Christus in dieselfde angs en vrees. En in hierdie geestelike bankrotskap het die gelowige net so ankerloos dobberend geword, dat hy hom óók rig na die wêreld en met aardse meetsnoere wil hy die koninkryk van God bevestig.

Uit vrees vir die verdrukking, reken ons om beter te beplan as wat Christus voorspel het. Die uiteinde hiervan is, vrede met die wêreld, vrede met die antichris.

Wat vir u en vir my as gelowiges op die spel is, is die vrede met Christus. Om in Hom vrede te hê, deur dit wat Hy gesê het en beloof het, te bely, te glo, en dáárvan te getuig **soos** Hy dit gesê het.

Nou mag ons weet, dat **hiérin** ons verdrukking in die wêreld sal hê, want die wêreld het Hom nie geken nie, en wil Hom ook nie ken nie. Maar ons mag in hierdie verdrukking nie benoud of bevrees wees nie, want hierdie wêreld is geoordeel. Die magte van die bose is verslaan — Hy het die wêreld oorwin. Wat Hy gedoen het kan niemand ongedaan maak nie.

Tog is die vraag: Hoe weet ons dat die wêreld oorwin is? Johannes self gee hierop 'n duidelike antwoord in die gelese hoofstuk: „Want alles wat uit God gebore is, oorwin die wêreld; en dit is die oorwinning wat die wêreld oorwin het, naamlik ons geloof."

„Wie anders is dit wat die wêreld oorwin as hy wat glo dat Jesus die Seun van God is?"

Geliefde, bly in hierdie geloof.

24 Mei.
LEES: II Tim 3:10-17. **TEKS:** Hand 1:21-22.

DIE GETUIENIS VAN DIE APOSTELS

So dikwels word van sektariese kant 'n bedekte aantyging teen die kerk gemaak omdat daar dan „geleer" moet word om belydenis van die geloof af te lê, of om predikant te word. Dat daar geleer moet word, dit is waar, want so het Paulus ook Timótheüs geleer. „Maar bly jy in wat jy **geleer** het." Vir Paulus is dit ook van belang **van wie** hy dit geleer het.

Die openbaring en spreke van God in en tot hierdie wêreld het verskillende fases geken. God het byvoorbeeld direk met Moses gespreek, sy wet aan sy volk gegee; ook het Hy sy woord in die mond van die profete gelê, en is die koms van Christus voorspel. Toe die tyd vervul is, het sy Woord, vlees geword en onder ons kom woon, om uiteindelik alles te volbring volgens die wil van God. Met die oog op hierdie heil wat vir die ganse mensdom bestem is, het Hy sy apostels gekies om sy getuies te wees, geuies te wees van sy opstanding.

Hierdie apostels het van Hom getuig en die gemeentes onderrig, asook diegene wat as ampsdraers in die gemeentes van die Here gedien het. Ook is hierdie getuienis neergeskrywe, sodat hierdie getuienis van geslag tot geslag oorgelewer kan word.

Wat ons dus vandag van die Vleesgeworde Woord verneem, haal ons nie uit eie verstandsvermoë, of drome of visioene nie, maar uit hierdie geskrewe boeke wat vir ons oorgelewer is.

Dit is dus die taak en roeping van elke ouer, om te sien dat sy kinders hierdie skrifte sal leer, en daarin sal bly!

Maar omdat die kerk verantwoordelik is dat hierdie Woord, soos aan ons oorgelewer, suiwer verkondig word, vereis die kerk dat hulle wat geroepe is, al kan hulle hoe goed praat of bid — eers in hierdie woord sal studeer; want dáár is sy kerk, waar Gods Woord reg gepredik en die sakramente bedien word volgens die instelling van Christus.

Dit is dus net so belangrik dat ons sal weet van wie ons geleer het.

25 Mei.
LEES: Matth 6:1-18. **TEKS:** Joh 16:23.

WAT VRA ONS

So dikwels ervaar ons dat ons van God vra, en dat ons nie ontvang nie. Lê dit dan by God? Het Jesus self ons dan verkeerd ingelig? Hy het tog self gesê, dat alles wat ons die Vader vra, dit sal Hy ons gee! Ons bid om uitredding uit 'n hopelose situasie, verlossing van 'n siekbed, om ons lewe te bewaar en tog kom die onheile soms oor ons, waar ons die teenoorgestelde gevra het!

Ons vergeet dat Jesus gesê het: „Alles wat julle die Vader **in My naam** vra, sal Hy julle gee." Nou bedoel Hy nie dat ons maar enigiets kan vra, selfs met die mees materialistiese strekking daar agter, dat Hy dit sal gee, as ons maar net die woorde „om Christus ontwil" daarby voeg nie.

Want so dikwels sê ons: „om Christus ontwil", en dan bedoel ons eintlik „om my eie ontwil". Ons bid in ons eie naam, en nie in die naam van Christus nie, al het ons dit miskien wel so gesê in ons gebed.

In ons gebed, geliefdes, is tog ook ons geloof ingeweef, ons geloof in Gods verlossingsplan deur Jesus Christus. Daar gaan dit tog **altyd** in ons gebed, om die koms van Sy Koninkryk, om die heiligmaking **van sy naam**, dat sy wil sal geskied. Dán bid ons werklik in die naam van Christus.

Dan bid ons dat uit ons ellende heil gebore sal word, uit ons terugslae krag. Soms kom die heil deur Gods redding uit ons ellende, tot 'n getuienis in die wêreld, soms weer kom die heil, deur die beproewing, ook tot 'n getuienis in die wêreld.

God weet wat ons van node het; „As julle wat sleg is, dan weet om goeie gawes vir julle kinders te gee, hoeveel te meer sal julle Vader wat **in die hemele is, goeie dinge gee vir die wat Hom bid."**

Sou u miskien dink dat u brood van God vra, maar dat Hy u 'n klip gee? Nee, dit is andersom; met die oog op wat God in Christus oor ons wil, het ons eintlik in Gods oë 'n klip gevra, en omdat God so oneindig goed is, gee Hy ons, om Christus ontwil, liewer brood.

26 Mei.
LEES: Joh 1:1-14. **TEKS:** Joh 16:26-27.

CHRISTUS, GOD MET ONS

Die heilige drie-eenheid in al sy vertroosting, spreek hier tot ons, in die besondere verhouding van Jesus, die vleesgeworde Woord, en God die Vader. Veral die Jehovah-getuies is besig om hierdie eenheid van God, die Vader en God, die Seun, te loën .

Omdat die skrif nie dáár vanuit die skrif verklaar kan word nie, word 'n vooropgestelde idee oor God en sy verlossing in die skrif gelê. As gevolg hiervan vertaal die Bybel van die Jehovah-getuies Johannes 1 vers 1: „In die begin was die Woord, en die Woord was by

God, en die Woord was **'n God,"** om so 'n veelgodedom te aanvaar en te bely, terwyl die skrif duidelik van God getuig dat Hy **één is.**

Wanneer ons bely, op grond van die getuienis van die skrifte, dat Christus, God met ons is, dan wil dit nie sê, dat, wanneer Hy opgevaar het na die Hemel, ons twee Gode dáár het nie. Hoe duidelik lê Jesus dit self vir ons uit as Hy sê, nadat Hy gesê het dat alles wat ons die Vader, in sy naam sal vra, Hy dit sal gee „en Ek sê NIE vir julle dat Ek die Vader aangaande julle sal vra nie. Want die Vader SELF het julle lief omdat julle MY liefgehad het, en geglo het dat Ek **van GOD uitgegaan het."**

Hierdie Christus, in Wie u glo, is God. God wat die wêreld oorwin deur te volbring wat Hy wil, in die gestalte van 'n dienskneg. „Hy wat My gesien het, het die Vader gesien."

Hy in sy almag, Hy wat ook vir ons intree, Hy is ons Vader.

Ons mag dus sy Woord nie minag nie, ons mag ons gehoorsaamheid aan Hom nie veronagsaam nie. Ons moet aan Hom getrou bly, want Hy, die man van Nasaret, die lydende kneg, is God met ons.

27 Mei.

LEES: Ps 139. **TEKS:** Joh 16:7.

GOD IN ONS

Sonder God, is ons tot niks instaat nie. Die gelowige kan nie staande bly sonder die leidende God, sonder dat God voortdurend in sy onuitputlike genade tot hom spreek en hom vashou nie.

Sonder die teenwoordigheid van Christus, kon sy dissipels die storms nie trotseer nie. Selfs al was Hy in die skuit, maar slapende, het die dissipels in wanhoop uitgeroep: ons vergaan!

Tydens die sterwe van Lasarus, toe Jesus 'n paar dae daarna by die bedroefdes sy verskyning gemaak het, het sowel Martha as Maria hulle verskriklik nood met hierdie uitroep openbaar: Here, as U hier gewees het, sou my broer nie gesterwe het nie.

So het die dissipels na die opstanding van die Heer in vrees gelewe waar Hy nie by hulle was nie

Dit sou ook die angskreet van elke gelowige wees: Here ek vergaan! Meester, as U tog net hier gewees het! So sou sy gemeente voor die mag van die bose geswig het.

Daarom het Jesus dit so duidelik gestel dat dit vir sowel sy dissipels, as ook vir ons vandag, voordelig was, dat Hy weggegaan het, sodat die Trooster by ons kan wees; sodat God deur Sy Gees in ons almal en oral kan woning maak; sodat ons sy krag en leiding steeds kan ervaar.

Is u ervaring as gelowige, nie ook uitgedruk in Psalm 139 nie? Neem ek die vleuels van die dageraad, gaan ek by die uiteinde van die see woon, ook daar sou u hand my lei, en u regterhand my vashou.

28 Mei.

LEES: I Joh 2: 18-29. **TEKS:** Joh 16:13.

DIE HELE WAARHEID ALLEEN

Sovele verkondig waarhede aangaande Jesus Christus, maar sovele doen dit met eensydige oorbeklemtoning van 'n gedeelte van die waarheid, dat nog net 'n halwe waarheid oorbly. Op hierdie wyse word Christus uitgelewer aan die grille van die mensdom en word Hy gebruik om sekere ideologeë te propageer.

Daarom moet ons altyd kan onderskei tussen die hele waarheid, en die halwe waarheid. Jesus Christus self is die waarheid.

Dit is waar wat Jesus gesê het: Hy wat glo, en hom laat doop sal gered word, maar dit is 'n gedeelte van die waarheid; want wat hierby behoort is sy opdrag: Gaan die hele wêreld in en verkondig die evangelie . . . . waaruit dit tog duidelik is dat Jesus die babatjie hier nie betrek het nie. Maar omdat 'n gedeelte van die waarheid verswyg word, kom die leuen te voorskyn, waar mense die teksvers so wil verklaar, dat daar gelees moet word dat die mens **eers** moet glo, dán mag hy hom laat doop. Die hele waarheid van die skrif is tog dat God 'n genadeverbond met ons opgerig het, waarin ons geloof vir ons 'n genadegawe is, omdat ons aan Hóm behoort.

Dit is waar dat Jesus 'n Getuie was, maar dit is 'n halwe waarheid. Hy is meer, Thomas het dit erken: „My Here en my God!"

Dit is waar dat Jesus gesê het: Neem eet, dit **is** my liggaam wat vir julle gebreek word. Maar dit is die helfte van die waarheid. Hieruit kan die afgodery ontstaan dat die nagmaalstafel 'n altaar bly waar Christus herhaaldelik geoffer word. Die hele waarheid sluit óók in wat Jesus gesê het: „Doen dit tot my gedagtenis."

Dit is waar dat Paulus skrywe: God het 'n vrywillige gewer lief; en dan sou ons graag die leuen hieruit wil aflei, dat ons dan aan die Here mag gee net wat ons pas, solank dit vrywillig is. Die hele waarheid sluit egter ook die Woorde van Jesus in „Gee aan God wat God **toekom!**

Wees gewaarsku teen die halwe waarheid! U moet die waarheid ken, die hele waarheid.

Wie is die leuenaar behalwe hy wat ontken dat Jesus die Christus is? **Dit is die Antichris wat die Vader en die Seun loën.**

29 Mei.

LEES: I Kor 14:6-20. **TEKS:** Hand 2:8.

GETUIG, SODAT U MEDEMENS KAN HOOR!

God het sy gees uitgestort. Hy het in ons woning gemaak. Maar by die gebeurtenis van die uitstorting van die Heilige Gees, het die dissipels ook die gawe ontvang om in ander tale te spreek, sodat die vreemdelinge uit ander oorde, van ander taalgroepe, die dissipels hoor praat het in hulle eie verskillende tale. Hierdie gawe was aan sy dissipels gegee met die oog op die uitbreiding van die evangelie oor die ganse wêreld.

Reeds in die tyd van Paulus het die spreek van **vreemde** tale (let wel, nie ander erkende en bestaande tale), 'n verskynsel geword, waarteen hy gewaarsku het, omdat hierdie mense tot geen nut is nie, maar hulle getuienis is, soos mense wat in die wind praat.

Dit is nie die bewys dat iemand die Heilige Gees het, dat hy in 'n **vreemde** „taal?" gespreek het nie, maar dat hy Christus verkondig, van Hom getuig! Die geloof is tog deur die werking van die Heilige Gees!

Wat vandag vir die Christelike kerk belangriker is, is die getuienis aangaande die Christus van die Skrifte! Dat elke gelowige Hom ken, sodat elkeen Christus ook kan verkondig.

Om Christus só te verkondig, dat u en my woord verstaanbaar is, sodat ons naaste daardeur gestig en vir Christus gewin, mag word.

Dat in al ons gesprekke, nooit onself nie, maar Christus verheerlik mag word.

Dat dit wat ons spreek, ook uit ons gesindheid verneem kan word.

Dat dit, waarvan ons mond oorloop, deur ons dade sigbaar is.

Hierdie getuienis aangaande Jesus Christus sal vir die wêreld verstaambaar wees; en sal die wêreld oortuig.

Het u naaste al uit u mond verneem, van die liefde van God in Christus Jesus?

30 Mei.

LEES: Hand 2:37-40. **TEKS:** Hand 2:37.

VERLEENTHEID

Die geluid soos van 'n geweldige rukwind was die oorsaak dat daar 'n menigte saamgestroom het waar die eerste klein gemeente vergader was. Petrus het die woord tot die menigte gerig en duidelik gestel hoe die profesieë in vervulling getree het. Onder die luisteraars was seker ook van die wat „kruis Hom" geskreeu het, wat dit gedoen het in 'n gevoel van eiegeregtigheid en wat so wou toon dat Christus vir hulle 'n verleier was wat verstoot moes word.

Petrus herhaal aan hulle die gebeurtenisse wat aan hulle bekend is en toon met groot oortuigingskrag dat Hy wat opgestaan het die Saligmaker is. Die hoorders ontwaak tot 'n diep gevoel van skuld; hulle is sondaars; hulle het ernstig gedwaal, want hulle was aandadig aan die kruisiging van Christus. Petrus se kruisboodskap oortuig hulle dat hulle op 'n dwaalweg verkeer het.

Die hoorders word werklik diep in die hart getref en hulle kom tot die volle besef van hoe groot hulle oortredinge is. Nou ontwaak hulle tot die werklike nood van hulle siel en daarom die angstige vraag: „wat moet ons doen?" Die woorde van Petrus was ook die Woord van God wat hulle oortuig van sonde en skuld. Met die vraag bedoel hulle: wat moet ons doen met die God, vir wie ons so in ons sondigheid verwerp het; hoe sal ons tot versoening met Hom kan kom en die verbroke band met Hom weer aanknoop?

Net so is ons sonde ook nog die oorsaak van die kruisdood van Christus. Daarom moet elkeen van ons ook dieselfde vraag stel: „wat moet ons doen?" wat moet ek doen? „Bekeer u," sê Petrus. Bekeer u . . . dit is die roepstem uit die eerste preek aan die eerste christelike gemeente. Die roepstem begin by Petrus en word voortgedra deur al die eeue heen na elke mens wat die naam van Christus hoor; na elke sondaar wat tot die besef van sonde kom — tot die besef dat ook sy sonde verantwoordelik is vir die kruisdood op Gólgota.

Wat moet ek doen? — bekeer u. Is dit u vraag omdat u in u hart getref is? Die antwoord word deur die Heilige Gees aan u bevestig: **bekeer u.**

31 Mei: Republiekdag.

LEES: Gen 33:12-16. Hand 2:41-47. **TEKS:** Hand 2:46.

EENDRAG

Hoewel die groei van die eerste gemeente vinnig was, was daar tog ook 'n gesonde geestelike opbou, omdat die apostels daagliks opgetree het; maar ook omdat die gemeente ernstige soekers was. Hulle was saam soos een liggaam onder die leiding van een Gees en geroep in een hoop; een Here, een geloof, een doop, — almal se houding was eners.

Hulle verkeer saam aan die voete van die apostels om te leer, was saam in die breking van die brood en in die gebede, het selfs alles saam besit.

Onder die leiding tree hulle saam op in die toewyding van hulle lewe, maar ook in die liefde tot die naaste ten einde mekaar te dien en so die wet van Christus te vervul. Waar hulle die Gees ontvang het, was dit vir hulle 'n lig wat nie onder 'n maatemmer weggesteek moet word nie. Met blydskap van die hart het hulle saam die goeie geniet; saam het hulle God geprys en 'n lieflike geur in die wêreld versprei.

Op hierdie besondere dag word nie sonder meer aan ons volk se staatkundige vryheid gedink nie. Die weg hierheen was lank en swaar; die bakens op die weg toon die wonderlike Godsbestier in die verlede duidelik. Daar is ook besondere bakens wat momente van groot eendrag in die volkslewe aantoon, — een Here, een geloof, een hoop, een ideaal, en so dikwels een smart. Waarlik die weg het soms deur donker dieptes gegaan en tog gevoer na besliste oorwinnings. Maar daar was momente toe net 'n handjievol manne en vroue in staat was tot roemryke dade, omdat die eendrag van daardie eerste gemeente weer herleef het in hulle harte.

Nou klink die roepstem met volkseie klanke ernstig in ons midde. Dit wil ons aanspoor tot groot eendrag, want die weg van die toekoms gaan teen magtige steiltes uit. As die duisternis van Getsémané dalk vir hierdie volk in aantog is, as die verlatenheid van Gólgota ook beleef moet word, laat dit dan wees vir 'n volk wat die hand van Christus vasklem, — Hy het ook vir hierdie volk deur die duisternis en verlatenheid gegaan na die ewige lig.

1 Junie.
LEES: Deut. 24:17-24 en Hand. 3:1-7. **TEKS:** Hand. 3:4.

DIE DIENS VAN BARMHARTIGHEID

In die optrede en die woorde van Christus word groot nadruk gelê op die diens van barmhartigheid. In die brief van die Apostel Jakobus word hierdie diens in verband gebring met 'n reine en onbesmette godsdiens.

By die aanvang van die gemeentelike arbeid word dit ook beskik dat twee van die apostels 'n eerste taak moes verrig deur die ellende van 'n bedelaar aan die tempelpoort te verlig. Hieruit kan die gemeente besef hoe ernstig daar gedink moet word aan die diens van die barmhartigheid, hoe 'n wensenlike deel dit van die godsdienstige lewe uitmaak.

Die bedelaar sit en wag op die aalmoese van godsdienstige mense wat die tempel binnegaan om tydens die gebedsuur van die namiddag te gaan aanbid. Wie ingaan om te aanbid, sal vir hom in sy ellende tog sekerlik raaksien en 'n aalmoes gee. Godsdiens en barmhartigheid kan nie geskei word nie, en van die tempelganger kan waarlik iets verwag word.

Hy staar op die grond want dit het al sy lewenshouding geword. Skielik word hy aangespreek deur 'n vreemde. Meesal loop almal verby en selfs die wat 'n aalmoes gee, praat ook nie. Hierdie man wat hom gebied om op te kyk, handel ongewoon. Wat sou die rede vir sy optrede wees? Dit skep 'n vraag by hom, terwyl die twee vreemdes voor hom ook armoedig lyk.

„Kyk na ons" en verstaan daar is helpende hande, wat geen geld kan uitdeel nie. Maak die bedelaarshande toe en dink aan ander hulp as net voedsel en kleding. Aan die poort gaan dit net oor die liggaamlike sorg.

„Kyk na ons", ja nog meer, — kom saam met ons. Kom, dit is vaarwel aan jou lewe as randbewoner voor die tempel. Kom word 'n inwoner van die tempel. Dit is al wat ons kan gee, naamlik die beëindiging van die bedelaarslewe by die tempel en die begin van die aanbiddingslewe binne die tempel.

In ons eie lewe staar die ellende ons aan uit baie oorde en omstandighede. Staan stil, gelowige, steek u hand uit. Daar is baie wat bid en wag op u leiding en hulp in die besonder. Daar is baie wat elke dag vra: „gee ons vandag ons daaglikse brood", waardeur die verskeie behoeftes en probleme vertolk word. Staan stil, gelowige — moontlik wil God u met die brood daarheen stuur.

2 Junie.
LEES: Hand. 3:8-16. **TEKS:** Hand. 3:9.

GODS LOF OOK IN DIE KLEINE

Moontlik was alles doodgewoon in die tempel totdat die bedelaar gehoor en gesien is en meteens was daar aksie. Talle mense drom saam en praat. Hulle verbasing het egter verder gestyg toe hulle hom saam met die apostels sien.

Die voorval moet egter geen goedkoop skouspel word nie, om daarmee die aandag te vestig op moontlike voorregte binne die kring van die gemeente nie en mense daarheen oor te haal nie. 'n Bedelaar se lewe het 'n vernuwing ondergaan, wat lei tot spontane lof aan God deur Wie se almag die wonderwerk plaasgevind het. Hier was geen mensewerk nie.

God toon sy krag soos Hy verkies. Hy het sy Seun verheerlik, ondanks die houding en optrede van die volk kort gelede. God gebruik selfs die bedelaar en die Gekruisigde op Golgota om Hom te verheerlik.

In ons tyd word getrag om die werke van die Godsryk en van die kerklik-godsdienstige lewe in wêreldformaat voor te dra. Die wêreld gee so baie ag op groot veldtogte, wat met mooiklinkende aankondigings bekendgestel word, en waarvan met soveel algemene dankbaarheid kennis geneem word. Dit spreek tot die massa, dit handel met getalle en bring moontlik 'n koersverandering in die gemeenskapslewe teweeg. Dit is 'n raamwerk.

Maar die verlore penning en die verlore skaap moet gesoek word, is voorwerpe van persoonlike bearbeiding. Nie net groot veldtogte nie, maar ook die lewensvernuwing van één mens is rede tot groot lof voor God. Selfs die oorwinning oor 'n besondere sonde in 'n mens se lewe wek bemoediging en vreugde. „So, sê Ek vir julle, is daar blydskap voor die engele van God oor een sondaar wat hom bekeer."

As elkeen maar net getrou wil wees oor die weinige wat aan hom opgedra is, dan gaan dit saam 'n wêreldformaat aanneem en Gods krag sal sonder skouspel volbring word; Gods lof sal deur 'n gemeente grootgemaak word, wat in sy wese opreg is. Dit skep geen mensgemaakte skouspel nie, geen aardse lokmiddel om groot getalle saam te snoer nie. Dit groei tot aan die verste strande deur innerlike vernuwing, deur Gods genadewerking tot 'n geheel, waarin die leiding van die Heilige Gees aanvaar word. En dan . . . net maar lof aan God, opregte lof uit die hart van almal, van die bedelaar, van die apostel en van die koning.

3 Junie.
LEES: Ex 7:1-5; Hand 4:1-13. **TEKS:** Hand 4:13.

EK KAN NIE ANDERS NIE

Skaars was die eerste gemeente aan die werk of 'n vervolging van twee van hulle leiers, wat voor die regbank gebring word, breek los.

Die Sadduseërs is veral begaan oor die voortbestaan van wet en orde, sodat hulle eie posisie beveilig kan bly en daarom hierdie hofgeding.

Petrus openbaar 'n moeidigheid, sonder enige sweem van toegewing. Sy optrede toon hoe onbuigbaar sy houding is, selfs in die aangesig van 'n regbank, so vol mag, invloed, rykdom en geleerdheid. Hulle het sy Meester veroordeel, maar nou spreek hy hulle aan as regter.

Die kruisiging na die verhoor van Christus deur hierdie regbank bly vir Petrus helder voor die gees, maar daarna was hy ook getuie van die oorwinning van Jesus Christus toe hy by die leë graf neergebuk het. Wat hy geleer en gesien het as volgeling van sy Meester het daartoe gelei om hom toe te rus, ook vir geleenthede soos hierdie verhoor. Ja, hy sal hulle aanspreek oor wat met Christus gebeur het, oor hulle aandeel aan sy kruisdood, — maar ook oor die opstanding uit die dode. Hy kan voor regbank en volk getuig van God se magsdade en verlossingsplan, wat langs hierdie weg van die nuwe bedeling uitgewerk is. Hy kan spreek van saligheid uit die geloof, van Christus as Middelaar.

En dit is hierdie God wat hy dien, dit is hierdie Christus wat hy navolg. Hy leef aan die kant van die waarheid en die geregtigheid. Daarvoor getuig hy saam met die eerste gemeente. Hulle kan nie swyg nie. Sy woorde en hulle woorde is gegrond in opregte geloof. Nooit weer sal Petrus tot 'n daad van verloëning oorgaan nie.

Petrus se optrede laat dink aan die standvastigheid en die moedigheid van die martelare, van die groot Hervormers soos Luther, Calvyn en andere wat selfs op die brandstapels gesterf het.

Wie glo, wie Christus aangedoen het, het daarmee ankers in die ewige wêreld en daarom kan alles deur hulle maar op die altaar gelê word.

4 Junie.

LEES: 1 Kon 18:30-39; Hand 4:14-21, 23, 24, 29. **TEKS:** Hand 4:29.

ONWRIKBAAR VAS

Die eerste gemeente, die kerk van Christus verkeer in gevaar, want hulle verdere optrede word bedreig. As die gemeente egter hoor wat met Petrus en Johannes plaasgevind het, verval hulle nie in neerslagtigheid nie, asmede nie deur die vooruitsig van moeilikheid wat hulle in die aangesig staar nie. Nee, om gehoor te gee aan die bevel om te swyg, daaraan val nie eers te dink nie. Op hierdie moment het daar by hulle 'n vaste voorneme ontstaan; daar het 'n vloedgolf van krag in hulle lewe gekom.

Nou dra hulle die oortuiging van hulle God se almag en sterkte met groter beslistheid. Hy is die Skepper van alles, maar in Christus die gekruisigde, ook hulle genadige Vader. Hy sal sy goedertierenheid elke dag oor hulle nuut maak. Hulle is sy volgelinge en wil die leiding van hulle lewe aan Hom alleen toevertrou; hulle gaan nie volgelinge of naprater s van die Sanhedrin wees nie. God van die hemel, dié sal alles vir hulle laat geluk en hulle, sy gemeente, sal voortbou.

Maar hoe kan hulle en veral die leiers swig nadat hulle getuies van die lyding en dood van Christus was? Al die gebeurtenisse is te vas gegraveer in hulle geheue. Nou kan hulle nie meer slaap soos in Getsèmanè nie, of vlug soos by die hek van die tuin nie, of wegkruip soos voor en na die kruisiging nie. Nou is elke betoning van lafhartigheid 'n daad van verloëning.

Op Pinksterdag het hulle voor duisende toeskouers gestaan en die

Gees van God daar ontvang. Die Gees gaan hulle nie uitblus nie. Nee, hulle het 'n opdrag om heen te gaan en dissipels te maak van al die nasies. Tegelyk het hulle ook 'n boodskap wat besonders is, en dit is om te gaan vertel dat daar net een weg tot behoud en saligheid is. Hulle glo dit en daarom mag hulle nie swyg nie. Maar hulle is ook nou geroepe, hulle word gelei deur die Heilige Gees. Daarom mag hulle nie net gaan praat nie, hulle moet gaan as getuies.

Ons leef in 'n wêreld wat weggedwaal het van die regte spoor, wat in ernstige krankheid soek na lig en leiding. Laat ons die sout van die aarde word.

5 Junie.
LEES: Gen 1:26-27; Luk 1:30-35 en Luk 3:21-22. **TEKS:** 2 Kor 13:12.

GOD DRIE-ENIG

Dat die enige, ewige God van die Bybel 'n Drie-enige God is, is nie die gevolgtrekking van ons logiese denke nie en berus nie op indrukke van ons gevoel nie. Dat daar in die één, enige ewige God drie onderskeie Persone is, naamlik Vader, Seun en Heilige Gees, is aan ons bekend alleen omdat God Self Hom só in Sy Woord aan ons openbaar.

Dat daar in die één God 'n meervoudigheid is, blyk alreeds uit die Ou Testament, wanneer God volgens Genesis 1 vers 26 sê „Laat **Ons** mense maak na **Ons** beeld en **Ons** gelykenis." Maar alreeds die volgende vers laat weer die eenheid blyk wanneer die Bybel sê: „En God het die mens geskape na **Sy** beeld."

In die Nuwe Testament word hierdie verborge boodskap helder en duidelik. Alreeds by die aankondiging van Jesus se geboorte, word gespreek van God, die Allerhoogste; van die Heilige Gees en van die Seun van God. Die engel sê in Lukas 1 vers 35 aan Maria: „Die **Heilige Gees** sal oor jou kom en die krag van die **Allerhoogste** sal jou oorskadu. Daarom sal die Heilige wat gebore word, **Seun van God** genoem word." By die doop van Jesus (sien Luk 3:21-22) is daar die **stem van die Vader terwyl Sy geliefde Seun gedoop word en die** Heilige Gees in die gestalte soos van 'n duif op Hom neerdaal. Die opgestane Heer wil dat ons gedoop sal word „in die Naam van die Vader en die Seun en die Heilige Gees" (Matt 28:19) en dat die gemeente geseën sal word met die bede: „Die genade van die Here Jesus Christus en die liefde van God en die gemeenskap van die Heilige Gees met u almal." (2 Kor 13:13).

Dat die enige God van die Bybel één God is, onderskei Hom van die veelgodendom van die heidene. Dat daar in die één God drie onderskeie Persone is, dui aan dat Hy geen starre, eenselwige, blinde mag is nie, maar 'n lewende, bewegende Iemand wat ons in liefde en genade verlossend tegemoet tree.

As **Vader** is Hy „onse Vader" (Jes 63:16), „Wie se maaksel ons is" (Ef 2:10) en „wat ons liefhet omdat Hy ons eerste liefgehad het" (1 Joh 4:19). Daarom: „Die liefde van God met u."

Deur die **Seun** wat „Immanuel is, God **met ons"** (Matt 1:23), is God ons Vader en „gewas in die bloed van die Lam" (Op 1:5), is „ons kinders van ons hemelse Vader en daarom erfgename van Sy Koningryk" (Rom 8:16-17). Daarom: „Die genade van die Here Jesus Christus met u".

Die Heilige Gees „wat **in ons** woon" (1 Kor 6:19), wat ons „wederbaar, vernuwe en lei" (Tit 3:5; Rom 8:14) „getuig saam met ons gees dat ons kinders van God is" (Rom 8:16) en deur Sy gemeenskap (2 Kor 13:13) skenk Hy ons deel aan al die heerlike heilsgoedere van ons hemelse Vader deur die Seun.

En al is hierdie drie-eenheid van God moeilik te verstaan, tog **glo** ons dit op grond van Gods Woord en omdat hierdie openbaring al ons heil saamvat, daarom prys ons die Drie-enige:

„Ewig, onbegryplik Wese, Vader, Seun en Heilige Gees,
Heer, leer my U ken, albeter U gelowig kind te wees."

6 Junie.
LEES: Handelinge 5:27-37, Jes 49:1-7. **TEKS:** Hand 5:32.

JESUS — SALIGMAKER

In ons teksvers is daar sprake van al drie die onderskeie persone van die Drieënige God: God die Vader wat die Heilige Gees gegee het aan die wat die Seun, Jesus Christus, gehoorsaam is. Die Vader en die Seun en die Heilige Gees hou hulle besig met die ewige belange van ons wat mense is.

Van die Seun het Petrus in die vorige vers gesê dat hy 'n Leidsman en Verlosser is om aan Israel bekering en vergifnis van sondes te skenk.

Petrus en die ander apostels was daar getuies van dat hierdie Jesus omgebring is deur Hom aan 'n kruishout te hang. Hulle was daar ooggetuie van dat Hy wat dood was, na drie dae weer lewendig in hulle midde was; hulle was daar getuies van dat Hy lewendig opgevaar het na die hemel — hulle praat nie uit hoorsê nie; hulle volg nie verdigte fabels na nie, hulle spreek van die dinge wat hulle met hulle ore gehoor, met hul oë gesien en met hul hande getas het.

Ook die Heilige Gees wat leef in die binneste van elkeen wat in Jesus Christus glo, getuig dieselfde, naamlik dat God Jesus as 'n Leidsman en Verlosser deur sy regterhand verhoog het om aan Israel bekering en vergifnis van sondes te skenk. Al het Israel by monde van die teenswoordige skare geskreeu: „Kruisig Hom en laat sy bloed oor ons en oor ons kinders kom!", is die genadetyd vir Israel nog nie verby nie! Daar is nog steeds vergifnis van sonde te kry by hierdie Jesus. Maar nie alleen vir Israel bestaan die moontlikheid nie — Ook vir u wat nie 'n Jood is nie, geld die blye boodskap. Immers, die Evangelie is 'n krag van God tot saligheid; eerste vir die Jood, en ook vir die Griek — dit wil sê die nie-Jood!

7 Junie.
LEES: Hand 5:38-42. **TEKS:** Hand 5:41.

BLYMOEDIGE KRUISDRAERS

Johannes en die ander apostels het seker nie gedink dat Jesus se waarskuwing in Matt. 10:17, dat Sy dissipels aan regbanke oorgelewer en in die Joodse sinagoges gegésel sal word, só gou in vervulling sou gaan nie. Hemelvaart en Pinkster was nie lank agter die rug nie, toe hierdie dinge gebeur het. Petrus en Johannes en ander dissipels word gearresteer omdat hulle ten spyte van die waarskuwing van die Joodse Raad, tóg voortgegaan het om te getuig dat Jesus van Nasaret die beloofde Verlosser van die wêreld is. Hulle weet dat die owerheid 'n dienskneg van God is, en daarom eerbiedig behoort te word: maar hulle weet ook dat hulle geen opdrag wat in stryd is met Gods Woord, mag uitvoer nie, selfs al kom dit van die owerheid.

Die saak loop daarop uit dat hulle gegésel en daarna met 'n waarskuwing ontslaan word.

Die merkwaardige is dít, dat hulle blykbaar geen wrok daaroor het nie; dat hulle hulself nie bejammer nie; dat hulle nie skrik en swyg nie, maar dat hulle harte vervul is met blydskap omdat „hulle waardig geag was om vir Sy Naam oneer te ly".

Geliefde mede-Christen, onthou vandag dat u in diens staan van Jesus Christus. Bly aan Hom getrou onder álle omstandighede — en as u moet ly as gevolg daarvan, wees dan soos die apostels bly dat so 'n **eer** u te beurt geval het!

8 Junie.
LEES: Hand 6:1-7, Ex 18:13-26. **TEKS:** Hand 6:2.

WERKSVERDELING

Daar is talle mense wat nie veel waarde heg aan die prediking en die bediening van die sakramente nie. Hulle beskou dit ook as 'n blote onderdeel van die predikant se verantwoordelikhede. Wat is 'n preek en 'n gebed per slot van rekening werd? Die kerk het tog meer behoefte aan dáde — daarom word 'n predikant ook al te dikwels beoordeel op grond van sy organisasiewerk of sy aanleg vir fondsinsameling — nie op grond van die wyse waarop hy die Woord verkondig vanaf die kansel en met huisbesoek nie.

In die Jerusalemse gemeente het daar vinnige groei plaasgevind — die lidmate en daarmee saam die hulpbehoewendes, het gou meer geword. Spoedig het dit geblyk dat die apostels 'n keuse moes maak tussen twee dinge wat albei goed en noodsaaklik vir 'n gemeente is. Hulle moes die verantwoordelikheid vir die versorging van die armes op hulle neem, óf hulle moes bedienaars van die Woord van God wees. Vir albei was daar nie tyd of kragte nie.

Die apostels toon geen twyfel oor die vraag wat húlle werk en verantwoordelikheid is nie: húlle taak is om te „volhard in die gebed en die bediening van die Woord". Natuurlik moet die armes ook versorg word, maar dít is die besondere taak van ander lidmate van die gemeente — armversorgers word gekies vir dié doel.

Geliefde in die Here, deur die prediking van Gods woord en die gebede, lewer u predikant, al is hy geen apostel soos een van die twaalf nie, kosbare dienswerk vir die gemeente én die wêreld. Gun en gee hom die geleentheid om daardie werk te doen sonder allerlei ander beslommernisse wat sy aandag verdeel. Doen met blymoedigheid ú deel van die ander noodsaaklike gemeentelike werk!

9 Junie.
LEES: Gen. 37:13-28 en Hand. 7:1-10. **TEKS:** Hand. 7:9-10.

DIE MENS WIK . . .

Stéfanus, die man wat bestem was om die eerste martelaar vir die christelike geloof te wees, het na hierdie geskiedenis verwys in sy toespraak ter selfverdediging voor die Joodse Raad.

Hy wys daarop dat dit nie die eerste keer in die geskiedenis was dat die lede van daardie volk die wil van die Here verkeerd verstaan het of dit probeer weerstaan het nie: Tien van die seuns van Jakob, het vir hulle jonger broer, Josef, geen tyd gehad nie. Hulle was jaloers op hom en wou van hom ontslae raak. Sónder hom, so het hulle gedink, sou hulle veel meer vrugde kon geniet, as saam met hom. Sónder hom, sou hulle tog kon léwe!

Hulle beplan vir hom niks goeds nie en verkoop hom as slaaf. In Egipte word sy moeilikhede aanvanklik nog meer.

Waarlik ja, 'n mens met wie dit só gaan, is deur God verlaat! So lyk dit uit menslike oogpunt gesien. Maar Gods Woord leer anders: „Die aartsvaders was jaloers op Josef en het hom verkoop . . .; maar God was met hom . . ."

Teenspoed, smart, beproewing, is nie noodwendig 'n bewys van Godverlatenheid nie. God wat toegelaat het dat die gelowige Josef in die verdrukkings beland, red hom op Sy tyd en Sy wyse — Josef word verhoog; die aartsvaders word verneder en moet by Josef broodkoring kom haal vir hulleself, hulle vrouens en kinders.

Die wêreld wil Jesus Christus aan die kruis vernietig — maar die kruisdood van Christus word 'n gebeurtenis tot ewige heil vir almal wat in Hóm glo!

God laat Sy werk deur niks of niemand keer nie.

10 Junie.
LEES: Ex 3:1-8 en Hand 7:20-32. **TEKS:** Hand 7:32.

EER AAN GOD

Stéfanus is nog altyd besig met sy selfverdediging voor die Joodse Raad. Miskien is dit beter om te sê: met sy Christusverkondiging aan die Joodse Raad.

Hy vertel hoe dat die God van Abraham, Isak en Jakob in die brandende doringbos aan Moses verskyn en hom as owerste en verlosser van Israel aangestel het, hoewel die volk hom nie as sodanig wou erken nie.

Dié God wat die aanstelling gemaak het, is dieselfde God wat Abraham uit Ur van die Galdeërs laat optrek het na die beloofde land; dit is Hy wat aan Abraham en Sara 'n kindjie geskenk het toe dit volgens die natuurlike verloop van sake nie meer moontlik was nie; dit is Hy wat aan Abraham, die vader van al die gelowiges, beloof het dat sy nageslag so talryk sou wees soos die sand aan die see en die sterre aan die hemel; dit is Hy wat die heerlike verbondsbelofte ook aan Isak en Jakob gemaak het. Hy is die Verbondsgod wat wil help; Hy is die Almagtige wat kán help.

Al wou die volk Moses aanvanklik nie aanvaar nie, word hy deur God gestuur as hulle owerste en verlosser uit Egipte. Later het Jesus Christus na die wêreld gekom, gestuur deur die Vader, om ons van ons sondes te verlos, al het Hy geen gestalte of heerlikheid gehad dat ons Hom sou aansien nie, en geen voorkomste dat ons Hom sou begeer nie.

Moenie dieselfde fout maak as die Joodse Raad deur hierdie Verlosser te verwerp nie.

Eer Hóm in u lewe — maak u kinders groot in die vrees van Sy Naam!

11 Junie.
LEES: Deut. 18:14-22 en Hand. 7:32-37. **TEKS:** Hand. 7:37.

ONS GROOTSTE PROFEET

Die Joodse Raad wat besig is om die christen Shéfanus te verhoor, het daar geen geheim van gemaak dat hulle 'n baie groot agting vir Moses gehad het nie. Vir Jesus en sy volgelinge het hulle egter geen tyd gehad nie. Nou staan Stéfanus daar as beskuldigde en wys hulle daarop dat dit daardie selfde Moses was, hulle hooggeagte wetgewer uit die verlede, wat juis die koms van Jesus lank vooruit aangekondig het en boonop nog gesê het dat hulle na Hom moes luister.

Wie aanvaar dat Moses in opdrag van God gespreek het, moet ook aanvaar wat hy van Jesus gesê het. Wie Jesus Christus, die grootste profeet verwerp, verwerp ook Moses.

In antwoord 31 van die Heidelbergse Kategismus, bely ons dat Jesus Christus „deur God die Vader verordineer en met die Heilige Gees gesalf is tot ons hoogste Profeet en Leraar wat ons die verborge raad en wil van God aangaande ons verlossing ten volle geopenbaar het."

Hierdie Profeet nooi u uit om u te laat was in Sy bloed, want Hy is ook die Lam wat geslag is, sodat u van u sondes vrygemaak en regverdig voor God gestel kan word.

Wees tog verstandiger as die Joodse Raad, en luister na Hóm!

12 Junie.

LEES: Hand. 7:37-42. **TEKS:** Hand. 7:42.

VERDIENDE LOON

Stéfanus verwys hier na 'n merkwaardige feit: dat God op 'n sekere stadium in Israel se geskiedenis die bande waarmee hy Israel se verkeerde neigings teengehou het, laat skiet het. Die volk het die barmhartigheid en die mag van God reeds duidelik ervaar met hulle verlossing uit Egipte, met hulle wonderbaarlike tog deur die Rooi See, hulle voeding met manna en kwartels, om maar 'n paar dinge te noem.

Nogtans vertrou hulle die Here nie; nogtans het hulle die Gewer van al wat goed is, nie lief nie. Hulle maak 'n kalf soos die beeld van die stier Apis wat in die Egiptiese stad Memphis aanbid is. Soos dwase bewys hulle Goddelike eer aan hulle eie handewerk, kort nadat die lewende God hulle uit die onweer vanaf die berg Sinai belet het om ander gode te aanbid of voor beelde neer te buig.

Is dit dan te verwonder dat ons teksvers ná die vermelding van sulke ongehoorsaamheid, sê: „Maar God het Hom afgewend en hulle oorgegee om die leër van die hemel te dien?" As hulle dan wil afgode dien, moet hulle maar voortgaan en ook die sterre aanbid asof hulle lewende gode is.

Hierdie uitspraak van Stéfanus hou 'n belangrike waarskuwing vir ons in. God nooi uit, God praat mooi, God dreig selfs soms om 'n mens of 'n volk sover te kry om Hom te dien en skape van sy wei te wees. Volhard hulle egter met hulle ongehoorsaamheid, kom daar 'n stadium waarop die Here hulle oorgee aan hulle eie begeertes — dan gaan dit van kwaad tot erger, en is die ontnugtering uiteindelik des te groter.

Laat u was in die bloed van die Lam, sodat daardie ontnugtering nie ook u ontnugtering word nie!

13 Junie.

LEES: Hand. 7:51-60. **TEKS:** Hand. 7:59.

HEMELBURGERS

Ons het op aarde geen blywende tuiste nie. Selfs in ons voorspoedigste oomblikke bly ons vreemdelinge en bywoners hier wat weggejaag of weggeroep kan word.

Stéfanus, 'n man wat nog nie ouer as vertig kon wees nie, eerder jonger, was 'n bekwame en pligsgetroue lidmaat van die gemeente in Jerusalem.

Dit het egter nie gewaarborg dat hy altyd gewild sou wees by die mense nie; sy getrouheid aan Jesus Christus het geen sekerheid meegebring dat hy 'n rype leeftyd sou bereik nie. Inteendeel, sy aktiewe deelname aan die aktiwiteite van die kerk, sy vreeslose belydenis van die Naam van Sy Verlosser, veroorsaak dat hy spoedig sy vryheid verloor en ter dood veroordeel word. In die fleur van sy lewe moet hy sterwe. Hy kon nog so baie vir die kerk beteken, maar in sy wysheid laat God toe dat hy vermoor word deur die vyande van Jesus Christus.

Selfs terwyl hy voel hoe dat die klippe uit die hande van sy volksgenote hom tref, herroep Stéfanus nie sy belydenis nie; hy vra daar geen verskoning voor nie. Sy Heiland het hom uit die duisternis van sondediens geroep na die wonderbare lig van die Evangelie. Hy gee liewer sy lewe prys as om hierdie Jesus wat Here en God is, te verloën.

Hulle kan hom maar met klippe gooi totdat hy die laaste asem uitblaas — hy vertrou sy gees toe aan sy getroue Saligmaker.

Sy vreemdeling- en bywonerskap word beëindig. Soos elke Christen wat ontslaap, gaan hy nou die voorregte van sy **hemelburgerskap** geniet.

14 Junie.
LEES: Ps. 32; Hand. 7:59-60. **TEKS:** Hand. 7:60.

BEROEMDE LAASTE WOORDE

In die Ou Testament (II Kron. 24:22) lees ons van 'n profeet wat gestenig is omdat hy sy volk op hulle sonde gewys het. Voordat hy die laaste asem uitblaas tussen 'n klomp klippe, was sy laaste wens dat die Here rekenskap van sy moordenaars en hulle opdraggewer moes eis. Ons lees nie dat die Skrif dit uitdruklik goed- of afkeur nie. Die profeet was in elk geval beslis die een wat veronreg was, en ons kan sy reaksie goed begryp. As die mense onregverdig is, bly die Regter van hemel en aarde tog nog altyd die Een by Wie reg te vinde is.

Hier in Handelinge verneem ons ook van 'n dienskneg van die Here wat ten onregte moet sterwe. Tog is daar in sy binneste geen bitterheid nie. Hy bid selfs dat die Here hulle wat sy dood soek, hulle sonde nie sal toereken nie. Per slot van rekening het ook hy wat Stéfanus is, alleen deur die genade van Christus 'n hemelburger geword. Terwyl hy om Christus ontwil kwytskelding van soveel skuld gekry het, sien die christen-martelaar blykbaar nie kans om nog die wraak van God oor sy teenstanders in te roep nie. Hy bid eerder dat ook húlle nie hul verdiende loon sal kry nie.

Is hierdie gesindheid van die sterwende jongman nie miskien die gesindheid wat die Here Jesus by elke gelowige soek nie? Of waarom sou Hy gesê het: „Só moet julle dan bid . . . vergeef ons ons skulde, soos ons ook ons skuldenaars vergewe"?

15 Junie.
LEES: Hand. 8:1-25. **TEKS:** Hand. 8:4.

DIE HERE SE WEË IS ANDERS

Swaar tye is nie noodwendig skadelik vir die belange van die kerk nie. Dink maar aan die geskiedenis wat ons in Handelinge leer ken. In die jong gemeente van Jerusalem word iets gesmaak van die verdrukking wat die gelowiges in hierdie wêreld sou en sal ervaar (Joh. 16:33). Stéfanus sterf, talle manne en vroue beland in die gevangenis; 'n groot deel van die gemeentelede moet ter wille van hulle lewens uitwyk voor die vloedgolf van vervolging. Nou is dit verby met die gemeente van hierdie Nasarener! So het menige vervolger en dalk ook vervolgde gedink.

Maar die Here se gedagtes is nie ons gedagtes nie en ons weë is nie Sy weë nie (vlg. Ges. 55:8, 9). Wat vir die wêreld en selfs vir ons wat glo soms soos 'n doodlooppad vir die kerk lyk, blyk soms 'n weg te wees tot vrugbare dienswerk en tot voordeel van die kerk.

Die gemeente is skynbaar op die punt om dood te bloei in Jerusalem, maar die vlugtende Christene verkondig die Evangelie in die plekke waardeur hulle reis en waar hulle verblyfplek kry. Die hewige vervolging in Jerusalem lei tot die stigting van talle ander gemeentes buite Jerusalem. Die ongelowige Jode wil die Christelike gemeente uitroei, maar werk onbewus mee tot die uitbreiding daarvan!

Die Here se weë is anders!

16 Junie.

LEES: Hand. 8:26-29. **TEKS:** Hand. 8:26.

'N EENSAME PAD

Voor sy hemelvaart het die Here Jesus aan sy dissipels gesê: „. . . julle sal krag ontvang wanneer die Heilige Gees oor julle kom, en julle sal my getuies wees in Jerusalem sowel as in die hele Judéa en Samaria en tot die uiterste van die aarde" (Hand. 1:8).

In die gedeelte wat ons teksvers voorafgaan, vertel Lukas van die Christenvervolging in Jerusalem en die Evangelieverkondiging dwarsdeur die land en veral in Samaria, noord van Jerusalem.

Nou kry Filippus opdrag van 'n engel van die Here om suidwaarts te gaan op die pad na Gasa. Dit was die stad wat vroeër aan die Filistyne behoort het, en warvan Simson eeue voor Filippus se tyd die stadspoort se deure saam met die deurposte en grendel uitgeruk en op sy skouers gesit en dit opgedra het na die top van die berg wat teenoor Hebron lê. Dit was ook die stad waarin Simson later gesterf het.

Van die pad waarop Filippus moes reis, word gesê dat dit 'n eensame pad is. Sonder om te weet wat hy daar moet gaan maak, gehoorsaam Filippus. Eers toe hy op die pad is, word die volgende stap vir hom duidelik: Hy is op die eensame pad gestuur om aan 'n mens wat nog nie die vreugde van verlossing deur Christus geken het nie, die Blye Boodskap te verkondig.

Die tye wanneer God u dwing om op eensame paaie te reis (letterlik of figuurlik), hoef nie verspilde tye te wees nie!

17 Junie.

LEES: Jes. 5:3 en Hand. 8:27-31. **TEKS:** Hand. 8:30-31.

GEESTELIKE HULP

Op die eensame pad van Jerusalem na Gasa, sien Filippus 'n wa wat suidwaarts beweeg. Dit blyk dat die man wat daarop ry, 'n hooggeplaaste staatsamptenaar uit Afrika is. Hy kom uit 'n gebied wat destyds Etiopië genoem is, maar vandag die naam Soedan dra.

Filippus gehoorsaam die opdrag van die Heilige Gees om na daardie wa te gaan en daarby te bly. Hy kom nader en hoor hoe die man hardop uit die profesieë van Jesaja lees. Dan word die vraag en antwoord van ons teksvers geuiter.

Die vreemde amptenaar doen 'n verstandige ding: Hy benut die geleentheid om die Skrif te lees. Sy verstandigheid blyk ook daaruit dat hy wil begryp wat hy lees. Hy gryp die geleentheid aan om onderrig te word deur een wat weet.

Hoe kan 'n mens tog verstaan as niemand die weg wys nie!

U predikant kan deur middel van die prediking en katkisasie en gesprekke baie hulp aan u verleen om beter te verstaan wat u tuis lees in die Bybel. Gebruik die hulp met dankbaarheid en gretigheid.

Dog al u predikant se skrifuitleg sal u niks baat as die Heilige Gees nie Self die geloof in u binneste wakker roep en lewendig hou nie.

Al die eer kom toe aan God Drie-enig as u in Jesus Christus glo en dus ook gered word.

18 Junie.
LEES: Gen. 3:14-15 en Hand. 8:30-40. **TEKS:** Hand. 8:35.

BYBELVERKLARING IS CHRISTUS-VERKONDIGING

Die hofdienaar was besig om Jes. 53 te lees — **vermoedelik uit die** sogenaamde Septuaginta, wat 'n Griekse vertaling van die Ou Testament is. Hy wou weet of die profeet dié dinge van homself of van 'n ander persoon gesê het.

Filippus benut die geleentheid om te verduidelik dat daardie Ou Testamentiese profesie in volle vervulling gegaan het met die lyding en kruisdood van die Here Jesus — Hy is by uitstek die lydende Kneg van die Here.

Watter ander skrifgedeelte hy ook verduidelik het, weet ons nie. Wat ons wel weet, en dit is baie belangrik, is dat Filippus die Skrif gebruik om die evangelie van Jesus te verkondig — dit is meer as wat van menige hedendaagse prediker gesê kan word — dié bv. wat hulle monde oopmaak en storietjies vertel.

Egte Bybelverklaring kan nie anders as om vroeër of later die leser en luisteraar na Jesus te verwys nie. Die Heiland het Self vir die Jode gesê: Julle ondersoek die Skrifte, omdat julle meen dat julle daarin die ewige lewe het; **en dit is dié wat van My getuig.** (Joh. 5:39).

Die Skrif sê dat hierdie Jesus, die Lam wat geslag is, gekom het om te soek en te red wat verlore was — ja selfs vir u te red, as u maar net wil glo in Hom!

19 Junie.
LEES: I Sam. 3:1-13 en Hand. 9:1-5. **TEKS:** Hand. 9:5.

DIE VERVOLGER

God roep mense nie almal op dieselfde manier nie. Sommige nader Hy in die gesuis van 'n sagte stilte, ander in 'n loeiende storm. Die een gryp Hy aan deur net sy naam te noem, die ander een deur hom in die vuur en die water te lei. Die een vind Hy plotseling, onverwags, die tweede na 'n tyd van moeisame bemoeienis.

So was dit met Saul. Maar was sy bekering dan nie juis 'n plotselinge ommekeer nie? 'n Bliksemstraal en 'n stem uit die hemel en Saul lê op die grond. Hy is 'n nuwe mens! So lyk dit oppervlakkig geoordeel, maar so is dit nie. Is die gebeurtenis voor die poort van Damaskus dan nie die bekroning van wat by die steniging van Stefanus begin het nie? Op die lang, eensame reis van Jerusalem na Damaskus het hy tyd om na te dink oor wat hy besig is om te doen. Is dit reg? Is die onverskrokkenheid van die vervolgdes die voortvloeisel van 'n valse godsdiens? Is Jesus nie miskien tog die beloofde Messias nie?

Neergeslaan op die grond hoor hy 'n stem: Saul, Saul, waarom vervolg jy My? Maar hy het tog nie Jesus self vervolg nie? Ja, hy het, want hy wat 'n ander vervolg, vervolg Jesus. Wat iemand doen aan een van die geringstes onder die mense — goed of kwaad — doen hy aan Jesus.

20 Junie.
LEES: Jer. 1:1-12; Hand. 9:5-9. **TEKS:** Hand. 9:6.

DIE MIDDELPUNT VAN ONS LEWE

Saul lê op die grond. Hy bewe en is verbaas. Ook geen wonder nie! Wie kan bly staan wanneer die majesteit van God geopenbaar word? As hy tot homself kom, dan is die eerste vraag: Here, wat wil U hê moet ek doen? Tevore het hy gevra: Wat wil ek? Hy maak opgang in die kringe van die wetsmense, die Fariseërs. Hy wil nog meer aandag trek. Daarom vervolg hy in Jerusalem almal wat die Naam van Jesus bely. Hy boei hulle en sleep hulle voor die Joodse Raad. As hulle uitmekaar spat uit vrees vir hom, dan vra hy opdrag om hulle in Damaskus te gaan vang. Hy het 'n groot ywer vir die vaderlike godsdiens, soos dit deur die Fariseërs geleer word. Deur sy wetsbetragting wil hy voor God geregverdig word.

Maar nou met hierdie diepe omwenteling in sy lewe, is sy eie wil gebreek. Nou is dit: Wat wil U hê moet ek doen? Vroeër het hyself in die middelpunt van sy lewe gestaan. Die lewe was vir hom, Saul. Nou is sy lewe Christosentries. Hy sê: Die lewe is vir my Christus. Hy het alles prys gegee om Christus as wins te verkry. Vroeër het hy gejaag in eie krag na meer roem. Nou roem hy in eie swakheid. Vroeër wou hy die volgelinge van Jesus boei en na die Joodse Sanhedrin sleep. Nou wil hy hulle na Jesus ‚sleep', om hulle van die sondeboeie te bevry. Saul het Paulus geword.

Leef u nog net vir uself? Of het u ook al daartoe gekom om te vra: Here, wat wil U hê moet ek doen?

21 Junie.
LEES: Jes. 43:1-8 en Hand. 9:10-16. **TEKS:** Hand. 9:15.

'N WERKTUIG VAN GOD

Ananias, 'n dissipel van Jesus in Damaskus, word deur die Here gestuur na Saul, die vervolger van die gemeente van die Here. Hy maak beswaar. Moet hy gaan na die man wat die heiliges in Jerusalem soveel kwaad aangedoen het en gekom het om almal in Damaskus te boei wat die Naam van die Here Jesus aanroep!

Ja, Ananias moet gaan, want die Here is vrymagtig en kies wie Hy wil en Hy ontferm Hom oor wie Hy wil. Sy genade is ook vir sy felste vyand. Die Here het Israel uitverkies nie vanweë die geregtigheid van daardie volk nie, want Israel is 'n hardnekkige volk (Deut. 9:4-6). Ook Saul word uitverkies ondanks sy hardnekkigheid, al skop hy ook teen die prikkels en verset hom teen God. Hy is vir die Here 'n uitverkore werktuig. As 'n so bevoorregte mens sal hy dan seker 'n heerlike lewe hê, gelukkig en welvarend! Nee, juis nie. Hy is uitverkies nie om onder die guns van die Here rustig van die lewe te geniet nie, maar om voor nasies en konings en die kinders van Israel die Naam van die Here te dra. En dan word in die volgende vers nog bygevoeg: Want Ek sal hom toon hoeveel hy vir My Naam moet ly. 'n Uitverkore werktuig en ly! En sy lyding was volgens 2 Kor. 11:24 tot 12:10 swaar en byna sonder ophou.

Maar omdat Paulus dit alles in geloof aanvaar het, daarom kon hy roem onder verdrukkinge en juig: God laat ALLES meewerk ten goede vir hulle wat Hy liefhet. (Rom 8:28) ALLES, óók lyding.

22 Junie.
LEES: Jes. 53:1-12 en Hand. 9:20-30. **TEKS:** Hand. 9:20.

CHRISTUSVERKONDIGING

Paulus het 'n nuwe mens geword met 'n nuwe drang in sy lewe en 'n nuwe doel. Ternouernood het hy Christus gevind of hy begin Christus te verkondig. Ook hy kan nie swyg nie. Hy moet Christus verkondig. Die liefde van Christus dring hom daartoe. Wee my, so skryf hy later aan die Korinthiërs, as ek die evangelie nie verkondig nie. Soos hy 'n yweraar vir die wet was, so is hy dit nou vir die evangelie. Christus is vir hom die spil waar alles om heen draai. Aan dieselfde gemeente skryf hy dat hy hom voorgeneem het om niks anders onder hulle te weet nie as Jesus Christus en Hom as gekruisigde. Vir die evangelie van die Gekruisigde skaam hy hom nie, want dit is 'n krag van God tot redding, eerste vir die Jood en ook vir die Griek.

Hy begin sy prediking in die sinagoge. Altyd begin hy by sy eie volk. Dit is ook in ooreenstemming met die opdrag van Jesus aan sy dissipels om die evangelie orals te verkondig, maar by Jerusalem te begin. Want volgens Paulus het God Israel nog nie afgeskrywe nie. Die genadegawes en roeping van God is immers onberoulik (Rom. 11).

Paulus verkondig Christus nie maar net as groot profeet en leermeester, soos in alle eeue linkse groepe in die kerk gedoen het nie, maar as die Seun van God deur God uitermate verhoog en 'n naam gegee wat bo elke naam is, sodat in die Naam van Jesus sou buig elke knie van dié wat in die hemel en die wat op die aarde en die wat onder die aarde is en elke tong sou bely dat Jesus Christus die Here is tot heerlikheid van God die Vader.

23 Junie.
LEES: 2 Kon. 4:17-35; Hand. 9:36-42. **TEKS:** Hand. 9:36.

GOEIE WERKE

Daar is 'n Romeinse spreekwoord: Van die dode niks anders as goed nie. Sommige begrafnisredenaars het dan ook die gebruik om die deugde van elkeen wat hulle begrawe breed uit te meet en salig te prys. Is die lofredes altyd waar?

By die dood van Dorkas is egter die waarheid gepraat. Sy het baie goed gedoen en sy het dit by haar Heer geleer van wie ons lees dat Hy die land deur gegaan en goed gedoen het. Sy is nie alleen geprys nie, maar die bewyse is gelewer. Die weduwees wys aan Petrus die klere wat sy vir hulle gemaak het. Haar dienende hande is nou koud. Haar liefdevolle hart klop nie meer nie.

Maar die gemeente het paasfees gevier en weet dat die dood verslind is in die oorwinning. Petrus word geroep. Hy was tog getuie dat die dogtertjie van Jaïrus uit die dood opgewek is. Sal dit nou weer gebeur? Petrus weet dit nie, maar wat hy wel weet is dat alle dinge moontlik is vir hulle wat glo. Hy kniel neer en bid en die wonder geskied. Dorkas word dit vergun om haar goeie werk voort te sit. Sy was dood en kyk sy lewe!

Sonder Christus is ons dood deur die misdade (Ef. 2:5), maar Hy het gekom om ons uit die eintlike dood, die sondedood, op te rig en lewend te maak, sodat ons van Sy goedheid kan getuig en goed kan doen aan ander. Doen ons dit? Wat sal van ons op die kerkhof gesê word? Sal dit kerkhofleuens wees as daar mooi dinge van ons gesê word? Sal ons alleen gemis word omdat ons plek leeg is, óf omdat ons liefdevolle dade gemis word?

Alleen hy wat Christus waarlik lief het, doen waarlik goed.

24 Junie.

LEES: Jona 4 en Hand. 10:1-36. **TEKS.** Hand. 10:13-14.

WEIERING

Daar was onder Israel altyd diegene wat God vir hulle volk, as uitverkore volk, alleen geëis het. Dit was bv. ook die houding van Jona by Nineve. As die Nineviete hulle bekeer en God daarop die onheil oor hulle afwend, dan is Jona „erg ontstem en hy het kwaad geword". Die heidense stad moet na sy mening nie gespaar word nie. So het baie ook nog gedink in die tyd van die apostels. Hulle wil wel die voorregte ontvang om as volk uitverkies te wees, maar nie die verpligtinge wat dit meebring nie. Hierdie les dat die Messias gekom het ook tot verligting van die heidene moet ook Petrus nog geleer word. Vandaar die visioen van die laken uit die hemel met alle soorte diere daarin met die opdrag: „Staan op, slag en eet!" Maar Petrus wil daar nie van weet nie. Hy antwoord: „Nooit nie, Here, want ek het nooit iets onheiligs of onreins geëet nie".

Petrus is verleë oor wat gebeur het, maar die Gees verlos hom van sy twyfel met die woord: Daar is drie manne wat jou soek, gaan saam met hulle, want Ek het hulle gestuur. Nou is Petrus oortuig dat God geen aannemer van die persoon is nie, dat die gekruisigde en opgewekte Heer ook vir die heidene gekom het en dat daar in Sy Naam ook vir hulle vergifnis van sonde is.

Petrus kon dit eerder geweet het. Het Jesus net voor sy hemelvaart dan nie die opdrag gegee om die evangelie aan die ganse mensdom te verkondig nie? Tog is daar nou nog mense wat teen die opdrag van die Here in sê: Nooit nie, Here! Hulle wil die evangelie verkondiging beperk. Hulle wil God verhinder (vers 11-17). So moet dit nie wees nie, want ons word gered ook om ander te help red.

25 Junie.

LEES: Gen. 32:21-31 en Hand 11:19-26. **TEKS:** Hand. 11:26.

DIE CHRISTEN-NAAM

God laat in Sy wonderbaarlike barmhartigheid ook uit die kwaad gebore word wat goed is. So is dit hier. As gevolg van die vervolging van die gemeente in Jerusalem spat die dissipels uitmekaar en vlug na die omliggende landstreke. En orals waar hulle land verkondig hulle die evangelie. So ook in Antiochië. So kragtig is die verkondiging, dat ons lees: „'n Groot getal het gelowig geword en hulle tot die Here bekeer." As die gemeente in Jerusalem hiervan hoor, stuur hulle Barnabas as hulp daarheen. Hy was „'n goeie man en vol van die Heilige Gees en geloof." Dit was die regte keuse. Na sy aankoms lees ons is „'n aansienlike skare aan die Here toegebring." Hy sien hoe die gemeente in Antiochië groei en soek hulp. Hy word gelei om Paulus te kry. Onder die arbeid van hierdie twee toegewyde manne wat vir 'n jaar duur gaan dit goed. Hulle gee onderwys aan 'n groot skare. Daar kom geestelike groei en hulle kry 'n naam. Hulle word Christene genoem d.w.s. hulle word na Christus genoem. Ook geen wonder nie, want hulle het dit immers altyd oor Hom en nou kom hulle die hoë eer toe om met Sy Naam vereer te word.

Toe in Nederland in die vorige eeu daar mense was wat blykbaar met die Christennaam alleen nie meer tevrede was nie en allerhande ander name mooier geag het vir hulle godsdienstige kring, was dit Gunning wat gesê het: My naam is Christen, my bynaam is Hervormd. Alle name is sonder die eerste waardeloos. Sy Naam alleen het ewigheidswaarde. Sal as gevolg van u lewe die publiek u met die hoë naam vereer?

26 Junie.
LEES: Jes. 45:1-8 en Hand. 12:1-5. **TEKS:** Hand. 12:5.

DIE GEBED

Die gemeente in Jerusalem groei. Daagliks word daar toegevoeg tot diegene wat gered word. Satan kan dit nie duld nie. Hy sit nie stil nie. Hy het sy handlangers. Herodes slaan sy hande aan sommige uit die gemeente. Hy wil daardeur homself gewild maak by die Jode. Jakobus, die broer van Johannes, het hy laat onthoof. Nou kom Petrus aan die beurt. Hy word gevange geneem, met twee kettings aan twee soldate geboei en deur vier wagte van vier soldate elk bewaak. Om te ontsnap is net onmoontlik. So het Herodes gedink, maar God het anders gedink. Petrus self berus in volle vertroue op sy God, want kyk, onder dit alles slaap hy rustig. So rustig, so vas dat die lig wat meteens in sy gevangenis skyn, hom nie eens wakker maak nie. Die engel moet hom op die sy slaan om hom te wek.

En kyk, die boeie val van sy hande en die ysterpoort gaan vanself oop. Petrus is vry, maar agter sy rustigheid en sy vrywording is daar die gemeente wat aanhoudend in die gebed vir hom was. Sy nood was hoog, maar die gebed klim hoër. Die bedreigende magte is groot, maar sy God is groter. Sy God is nie alleen magtig en magtiger as die bose magte van Satan en van Herodes saam nie, maar Hy is almagtig.

Dit weet die biddende gemeente. Weet die gemeente waaraan u behoort, dit nog? Weet ú dit ook? En is u en u gemeente aanhoudend in die gebed vir die wat in aanvegtinge verkeer en in benoudheid is? Is dit nie so dat die gebed onderskat word? Maar is dit dan nie waar dat God die wêreld regeer deur die gebed van die gelowiges? En onderskat ú dan die krag van die gebed en die belofte: Bid en julle sal ontvang?

27 Junie.
LEES: Job. 1:1-22 en Hand. 12:6-12. **TEKS:** Hand. 12:6.

GERUSTHEID

'n Moontlike teregstelling staan Petrus voor die deur. Die kanse dat hy dit sal vryspring is baie skraal. In so 'n geval sal 'n mens tog net nie kan slaap nie. 'n Mens sal in spanning die ure aftel en dit afwissel met gebed en smeking.

Dit mag in die algemeen van mense waar wees, maar nie van Petrus nie. Hy slaap met sy geboeide hande rustig en vas tussen die soldate wat hom bewaak. Was hy dan so 'n doodslaper wat onder alles die vaak nie kan oorwin nie? Twee keer tevore lees ons dat hy ook so geslaap het toe hy moes waak. Die eerste was op die berg van verheerliking (Luk. 7:28-36) waar Petrus saam met sy maats deur slaap oorweldig was. Die tweede geval was in Getsemane. Hy slaap as sy Heer op 'n hoogte is, maar ook as Hy Hom in die diepte bevind. Kon jy, Petrus, dan nie een uur met jou Meester waak nie?

Tussen hierdie twee gebeurtenisse en sy slaap in die gevangenis in lê egter die kruisiging en opstanding van sy Heer, sy verloëning, maar ook die uitstorting van die Heilige Gees. Petrus het 'n nuwe mens geword. Hy is verlos van homself. Die vrees vir die dood is vir hom oorwin aan die kruis. En daarom is daar by hom geen vrees vir wat Herodes met hom mag doen nie. Tevore het hy gelewe op die stem van 'n diensmaagd. In die hof van Getsemane het hy uiteindelik gevlug. Maar nou slaap hy rustig, sonder vrees. Laat Herodes maar dreig, hy weet op wie hy vertrou.

Ruwe storms breek in woede,
alles om my heen is nag;
tog hou God my in sy hoede,
Hy hou vir my heil die wag.

28 Junie.

LEES: Hab 1:12 — 2:4 en Hand 13:26-39. **TEKS:** Hand 13:39.

REGVERDIG DEUR DIE GELOOF

Paulus en Barnabas is in Antióchië, 'n stad in Pisidië. Soos hulle gebruik was gaan hulle op dié sabbat na die sinagoge. Nadat wet en profete gelees is, word hulle uitgenooi om 'n woord van opwekking tot die volk te spreek.

Paulus gryp die geleentheid aan om met aanhaling uit die Psalms sy hoorders te oortuig dat Jesus inderdaad die beloofde Messias, die Seun van Dawid, is en dat God deur Hom vergifnis van sonde skenk en dat elkeen wat glo deur Hom geregverdig word van alles waarvan hulle deur die wet van Moses nie geregverdig kon word nie.

Dit is die sentrale punt in die prediking van Paulus en daarmee is hy in goeie geselskap nl. in dié van die profete. Het Habakuk eeue tevore nie al geleer dat die regverdige uit die geloof sal lewe nie? En sê Jesaja nie: My Kneg, die Regverdige, sal baie regverdig maak en Hy sal hulle skuld dra?

En waarom kan niemand deur die wet geregverdig word nie? Omdat niemand dit volkome kan hou nie. Ons het immers almal gesondig en is onbekwaam tot wat goed is. En hy wat deur die wet geregverdig wil word is van die genade verval. Paulus word nie moeg om te betoog dat die mens alleen uit genade deur die geloof gered word. God regverdig immers die goddelose (Rom. 4:5), die mens soos hy is, **nie omdat** hy eers goed en vroom geword het nie, nie op grond van sy deugde en goeie werk nie, maar omdat hy glo dat Christus ook vir hom die wet in al sy dele vervul het en hom so van die vloek van die wet bevry. Hy regverdig die goddelose **sodat** hy daarna opreg kan wandel voor die aangesig van die Here.

29 Junie.

LEES: Dan 6:1-24 en Hand 14:1-7. **TEKS:** Hand 14:6.

VLUG EN MARTELAARSKAP

Paulus en Barnabas besluit om te vlug uit Ikonium om so die moontlike mishandeling en steniging vry te spring. Die feit dat „'n groot menigte Jode sowel as Grieke gelowig geword het", was te veel vir die „ongehoorsame Jode". Hulle kan dit nie duld nie, dat soveel van hulle mense Christene geword het. Daarom moet die gemoedere maar opgehits word teen die apostels. Hulle gewaar dit egter en besluit om te vlug.

Moet ons dit van apostels van Jesus verwag? Het hulle dan nie in sulke omstandighede Sy belofte dat Hy hulle tersy sal staan nie? Dit is die tweede maal dat Paulus vlug. Die eerste keer was kort na sy bekering toe hy uit Damaskus vir die woede van die Jode gevlug het. Maar is dit dan nie die man wie se leus was: Die lewe is vir my Christus, die sterwe is vir my wins? Is dit nie hy wat geroem het in verdrukkinge en benoudhede nie? En nou vlug? Later, nadat hy al vergrys geword het in die diens van die evangelie wou hy nie meer vlug nie, selfs nie as hy daartoe deur sy vriende gedring word nie (21:4). Waar lê die verskil? Moet ons dit miskien daarin soek dat hy aan die begin van sy bediening nog nie so veranker was in die geloof soos later nie? Intussen het hy geryp in die geloof. Die wortels van sy geloofsboom het met die jare so diep na benede gegroei dat die stormwinde van die lewe dit nie meer kan ontwortel nie.

Maar daarby kom ook nog hierdie oorweging: Martelaarskap moet nie gesoek word nie. As dit beter is vir die bevordering van die evangelie om te vlug, dan moet die evangeliedienaar hom nie met klippe laat doodgooi deur 'n klomp opgewonde, vyandiggesinde mense nie.

30 Junie.

LEES: Ps. 66:8-20 en Hand. 14:8-22. **TEKS:** Hand. 14:22.

LYDING EN BEPROEWING

Paulus en Barnabas kom op hulle sendingreis ook in Listre. Daar sal hy ondervind dat 'n geroepene van God ook dikwels moet ly terwille van die evangelie. Het sy Heer dan nie gesê: Hulle het My vervolg, hulle sal julle ook vervolg? Het die Here dan nie vir Ananias in Damaskus aangaande Paulus gesê: Hy is vir My 'n uitverkore werktuig om my Naam te dra voor nasies en konings en die kinders van Israel, want Ek sal hom toon hoeveel hy vir My Naam moet ly? In Listre begin sy lyding. Hy word gestenig. Maar dit ontmoedig hierdie vurige gesant van Christus nie. Vanaf Derbe gaan hulle op die terugreis weer ook by Listre aan om die dissipels aldaar te versterk en te vermaan om in die geloof te bly. Hy ken die woede van die vyande van die kruis. Die jong gemeente kan ook beproef word. Maar sê hy: Ons moet deur baie verdrukkinge ingaan in die koninkryk van God.

Om waardig gemaak te word om in te gaan gebruik God ook baie beproewings. Hulle is sy diensknegte wat Hy in belang van Sy kinders uitstuur om hulle te vorm, te louter, te heilig. So leer die Hebreërbrief dat Hy ons tugtig tot ons beswil ,sodat ons sy heiligheid deelagtig kan word (12:10).

Van nature is die mens afkerig van lyding. Baie kom in verset daarteen. Ander bid om so gou moontlik verlos daarvan te word. Paulus aanvaar dit in die geloof. Daarom kan hy roem in verdrukkinge, in swakhede, in node. Hy het geleer om in sy Heer vergenoeg te wees. Om Christus te volg moet ook ons sy kruisdraers wees. Is u daartoe bereid?

1 Julie

LEES: Hand. 15:2-10 en Jes. 12:1-6. **TEKS:** Hand. 15:3.

'N VREUGDE OF 'N LAS

Die Evangelie is 'n blye boodskap wat blydskap in elke mens se hart en lewe bring. Elke mens wat die boodskap van die Bybel reg verstaan het, kan nie anders as om te jubel en bly te wees oor die weldade van God in Christus Jesus nie.

Hier is ook sprake van blydskap, maar nie 'n blydskap omdat die mense self die reddende daad van God ervaar nie, maar omdat hulle verneem het van die heil wat God ook vir andere teweeg gebring het. Dit is 'n vreugde oor die dade van die Here.

Die blye boodskap het egter vir óns 'n las geword wat ons al sugtende dra. Ons is vandag alleen bly oor die stoflike dinge, oor aardse voordeel wat ons verkry, en nie meer oor die geestelike nie. Ons is nie eers meer bly oor ons eie verlossing nie, hoeveel minder is ons blydskap oor die verlossing van ander, oor die voortgaande heil van God, oor die uitbreiding van Sy koninkryk? Eintlik verstaan ons die Evangelie nie meer as 'n verlossing nie, maar dat God beslag op ons gelê het. Ons meen ons is van ons vryheid beroof. Geen verlossing nie, maar gevangeneming!

Dit is nie net maar nog 'n verskynsel sonder meer nie, maar 'n verskynsel waardeur die gesindheid van ons hart openbaar word, waardeur sigbaar word hoe min ons godsdiens nog vir ons beteken. Dit is nie meer lewenswaarheid en lewenswerklikheid nie, maar slegs nog een van die dinge op ons lewensweg.

Hy egter wat in benoudheid en angs geworstel het met sy verlorenheid en eindelik in Christus Jesus rus gevind het, die Evangelie as 'n Blye Boodskap gehóór en geglo het, hy kan nie anders, hy sal jubel oor sy verlossing, en ook bly wees en jubel telkens as 'n sondaarshart rus vind by God die Vader.

2 Julie.

LEES: Amos 9:11-13 en Hand. 15:14-20. **TEKS:** Hand. 15:16.

DIE VERVALLE KERK

Jakobus haal die tekswoord aan uit die boek Amos. Hy wil daarmee bewys dat die opname van die heidene in die gemeente volgens die Woord van God is.

Die heidene, wat onder die prediking van Paulus tot bekering gekom het, is 'n teken dat God besig is om die vervalle hut van Dawid weer op te bou.

Hierin lê vir hulle die aanwysing opgesluit, om voort te gaan met hulle arbeid, maar ook die blye en troosryke versekering dat God nie die werke van Sy hande laat vaar nie.

Daar kom in die loop van die tyd oomblikke van verval en agteruitgang, oomblikke waarin dit menslik gesproke lyk of dit verby is met Gods Kerk hier op aarde, maar tog, God laat die werke van Sy hande nie vaar nie. Was die kerk in daardie donker tye vir sy voortbestaan afhanklik van mense, dan was daar geen hoop, dan was die kerk reeds lankal nie meer daar nie. Dit is egter nie die mens wat die vervalle hut oprig en dit instandhou en sy voortbestaan waarborg nie, dit is God. Hierdie Ek waarvan hier sprake is, is God en daarom gaan die belofte nou ook in vervulling. God is getrou. Sy beloftes is Ja en Amen.

God sal die vervalle hut van Dawid weer oprig. Hy sal op Sy tyd ook Sy vervalle Kerk weer oprig. Hoeveel lewens sien daar nie uit soos vervalle hutte nie? Wat het in baie lewes van die godsdiens geword? Hoe vervalle en verdorwe is dit nie reeds nie? Onherkenbaar en ondiensbaar?

Die troos is daar — God sal die vervalle hutte weer oprig. Hy kan en sal dit doen. Hy is die waarborg vir ons voortbestaan. Uit Hom en deur Hom en tot Hom is alle dinge van nou af tot in ewigheid.

3 Julie.

LEES: Hand. 16:16-22 en Spr. 11:27-31. **TEKS:** Hand. 16:19.

VERLOSSING TEENOOR GELD

Paulus en Silas het hier in die duisternis van die heidendom en heidense bygeloof die lig van Gods Woord gebring. Daardeur het baie mense die lig gevind, hulle is verlos uit die bande van die dood. Ook hierdie slavin was gebind deur 'n bose gees, gelei na die ewige dood, sonder hoop en sonder verwagting. Paulus bevry hierdie gevangene van die dood deur die redding wat hy in Christus Jesus bring.

Instede dat daar blydskap is dat hierdie slavin verlos en bevry is, is daar ontevredenheid wat daarin eindig dat Paulus na die mark gesleep word. Die heer van hierdie slavin vra nie of dit waar is wat Paulus verkondig nie. Hy vra nie of dit waar is dat mense die weg tot redding vind nie. Hy vra nie wat dit alles vir hierdie slavin inhou nie. Dit interesseer hom nie. Daar is net een ding wat hom interesseer: dit is sy geld. Hy ly finansiële verliese.

Geld is 'n ontstellende sterk mag. Dit laat mense hulle ganse balans verloor. Dit laat mense hulle waardemaatstaf verloor. Daardeur word die hele rigting van die lewe skeefgetrek. Dit is 'n mag wat 'n mens aangryp en besit van jou neem, sodat jy dit tenslotte nie meer besit nie, maar daardeur besit word.

So vind ons dit vandag ook, solank die godsdiens nie te veel van my eis nie, nie my finansiële posisie aanraak of my laat skade ly nie, dan sal ek dit duld, maar as dit my finansieel benadeel dan word baie gou duidelik wat by ons die swaarste weeg, die ewige sieleheil of tydelike aardse vermoë.

4 Julie.

LEES: Ps. 42:6-12 en Hand. 16:24-31. **TEKS:** Hand. 16:25.

LOFLIEDERE IN VERDRUKKING

Om lofliedere te sing as alles voorspoedig gaan is nie so moeilik nie. Om egter lofliedere te sing as alles teen jou is, as jy onverhoord en onskuldig in die gevangenis sit, jou hande in boeie en jou voete in die blok, dan is dit haas onmoontlik.

Wie dit nogtans wil doen uit eie krag bring dit sover as 'n ydele geklank, dit is 'n geluid wat met die lippe gemaak word, maar wat nie uit die hart kom nie.

Hier is egter, mense wat sing in 'n gevangenis, in kettings en dit is geen ydele geklank nie — hoe is dit moontlik? Ons moet egter let op wat hier staan. Hierdie mense het nie maar besluit om te sing nie, hulle het begin om te bid. Om te bid, en dit is in ooreenstemming met Gods Woord. Daarin leer ons „is daar iemand onder julle wat ly laat hom bid". Daar staan nie: laat hom sing nie.

Ons moet in lyding begin om te bid, dit is om met ons leed te vlug tot God. Dit is om ons smarte voor God uit te stort, om ons nood voor die Vader te bring. By die Vader vind ons die vertroostinge wat Hy ons aanbied, daar word ons deur Hom stilgemaak. Só deur Hom vertroos en stil gemaak, dan begin ons sing, nie 'n klaaglied, maar 'n blye lofsang.

'n Lofsang in lyding en verdrukking word gebore uit die gebedsgemeenskap met God.

5 Julie.

LEES: Hand. 16:25-34. **TEKS:** Hand. 16:30.

REDDING UIT GENADE

In die tyd van Christus is hierdie vraag: Wat moet ek doen om gered te word? dikwels aan Hom gestel deur die vrome, selfversekerde Jode.

Hoe anders klink hierdie vraag nie uit die mond van die heidense tronkbewaarder nie? Nie wat moet ek doen om die ewige lewe te beërwe nie, maar wat moet ek doen om gered te word? Hy het voor die almag van God gestaan, vrees en siddering het hom aangegryp. Hy voel dat hy voor 'n gapende afgrond staan. Hy voel hy is verlore. Hy smag na redding. Hier is geen sprake van verdienste, van selfversekerdheid en selftevredenheid nie.

By die vraag van die Jode was daar geen gevoel van verlorenheid, geen behoefte aan redding, hulle voel hulle nie verlore, dit gaan by hulle nie om hulle laaste redding nie, maar om hulle reg, die ewige lewe wat hulle verdien het. Hulle het soveel wat hulle trots en selfversekerd maak: Hulle roem as nageslag van Abraham, hulle tradisie en gewoontes. Daarom voel hulle nie verlore nie, hulle wil alleen weet wat hulle nog nodig het vir hulle saligheid.

Die sipier egter, het niks, niks om op te roem, niks om op te steun nie. Daar is gelukkig vir hom, niks wat hy **moet** doen nie. Christus het **alles** gedoen. Dié evangelie word aan hom en sy huisgesin verkondig deur die gevangenes Paulus en Silas en hy het geglo tot sy saligheid.

In baie vrome Christene van vandag leef die vrome Jood uit die tyd van Christus voort. Ons het ook so baie, ons is tevrede, ons sien nie dat ons verlore is nie, ons smag nie na redding nie. Dit gaan nie om ons redding, maar om dit waarop ons reg het.

Geloof is die besef dat óns niks het nie, dat ons verlore is, maar daarby die besef dat ons in Christus alles het wat nodig is.

6 Julie.

LEES: Hand. 17:1-8. **TEKS:** Hand. 17:6.

OPSTAND, MAAR TEEN WIE

Christus self het gesê dat Hy nie gekom het om vrede te bring nie, maar die swaard. En op 'n ander plek sê die Skrif: „die woord van God is soos 'n tweesnydende swaard". Dit is die Evangelie ook: 'n tweesnydende swaard. Waar dit ook in 'n mense se lewe kom, daar bring dit onrus, daar bring dit verdeeldheid, daar bring dit opstand, opstand teen onsself en teen die sonde wat in ons heers. Waar dit in die wêreld weerklink daar bring dit opstand, nié teen die owerheid nie maar teen die magte van die duisternis wat ondanks die verlossing in Christus nog trag om die mens gevange te hou.

Hierdie aanklag van opstand teen die Apostels is dus tot op 'n sekere hoogte waar. Dit is bedoel as 'n aanklag en tog het dit 'n heerlike getuie vir hulle geword. Hulle het deur die Evangelie die wêreld in opstand gebring. Hulle het dus die Evangelie in sy volle krag en heerlikheid gebring, hulle het nie teruggedeins voor Konings en magte en owerhede nie, hulle het die Evangelie vry-uit verkondig. Die Evangelie sê vir ons die oordeel van God aan, maar in die oordeel is die blye troos opgesluit. As ons die oordeel reg verstaan, dan eers verstaan ons ook die blye troos wat daaruit ons toeklink.

7 Julie.

LEES: Hand. 17:6-14 en Jes. 40:6-17. **TEKS:** Hand. 17:6.

VAN OPSTANDELINGE TOT BEVREESDES

Van Paulus en Silas is daar gesè: hulle bring die wêreld in opstand! Omdat hulle die Evangelie aan die mense gebring het. As dit ook maar vandag van ons geê kan word dat ons die wêreld in opstand bring. Maar ag, óns wil die wêreld nie meer in opstand bring nie, ons vrees om hulle die oordeel van God aan te sê. En die wêreld steur hom nie aan die Kerk nie, en luister nie meer na die stem van die Kerk nie. Ons wil na die mond van die wêreld praat en daarom het ons niks meer te sê vir die wêreld nie. Die mense hou nie van die oordeel nie en daarom swyg ons daaroor.

Die Evangelie spreek nie net van vrede nie, dit spreek ook nie net van oordeel nie, dit spreek van oordeel **en** van vrede. En waar die Evangelie so in sy volle krag gebring en verstaan word, daar bring dit opstand, teen onsself en teen elke vorm van sonde en onreg.

So word èn so is die Evangelie van Jesus Christus nie net die oordeelaansegging oor die magte van die sonde en die duisternis nie maar terselfdertyd die proklamasie van die Koninkryk van God — die goeie boodskap: God regeer!

8 Julie.

LEES: Ps. 119:9-24 en Hand. 17:9-14. **TEKS:** Hand. 17:11.

GODS WOORD DIE NORM VIR ONS LEWE

Wat 'n pragtige getuigskrif vir die mense van Berea. Hulle het die woord met alle welwillendheid ontvang. Dit wil sê hulle het geluister met 'n goeie gesindheid na die woord wat Paulus aan hulle verkondig het. Uit so 'n positiewe gesindheid ten opsigte van die woord van God moet iets goeds gebore word. Hier eindig dit egter nie. Hulle is nie net tevrede om te hoor nie, hulle ondersoek self die Skrifte om te kyk of hierdie dinge so is. Hulle erken Gods Woord as hoogste norm en rigsnoer vir hulle lewensweg. Hulle glo nie net op grond van wat mense sê nie, hulle ondersoek self die Skrifte.

Hierdie mense is nie net tot beskaming vir dié in Thessalonika en andere plekke nie, maar ook vir ons. Hoe traag is ons nie om te luister na die verkondiging van die Woord nie? Met moeite word ons beweeg om so af en toe te gaan luister! Dan nog luister ons met 'n halwe oor en 'n verdeelde aandag. As die kerk uitgaan dan is dit verby en ons neem nie iets daarvan met ons saam huistoe nie. Ons gaan dit nie daarna weer toets aan Gods Woord en self Gods Woord ondersoek nie. Ons het nie tyd nie, eintlik moet dit wees; ons stel nie belang nie.

Ondersoek is navors, nadink, bepeins — so het hulle die Skrifte gelees. En ons, as ons nog lees dan is dit haastig 'n paar verse of 'n teks en selfs in tye van nood probeer ons onsself slegs troos met 'n paar verse, 'n vlugtige oomblik by Gods Woord.

Ons moet ons voed met Gods Woord, ons moet dit ondersoek, sodat ons kan groei in kennis, in wysheid en genade by God en die mens.

9 Julie.

LEES: Hand. 17:15-21. **TEKS:** Hand. 17:20.

WAT IN GEEN MENS SE HART OPGEKOM HET NIE

Paulus word op die Areopagus toegelaat omdat hy iets nuuts gesê het „en die Atheners het vir niks anders tyd gehad as om iets nuuts te sê en te hoor nie". Hulle was voortdurend besig om met mekaar te praat en na te dink oor wat die waarheid is, wat die oorsprong van alles is, wat wesenlik is.

In so 'n wêreld kom Paulus en proklameer Christus as die Waarheid; God, as die oorsprong van alle dinge en die onsigbare dinge as dit wat wesenlik en blywend is. Dit is vreemd aan die Griekse gedagtewêreld, trouens aan die gedagtewêreld van elke mens. Die Evangelie is immers nie uit die hart van 'n mens gebore nie, maar uit God. Dit is nie 'n skepping van die mensegees en verstand nie, maar is die openbaring van God aan die mens.

Paulus bring vreemde dinge in die Atheners se ore. Dit is wel waar, Jesus, wat ons in alles gelyk geword het, uitgenome die sonde, was en is **'n vreemde verskynsel in ons wêreld. 'n Mens sonder sonde, God wat** vlees geword het, gaan alle perke van ons denke en gedagtes te bowe.

Dié Boodskap is vreemd en Christus is 'n vreemde verskynsel in hierdie wèreld. Mens kan nie deur homself verlos word nie, maar slegs deur wat vreemd is in ons oë, deur die wonder van die Kruis èn Opstanding van Jesus Christus. 'n Wonder wat te hoog is vir ons verstand, maar waarin die saligheid vir ons gegee word.

10 Julie.

LEES: Hand. 17:19-24 en Jes. 40:18-22. **TEKS:** Hand. 17:23.

BEKEND EN TOG ONBEKEND

Die woorde, „aan die onbekende God", word deur Paulus gebruik as 'n heenwysing na die ware God. Miskien was dit so bedoel, miskien het die Atheners, toe hulle hierdie altaar opgerig het, nie eers aan God gedink nie. Moontlik het hulle maar gedink: hulle rig die altaar maar op indien daar nóg 'n God bestaan wat hulle miskien nie ken nie.

Vir Paulus is die benaming egter dadelik 'n aanknopingspunt, want die benaming onbekende God was, onbewus miskien, 'n baie paslike benaming. Inderdaad die ware God is die onbekende. In teenstelling met die ander gode wat almal bekendes was, en tegelyk ook ten volle kenbaar is. Die Atheners het alles van hul af geweet, want hulle was die skepping van mensehande en die produkte van die mensegees, al hulle eienskappe was eienskappe wat die mense aan hulle toegeskryf het.

Daarteenoor staan God die Onbekende, wat nooit ten volle geken kan word nie, wat alleen kenbaar is in soverre dit Hom behaag om Hom aan die mens te openbaar. Hy kan nooit deur die mens ten volle verstaan en gepeil word nie.

In Jesus Christus het hierdie onbekende God Hom aan die mens geopenbaar as die Vader wat die Sondaarmens weer wil opneem in Sy Koninkryk. Só word, in Jesus Christus, die onbekende God tot God wat Homself openbaar het terwille van óns redding en ewige heil.

11 Julie.

LEES: Hand. 17:23-24 en Ps. 65:1-6. **TEKS:** Hand. 17:23.

NIE EEN TUSSEN DIE MENIGTES, MAAR DIE ENIGSTE

In Athene is God definitief onbekend, dit getuig die menigte van ander gode. Want waar God bekend is, daar verdwyn alle ander gode. Hy is immers die Algenoegsame, as ons Hom ken dan het ons niks anders nodig nie. Waar Hy bekend is daar is ook die gebod bekend „Jy mag geen ander gode voor My aangesig hê nie."

Hy is nie één temidde van vele nie. Hy is die Enigste. Waar Hy as Een tussen die menigte beskou word, daar beteken dit net dat Hy heeltemal onbekend is. Ons kan nie God en die afgode dien nie. Dit is God en Hy alleen, of daar is geen sprake van God nie.

So was dit in Athene, God temidde van die vele afgode, maar is dit nie ook onder ons waar nie? God temidde van die vele gode, omdat Hy ook vir ons die Onbekende geword het? Hoeveel ánder dinge het ons nie waarop ons ons hoop en verwagting bou nie. Afgode waarvoor ons ook die knie buig! Temidde van al die altare vir die afgode van ons tyd staan daar miskien nog 'n altaar vir God, die groot Onbekende.

Tog wil God sèlf nié die onbekende wees nie want in Jesus Christus het hy hom aan ons geopenbaar. In die Bybel kan ons die goeie boodskap verneem van die enige God — 'n boodskap wat die afgode van hulle trone láát tuimel en ons die geloof skenk in die ewige, almagtige God.

12 Julie.

LEES: Jes. 2:5-10, Gen. 1:26-31 en Hand. 17:22-29. **TEKS:** Hand. 17:25.

SKEPPER OF SKEPSEL

Godsdiens is die diens van die mens aan God. Die merkwaardige is egter dat ook in ons godsdiens daar gevare en verkeerdhede kan kom. Ons godsdiens kan 'n diens aan God word in die hoop dat ons iets terug sal ontvang. Ons kan ook in ons godsdiens 'n gedagte koester, dat ons 'n guns aan God bewys deur die diens wat ons aan Hom gee.

Eintlik het God niks van ons nodig nie. Ons kan selfs dink dat ons met ons godsdiens God help. Dit is 'n guns wat Hy ons aandoen dat ons Hom mag dien. Ons gee ook nie iets deur ons godsdiens aan Hom waarvoor Hy ons die saligheid moet gee nie. Die saligheid is reeds verwerf in Christus en dit het Hy by die Kruis reeds aan ons gegee. Dit is nie ons wat Hom help nie, dit is Hy wat ons help. Dit is nie ons wat aan Hom offers van ons gebede bring nie. Hy gee uit Sy rykdom aan ons Sy ontferming en genade.

Geloof in God beteken om Jesus Christus en Sy weldade in die geloof in ontvangs te neem. Dit is nie 'n weldaad wat ons God bewys deur dit te glo nie. Inteendeel! Wanneer dit ons gegee word om Jesus Christus te glo dan merk ons dat in die godsdiens óns as sondige mense alles wat vir ons heil en saligheid nodig is, van God ontvang. Ons godsdiens is 'n poging om ons dankbaarheid, vir alles wat ons uit Gods hand ontvang het, in ons woorde en werke te verwenslik. So bly ons die skepsel, in alles van die Skepper afhanklik.

13 Julie.

LEES: Hand. 18:11-18. **TEKS:** Hand. 18:17.

ONAANTASBAAR EN VERLORE

Gallio is die tipiese Romein, die voorbeeld van die selfversekerde mens wat meen dat hy alles weet. Onaantasbaar in sy hoogheidswaan en onbereikbaar in sy waan-wyshied. Hy laat hom van niks en niemand leer nie. Sy hele houding toon ook dat hy onverskillig staan teenoor elke vorm van godsdiens. Die vraag na die ware godsdiens raak hom nie.

Dit is 'n saak buitekant die sfeer van sy belangstelling en hy wil dit ook daar hou.

Gallio het hom aan niks van hierdie dinge gesteur nie. So gebeur dit dat Paulus bevry word van die haat en naywer van die Jode en voort kan gaan met sy Evangelieverkondiging.

As dit egter Gallio se lewenshouding tot die einde gebly het, wat 'n vreeslike oordeel spreek dit nie oor hom uit nie. Hy het hom nie daaraan gesteur nie, hy het daarby verbygegaan, onbewoë, dit beteken, verlore.

Tog is daar vandag ook mense wat hierdie selfde houding inneem Hulle bly onbewoë by die geweldigste gebeurtenisse van alle eeue, die kruis van Golgota. Hulle steur hulle nie aan al die vermanings en roepstemme wat uit Gods Woord ons toeklink nie. Selfversekerd en selfvoldaan is hulle, met 'n hart so koud en dood as steen. So gaan hulle deur die lewe, en hulle selfvoldaanheid word die oorsaak van hulle ewige verlorenheid.

Baie van ons hoor dit, maar daar eindig dit. Dit bring nooit geloof voort nie. Is dit nie dieselfde houding as Gallio nie, ons steun ons nie daaraan nie.

14 Julie.

LEES: Hand. 19:11-20, I Sam. 4:3-4 en 4:10-11. **TEKS:** Hand. 19:13.

DIE JESUS-NAAM GEEN TOORFORMULE NIE

By die heidene tref ons nog die besweerders en towenaars aan, mense wat van allerhande woorde en formules gebruik maak waardeur hulle buitengewone krag of wysheid sou kan ontvang.

So vind Paulus ook die duiwelbesweerders in Asië, en as hulle sien hoe hy kragte en wonders in die naam van Jesus doen, dan het dit vir hulle net een betekenis; die naam Jesus is ook 'n toorformule. 'n Nuwe toorformule en daarom gaan hulle dit ook gebruik. Maar die duiwels gehoorsaam nie, hulle antwoord alleen dat hulle Jesus ken, maar nie daardie besweerders nie.

Die naam Jesus is geen toorformule nie. Jesus self is 'n krag, 'n onoorwinlike krag, wat die mag van Satan verbreek het. Daarom is dit dat die vaste geloof in Hom veel vermag. Maar 'n vae abstrakte kennis van Hom, sonder geloof, baat niks nie. Die duiwelbesweerders het Christus glad nie geken nie, hulle het slegs Sy naam geken en dit wil hulle as 'n toorformule gebruik. Die naam Jesus is egter géén toorformule nie! Vir Paulus was die naam Jesus geen abstrakte begrip nie, dit was vir hom 'n lewende, kragtige geloofsbelydenis en daarom kon Hy wonders doen in die naam van Jesus.

En hoe is dit vandag met ons gesteld? Ken ons Jesus ook net as 'n naam, die Een van wie ons gehoor het, terwyl daar nog geen persoonlike geloof in Hom bestaan nie? Kyk, dan baat alles niks. Helaas, hoe dikwels is dit nie waar nie, die naam Jesus het vir ons ook net 'n toorformule geword. 'n Naam wat ons aanroep as ons in nood verkeer, as daar 'n wonder moet gebeur.

Maar dan **sal** daar ook niks gebeur nie, want Jesus Christus is nie 'n mag wat deur ons in besit geneem kán word nie! Jesus Christus is God wat na ons wêreld gekom het om óns tot Sy eiendom te maak en ons te verlos van ons sorge en sonde sodat ons ons nie meer hoef te steur aan towery en beswerings nie maar deur die geloof in Hom getroos kan lewe én sterwe.

15 Julie.

LEES: Gen 35:1-4, Rig 6:24-26 en Hand 19:11-20. **TEKS:** Hand 19:19.

JOU SKEPE AGTER JOU VERBRAND

Hier is 'n radikale breuk met die verlede. Hierdie mense het nie net die towery nagelaat nie, hulle het selfs die boeke verbrand. Hulle kon die boeke verkoop het en heelwat daarmee verdien het, maar hulle verbrand dit. Hulle wil nie nog met skadelike dinge handeldryf en ander in die versoeking stel nie. Met hierdie daad het hulle, hulle skepe agter hulle verbrand, hulle het nie eers 'n agterdeur oopgehou nie.

Ja, wie God wil dien kan dit nie anders doen as deur éérs te breek met die sondige verlede nie. Dit moet prysgegee en vernietig word. Hy wat God in die geloof wil aangryp en ook die dinge van die wêreld vashou, hy ken God nie en ook nie die onverbiddelike eis van Gods Woord nie. So 'n bekering is geen bekering nie. Dit is 'n hink op twee gedagtes. Dit is God én Mammon. Ons kan nie God en Mammon dien nie, dit is God of Mammon. 'n Goue middelweg is daar nie. Die bekering begin by die vernietiging en die prysgee van die sondige verlede. As die oue vasgehou word sal ons God nie vind nie.

Saam met die Doopformulier kan ons dit só stel: deur die Doop word **ons vermaan en verplig** tot 'n nuwe gehoorsaamheid, naamlik dat ons hierdie enige God, die Vader, Seun en Heilige Gees, moet aanhang, vertrou en liefhê met ons hele hart, met ons hele siel, met ons hele gemoed en met al ons kragte; dat ons die wêreld moet versaak, ons oue mens moet kruisig en in 'n nuwe godsalige lewe moet wandel.

Hoeveel is daar wat dit nie wil aanvaar nie en God en Mammon wil vashou en handhaaf, miskien u en ek ook.

16 Julie.

LEES: Hand 19:23-28 en Ps 49:1-21. **TEKS:** Hand 19:25.

SOEK EERS DIE KONINKRYK VAN DIE HEMELE

Die broodvraagstuk is 'n lewensvraagstuk wat nie net ons volk, maar die ganse wêreld raak. Wie die broodvraagstuk kan oplos, hy sal deur die massas aanbid en vereer word. Hoedat die mensdom ookal probeer, daar is altyd werkloosheid wat die broodvraagstuk na vore bring.

Selfs in die tyd van Christus was die broodvraagstuk al 'n lewensprobleem. As Christus die brode vermeerder, dan gryp dit die verbeelding van die massas aan. Hulle wil Hom dan verhef tot koning. Hy kan die broodvraagstuk oplos.

Terwille van die brood wil hulle Christus verheerlik, terwille van brood verlaat die menigte Hom ook. Hier in ons teks het die boodskap van die Evangelie wat Paulus gebring het die brood in gevaar gestel — die Evangelie het sommige van hulle inkomste beroof.

Brood gaan vir vele mense bo alles, selfs bo die Evangelie. As die brood aangetas word dan luister hulle nie meer na argumente oor die ewige lewe nie, dan vra hulle nie of die woord waar en reg is nie hulle luister dan nie meer na die taal van die verstand en die hart, maar na die taal van die maag. Liewer kan die siel sterf van honger as die liggaam. Liewer die knie buig voor Diana en die maag vul, as om die knie voor God te buig en honger te bly.

As ons gestel word voor die keuse, wat kies ons, tydelike voordeel, of die ewige saligheid?

Gods Woord leer ons om alles skadelik te ag terwille van die Koninkryk van die hemele — vandag is dit: verwerp alles wat skade kan doen aan aardse rykdom!

Waar ons skat is daar sal ons hart ook wees.

17 Julie.
LEES: Hand. 20:17-38. **TEKS:** Hand. 20:35.

DEUR SO TE ARBEI

Paulus is op pad na Jerusalem. Hy reis per skip en is haastig. Daarom het hy 'n boodskapper na die ouderlinge van Efese gestuur dat hulle na hom moes kom. In 'n klein herberg naby die see bevind die groepie hulle nou. Die gesprek is ernstig — moontlik sal dit hulle laaste ontmoeting hier op aarde wees.

Wat ons aandag hier vra is nie soseer woorde nie, want terwyl Paulus praat oor sy arbeid en ervarings in die diens van sy Meester, hou hy sy hande voor hom op die tafel: „Julle weet dat hierdie hande voorsien het." By die aanskoue van sy hande is woorde onnodig, want dit is ruwe, harde hande, vereelt van jarelange werk aan tentseil en toue. Hy het hom gegee met sy hande en „ek het aan julle in alles getoon dat ons deur so te arbei die swakkes moet help . . ."

Hy kon ook sy bene en voete gewys het waarmee hy op eindelose omswerwing alle paaie aangedurf het in diens van die Here. Hy kon ook geselmerke op sy rug gewys het.

Terwyl hy aan hulle sy hande toon as blyk van hoe hy in diens van sy Meester gewerk het, om die swakkes te help, herinner hy hulle aan die woorde van die Here Jesus: „Dit is **saliger om te gee as om te** ontvang."

So maklik om dit te sê — ook vir ons om hierdie wysheid kwyt te raak. Dit is nodig om by hierdie getuienis ook die hande te wys, omdat God ons juis die hand gegee het om te werk vir die swakkes van ons tyd. Vir ons is dit aangenamer om te ontvang en moeiliker om te gee. By hierdie gebaar van Paulus kry die woorde vir ons dieper betekenis. Die woord word vir ons duideliker as ons verstaan dat gee beteken — om jouself te gee. Salig is dit om te gee en wie só gee is salig. Daarvan word mens ryker. Deur te dien en jouself toe te wy, vergeet jy van jouself en kan jy terug kyk en God dank dat jy die voorreg gehad het om te dien.

18 Julie.
LEES: Hand 21:1-14. **TEKS:** Hand. 21:13.

ROEPING TOT LYDING

Petrus het eenmaal aan Jesus gesê: „Ek sal vir U sterwe". Hy spreek 'n duidelike en hartlike voorneme uit om sy kruis op te neem en om dit ter wille van Jesus te dra. Toe die toets kom, het hy sy Heer verloën.

Paulus bevind hom in Cesaréa op pad na Jerusalem. Van stad tot stad het die Gees dit reeds openbaar dat daar gevangeskap op hom wag. In Cesaréa het Agabus in dieselfde trant geprofeteer — gevangenskap in Jerusalem. Ontstem deur hierdie vooruitsig, spreek die broeders Paulus in liefde en bekommernis aan, en dringend word hy van alle kante vermaan, ja „gesmeek onder trane" om nie na Jerusalem op te gaan nie.

Paulus, die Kerk het jou nodig. Hoe sal hierdie evangelie in Europa en Asië en elders voortgaan sonder jou? Iemand in jou posisie, 'n man met jou talente en ervaring kan nie nou 'n gewisse dood tegemoet gaan in Jerusalem nie.

Paulus wys die trane en smekinge af. Die Gees het aan hom openbaar dat hy na Jerusalem moet gaan. Hy ken die swakheid van die mens wat altyd sy eie sin en wil deurvoer teenoor die roeping van die Gees van God. Hy wil die Gees nie bedroef nie. Hy sien in hierdie saak 'n roeping, al is dit 'n roeping na iets wat hy liewer nie wil nie — na gevangenskap, werkloosheid en 'n kruis. Daarom wys hy die goed bedoelde raad en smekinge af. Hy wil gehoorsaam wees aan God en gaan homself in die geloof op die altaar lê — „maar ook om te sterwe in Jerusalem vir die Naam van die Here Jesus," as dit dan moet.

Soos Christus eenmaal vir hom.

In ons kruis, in die offers wat gevra word terwille van die evangelie van Jesus Christus, om tot die dood gehoorsaam aan Gods gees te wees, bereid om te ly en te stry vir Sy Ryk — dit is die oproep wat hier na elkeen van ons uitgaan.

Selfvergetend, niks ontsienend, gehoorsaam aan die Gees wat roep.

19 Julie.

LEES: Hand. 22:1-21. **TEKS:** Hand. 22:8.

BEKERING

„Ek is 'n Joodse man gebore in Tarsis . . . opgevoed in hierdie stad aan die voete van Gamaliël . . . 'n yweraar vir God soos julle almal vandag is." Elke steen van die Joodse tempel het hy liefgehad. Die kruisiging van Jesus was na sy hart, so moes elke rabbi veroordeel word wat geen eerbied vir die wet en die oorlewering van die ou mense het nie. Watter teleurstelling as die saak van Jesus voortgaan en sy dissipels Sy woorde verder voer.

Hy het self 'n vervolging begin teen die sekte van Jesus — hulle moes dood! Hy het na Damaskus gegaan en daar sou hy uitsnuffel en verdelg in sy heilige drif vir God.

Tot daardie lig! In sy verdediging swyg Paulus 'n oomblik by die terugdink aan daardie aangrypende moment toe Jesus vir hom gesê het: „Ek is Jesus wat jy vervolg." Tot hiertoe, Paulus.

„Here, wat wil u hê moet ek doen?" Dit beteken Paulus se bekering. Hierdie oomblik beteken vir ons, daar moet iets met 'n mens gebeur. Vir 'n sondaar is daar geen plek in die hemel nie, alleen vir 'n verloste sondaar. Soos Paulus moet ons Jesus op die pad ontmoet.

Ons moet ons nie blindstaar op die oombliklike in Paulus se bekering nie. Wat daar gebeur het is dat 'n krisis skielik ontstaan het na lange voorbereiding — na sielsworsteling. Paulus het lank reeds die stringe gevoel waarmee Jesus hom nadertrek. Sy dreiging en moord wat hy geblaas het teen die dissipels, wat die verset van 'n mens teen die juk van Jesus.

Beteken hierdie bekering dat 'n wakker jongman van 'n dweper in 'n droewige mens geword het? Sal sy lag verstom? Bekering was nog nooit verminking nie — die sonde vermink.

Paulus, die blinde op pad na Damaskus is geen verminkte nie. God het alleen die gebalde vuis in 'n biddende hand verander. Voor sy bekering was hy 'n man van die daad teen Jesus, daarna is hy 'n man van die daad vir Jesus . . . dieselfde lewe het ander rigting gekry, want nou vra hy: „Wat moet ek doen Here?"

20 Julie.
LEES: Hand. 23:1-11. **TEKS:** Hand. 23:6.

DIE OPGESTANE HEER

Paulus staan voor die Joodse raad. Voor hom sit die Fariseërs, wat die opstanding van die dode en die bestaan van engele bely, en die Sadduseërs wat albei ontken. Hulle vorm die raad waarteen Paulus homself moet verdedig teen groot vooroordeel.

Sy verweer sluit aan by sy geloof — dit gaan om die opstanding van die dode. Bedink 'n oomblik dat daar geen opstanding van die dode was nie?

Vir Paulus is hierdie saak deurslaggewend, want hy praat hier van Christus, en die opstanding waarvan hy praat is die opstanding van sy Heer. Hy het eenmaal self die stem van die opgestane Jesus verneem op pad na Damaskus, en hierdie waarheid het hom so aangegryp dat hy voor die hele wêreld voor die regbank sou staan oor die opstanding van die gekruisigde Here.

As Hy nie opgestaan het nie, dan was hy, Paulus, nog 'n verlore sondaar — sonder God, sonder genade — vasgevang deur die duisend sondes van dag tot dag. As Hy nie opgestaan het nie, dan was Jesus niks meer as 'n gewone leraar nie, en sy Woord niks meer as 'n gewone mens se woord nie. Hoe boeiend en diepsinnig dit ookal was, kan dit aanvaar of verwerp word. Maar dan was daar geen hoop op 'n toekoms en geen vooruitsig op die ewige vaderland nie. Daarsonder sou alle geloof ydel wees. Die lewe sou vir Paulus 'n lewe van sonde wees, wat vir die sondaar nie so erg sou wees nie. Maar die dood sou 'n dood wees in die sonde, en hierdie skrikbeeld staan duidelik voor Paulus daar in die beskuldigdebank.

Jesus leef en Hy het opgestaan uit die dood. Hy het ons van die ewige dood en van sonde vrygemaak. Hierdie vryheid wil Paulus verkondig. Daarom staan hy oor die opstanding van die dode voor hulle.

Dankbaar omhels en bely die Kerk hierdie woord deur al die eeue.

21 Julie.
LEES: Hand. 24. **TEKS:** Hand. 24:25.

KOM DAAR 'N LATER?

Paulus staan tereg voor Felix, die goewerneur. Tertúllus is die aanklaer en beskuldig Paulus van oproer en die verwekking van onrus, en dat hy die tempel ontheilig het. Paulus verdedig hom kort en saaklik en ontken al die aanklagte. „Oor die opstanding van die dode staan ek vandag by u voor die gereg." Die saak word uitgestel want Felix wil nog inligting inwin.

Paulus staan weer voor Felix en word ondervra oor die geloof in Christus. Die Apostel begin praat van geregtigheid, selfbeheersing en van die toekomstige oordeel. Terwyl hy praat, dink Felix aan sy eie lewe — 'n lewe van wreedheid en wellus, die ontbinding van sy huwelik en die huwelik met die geskeide Drusilla, ook sy talle dade van onreg gaan voor hom verby. Hy moes die reg van Rome vestig en het dit telkens verdraai.

Daar kom aarseling by Felix as die apostel hom aanspreek juis oor die dinge wat in sy eie verwarde lewe soos bakens uitsteek en hom verontrus. Die spanning gaan verby, en terloops sê Felix aan Paulus: „Gaan vir hierdie keer heen, en as ek geleentheid vind, sal ek jou laat roep."

Hy besef dat bekering hier verandering beteken. Dit eis van hom 'n hartlike leedwese oor die sonde en 'n ernstige lus om van nouaf aan te leef na die eis van dié Een wat Paulus aan hom verkondig. Hierdie deurbraak is moeilik — soms vir die mens bykans onmoontlik. Afpersgeld opoffer, konflikte met die Jode, afsien van Drusilla — ag, te veel! Gaan maar heen Paulus, daar sal wel later 'n meer geleë tyd wees om oor geregtigheid, selfbeheersing en die toekomstige oordeel te praat.

Kom daar 'n later? Uitstel van die saak, uitstel om te kies vir God en Sy Woord, veronderstel dat die tyd in ons hande is.

Sal God wag tot ons tyd? Of die tyd sal kom is nie te voorsien nie. Dit is geen skrikbeeld wat ons hier voorgehou word nie. Ons mag wel grond hê vir ons vrees dat ons later te laat mag wees.

22 Julie.
LEES: Hand. 25:1-12. **TEKS:** Hand. 25:11.

HOËR BEROEP

„As daar niks is in die dinge waarvan hulle my beskuldig nie, dan kan niemand my aan hulle by wyse van guns oorlewer nie." Hier soek Paulus die reg. Nie dat dit juis om sy eie persoon gaan nie, maar reg vir die evangelie van Jesus Christus om onbelemmerd uitgedra te word.

Tot hiertoe het hy teen 'n muur van vyandigheid vasgeloop in sy eie volk. Die Fariseërs en Skrifgeleerdes soek sy dood. Een komplot na die ander word teen hom gesmee. Valse beskuldiginge word teen hom geslinger terwyl hy met 'n rein gewete kon antwoord: „Ek het niks teen die wet van die Jode of teen die tempel of teen die keiser gesondig nie."

Hy vind geen reg nie, terwyl hy juis soek na die reg om die evangelie uit te dra, en die Woord van sy Meester, met al sy heerlikheid, vrymoedig te verkondig.

„Ek beroep my op die Keiser."

Hier skyn Paulus 'n verkeerde weg te volg, want die Keiser op wie hy hom beroep is juis die heiden wie se beeld in die tempel te Jerusalem opgerig was. Sou hy verstaan? Kan hy reg doen aan hierdie saak?

Paulus is oortuig van die reg van sy saak. As gelowige wil hy hom nie onttrek aan die wêreldse nie. Hy is ook onderhorig aan die wêreldse gesag. Hy is bereid om sy goeie saak, wat tog eintlik die saak van die evangelie is ,te toets in die hoogste regsaal in die wêreld. Geen kompromis. Reg vir die evangelie en 'n herberg vir die waarheid moet daar wees.

As Paulus reg vra van die keiser, dan bring hy die reg van Christus na Rome. Gods geregtigheid sal daar spreek en oorwin.

Heerlik het Paulus se hoop waarheid geword, en Rome is gewin vir Christus. Sy beroep op die keiser was voorwaar 'n beroep op die hoër gesag — op Jesus Christus die ewige Koning.

23 Julie.
LEES: Hand. 26:1-32. **TEKS:** Hand. 26:20.

VERKONDIGING EN INKEER

„Maar ek het eers aan die mense in Damaskus en in Jerusalem en in die hele land van Judea . . . verkondig." Dit is 'n getuienis van die erns waarmee Paulus sy roeping aanvaar het. Hy het Christus aan die Jode verkondig in kragtige woorde en in grote erns.

„En aan die heidene." Dit volg heel natuurlik as die Jode afkerig staan en Sy woorde met vyandskap en haat afwys. Jesus dan aan die heidendom — die Lig tot verligting van die nasies.

Hierdie verkondiging van Paulus aan Jood en heiden word soms heel prakties van aard. Dit roep tot bekering. Daar moet 'n inkeer kom van hulle sondige weë. Hulle moet berou toon oor 'n lewe van onreg en tot belydenis kom van hul eie onwaardigheid — verantwoording, bedenking, verandering van sin en verlating van hulle sondige weë. Berou en 'n hartlike leedwese oor die sonde . . . bekering tot God!

Hier word daarop gewys dat die mens nie alleen moet breek met 'n sondige lewenswyse nie, maar hom tot God moet wend. Dit bring mee dat daar van die ou weë afgewyk en 'n nuwe rigting ingeslaan moet word. Dit eis liefde, gehoorsaamheid en pligsbetragting by die rebellerende mensheid as hy hom teenoor God stel. Hy moet hom tot God bekeer en 'n ernstige lus openbaar om goeie werke te doen wat by die bekering pas.

So ernstig as wat Paulus waarsku teen werkheiligheid en vertroue op jou eie goeie werke, net so ernstig wys hy ook daarop dat goeie werke die vrugte van die bekering is. Hierdie goeie werke is die dankbare toewyding van 'n sondaar aan God, omdat hy weet: bekering is nie lippetaal nie, maar 'n daad wat getuig van sy liefde vir die Een wat aan die kruis vir hom gesterf het.

24 Julie.

LEES: Hand. 27:1-37. **TEKS:** Hand. 27:30.

GEEN ONTVLUGTING

Paulus het gewaarsku dat die seereis nou begin gevaarlik word. Dit het al nader aan die stormtydperk gekom. Die Euroklidon kan hulle enige dag oorval en dan is daar gevaar.

So gebeur dit dan ook. Sonder om op Paulus se waarskuwing ag te slaan, vaar die kaptein met sy skip verder, en dan oorval die storm hulle. Veertien bange dae, sonder voedsel en rus, worstel die matrose om behoud van die boot. Eers die lading in die see gegooi, dan al die ander skeepsgereedskap, in 'n wanhopige poging om hulle self te red.

Paulus gee aan hulle die versekering dat hulle nie sal sterwe nie. Die skip sal vergaan maar hulle sal gered word.

Op die veertiende dag verander die geluid van die branding. Die geoefende oor van die matrose hoor die verskil en vermoed dadelik dat daar land naby is. Die dieplood bevestig die vermoede en die ankers word uitgegooi.

In hulle vrees bedink 'n groepie van die matrose 'n plan om van die skip te ontvlug. Hulle sal met die sleepbootjie aan wal probeer gaan. Hierdie buitengewone bedrywigheid het Paulus laat vermoed dat daar so iets gaande is, en dit mag nie gebeur nie. As die manne bly, word hulle gered — anders sal hulle omkom. Ernstig waarsku hy teen hulle plan om die skip te verlaat. Dan kap hulle die toue af en die bootjie val in die see.

Die sug na redding bring die drang na vlug mee. Die hele kerk kom in sy taak in die wêreld voor hierdie versoeking. Terugtrek, isoleer, afskeiding. Dikwels het die kerk in daardie krisis van ontvlugting gestaan. Die nood van die sonde is gemeenskaplike nood. Die kerk deel dit met die wêreld omdat God hom in die wêreld geplant het. Redding is nie ontvlugting uit die wêreld nie, maar verkondiging van die Woord wat hy ontvang het. In die geloof is daar redding uit die nood van die storm. Die kerk ken daardie redding — Jesus die Here.

In die vorming van groepies heiliges en afgeskeie sektes wat hierdie nood probeer ontvlug deur eenkant toe te staan, is geen heil nie. Saambly en saamwerk in hierdie liggaam van Christus, anders sal die hele skip tot niet gaan — ook sy passasiers.

Die verlange na die hemel kan selfsugtig wees, en in daardie selfsug kan ons vergeet dat ons die suurdeeg is.

25 Julie.

LEES: Hand. 28:16-31. **TEKS:** Hand. 28:31.

Van Jerusalem na Rome is 'n lang pad, 'n pad wat van Paulus 'n lewe van toewyding en offers gevra het. Hy het baie dinge gesien en baie mense ontmoet. Die oog van die evangelis is anders as die van 'n toeris. Hy soek nie na die estetiese of die kulturele om dit te bewonder of te waardeer nie. Hy soek na ruimte om sy opdrag uit te voer, die wens, om aan hom die rykdom en die weldade van die Koninkryk van God te bring.

Paulus as gevangene te Rome, is nie anders nie. In sy huis is hy 'n sendeling. Hy is geen mens met selfbejammering nie, en sy wag vir twee jaar maak hom nie moedeloos nie. In sy wag het hy geleer om te waak. In twee jaar ontvang hy almal wat na hom kom, preek die Koninkryk van God en onderrig die mense aangaande Jesus Christus.

Hier leer ons die weg van Gods Woord. Christus werk deur Paulus en daarom word werkloosheid 'n geleentheid tot arbeid, en gevangenskap en inperking word 'n stroomversnelling, sy gehuurde huis word 'n tempel van God. Die wêreld en die mensheid is geen vyand wat die Kerk moet teenstaan of vermy nie, dis 'n werksterrein.

Omdat Rome vir Paulus die mense toon wat God hom as sy besondere verantwoordelikheid gegee het, ontvang hy vir twee jaar almal wat na hom kom. Hier het hy aan Jood en heiden verkondig, en sonder om sy gevangenisskap of gebrek aan 'n weelderige sinagoge of kerk te betreur, eenvoudig die taak aan hom opgedra, aangepak.

Hierdie vrymoedigheid waarmee Paulus verkondig, kom die evangelie ten goede. Maar die vrymoedigheid kom omdat hy bo alles glo aan hierdie Koninkryk van God wat in Jesus Christus naby gekom het.

In hierdie vrymoedigheid het die Kerk die taak van prediking en onderrig van Jesus Christus voortgesit, en moet hy dit vandag nog doen, omdat die Kerk glo in Hom wat tot in ewigheid die Koning van hierdie ryk is.

26 Julie 1966.

LEES: Markus 1:1-8. **TEKS:** Markus 1:1.

DIE BEGIN VAN DIE EVANGELIE

Johannes die Doper doop in die woestyn. Daar kondig hy die koms van die Koninkryk aan. As wegbereider en boodskapper van hierdie Ryk, weet hy dat die belofte van eeue, gemaak aan ons gevalle voorouers in die Paradys en telkens herhaal deur die profete, waarheid geword het in sy tyd. In Bethlehem is Jesus gebore. Johannes mag aankondig dat daar 'n evangelie kom, want evangelie beteken die verkondiging van Gods verlossing deur Jesus Christus.

In die Ou Testament is daar reeds die verwagting en geloof in die Godsryk wat kom wanneer Hy, ons Koning verskyn en Sy verlossende geregtigheid sal deurbreek. Dan sal Sy heil kom, nie alleen vir Israel nie, ook vir die nasies.

Hierdie Evangelie, die verkondiging van God se genade, word nóu aangekondig en dit word die evangelie van Jesus Christus genoem.

Dit is 'n goeie tyding dat Jesus die Here gekom het. Sy lewe is die blye boodskap. Ons mag sê: Hy bring nie alleen die boodskap nie. Hyself is die blye tyding. Hy sê aan ons: „So lief het God die wêreld gehad dat Hy sy eniggebore Seun gegee het". Hy is die verlossing. Hy is die begin, die sentrum en die geheel van die evangelie.

In Christus het God na ons gekom en in Hom kan ons God vind. In Hom leer ons Gods liefde, en waarheid en trou ken. In Hom vind ons God ons Verlosser, in Hom vind ons die Vader.

Hierdie evangelie is nie 'n blote leerstuk nie, dit is iets wat gebeur het en wat vir my gebeur het. Dit is die begin van die evangelie van Jesus Christus.

27 Julie 1966

LEES: Markus 1:14-20. **TEKS:** Markus 1:15.

BEKEER JULLE

Jesus predik die evangelie van God. Van al die beloftes van God is Hy die vervulling, die Woord wat vlees geword het. Nou is tyd vervul en die Koninkryk van God het naby gekom.

Hy begin sy prediking met bekeer en glo.

Die feit dat die Koninkryk naby gekom het, maak bekering noodsaaklik en ook moontlik. En bekering is noodsaaklik.

Jesus wys in sy prediking op die verlorenheid van die mens. Hy is verlore omdat hy sondaar is. Ons verneem van David: „Ek het gesondig teen die Here", en ook die tollenaar: „Here, wees my sondaar genadig". In hierdie oproep tot bekering wys Jesus op die mens en sy sonde. Nou is die Ryk naby en die mens moet hom van sy bose weë bekeer — nou is bekering moontlik en elkeen het hierdie omkeer nodig.

Nou bestaan die moontlikheid om te glo, en geloof is die enigste wyse waarop die mens daardie Ryk kan ontvang en daarom roep Jesus Sy toehoorders tot geloof in die evangelie. Hy is immers die waarborg van God dat daar vir die sondaar verlossing is. Ons moet glo dat dit waar is. Alleen in daardie geloof sal ons lewe.

Ons geloof sal nie die evangelie waar maak of kragteloos maak nie. Dit kan aan die waarheid daarvan niks afdoen nie. Die sondaar kan net aan daardie enigste en onveranderlike evangelie glo en vashou en daarin sy vertroue stel. Die geloof is die naelstring waardeur die mens gevoed word met die lewende water en brood van daardie evangelie.

28 Julie 1966

LEES: Mark 5:18-20. TEKS: Mark 1:19.

GAAN VERTEL

Eenmaal het God Moses geroep en aan hom sy taak gegee — hy moes gaan om sy volk uit Egipteland uit te lei na Kanaan. Heerlik en groots, maar ook verantwoordelik.

Dawid sou God psalmsang in die groot vergadering. Paulus sou oor land reis en aan volkere die evangelie bring en sou voor konings getuig. Luther en Calvyn sou geroep word en Sy werktuie word om miljoene terug te bring na Sy Woord. Hierdie man in Gadara sou nie een van sulkes wees nie want Jesus stuur hom na sy huis om daar te gaan getuig van die groot dade wat die Here aan hom gedoen het en dat Hy barmhartig was.

In hierdie heidense omgewing is hy wat deur Jesus genees was, opgedra om te gaan verkondig. Hier mag en moet hy vryuit spreek van die Here wat hy gevind het. Hier sal nie skares wees nie en daar is ook geen besondere grootheid aan sy taak verbonde nie. Dit is 'n beskeie opdrag wat in verantwoordelikheid tog nie agterstaan by enige ander bevel van God aan 'n mens.

Dit is dieselfde wat 'n ouerpaar aanhoor voor die kansel by die doop van 'n kind: „Gaan na jou huis na jou mense".

Dit is die opdrag aan elke ouderling en diaken in die Kerk. Dit geld vir elke gelowige, op alle terreine, tuis en na buite, waar sy mense mag werk of woon — gaan vertel hierdie groot dinge van die Here wat aan jou gedoen is en vertel dat Hy barmhartig is.

Dit sal die Kerk in beweging wees, daarin sal die Woord lewend word in huis en maatskappy. So sal Sy Woord uitgedra word op 'n wyse wat baie sal verwonder.

29 Julie 1966
LEES: Mark 10:17-22. **TEKS:** Mark 10:21.

EEN DING

Jesus het gekyk na die jong man wat voor Hom neergeval het en het Hom lief gekry. Dit opsigself is nie vreemd nie, want Jesus het die mens lief. Dit is juis om Sy grote sondaarsliefde dat die Heiland mens geword het en op dié besondere dag daar gestaan het.

Hierdie jong man het 'n probleem gehad, soos ook baie ander jongmense. Voor Jesus kon hy getuig dat hy al die gebooie van God van sy jeug af onderhou het. Sy strewe, soos by vromes van alle tye, was om altyd die goeie te doen. Maar sy probleem was: „Goeie Meester, wat moet ek doen om die ewige lewe te beërwe?" Is daar nog iets bo en behalwe dit wat ek reeds gedoen het, wat my daartoe kan help?"

As Jesus 'n kort opsomming van die Wet gee, dan gee Hy ook aan die jong man 'n verklaring. Nee, daar is nie 'n ander wet nie. Daar is nie hoëre of ekstra prestasies nie, nét die Wet. Onthou om die wet te onderhou, maar heeltemal gehoorsaam aan die Wet.

God liefhê en jou naaste liefhê. Dit beteken vir jou, „gaan verkoop alles wat jy het". Die liefde vir God en sy medemens, eis die hele mens op, verduidelik Jesus. Die eis van hierdie liefdesgebod vir jou is: „Gaan verkoop".

Nadat hy geluister het, toon die jong man dat hy die Wet nie verstaan het nie. Hy mag die gebooie van sy jeug af onderhou het. maar die sin daarvan het hy nie begryp nie. Want so sal die ryke bewys lewer van sy begrip en gehoorsaamheid, as hy gekom het tot die offer van die liefde.

„Een ding kom jy kort" — ag, eintlik skort alles by jou.

By ons is ook daardie nood, daardie een ding wat ons kort kom: die offer van die liefde in die gehoorsaamheid aan die volmaakte wet van God. En dan skort ons alles. As een ding in jou pad staan van algehele gehoorsaamheid aan Christus, dan staan alles in ons pad om Hom te volg.

30 Julie 1966
LEES: Mark 11:20-26. **TEKS:** Mark 11:24.

GLO EN KRY

Met die eerste oogopslag verplaas hierdie woord van Jesus ons skynbaar in 'n soort van Utopië — „Alles wat julle vra sal julle ontvang". Iets blyk uit fokus te wees.

Dit gaan hier om geloof, want gebed en geloof gaan saam. Ons bid nie buite die geloof om nie. Ons bid ook vanuit ons behoeftes en ook ons behoeftes staan nie buite ons geloof nie.

Die nood waarin ons leef mag ons voor die Heer uitspreek in die gebed. Ons hartseer en ons verlange, ons vreugde en ons lied mag ons na Hom neem. En ons neem dit in die geloof omdat ons weet dat Hy die Een is waarvandaan alles kom. Die vurige gebed van die gelowige het groot krag.

Die gebed is egter nie 'n instrument waarmee ons die wil van God ombuig na ons wil nie, dan sou ons gebed buite die geloof wees. Selfs in Sy grootste nood in Getsemane het Jesus gebid dat die bittere drinkbeker by Hom sal verbygaan as dit die wil van sy Vader is.

So rig die gelowige hom in die gebed na die wil van sy Vader. Daarmee bely ons dat Sy liefdesbeskikking oor ons altyd ten goede is — laat U wil ook my wil wees. As ons bid en vra is die gelowige nog steeds verantwoordelik aan God. Maar die bidder weet nog veel meer — meer as wat ek ooit kan vra, gee Hy. Hy weet nog voordat ek gevra het. Die bidder weet ook dat wat hy gelowig in die gebed vra, reeds gegee is. Die bidder weet met sekerheid: die gebed word verhoor. Nee, meer — ek het dit alreeds ontvang in Jesus die Verlosser.

31 Julie 1966

LEES: Mark 14:3-9. **TEKS:** Mark 14:8.

WAT SY KON

Jesus is besig om te eet in die huis van Simon, die melaatse. By die geleentheid het Maria 'n albastefles met kosbare salf ter waarde van omtrent drie-honderd pennings gebruik en Hom daarmee gesalf.

By die dissipels is alleen afkeuring oor hierdie daad van Maria — dit kon vir die versorging van die armes gebruik word.

Laat ons besin oor die daad van Maria. Sy het dit heel spontaan gedoen en in liefde 'n offer aan haar Heer gebring. Sy het dit ook heel tydig gebring sodat daarvan gesê kan word — „Sy het vooruit my liggaam vir die begrafnis gesalf". Haar liefde was oorvloedig in hierdie salwing van Jesus en haar Meester neem dit met dankbaarheid aan. „Wat sy kon, het sy gedoen". Waar die evangelie oor die hele wêreld verkondig word, sal gespreek word van wat sy gedoen het.

Wat sy gedoen het, was geen verkwisting nie. Liefdeswerk vir Jesus en aan Jesus vind hier gestalte in haar salwing, in 'n offer, in die kerk tot Sy eer gebou, in 'n lewe in dankbaarheid aan Hom toegewy.

Dit hoef nie noodwendig geld te wees nie; liefdesdiens vereis liefde, tydig en daar waar dit nodig is. Soos in ons eie tyd in Sy Kerk.

In ons diens en in ons offers, in ons huis en in die Kerk by ons werk en in die maatskappy is daar tyd en plek om aan Hom te doen wat ons kan. Daar is geleentheid vir elke man, vrou en kind, vir elke ouderling en diaken, vir elke suster om in liefde te doen wat hulle kan. Ook dit aanvaar die Meester.

1 Augustus.

LEES: Gen 1:1-5. **TEKS:** Gen 1:1.

DIE SKEPPING: WANNEER?

Die mens, beperk deur tyd en ruimte, begin dadelik om 'n vraag te stel: „Wanneer?" Ons wil tydroosters opstel en na 'n uurslag luister.

As ons by God kom, vervaag sulke vrae en verdwyn voor 'n onbeperkte, ewige God. Gods Woord spreek egter tot mense wat in die tyd geskape is en as daar van 'n geskape werklikheid gespreek word, hoor ons van 'n begin. Dié begin raak God nie in Sy wese nie maar alleen Sy skeppingswerk.

Van God geld dit: „Voordat die berge gebore was en U die aarde en die wêreld voortgebring het, ja van ewigheid tot ewigheid is God" (Ps 90:2).

Wanneer die begin is, weet ons nie maar ons weet dat dit die skepping en daarmee die mens as skepsel meteens in 'n beperking plaas teenoor God die Skepper in Sy onbeperkte, ewige bestaan.

God bly soewerein, onafhanklik en ewig teenoor die skepping wat 'n begin het en daarmee het tyd, soos ons dit ken, 'n begin.

Hierdie feite beklemtoon ons afhanklikheid. Dit is dwase mense wat asof in onbeperking, probeer staan en strewe. Ons is 'n brokkie klei in die Hand van die Groot Pottebakker en daarom beweeg ons net sover Hy toelaat. Hierdie feite stem tot groot dankbaarheid want ons is Sy maaksel en Hy skep nie kleivoorwerpe om daarmee te speel nie. Hy skep in wysheid volgens 'n vaste plan wat uitgevoer moet word. As ons maar weet wat Sy plan met ons is.

Hierdie feite bring 'n lied in ons hart want ons weet alles, en daarmee ook ons in ons beperking, word bepaal deur 'n onbeperkte, ewige God.

As die mens in dwaasheid roem, verontrus dit ons ook nie want ons weet dat daar perke aan die roem is, omdat 'n ewige God ook daardie mens nooit buite sy beperkinge sal laat gaan nie.

2 Augustus.

DIE SKEPPING: DEUR WIE?

LEES: Gen 1:6-23. **TEKS:** Gen 1:1.

Oor die ontstaan van die aarde en alles wat daarop beweeg is daar baie teorieë opgeteken. Die meeste knoop aan by een van die groot kenmerke van die skepping en dit is dat daar oral lewe in die skepping is. Lewe staan nie stil nie maar beweeg en groei. Dit bring voort en ontwikkel. Sommige skeppingsverhale voer die begin terug tot die eerste vorm van lewe wat dan ontwikkel het tot wat ons vandag ken.

Die eerste woorde in die Bybel stel 'n duidelike verband vas. God word aan die begin van die gaanse skepping gestel. God word in die Bybel nie as 'n passiewe begin gestel waaruit geleidelik 'n skepping ontwikkel het nie. Nee, God is aktief in die skepping. Hy skep. Hy bring voort uit niks.

God is nie deel van die skepping nie. Hy staan daarteenoor. Dit is skeppingswerk van Sy hande. Dit beteken egter nie dat die skepping niks van God met hom dra nie. Die invloed van die skeppende Hand bly nie uit by die voorwerp van die skepping nie.

Voordat God met Sy skeppingswerk begin het, het chaos geheers. God bring orde. Hy bring beplanning en betekenis. Hy gee 'n verband aan dinge. As ons stilstaan en Gods handewerk noukeurig gadeslaan, word ons met verwondering vervul oor die wonderlike orde, die wyse plan en die duidelike verband in Sy skepping. Kyk na die blomme en blare van bome — kyk na die verskeidenheid en tog grote orde by die diere en ons weet 'n wysheid wat alle menseverstand te bowe gaan het hier beplan.

As ons sê dat God hemel en aarde geskape het, word daarmee bedoel dat die hele terrein van werklikheid deur God daar is.

Wat 'n wonder om te kan aanvaar dat daar 'n wyse God en geen blinde noodlot agter die wonderskepping bestaan nie! Dit wek verwondering maar dwing ook tot aanbidding — nie die skepping nie, maar Hom agter die skepping.

3 Augustus.

WAT IS DIE MENS?

LEES: Gen 1:26-31. **TEKS:** Gen 1:26.

Is die onderwerp: „Die oorsprong van die Mens" miskien die mees beskrewe onderwerp?

Die Bybel maak van die menseskepping iets geheel besonders as dit vergelyk word met die res van die skepping. Die voorneme om mense te maak word vooraf uitgespreek asof God wil sê: Alles is nou daar, maar nou kom die toppunt, ja die kroon van die skepping, nog kort. „Laat ons mense maak".

Oral op die skepping word die afdruk van skeppershande bespeur maar dis nie genoeg vir hierdie mens wat nou geskep sal word nie.

„Na ons beeld" sal die mens geskape word.

Die mens word op dieselfde dag as die diere geskape en tog so geheel anders. „Na Gods beeld" toon 'n besondere posisie van die mens maar steeds bly dit „beeld van". Die mens is dus nie 'n grootheid op homself nie maar slegs in sy verhouding tot God. Die mens na Gods beeld verhef hom tot 'n verantwoordelike, geestelike persoonlikheid, maar steeds bly dit beeld van God en geen God nie.

Die mens is uit die aarde geskape — van stof, maar daar het dit nie gebly nie want dan sou hy soos die res van die skepping wees. God het egter 'n lewende siel in die mens geplaas. Die mens is so in verband gebring met 'n ewige, lewende God. Dit bepaal die besondere verband tussen God en mens.

Daar het by die mens dus verantwoordelikheid, geestelikheid en 'n lewende siel gekom.

Hoe swel ons hart van trots en strewe ons soos die eerste mensepaar, om dan ook God self te wees. Maar dan ontdek ons steeds — nie God nie, maar beeld van God. Dan buig ons neer in sprakelose aanbidding saam met Thomas: „My Here en my God."

4 Augustus.

DIE EERSTE HUWELIK

LEES: Gen 2:18-25. **TEKS:** Gen 1:27.

Elke bruid wens altyd dat daar 'n mooi sonskyndag sal wees vir hulle huweliksdag. Hoe mooi sou die dag van die eerste huwelik in die Paradys nie gewees het nie!

Nadat die eerste mens in sy wonderposisie geskape is, het God gevind dat daar nog iets ontbreek. Die mens was alleen en alleenheid wek steeds vereensaming met verlange en dit bring disharmonie in wat God met sy skepping wou. Eensames sing klaagliedere. Toe Gods volk in ballingskap was, het hulle hulle siters aan die wilgers gehang. Hulle kon nie sing nie. So was die eerste mens en God wil uit die Skepping 'n loflied hê met die mens vooraan.

Die hele skepping is vol polsende lewe. Manlikheid en vroulikheid in harmonie saam bring lewe voort. 'n Man alleen of 'n vrou alleen bly alleen. So kom die hele voorplanting en geslagtelike omgang in die lig van 'n goddelike wil en plan.

Man en vrou is mekaar tot 'n hulp. Hulle is op mekaar aangewys.

Die vraag wat so baie half en gladnie beantwoord nie is: „'n Hulp waartoe?"

Hulle moet mekaar tot hulp en bystand wees om waarlik mens te wees — mens geskape na die beeld van God.

Die mens het 'n belangrike taak om in die Skepping te vervul en daar moet man en vrou mekaar tot hulp en bystand wees. Die mens moet egter ook die draers wees van die skeppingslied tot eer van die Skepper. Daarin moet man en vrou mekaar tot hulp en bystand wees om die lied tot eer van God beter en duidelik uit te sing.

En u huwelik?

5 Augustus.

DIE OPDRAG AAN DIE MENS

LEES: Gen 1:28-31. **TEKS:** Gen 1:28.

Daar heers 'n groot vergissing as mense dink dat arbeid die gevolg van of straf oor die sonde is. Voor die sondeval reeds het God aan die kroon van Sy skepping opdragte gegee. Hulle moes arbeid verrig. Die sonde het wel 'n invloed op die arbeid gehad want die vloek deur die sonde het oor die ganse skepping gegaan.

Die mens is na die beeld van God geskape omdat God deur die mens in 'n besondere verhouding tot Sy skepping wou staan. Dit is 'n goddelike opdrag aan die mens om vrugbaar te wees sodat die mens oor die hele aarde sal wees. Die ganse skepping is vol lewe en daarom is aan die kroon van die skepping die vermoë en die opdrag gegee om menselewens te laat voortkom en die aarde te vul daarmee. Hierdie taak bly 'n godgegewe, heilige opdrag en dit moet so bewaar en uitgevoer word.

Die volgende opdrag word onmiskenbaar verbind aan die besondere posisie van die mens in die skepping. Die mens word verhef bo die res van die skepping want hy moet in opdrag en ten behoewe van God onderwerp en heers. So word elke vorm van heerskappy deur die mens teruggevoer na God. In verantwoordelikheid aan God moet die mens regeer.

Dit is eintlik die voortgang van die skepping. Deur die skepping het God 'n vaste orde neergelê en die regering van die mens is die handhawing van die goddelike orde. Elke heerskappy in stryd met die goddelike skeppingsorde is 'n verset teen God en geen heerskappy meer nie. Regeerders heers namens en in verantwoordelikheid aan God. Maar dan nie net staatsregeerders nie maar elke regeerder van die huisgesin tot die landsowerheid vervul so 'n taak.

Wat het u met daardie verantwoordelikheid gemaak?

6 Augustus.

DIE SKEPPING WAS GOED

LEES: Gen 1:26-31. **TEKS:** Gen 1:31.

As ons hierdie woorde lees in 'n vervloekte aarde met al sy bederf en kwaad; met sy nood en dood; met sy trane en smart is dit 'n vreemde woord om te sê dat dit goed is — nee, baie goed is. Ons sien 'n skepping van plante waar dorings en distels tier met gif en gal. Ons sien 'n diereryk van roof en verteer, met bloed wat gestort word en venyn wat heers. Ons ken 'n mensegeslag vol bederf en kwaad wat moor en steel, wat vloek en skel.

Dan hoor ons die skepping was goed en na die menseskepping staan daar dat dit baie goed is.

As dit vir u vreemd klink, ken u die gebeurtenis tussenin — die sondeval nie. Dan is dit vreemd.

Vers 31 gee vir ons op eg menslike wyse 'n terugblik op die skepping. Soos 'n mens wat sy arms vou en rustig terugkyk op 'n afgehandelde taak word God gesien na Sy skeppingswerk en Hy kom tot een klonklusie dat dit voltooid en baie goed is.

Terwyl die skeppingswerk verrig is, was daar onvoltooidheid, daarom voortgang. Daar was selfs iets wat ontbreek het — dit is nie goed dat die mens alleen is—. Nou is dit voltooi en baie goed. Dit kan ook vertaal word met „geheel volmaak".

Daarmee word onteenseglik gesê dat Gods Hand geen kwaad op sy werk gelê het nie en daar was geen gebrek of tekorte in Sy skepping nie. Ja, ook die mens was „goed en na Gods beeld geskape".

Die ganse skepping was een loflied tot eer van God die Skepper. Die antwoord van die maaksel teenoor die Maker was een van dankbare aanbidding met die mens vooraan en leier van die wonderlike koorsang.

Watter lied leef in u hart?

7 Augustus.

RUS NA ARBEID

LEES: Gen 2:1-3. **TEKS:** Gen 2:2.

Die skepping is voltooi en afgehandel. Die plan wat God in die skepping wou voltooi, het Hy uitgevoer. Gedurende ses dae was Hy daarmee besig.

En nou tree 'n nuwe gebeurtenis in wat nodig is in die skeppingsgang deur God daargestel. Na die arbeid breek daar rus aan.

Dit beteken in die eerste plek rus van arbeid wat voltooi is. Dit is afgehandel wat met ywer, toewyding en algehele oorgawe verrig is. Dan eers breek rus aan.

Maar dit was nie al wat daardie sewende dag beteken nie. Die sewende dag self word 'n besondere dag. Dit word 'n feesdag. Daar heers nie net uitgeputheid, tot niks meer in staat nie en dan maar omslaap in rus nie. Dit word 'n dag van groot dankbaarheid en daarom feesviering op dié dag.

By die bepaling van die dag het God dit geseën en geheilig. Dit bring 'n nuwe en besondere betekenis vir die dag.

God seën dit. Die dag dra en bring 'n seën. Vir die dag is weggelê die seën van God vir Sy ganse skepping. God heilig dit. Hy sonder dit af vir 'n besondere doel.

Die belangrikste wat ons moet bepaal is, wat Gods seën beteken. In die eerste en belangrikste plek beteken dit om met God te wees, om in Sy teenwoordigheid te verkeer. Die skepsel wat voor sy Skepper staan buig hom neer in sprakelose aanbidding en as hy sien die Heilige God verdra hom in Sy teenwoordigheid, bars hy los in 'n loflied.

Dan kom die kroon van die skepping by die kroon van die dae — die dag van die Here en daar bereik die mens, geskape na Gods beeld, die hoogste doel van sy bestaan: Om lof te sing tot eer van God.

Watter seën in Gods wyse bestuur:: Rus na arbeid maar ook stilte na arbeid om voor te sing in die lied van die skepping tot eer van Sy grote Skepper.

8 Augustus
LEES: Gen 2:15 tot 17. **TEKS:** Gen 2:17.

GOD VERBIED

As ons by hierdie gedeelte van Gods Woord kom, kom ons by spanningvolle oomblikke van die mens voor die toets van sy verantwoordelikheid. Die mens hef sy oë skielik op van die wonderskepping van God want onverwags het sy oor 'n geluid soos van naderende donder opgevang.

Die mens geskape na die beeld van God is in staat om te kies na links of na regs — verkeerd of reg, en daarom kom die verbod van God dat hy nie mag eet van die vrug van 'n bepaalde boom wat hom verbied is nie.

Die verbod van God is nie 'n daad uit haat of kwaad teenoor die mens nie maar 'n daad van liefde. God wil die mens behou. Dit beteken: by Hom hou. Dit beteken by die ewige lewe hou. Daarom die waarskuwing: Mens, jy loop gevaar om los te raak van die lewe en die dood in te tree — jy loop gevaar om God jou Skepper te verloor. Daarom luister nou na My. Moenie van dit wat verbied is, eet nie.

Die mens met sy besondere gawes in die skepping kom voor 'n groot keuse. Hy is mos anders as die res van die skepping. Hy kan beslis. Hoe groter die gawes, hoe groter die verantwoordelikheid. Die mens moet kies — die mens moet beslis. Hy beslis vir hom. Hy beslis vir die hele menslike geslag. Ja, wat 'n verantwoordelikheid is aan die mens opgedra om hom so 'n besondere wese te maak.

Ons roem op ons menswees. Ons spog met ons besondere posisie. Weet ons egter watter verantwoordelikheid dit meebring? God gee nie talente sonder om die moontlikheid van die talente op te eis nie.

Wat maak u met u verantwoordelikheid? Dieselfde as die eerste mensepaar?

9 Augustus
LEES: Gen 3:1 tot 6. **TEKS:** Gen 3:6.

'N RAMPSALIGE BESLISSING

Spanningvolle oomblikke breek vir die mens — ja vir die ganse mensegeslag aan. 'n Onherroeplike keuse staan voor die deur, want voor die deur staan 'n ander wese waarvan ons tot hiertoe in die skeppingsverhaal niks gehoor het nie. Tot hiertoe het God met die mens, die kroon van Sy skepping, gepraat. Nou tree 'n God-vyandige wese in gesprek met die mens. In vers een van ons tekshoofstuk tree hy net op as 'n listige — in die volgende verse as mensekenner wat die waarde van vleitaal ken en eindelik as die openlike vyand van God. 'n Onskuldige vraag in die begin dring stadig in tussen God en mens. Hy bring skeiding deur die mens agterdogtig te maak met betrekking tot die bedoelinge van God met hom. Die mens se vertroue in God word so 'n knou toegedien. Die oomblik toe die mens sy oor uitgeleen het om na dié wese te luister, het die gevaar begin. Die vyand van God maak gebruik van die geleentheid toe iemand luister en hy word al astranter en begin God van onwaaragtighede beskuldig en terselfdertyd word die eie beeld van die mens opgebou namate die beeld van God afgebreek word. Die vrou voel veronreg deur God want Hy wil haar iets ontneem nl. Hom gelyk te wees. Stadig word die begeerte van die hart omgesit in 'n daad. Sy steek haar hand uit na die vrug — eintlik na meer — na die troon van God. Hy mag nie verhewe wees nie — die mens mag nie benede wees nie — nee, gelyk.

Die beeld van die mens met uitgestrekte hand na die troon van God is in die Ou Testament die beeld van die sondige mens — sy poging het misluk — en in die Nuwe Testament word dit die beeld van die mens wat smeek met leë hande want daardie hand het nooit vol geword nie maar leeg gebly tot Christus eers gevul het.

10 Augustus
LEES: Gen 3:7-13. **TEKS:** Gen 3:7.

SONDE EN SY GEVOLGE

Die mens het geëet en miskien met spanning gewag op die vervulling van die belofte van die slang. Daar was seker geen twyfel in die begin nie. Hulle sal God gelyk word.

Maar daar gebeur niks. Ons kan ons voorstel dat hulle onrustig begin rondkyk het. Dan onthou hulle: God het ook gespreek. Hy het gesê: As julle eet, sal julle die dood sterwe. Die slang het gesê: As julle eet sal julle lewe en God gelyk word. Het God nie dalk gelyk nie want wat die slang beloof het, bly weg.

Die onrus groei en hulle kyk mekaar in die oë. Dan bemerk hul tog iets wat gebeur het. Hul oë gaan oop en hulle bemerk dat hul naak is. Daar tree 'n nuwe gesindheid teenoor mekaar in. Die kinderlike onskuld verdwyn en hulle is skaam. Hulle vlug vir mekaar weg.

Die sonde dryf weg na die duister — na die verborgene. Die daglig is te skerp vir die sonde. Die eensame wegskuil is die gevolg van die sonde. Hulle probeer hul ellendige toestand agter blare verberg. Sonde dryf weg en probeer skuil agter kunsbedekking.

Maar dis nie al nie. Die mens vlug ook weg van God.

Nou tree 'n nuwe gesindheid teenoor God in. Hulle is bevrees vir God.

Die skeppingsverhouding is verwoes. Ons verwag dat die mens, as hulle God hoor naderkom, Hom tegemoet sou snel soos kinders na hul Vader. Maar nee, hulle vrees, hulle vlug weg. Hier begin die groot eensaamheid van die sondige mens — weg van God.

Hulle vlug steeds, hulle vrees steeds totdat God in Jesus Christus hulle terugroep uit hul eensaamheid tot Sy genadetroon.

11 Augustus
LEES: Gen. 3:14 tot 19. **TEKS:** Gen. 3:17.

SONDE EN DIE SKEPPING

Die bevel van God aan die mens het ook in verband met die skepping gestaan. Hy moes die skepping onderwerp en daaroor heers. God wou orde in die skepping. Die mens het die taak gehad om die ordening voort te sit sodat uit die skepping 'n lied tot eer van die Skepper sou opklink. Die mens was egter nie in staat om sy eie hart te beheer nie. Die arbeid deur God in sy hande gelê, sou 'n vreugde wees. Deur die sonde het vreugde verdwyn en vrees en smart het in plek daarvan gekom.

Daarom hoor ons die droewige woorde wat ook die skepping raak: Die aarde is vervloek deur jou, o mens. Eers stel God die dodelike vyandskap tussen die geslag van die vrou en die geslag van die slang maar dan word die vloek uitgestrek oor die ganse aarde. Die arbeid, wat reeds voor die sondeval daar was en daarom nie die gevolg van sonde is nie, word nou getref deur die sondedaad. Die vreugde daaruit verdwyn en daaroor hang 'n swaard van moeite, sorge en mislukking. Die moeisame arbeid in die sweet rus op die mens voordat die aarde vir hom daaglikse brood sal bied.

Die natuur sal nie meer self sy hande vol ryke vrug na die mens uitstrek nie, maar hy hou dit terug en met smart moet die mens dit aan die natuur ontworstel. Die afhanklikheid van die mens van die natuur om te eet en te drink word 'n middel in Gods hand om die mens op sy knieë te bring. Die volk van Suid-Afrika het dit ook steeds so erken. Daarom roep ons nie dae van gebed uit nie maar dae van verootmoediging en gebed.

Dit alles kom deur die sonde van die mens — die mens wat die seën vir die skepping moes wees, word die vloek vir die skepping. En hy kan daar niks aan doen om te herstel nie. Jesus Christus die tweede Adam het daardie vloek op Hom geneem.

Die ganse skepping sug en is in barensnood. Hy wag op die openbaarmaking van die kinders van God.

12 Augustus
LEES: Gen. 3:20-24. **TEKS:** Gen. 3:24.

SONDE EN DIE MENS

Die mens is uit stof geskape en in hierdie sin nie veel anders as die res van die skepping nie. God het egter die menseskepping nie daar gelaat nie. Hy het aan die mens 'n lewende siel gegee. Hy het die ewigheid in hom gelê. Daardie verband is gelê tussen God en mens. Dit het hom gemaak tot die kroon van die skepping.

Die sonde in sy verwoestingswerk het daardie verhouding tussen God en mens wreed geskend.

Die slang het tussen God en die mens gekom en hy het die sonde tussen God en hom geplaas.

Daar het skeiding gekom die oomblik toe die mens na die versoeker en nie meer na God geluister het nie.

Die groot eensaamheid het vir die mens aangebreek toe daardie verband met God met die mens verbreek is. Dit is soos 'n tak wat van 'n boom afgebreek is en eenkant gaan lê het. Eers raak dit verlep as die lewenssap uitvloei, want die bron — die stam — is weg. Dan verdroog die blare en blomme en alle skoonheid verdwyn. Uiteindelik word die tak in die vuur gewerp om te verbrand.

Toe die mens sy sonde ontdek, begin hy God vrees en hy vlug weg. Die eensaamheid begin.

Nou stuur God hulle voor Sy aangesig weg. Hulle word uit die Paradys na die woestyn gedryf — na die ontsettende eensaamheid van die wildernis.

Hulle word weggestuur van die boom van die lewe en die eensaamheid van die dood word hulle deel — weg van God — weg van die lewe na die ewige dood. Die nuttelose hout beland in die vuur van die hel.

Sonde dryf altyd uit na verlatenheid — die gevalle jong dogter — die veroordeelde jong man — Judas hang homself op — Petrus vlug die nag in.

Daar bly die mens totdat Jesus Christus die tweede Adam se stem weerklink om die mens van die eensaamste duister terug te roep na die lig — ja, selfs na die Paradys — na die aangesig van God.

13 Augustus
LEES: Gen. 6:5-12. **TEKS:** Gen. 6:7 en 8.

GOD EN SONDAARS

God laat nooit vaar die werke van Sy hande nie. Selfs die diepgevalle mens laat Hy nie vaar nie.

Ons bely dat ons glo in God die Vader, die Almagtige, Skepper van Hemel en aarde. Die almag van God het nie net voortgeduur tot na die skepping nie. Sy almag verhoed dat Sy skepping en daarin die mens as 'n totale mislukking verwerp word.

Telkens gryp Hy in die handel en wandel van die mens in want Hy het nie daarin behae dat die mens verlore sal gaan nie maar daarin dat hy hom sal bekeer en lewe.

Die sonde mag nie ongestraf bly nie maar die sondaar wil Hy behou. Hy kon Hom teruggetrek het om die mens aan sy eie lot oor te laat en die mensegeslag sou soos 'n stuurlose motorkar hom in die afgrond te pletter geloop het.

Hy gryp in die lewe van Adam en Eva in — straf die sonde maar behou die twee sondaars.

Hy gryp in die lewe van Kain in. Hy word swaar gestraf, maar die geleentheid gegun om hom te bekeer en te lewe.

Hy gryp by Noag in die ganse mensegeslag in, straf die sonde maar dan lees ons daar van 'n woord wat telkens op sondaars betrekking het. Noag het genade in die oë van die Here gevind. Noag en sy familie het dus ook skuldig gestaan, want net 'n skuldige word begenadig.

God gryp in in die lewe van Gam en sy geslag, maar sy genade is wyer as die geslag van die uitverkore volk.

Daardie lyn kan ons dwarsdeur trek, totdat ons kom by Jesus Christus waar God finaal ingegryp het in die mensegeslag toe Hy gekom het om die skuld te betaal. Hy laat nie vaar nie maar roep telkens die afgedwaaldes terug uit die eensaamheid. God verdra nie sonde nie maar het sondaars lief — so lief dat Hy genadig is sodat hulle hul sal bekeer en lewe.

14 Augustus

LEES: Gen. 11:1-9. **TEKS:** Gen. 11:7 en 8.

GOD EN DIE VOLKERE

Ons staan weer voor die mens in verset teen die bevel van God. Die mens staan in verheffende selfhandhawing i.p.v. in afhanklikheid van God. Hulle strewe na mag om by God te kom om nie onder Hom te buig nie. Hulle wil los kom van die vernedering deur die sonde wat die mensenaam in die skepping baie gering gemaak het. „Laat ons vir ons 'n naam maak."

Hulle wil een en byeen wees. Die verstrooiing in eensaamheid wil hulle ontvlug.

Dan tree God in en Hy daal neer om die mens en sy werk te besien. God vind menseverset en mensedwaasheid in die hele onderneming. Die mens se taal word verwar. Dit beteken dat elke volk sy identiteit kry en tot selfstandige voortbestaan geroep word. Maar dan nie in 'n opeenhoping nie. Nee, elkeen het sy roeping en taak op sy eie terrein, met sy eie taal in sy eie gebied.

'n Mens sal dink dat dit 'n onverstandige daad is om sulke mense met daardie gesindheid oor die aarde te stuur om die aarde vol te maak met daardie gesindheid van halsstarrige verset. Reeds het ons gesê dat God nie magteloos staan teenoor mense en menseverset nie.

Gods genade bly ook nie werkeloos nie. As u in Gen. 11:10-32 lees, kry ons 'n lang geslagsregister wat begin by Sem, die seun van Noag, en loop tot by Abram. In daardie geslag dra God, soos 'n goue draad, 'n nuwe gesindheid en boodskap die mensegeslag in. Die heilsgeskiedenis dring met hierdie geslag die volkere-wêreld in. Dit is asof God die volke verstrooi oor die hele aarde om hulle ook te bereik met hierdie heilsdaad van Hom. Die geslag van Abram word draers van die heilsboodskap wat loop tot by Jesus Christus wat gekom het vir die ganse mensegeslag oor die ganse aarde, sodat die lied tot eer van God van elke volk en land sal klink. Ook van u geslag, u volk en u land.

15 Augustus.

ROEPING EN GEHOORSAAMHEID

Lees: Gen 12, Luk 14:25-35. **TEKS:** Gen 12:1.

As mens jou rekenskap gee van die geweldige betekenis van die opdrag aan Abraham in Gen 12:1: Gaan uit jou land en uit jou familie en uit jou vader se huis, na die land wat Ek jou sal wys, moet mens onder indruk kom van die ingrypende daarvan. God eis van Abraham om die veilige, bekende lewensvorm in sy eie omgewing prys te gee en weg te trek na 'n ongenoemde land; dit is 'n land „wat God hom sal aanwys". Abraham en sy vader Tera was Babiloniërs en mens moet bedink dat hulle voorheen „ander gode gedien het" in Ur (Jos 24:2). Dan is hierdie eis nog radikaler: Op hierdie een mens te midde van al die volke word totaal beslag gelê deur God. Dan kom dit nog ongemotiveerd; dit word nie gesê waarom nou juis Abraham geroep word nie.

God eis van Abraham 'n radikale losmaking van alle natuurlike bande wat hom bind. „Gaan uit jou land", dit is die eerste en meer algemene dog dan volg dinge wat nog nader lê: die familie en uiteindelik die intiemste kring van sy vader se huis. Abraham moet eenvoudig alles agterlaat en hom aan Gods leiding toevertrou. Vir die mens van sy tyd het die genoemde dinge nog baie meer betekenis gehad as vir ons. Die familie, die stamverband en vaderhuis het baie meer 'n vaste sosiale en godsdienstige gemeenskap gevorm. Hierteenoor kom die onsekerheid van 'n vreemde en onbekende land waar Abraham slegs die vooruitsig het om 'n reglose vreemdeling te word. Daarom is hierdie eis so radikaal.

Hierdie roepingseis van God kom neer op dieselfde as wat Jesus eis in Luk 14:26. „As iemand na My toe kom en hy haat nie sy vader en moeder en vrou en kinders en broers en susters, ja, selfs ook sy eie lewe nie, kan hy my dissipel nie wees nie", of anders „Wie vader of moeder bo My liefhet, is My nie werd nie" — Matth 10:37. Die eis van Jesus aan ons is 'n absolute „Volg My". „Niemand wat sy hand aan die ploeg slaan en agtertoe kyk, is geskik vir die Koninkryk van God nie". Luk 9:62.

Op hierdie absolute eis antwoord Abraham met gehoorsaamheid. „Toe het Abraham weggetrek . . . Gen 12:4. Jesus vra ook van ons so 'n duidelik beslissing.

16 Augustus.

BELOFTE EN GELOOF

LEES: Gen 15. Gal 3.

Abraham se onvoorwaardelike gehoorsaamheid aan die roeping deur God, laat hom reeds aan ons verskyn as „die vader van die geloof". Van geloof is daar duidelik sprake in Gen 15:6 — En hy het in die HERE geglo . . . Die geloof van Abraham is sy antwoord op God se belofte aan hom dat hy 'n nageslag sal hê. As God hom verseker: „Ek is vir jou 'n skild en jou loon is baie groot," is Abraham aanvanklik bitter en skepties; sy eie ervaring spreek alles teë wat hy in hierdie woorde kon hoor. Die land Kanaän is hom aangewys en aan hom belowe (Gen 13:14 en 15) asook die nageslag (Gen 13:16) dog intussen swerf hy rond as vreemdeling. Vanweë die kinderloosheid van Sara het hy reeds reëlings getref dat sy dienskneg Eliëser sy erfgenaam sou word na sy dood. Dit is sekerlik daarom dat hierdie tipe, hierdie voorbeeld van 'n gelowige, Abraham, ook skepties kan wees. Die belofte moes vir hom op hierdie stadium totaal onwerklik en onmoontlik gelyk het. So bring God Abraham na buite en stel hom alleen in die nag; hy kry die opdrag: Kyk op na die hemel en tel die sterre as jy hulle kan tel. Dit is asof hierdie skeptiese mens stilswygend herinner word aan die geweldige skeppingsmag van God; alleen die gedagte om die sterre te kan tel is reeds onmoontlik. Netso onbegryplik vir die menseverstand moet die verwerkliking van die Godsplan met Abraham en die toekoms van sy volk voorkom . . . So ongelooflik as wat dit is dat een mens Abraham in die ontelbare getal van die sterre verander kan word, netso hulpeloos staan Abraham voor die oorweldigende hoogheid van die sterbelaaide hemel wat hom wil herinner aan die Almag van God by wie alle dinge moontlik is.

Hierna hoor ons niks meer van skeptisisme nie. Dit is asof hier reeds die „Ek glo Here, kom my ongeloof te hulp", werklikheid word. God het sy ongeloof te hulp gekom en so kan ons lees: Abraham het in die HERE geglo. Dan is sy geloof die aanvaarding van die beloftes van God; dit is die erkenning dat God by magte is om al sy beloftes waar te maak. Die geloof word vir hom as geregtigheid toegereken en so is dit ook vir ons as ons weet dat „soveel beloftes as wat daar vir ons is in Jesus Christus, in Hom „ja" en „amen" is . . .

17 Augustus.

DIE VERBOND

LEES: Gen 17, Hebr 8.

Die gemeente sing dikwels, en veral by die doop Ps 105:5. Verbond met Abraham sy vriend, bevestig Hy van kind tot kind. Die doop is immers vir ons teken van die Nuwe Verbond in Christus en dit verplig ons tot „'n nuwe gehoorsaamheid". Die instelling van die Verbond met Abraham, soos ons dit lees in Gen 17 begin met 'n oproep aan Abraham tot gehoorsaamheid; Die HERE gee aan Abraham die bevel: Wandel voor my aangesig, dan sal jy opreg wees (v 1). Ook hier lê God beslag op Abraham. Sy hele lewe moet verloop „voor" en „in gemeenskap" met God. Ook Henog en Noag het eens „met God gewandel". Gen 5:22, 24; 6:9. Alleen so kan Abraham „opreg" wees voor God; sy Godsverhouding kan op die wyse alleen volkome en reg wees. Abraham moet van sy kant totaal aan God oorgegee wees en God rig dan met hom 'n verbond op soos Hy eens met Noag tot stand gebring het. Die teken van die verbond is die besnydenis en dit is iets wat Abraham nie mag nalaat nie. Verder egter bring die verbond 'n belofte van Gods kant — jy sal die vader van 'n menigte van nasies word. Die verbond nou sal 'n „ewige" wees wat ook vir die nageslag geldig sal wees: „Ek sal my verbond oprig tussen My en jou en jou nageslag ná jou in hulle geslagte as 'n ewige verbond, om vir jou 'n God te wees en vir jou nageslag na jou." Die belofte word verder aan gevul deur die toesegging van die land van sy vreemdelingskap, Kanaän wat eenmaal aan hom gegee sal word. Verpligting, teken, belofte kenmerk hier die Verbond wat deur die hele Ou Testament heen gaan en oor Jeremia o.a. heenwys na die Nuwe Verbond in Jesus Christus, waar geloof, totale oorgawe in liefde teenoor God, die vaste grondslag is en waar die doop die teken is. In die Nuwe Verbond verstaan ons egter duidelik „om nie net vir hierdie lewe op Jesus te hoop nie", maar dat ons hier reeds „hemelburgers" geword het. Vir die Godsvolk van die Nuwe Testament breek die vervulling van die belofte eenmaal aan in hemelse geweste.

18 Augustus.

DIE GEHOORSAAMHEID BEPROEF

LEES: Gen 22, Hebr 11:8-19.

Die geloof en die gehoorsaamheid van Abraham word ernstig beproef wanneer dit lyk of die belofte van 'n nageslag vervul gaan word. Isak die kind van die belofte is gebore en het 'n vaste plek in die lewe van Abraham ingeneem. Nou sê God aan Abraham: „Neem jou seun, jou enigste, wat jy liefhet, Isak en gaan nou na die land Moria en offer hom daar as brandoffer . . .". Dit is asof hier nog opsetlik ingeskerp word dat Isak die enigste en daarmee die enigste skakel met die toekoms is. Isak is die draer van die enigste moontlikheid van 'n nageslag vir Abraham. Nou moet Abraham met een slag van sy offermes hierdie moontlikheid van die vervulling van die belofte gaan vernietig. Die opdrag wil ook nog inskerp dat Abraham hierdie seun liefhet. Dan is dit weer netso vreeslik en radikaal as by die opdrag aan die begin: „Gaan uit jou land, en uit jou familie . . .", en nog baie erger. Dit is nie net 'n breuk met die verlede en hede nie, maar ook met die hele toekoms. Abraham moet werklik alles op die spel sit. En dit is presies wat Abraham doen. „Daarom het Abraham die môre vroeg klaargemaak . . ." Die diepe geloof en oortuiging van Abraham is nou dat die HERE sal voorsien en werklik, as Abraham getoon het dat die bevel van God eerste kom in sy lewe, dan word die ram vir die offerande voorsien. Die hele geskiedenis wil inskerp dat dit God is wat gee en neem en dat verlede, hede en toekoms in sy hand is. God wil totale oorgawe en totale vertroue soos ook Jesus vra in die eerder genoemde Matt 10. Jesus sê in v 39 „Wie sy lewe vind sal dit verloor, en wie sy lewe verloor om My ontwil, sal dit vind". Netso beantwoord aan die bevestiging van die geloof van Abraham, die bevestiging van die belofte aan hom van Godskant: „Ek sweer by Myself, spreek die HERE, omdat jy dit gedoen het en jou seun, jou enigste, nie teruggehou het nie, dat Ek jou ryklik sal seën". Gen 22:16, 17.

19 Augustus.

VREEMDELINGSKAP

LEES: Gen 23; 25:1-15, Ef 2:11-22.

Wanneer Abraham Isak moet gaan offer dan kom daar oor die belofte van 'n nageslag vir 'n oomblik so 'n groot bedreiging dat dit alles sinneloos lyk. So kom in die werklikheid die belofte van 'n land aan Abraham ewe sinneloos voor. Abraham, trouens ook later Isak en Jakob bly vreemdelinge in Kanaän. Die vadere het „in die land van hulle vreemdelingskap bly woon". Gen 17:8; 28:4; 36:7; 47:9. So het dit vir Abraham gebly. Die enigste vastheid en sekerheid, die enigste eiendomsreg wat hy kon verwerf in hierdie land was sy laaste rusplaas. Met groot omslagtigheid word vertel in Gen 23 hoe Abraham as die reglose vreemdeling en bywoner, as halfburger, met die seuns van Het (die Hetiete) onderhandel het om 'n graf as besitting, waar hy sy dode kon begrawe. Vir 400 sikkels silwer, 'n buitengewoon hoë prys, koop hy hierdie stukkie grond en hier kan hy eindelik rus; slegs in en by die dood was Abraham geen „vreemdeling en bywoner" meer nie. Hier, in die spelonk van Magpela kon hy in 'n eie graf begrawe word toe hy „by sy volksgenote versamel" is.

Ook in hierdie geskiedenis lê vir ons 'n „skaduwee van die toekomstige". In en deur die verlossingswerk van Jesus Christus is die „vreemdeling en bywoner" van hierdie wêreld „hemelburger". Hier op aarde het ons geen blywende stad nie, maar ons verwag die toekomende. In en by die dood sal vir die gelowige sigbare werklikheid word wat ons nou reeds in die geloof aanvaar.

20 Augustus.

DIE UITVERKIESING VAN JAKOB

LEES: Gen 25:19-34, Rom 9:6-33.

Van Isak, die seun van Abraham word in verhouding baie min vertel. Die verhaal gaan eintlik haastig oor na sy kinders. Ons word dadelik in Gen 25 vertel van Jakob en Esau en oor hulle staan daar onwrikbaar die woord van die HERE aan hulle moeder Rebekka: „Twee nasies is in jou skoot, en twee volke sal van mekaar gaan uit jou liggaam, en die een volk sal sterker wees as die ander volk en die oudste sal die jongste dien" v 23. By die geboorte van die tweeling kinders was Esau inderdaad die oudste. Jakob, die jongste, skroom later nie om die eersgeboortereg van Esau te ruil vir 'n pot lensiesop nie. Deur fyn bedrog bekom hy die seën wat vir Esau bestem was deur Isak. Jakob word nie aan ons voorgestel as 'n heilige mens nie en tog het God hom uitverkies; juis hierdie mens het God genade bewys en hom bestem om die draer te wees van die belofte aan Abraham. Die God van Jakob is immers die God wat die goddelose regverdig. — Rom 4:5. Hierin lê die onnaspeurlike, onbegryplike liefde en genade van God. „Waarin het U ons liefgehad? Is Esau nie die broer van Jakob nie? Spreek die HERE. Tog het Ek Jakob liefgehad, maar Esau het Ek gehaat en sy gebergte 'n wildernis gemaak . . .". Mal 1:2 v. Dit is verkiesing nie op grond van verdienste of goeie werke nie, maar vrye wil van God. Inderdaad: „Ek sal barmhartig wees oor wie Ek barmhartig wil wees en My ontferm oor wie Ek My wil ontferm". Rom 9:15. So gaan ook ons redding terug op die laaste grond nl. op hierdie ewige liefde en vrye genade van God. By Hom is alle dinge moontlik, want uit Hom en deur Hom en tot Hom is alle dinge. Rom 11:36. So kan ook ons as Nuwe Testamentiese gelowiges erfgename en kinders van die belofte aan Abraham wees deur die groot genade van God in Jesus Christus.

21 Augustus.

DIE HEMELE GEOPEND

LEES: Gen 28:10-22, Hebr 12:16-29.

Jakob moes vlug uit sy vaderhuis nadat hy Esau uit sy seën bedrieg het. (Gen 27:43). Hy vlug na Paddan-Aram, na sy oom Laban, dog ontvang nog weer die volle „seën van Abraham" uit die hand van Isak. Die draer van die belofte is hier 'n vlugteling. Die land van belofte moet hy verlaat; ook hier lyk dit of alles verlore is, dog as hy gedurende sy vlug die nag gaan slaap, met 'n klip onder die hoof, verskyn daar aan hom 'n goddelike openbaring in 'n droomgesig: hy sien 'n leer opgerig op die aarde waarvan die spits tot aan die hemel reik, terwyl die engele van God daarlangs opklim en neerdaal. Die HERE staan bo-aan en bevestig ook aan Jakob die belofte van die land en die seën oor sy nageslagte. Die gesig van Jakob bring hom te staan voor 'n geopende hemel; hy verkeer voor die alhoë en almagtige God. Intussen egter word dit duidelik dat hierdie Almagtigde God met die aarde en sy mense bemoeienis maak.

In die droom word ons heengewys na die Nuwe Testament: Jesus sê: Voorwaar, voorwaar Ek sê vir julle, van nou-af sal julle die hemel geopend sien en die engele van God opklim en neerdaal op die Seun van die mens. Joh 1:52. Dit wys ons na wat vir Stephanus duidelik geword het op sy marteltog: „Ek sien die hemele geopend en die Seun van die Mens aan die regterhand van God staan . . . Hand 7:56.

Jakob kom ook tot die oortuiging dat hy hier in gemeenskap is met die almagtige God: Waarlik God is hier, op hierdie plek en ek het dit nie geweet nie, dit is hier Bethel, 'n huis van God — soos die Christen ook moet ontdek dat die koninkryk van God nie vas te pen is in 'n sigbare ding hier of daar nie, dog intussen altyd nog „in ons midde" is Luk 17:21.

Die woord van God wat die gesig begelei, is beloftewoord wat verlede, hede en toekoms omspan: Ek is die God van jou vader Abraham en die God van Isak (verlede); Ek sal gee . . . aan jou en jou nageslag (toekoms) dog ook: Kyk, Ek is met jou . . . (hede). Ook vir ons is Jesus gister en vandag dieselfde en tot in ewigheid en Hy is met ons tot aan die voleinding van die wêreld.

22 Augustus.

DIE WORSTELING

LEES: Gen 32:24-32, Luk 11:5-13.

Na sy verblyf by Laban trek Jakob terug met sy vrouens na Kanaän. As hy Kanaän nader, hang die wraak en die vyandskap van Esau swaar oor hom, en hy moet vooraf 'n geskenk na Esau stuur om hom tot versoening te bring. Onder hierdie bedreiging staan Jakob by die Jabbok; hy laat sy hele familie deur die Jabbok trek dog bly alleen agter vir die nag. In die stilte van die nag beleef hy 'n worsteling met iemand, met „'n man". Teen dagbreek, as Jakob reeds sy heupbeen uit lit het van die stryd, sê die man: „Laat My gaan, want die dag het gebreek" en dan antwoord Jacob: „Ek sal U nie laat gaan nie, tensy dat U my seën." Dan moet Jakob eers sy naam bekend maak en op hierdie oomblik klink die bekendmaking van sy naam byna soos 'n skuldbelydenis: „Ek is Jakob" — bedrieër . . . ". Die vreemdeling gee dan aan Jakob, wie se wese en karakter gekenmerk word in hierdie naam, 'n ander naam; hy word Israel, „God stry": Hy het met God geworstel en volgehou; die seën van God het hy weggedra. Weereens in sy lewe het Jakob ondervind dat hy met God te doene gehad het en hy het dit nie geweet nie. As dit tot hom deurdring dan weet hy, dat hy God van aangesig tot aangesig gesien het en nie gesterf het nie. „In sy **manlike** krag het hy met God geworstel; Ja hy het met die Engel geworstel en die oorhand gekry, hy het geween en Hom gesmeek", Hos 12:4.

In die worsteling met God wat kan uitloop op vernietigende oordeel, kom Jakob alleen na volle oorgawe aan God daar triomferend uit Alleen as hy skulbelydend smeek en bid spreek God hom vry en deel hom sy seën mee. So gaan dit ook in ons lewe: Dit sal altyd weer uitloop op die bede "Wees my sondaar genadig". En ons weet in en deur Jesus Christus neem hy ons aan en herskep en hervorm ons; dan lê hy totaal beslag op ons sodat „die liefde van Christus ons dring".

23 Augustus.

JOSEF

LEES: Gen 45:5-10; 50:20, Rom 8:18-30.

Terwyl Jakob eens uit die beloofde land moes vlug, word sy seun Josef aan die anderkant op besondere wyse gedwing om na die vreemde te gaan; hy word deur sy broers verkoop. Na al die miskenning, na-ywer en vervolging wat hy egter van sy broers beleef het, is dit 'n besonder grootmoedige en vergewensgesinde houding wat hy teenoor hulle inneem as hy homself aan hulle bekendmaak in Egipte. Hierdie houding is sekerlik ook gevolg van die geloof van Josef, wat spreek uit Gen 45:5-10 God het, so glo Josef, dit alles so beskik; God, nie sy broers nie, het Josef na Egipte gestuur en dit terwille van die behoud van lewens. „God het my voor julle uit gestuur om vir julle 'n oorblyfsel op die aarde te verseker en julle in die lewe te hou tot 'n groot verlossing". Die kwaad wat sy broers teen hom bedink het, het God ten goede beskik. God het hom deur menslike nood en vervolging, deur lyde heen gelei om so 'n „res" te laat lewe. Die vyandige broers was slegs instrumente in die hand van God. Sy broers het met hulle sondes net gehelp om Josef tot triomf te bring.

Die geloof van Josef wys ons ook heen na die redding van 'n „res" van die Godsvolk deur oordeel en gerig heen, soos die profete dit eenmaal verkondig en beleef het; dog meer as dit, die miskenning van Josef, die kwaad teen hom bedink, die feit dat hy deur sy broers verkoop is, wys ons heen na Jesus wat deur die verraderlike Judas verkoop is. Die miskenning van Jesus, sy lyde en sy sterwe, is ook so „ten goede" beskik, dat dit lei na die lewensbehoud en redding van baie. In Jesus Christus egter sien ons ook ons lyde, selfs die vervolging van die gelowige ten goede gekeer, want ons weet „dat vir hulle wat God liefhet, alles ten goede meewerk".

24 Augustus.

DIE HEERSER OOR DIE VOLKE

LEES: Gen 49, Rom 15:1-13.

Voor sy dood roep Jakob sy seuns by-een en „verkondig" aan hulle wat hulle aan die einde van die dae sal wedervaar. Binne hierdie „verkondiging" of seëninge, neem die woord van Jakob oor Juda 'n besondere plek in: „Die septer sal van Juda nie wyk nie, nog die veldheerstaf tussen sy voete uit, totdat Silo kom; en aan Hom sal die volke gehoorsaam wees. Hy maak sy jong esel vas aan die wingerdstok en die vul van sy eselin aan die edelste wynstok; hy was sy kleed in wyn en sy gewaad in druiwebloed". Gen 49:10 en 11. Uit die gryse voortyd het ons hier 'n voorsegging van die koms van 'n heerser oor die volke, met wie se koms geweldige vrugbaarheid en voorspoed gepaard gaan.

Hierdie Heerser sal kom uit Juda — die septer sal van Juda nie wyk nie. Reeds die aartsvader Jakob spreek hier die verwagting uit wat Jesaja ken oor die „takkie uit die spruit van Isai (Jes 11:1-9). Hierdie verwagting het in vervulling gegaan met die koms van die Messias, Jesus, die Christus, as die seun van Dawid, aan wie uiteindelik gegee is alle mag in hemel en op aarde en wat ons Heer en Heiland is. In die Naam van Jesus moet buig elke knie . . . en uiteindelik elke tong bely dat Jesus die Here is.

Hierdie Jesus, die Here, roep ons in hierdie wêreld vol van sy leed en smart, lyde en pyn tot die vreugdemaaltyd, tot die bruilof van die Lam. Hy roep ons tot deelname aan sy heerlikheid.

Byna aan die slot dan van die geskiedenisse van die aartsvaders vind ons dan 'n feestelike heenwysing na hierdie heerlikheid en triomf.

25 Augustus.

BARTHOLOMEUSNAG

LEES: Jes 25:1-6 en Openb 19:1-9. **TEKS:** Openb 19:9.

DIE BRUILOFSMAAL VAN DIE LAM

Byna vierhonderd jaar gelede was daar 'n bruilof gewees — 'n bruilof wat uitgeloop het op moord en doodslag. Die gebeurtenis voer ons terug na die Bartholomeusnag van 24 Augustus 1572.

Met die vestiging van die Kerkhervorming in Frankryk het ook baie van die adel die Protestantse geloof aangeneem en die Hugenote, want so is die Hervormers daar genoem, het al gou 'n staatkundige mag geword. Weldra het die Rooms Katolieke en Protestante gewapend teenoor mekaar gestaan en dit het uitgeloop op 'n oorlog. By die vredesluiting het die Protestante iets van vryheid van godsdiens bekom.

Die vrede wat gesluit is sou egter beseël word met 'n huwelik — die huwelik tussen Hendrik van Navarre, leier van die Hugenote, en die koning se suster. Op die bruilof was die keur van die Hugenote teenwoordig. Maar in plaas van 'n vrolike einde is die huweliksklokke in die nag van 24 Augustus gedemp deur die gelui van die doodsklok. Dit was op bevel van die koninginmoeder dat die Rooms Katolieke 'n vooruitbeplande moord onder die Protestante begin het om minstens vyfduisend as slagoffers te laat val.

Bloedbruilof, so word daardie fees genoem en ook ons as Protestante onthou die swart verlede, maar wraak neem kan en wil ons nie, want aan God kom die wraak toe lees ons in die Bybel. Daarom kyk ons van die bloedbruilof af vorentoe na 'n ander bruilof wat aangekondig is, nl. die bruilof van die Lam.

In die Openbaringe lees ons daarvan: Na die val van Babilon, na die oordeel oor die hoer en die wraak van God oor die bloed van Sy diensknegte, d.w.s. na die eindgerig verby is, kom die bruilof van die Lam. En salig die wat genooi is na hierdie Fees. Wie sal dit wees? Inderdaad ook almal wat hulle geloof met hulle bloed beseël het. Hulle wat volhard het tot die einde toe, hulle wat oorwin het.

Sal ons ook daar wees? Geliefdes, inderdaad hang dit nie van verdienste af nie, nie van ons waardigheid of vroomheid nie, maar wel of ons die waarde van bloed — van Jesus se bloed leer ken het. Sy bloed wat op Golgota gevloei het om ons met God te versoen en ons waardig te maak om genooides na die Bruilof te wees. Wanneer Jesus weer kom word Hy voorgestel as die Bruidegom wat Sy Bruid, naamlik Sy Gemeente kom haal. Die ewige geluksaligheid sal wees soos 'n bruilofsfees — 'n fees waarvan die vreugde nooit meer gedemp sal kan word nie. 'n Bruilofsfees sal dit wees waarop geen bloed meer sal vloei nie omdat die bloed van die Lam ewige vrede bewerk het.

Sal ons daar wees? God gee ons die genade en voorreg om Jesus ontwil, om saam met die miljoene van die eeue in die volheid van die tyd aan die Feesmaal te gaan en geluksaligheid te smaak.

Sien in die geloof uit na die bruilof wat so anders sal wees as die bloedbruilof van Bartholomeusnag. Wag en waak, wees sterk en getrou. Houvas wat u het in die Protestanse erfnis. Wees bereid om ook u geloof met u bloed te beseël as dit nodig word en weet: die wat oorwin sal alles beërwe. Hulle sal nie net genooides wees nie, maar die wat sál aansit aan bruilofsmaal van die Lam.

26 Augustus.

SOUTPILAAR

LEES: Gen 19:12-29. **TEKS:** Gen 19:26.

Ons lees graag die geskiedenis van die vrou van Lot. Nie om ons te verlustig in die vreeslike oordele van God of in die meewarige lot van 'n onverstandige vrou nie, maar omdat ons met haar swaar lot 'n lotsgemeenskap het. Ons het meegevoel met die vrou van Lot. Sy was nie onverskillig soos haar skoonseuns wat met Gods teregwysings gespot het nie en ook nie onwillig om uit die stad van verderf te vlug nie. Inteendeel: Sy het die oordele wat kom, geglo en die hand van die engel vasgehou wat hulle uitgelei het. Tog het sy met al die kennis en vermaninge — met die Evangelie in die hand — kan ons sê, verlore gegaan.

Lot se vrou het omgekyk. Nie dat sy volle deel gehad het aan die sondes van Sodom en nou daarheen wou terugkeer nie, maar haar hart was nog verdeeld. Sy kon die dinge daar agter haar maar nie so maklik vaarwel sê nie. 'n Mens raak met die tyd gebonde aan jou vriende en kennisse, jou huis en jou goed. Daardie soort gebondenheid vertroebel die uitsig. Sy het daarom die oordele van God — die vuurvlamme en aardbewing — nie in die werklike vreeslikheid besef nie. In plaas dan om met die grootste spoed te vlug, het sy vertoef en omgekyk. Toe het die onheil haar getref en sy het in die swaweldampe verstik. Die familie het Soar veilig bereik en neergehyg met verligting — vader en dogters. Maar een het ontbreek: Moeder!

Ons hart skiet vol. Oor ons lewe hang oordele vanweë die sonde. Gelukkig verkondig die Evangelie die boodskap van verlossing vir vader, moeder en kinders. In Jesus Christus vrede met God. Maar dan betyds vlug voordat die oordele ons oorval. Wonderlik as ons dan eenmaal daar mag aankom — vader, moeder en kinders — in die hemelse heerlikheid. Maar vreeslik as daar een in die kring sou ontbreek . . . en die een is ek!

27 Augustus.

ROOFVOËLS

LEES: Gen 15:8-21. **TEKS:** Gen 15:11.

In ons dae sluit ons 'n ooreenkoms deur besonderhede in 'n dokument vas te lê wat dan deur die betrokke partye geteken word. So 'n dokument is waardevol en maak die ooreenkoms wettig. In die Bybelse tyd was dit anders. Eers het die partye die voorwaardes bespreek. Daarna is 'n dier geslag en die twee dele teenoor mekaar gelê. Toe eers het die partye voor getuies tussen die twee helftes deurgeloop en met simboliese handeling die verbond bekragtig. Die helftes van die diere verbind die partye met mekaar in een verbond.

So is ook die verbond tussen God en Abraham bekragtig. Abraham het volgens voorskrifte die diere geslag en op die Here gewag. Maar toe het onvoorsiene steurnisse die heilige dinge bederf. Roofvoëls met hulle ontbindende reuk en viesheid het op die verbondstekens afgeswerm en dit ontheilig. Die Bybel vertel egter dat Abraham die roofvoëls verjaag het.

Heilige verbondstekens! Die Woord van God word vir ons voorgelees om die huisaltaar en die Evangelie in die kerk verkondig. Maar daar word ons gekwel deur verveling of gedagtes wat na die wêreld uitgaan. Roofvoëls wat die heilige momente bederf!

Heilige verbondsbedeling! Ons staan voor God om belydenis te doen van ons geloof. Alles word ineens onwaar en vreemd. Verwarde emosies en oerdrange van opstand botvier — Roofvoëls!

Heilige verbondshandelinge. Ons staan voor die kansel en voor God om 'n verbond aan te gaan tussen ons en die Here vir ons kinders . . . Of ons sit aan die tafel van die Heilige Nagmaal en kyk na die brood en wyn. Meteens kom 'n gedagte van elders: Seremonies uit die ou tyd waaraan ons ontgroei het. Roofvoëls!

Abraham het die roofvoëls verdryf en die heilige tekens bewaar!

28 Augustus.

KORING WEGBÊRE

LEES: Gen 41:17-37. **TEKS:** Gen 41:35.

Graag lees ons die geskiedenis van Josef — nie alleen om sy tragiese geskiedenis nie, maar veral om sy vaste karakter en verantwoordelikheidssin. Hy was begaafd met baie talente en 'n profetiese blik. Daarom was hy 'n skerpsinnige staatsman van die ou tyd. Sy plan aan Farao om koring weg te bêre vir die toekoms het hom beroemd gemaak deur die eeue. Al kan ons nie in die toekoms sien nie, tog bly beplanning — volgens Josef — vir ons 'n les van die hoogste wysheid.

Koring wegbêre! Eers op stoflike gebied. Landbou en veeteelt het in die laaste jare uitgebrei en daar was ook jare van groot voorspoed. Maar ons land is bekend vir wisselende vordering en droogte. Gelukkig die boeregemeenskap wat met oorleg handel — voer en voedsel wegbêre in die jare van voorspoed en skulde verminder onder gunstige omstandighede! Versigtig dan maar om algaande skulde op te hoop en lewensmiddele te vermors. Dit geld ook vir die salaristrekker.

Koring wegbêre in verstandelike opsig! In ons dae is daar baie geleenthede om geleerdheid, kennis en vakmanskap te bekom. Maar dan moet ons van die kanse gebruik maak terwyl dit voor die hand lê — die jeug omdat die hoof nog helder is; die ouer geslag om tred te hou met aanpassing en ontwikkeling. Gaan die geleenthede verby en daar is nie gesorg nie, sal 'n knaende verwyt ons vergesel en 'n gedurige honger ons deel wees.

Koring wegbêre in geestelike opsig! Ons sielelewe het ook sy behoeftes. Daar is tye wanneer die gees en hart ontvankelik is; wanneer sieleweelde en die genade van God ons toevloei: Woord van God, Evangelieprediking, huisgodsdiens. Siedaar: jare van oorvloed! Maar daar kom ook jare van dorheid: twyfel, bedruktheid, ongeloof! Siedaar: skraal jare! Wanneer die ouderdom dan aanbreek en die sorgtyd verby, is die mens aangelê op die opgespaarde goedere. Gelukkig hy wat dan 'n volgepakte graanskuur het!

29 Augustus.

DIE LOON VAN DIE SONDE

LEES: Gen 2:15-17 en Rom 6. **TEKS:** Rom 6:23.

„God bewys Sy liefde tot ons daarin dat Christus vir ons gesterf het toe ons nog sondaars was."

Maar daar in die dood wat Hy gesterf het, het dit ook openbaar geword wat nou eintlik die dood is.

Die dood wat Hy gesterf het, was die gerig van God — die gerig van God oor ons sonde wat Hy, die sondelose en skuldlose, vir ons gedra het sodat ons, die sondaars en skuldenaars, voor die gerig van God vrygespreek sou word. Sy dood was ons verdiende straf want ons dood en ons sonde is saam met ons skuld voor God onlosmaaklik aan mekaar gebind. Hierdie straf wat Hy vir ons gedra het, is die loon wat die sonde betaal. Die sonde laat hom nie verniet dien nie. Hy betaal aan elkeen wat hom of haar toekom. Sy loon is die dood. Toe Jesus egter op die regte tyd vir die goddelose gestrewe het, het Hy hierdie loon wat ons regverdiglik toekom, vir ons ontvang as die verdiende straf vir ons sonde. Daarom kan hulle wat in Hom glo nog slegs in Hom sterwe, nog slegs in Hom ontslaap — in hulle sterwe is hulle omvang en omsluit deur Sy dood. En nou is daar vir hulle wat die ewige dood voor God sou moes sterwe, die ewige lewe in Christus Jesus as die genadegawe van God. Die dood is verslind in die oorwinning van Christus.

Daarom: „Dood, waar is jou angel?
Doderyk, waar is jou segepraal?"

30 Augustus.

DIE VOORBODE VAN DIE DOOD

LEES: Psalm 102. **TEKS:** Psalm 102:24.

„'n Gebed van 'n ellendige as hy beswyk en sy klagte uitstort voor . . . God" — so begin hierdie Psalm.

Sy ellende — wie ken dit nie! Die hoë koors van sy krankheid laat sy gebeente gloei soos 'n vuurherd. Hy het geen behae in voedsel nie en hy kan nie slaap nie. Sy lewe verwelk soos die gras en sy hart is platgeslaan en verder onder die beangstende wete van die verganklikheid van sy lewe wat verdwyn soos rook.

Sy krag op die weg is swak gemaak, gebreek. Maar hy sê nie dat dit die siekte is wat dit gedoen het nie. Nee, hy sê dit is **Hy** wat my krag swak gemaak het. En dit weet hy uit die Woord van God waaruit hy ook nou in sy ellende alleen kan lewe en daardie woord sê: „As jy getrou na die Here jou God luister, en doen wat reg is in Sy oë, en luister na Sy gebooie en al Sy insettinge hou, dan sal Ek geeneen van die siektes op jou lê wat Ek op Egipteland gelê het nie; want Ek is die Here wat jou gesond maak (Ex 15:26).

Maar hy en ons het nie so gemaak nie. So naby God wou ons nie wees nie. Toe het ons ons hande uit God se hand losgewring. En toe was ons sonder geneesheer. En daarom moet ons sterwe en teister die siekte ons as voorloper en voorbode van die dood.

Hy het my krag op die weg swak gemaak, gebreek — omdat dit van die Mens Jesus Christus, waarder is as van enige ander mens, is daar egter vir ons hoop want Hy het ons krankhede op Hom geneem en ons smarte, dié het Hy gedra.

31 Augustus

GOD SE NEE

LEES: Jesaja 53. **TEKS:** Jes 53:109b.

In Psalm 107 lees ons dat toe die krankes die Here aangeroep het in hulle benoudheid, Hy Sy Woord uitgestuur het, dat Hy hulle kon gesond maak.

In die volheid van die tyd het God Sy Woord uitgestuur en die Woord het vlees geword en onder ons gekom wat woon in die land van doodskaduwee — hier waar die sonde gedien word en daarom die dood met sy voorloper en voorbode (die siekte) oor alle mense meedoënloos heers.

In die vleesgeworde Woord, Jesus Christus, het God self vir die mense geleef, gespreek, gehandel, ingestaan deur die saak van ons sonde met sy loon, die dood en sy voorloper, die krankheid, in geheel Sy saak te maak. Hy het Hom krank gemaak. Hy wat geen sonde geken het nie en daarom vry was van die dood en sy voorbode, die siekte, het ons krankhede op Hom geneem en ons smarte gedra. En onder die las van ons sondes en die toorn van God het Hy, die Man van smarte, beswyk — deurboor en verbysel. Maar in Sy dood het Hy die sonde versoen, die dood oorwin. Hy, Jesus Christus, is God se magtige nee teenoor hierdie vir ons oormagtige en onontwykbare vyande en daarom ook God se nee teenoor die krankheid. Wie in Jesus Christus glo, mag in sy siekte weet, dat die Heer nie net bekend is met sy krankheid nie, maar ook vir hom nee gesê het teen hierdie bedreiging — ja, dit ook saam met die sonde en die dood vir hom oorwin het.

Ook ten opsigte van ons siekte geld dus: „deur Sy wonde het daar vir ons genesing gekom".

1 September.

ONS NEE

LEES: Psalm 30. **TEKS:** Psalm 30:11.

Jesus Christus, die oorwinnaar oor sonde en dood, is ook die nee van God teenoor die krankheid. Daarom moet hulle wat deur Hom van hierdie vyande vry gemaak is ook met al hulle beskikbare krag saam met Hom nee sê vir die siekte. Solank daar lewe is, moet ons vasberade weerstand bied.

Wie die krankheid egter as voorloper en voorbode van die dood leer ken het, weet dat dit 'n vyand is wat vir die mens te magtig is en ook nie ontwyk kan word nie. Teen hierdie gevaar is ons weerloos. Daarom sal ons nee, ons weerstand teen die siekte — soos dit in die Psalms dikwels voorkom — 'n hulpgeroep, 'n smeke om die genade van God wat ons gesond maak, moet wees: Hoor, Here, en wees my genadig! Here, wees my 'n Helper!

Al ons weerstand, al ons vasberadenheid en wil om gesond te word, is geheel en al sinneloos sonder hierdie geroep om die genade en hulp van God. Want as 'n sieke gesond moet word, dan beteken dit dat 'n vir ons oormagtige vyand teruggeslaan, verpletter moet word. En dit kan net die genade- en wondermag van God doen . . . die genade- en wondermag van God wat in Jesus Christus reeds sonde en dood oorwin het, vir hulle vir altyd nee gesê het.

2 September.

LEES: Psalm 107. **TEKS:** Psalm 107:21 en 22.

GENEES

„Ek het jou gebed gehoor, Ek het jou trane gesien; kyk, Ek sal jou gesond maak" — sê die Here vir Hiskia. En God laat dit geskied deur middel van 'n vyekoek (die medisyne) wat Sy profeet (die dokter) aanwend.

Maar wat sal hulle wat genees is nou doen uit dank vir Sy genade? Hiskia gaan op die derde dag na die tempel. Hulle wat hierdie lofpsalm voor God bring, doen dit midde in die versameling van die gemeente. God het gehoor toe hulle om hulp geskreeu het en Hy het in Sy genade die dodelike gevaar teruggeslaan — daarom: laat hulle die Here loof om Sy goedertierenheid en om Sy wonderdade aan die mensekinders. Psalmsing tot eer van die Here . . . loof Sy heilige gedenknaam.

God het ons Sy Seun gegewe, Hom krank gemaak, Hom verbrysel en ons sodoende vrygemaak van sonde en dood en alles wat daarmee saamhang! Daarom: kom, laat ons met gejubel Sy werk vertel, Sy wonderdade aan die mensekinders!

U het ons, Heer, oneindig veel vergewe,
Om Jesus bloed aan ons vergun die lewe . . .
Daarom: laat ons Hom met offers prys omdat Hy groot en goed is!
Ja, kom laat ons onsself as lewende dankoffers aan Hom wy!

3 September.
LEES: Psalm 39 en Heb. 5. **TEKS:** Psalm 39:5.

LEER MY HERE

Hy, al was Hy die Seun, het gehoorsaamheid geleer uit wat Hy gely het . . . (Hebr. 5:8). Hy het ons vlees en bloed aangeneem, die toorn van God waaronder ons vir ewig moes versink het, van die begin van Sy menswording af tot aan die einde van Sy lewe op aarde vir ons gedra . . . Daarom was Sy lewe 'n lewe van lyding en Hy die lydende Kneg van die Here.

Hy het deur Sy lyding **geleer** — gehoorsaamheid geleer, sodat Hy vir almal wat Hom gehoorsaam is, 'n bewerker van ewige saligheid kan wees.

Hulle wat aan Hom behoort moet ook ly. Aan hulle lyding is egter ook hierdie „opvoedkundige aspek" verbonde. God wil ons ook self deur die lyding van die siekbed iets laat leer. Ons moet leer wie ons is, waarvan ons siekte voorloper en voorbode is. Ons moet die heenwysing van die siekte na die einde van ons deur God begrensde lewe as genade leer verstaan — as 'n herinnering daaraan dat Hy ons lewe 'n paar handbreedtes gemaak het.

daarom sal dit ook die gebed van en vir die sieke moet wees:
Here, maak my einde aan my bekend en wat die maat van my dae is; laat my weet hoe verganklik ek is.
„Leer ons dan so te tel ons lewensdae dat wysheid ons lewe voortlei in ons gange . . . "

Wysheid — dit is die vrese van die Here.
Wysheid — dit is om dankbaar, gehoorsaam aan Sy woord, te lewe.

4 September.
LEES: Filip 1:12-26 en 1 Kor. 15:51-58. **TEKS:** Fil. 1:21.

DIE STERWE WINS

Ek leef nie meer nie, maar Christus leef in my (Gal. 2:20). Ja, die lewe is vir my Christus. Christus is my lewe. Hy het ook op my lewe beslag gelê en nou lewe Hy vir my, in my plek, my eintlike lewe! So sê hulle wat aan Christus behoort vir Paulus agterna.

Maar nou sê Paulus verder: vir my is die sterwe wins. Die sterwe wins? Kan die sterwe wins wees — voluit wins wees? Ja, sê Paulus, want kyk om te sterwe beteken om heen te gaan en met Christus te wees. Beteken om die kroon van geregtigheid te ontvang wat die Here genadiglik skenk aan almal wat Sy verskyning liefgehad het (2 Tim. 4:8).

Nee, die dood is nie 'n verlies nie, maar 'n alles oortreffende wins vir hulle wat ontslaap in die Here, Jesus Christus, om ewig met Hom te wees. En dit — om met Christus te wees — is verreweg die beste, want dit beteken dat hierdie verganklike met onverganklikheid beklee word en hierdie sterflike met onsterflikheid. Dan sal vervul word die woord wat geskrywe is: Die dood is verslind in die oorwinning (1 Kor. 15:54) — verslind in Christus se oorwinning vir ons.

Daarom kan ons nou, sterwend, reeds juigend met Paulus uitroep: ek is versekerd dat geen dood of lewe . . . ons sal kan skei van die liefde van God wat daar in Christus Jesus, onse Here, is nie.

5 September.

LEES: Heb 11:36-40. **TEKS:** Heb 11:40.

VOLHARD

In die aangewese verse vind ons 'n opsomming van die lyding en marteling wat mense ter wille van hulle geloof verduur het. Hulle kon dit alles vermy het deur van hulle geloof af te sien en hulle aan die kant van hulle teenstanders te skaar. Hulle kon geredeneer het dat die uiterlike belydenis van hulle geloof tog nie 'n lewenskwessie was nie en dat hulle in hulle binneste tog met God in verbinding kon bly. Hulle kon dit as dwaas en onverstandig beskou het om sulke offers ter wille van 'n persoonlike opvatting van godsdienstige sake te bring.

Maar vir die ware geloof vorm hierdie sake die grondslag van die hele lewe en die hoop vir die ewigheid. En daarom kan die ontsettende beproewinge wat die skrywer hier noem, verduur word en het baie mense liewer gesterf as om van hulle geloof afstand te doen.

Sou ons hierin hulle voorbeeld kon navolg en ons laat folter, bespot, gésel, boei, stenig, in stukke saag, vermoor, klee in vodde, gebrek ly, verdruk, mishandel, ronddwaal in woestyne, op berge, in spelonke en skeure? Is ons geloof soveel vir ons werd dat ons ten spyte van sulke martelinge, tog nog getrou daaraan sal bly?

Vir ons is iets beters beskik, want ons bou op die vervulling van die belofte in Christus, by wie ons in volmaaktheid sal verkeer. Ons het soveel meer om ons geloof te versterk en ons tot die einde toe te laat volhard.

6 September.

LEES: 1 Sam 3. **TEKS:** 1 Sam 3:18.

GAAN U OOK LÊ

Aangrypende geskiedenis. Eli, priester van God, gelowige grysaard, vader vir sy volk. Tragiese figuur. 'n Mens voel hartseer as jy hom voor Samuel sien staan, veral as jy sy reaksie op sy oordeelsaankondiging hoor: „Hy is die Here; laat Hom doen wat goed is in sy oë".

En tog vertolk sy woorde en optrede nie 'n suiwer geloofshouding nie. Let op sy houding teenoor sy ongehoorsame seuns. Hy het dit maar aanvaar in die gesindheid: dit is nou eenmaal so en ek kan daar niks aan doen nie. En hierdie halfhartige houding teenoor sy seuns, was blykbaar tiperend van sy houding teenoor die lewe in geheel.

Eli aanvaar maar. Eli worstel nie met God nie. Eli gaan lê as God met hom werk. En dit is die groot sonde van sy lewe. Vergelyk sy houding met die van Jakob by Pniël: „Ek sal U nie laat gaan nie, tensy dat U my seën". (Gen 32:26). Of van die Kananese vrou: „Ja, Here, maar die hondjies eet darem van die krummels". (Matt 15:21). Vergelyk dit met Jesus self in Getsemane. Hy aanvaar Sy lyde nie as blinde noodlot wat oor Hom heengerol kom en waaraan Hy niks anders kan doen as om maar net te gaan lê nie. Nee, Hy neem dit aan as uit die hand van die Vader, en Hy bid: „My Vader, as dit moontlik is, laat hierdie beker by My verbygaan". (Matt 26:42).

Juis so het Hy ons gewys hoe ons teenspoed, rampe, gevare en kruis moet aanneem, en juis Hy maak dit moontlik om met God te worstel — soos 'n kind met sy vader.

Worstel u ook met God? Of gaan u soos Eli lê as God met u lewe wil werk.

7 September.

LEES: Psalm 18:26-51. **TEKS:** Psalm 18:30.

GOD IS NABY

Alleen 'n ervare gelowige soos Dawid kan getuig: „Met my God spring ek oor 'n muur". Wat Dawid met hierdie geloofsuitspraak wil sê, is dat die gelowige so 'n vertroue op God het dat hy vir geen probleem, gevaar of struikelblok sal terugdeins nie.

Hoe baie mense is daar wat slegs in gunstige omstandighede bereid is om vir die Naam en eer van God in te tree, maar sodra daar vervolging, teenspoed, droogte, langdurige lyding kom, dan begin hulle te twyfel aan die almag en goedheid, aan die goeie bedoeling van God. Dan kom die vraag in die hart op: Hoe kan 'n God van liefde so iets toelaat in die lewe van die gelowige.

Die Almagtige laat egter nie op 'n antwoord wag nie. Aan die een kant sê Hy: „Weet dat Ek God is", en ook: „Die Here tugtig hom wat Hy liefhet". Aan die anderkant lees ons: „Kom na My toe, almal wat vermoeid en belas is, en Ek sal julle rus gee".

Hoe goed dat ons as kinders van die Here in die versekering kan wandel: God is naby, so naby, dat ons in die geloof saam met Dawid kan uitroep: „Met U loop ek 'n bende storm, en met my God spring ek oor 'n muur". Dan ken ons hart geen vrees en huiwering nie, want God is met ons. En „as God met ons is, wie kan teen ons wees". Dan is dit asof die geloof geen hindernis tot getuienis ken nie.

8 September.

LEES: Jer 6:1-9. **TEKS:** Jer 6:8.

IS DIT GOD?

Spoedeisend en sonder uitstel word die vonnis voltrek aan die vertroetelde Jerusalem. Hy word kaal gestroop, want sy boosheid borrel soos 'n fontein op.

En tog, hoewel Jerusalem die vreemde liefhet en vervreemd geraak het van sy Here en as gevolg vreemdes sal moet dien in 'n vreemde land, tog staan die Here nog nie vreemd teenoor hulle nie en verlang Hy dat hulle die kastyding in die regte gesindheid sal aanvaar, sodat Hy nie uiterste maatreëls hoef aan te wend nie.

Hoeveel mense het verhard geraak deur hulle beproewings waarvoor hulle dikwels self verantwoordelik was. Vrae volg: Kan 'n God van liefde so iets toelaat? Wel, ons moet eintlik vra: As God nie liefde was nie, sou Hy so geduldig kon gewees het? Sou Hy, terwyl Hy Jerusalem so striem, Homself nog so kon beheers en gepleit het dat hulle die tugtiging ter harte moet neem? As Hy nie liefde was nie, sou Hy kort proses van hulle gemaak het en hulle verwoes het. Hy kasty juis in liefde om te louter en te beskerm teen verwerping.

Hoe noodsaaklik om ons tugtiging reg te benut. Ons mag nie ons tugtiging onverskillig verkleineer of wegredeneer as betekenisloos en algemeen nie. Ook nie daaronder beswyk en moedeloos neerlê nie. Nee, ons moet dit verdra, en as vrug sal die ware, kinderlike, gehoorsame gesindheid helderder in ons pryk. (Heb 12:3-13).

9 September.

LEES: Psalm 4. **TEKS:** Psalm 4:2.

RUIMTE

'n Benoude is 'n vasgekeerde. So voel Dawid na 'n dag se vlug voor Absalom. In die opstand is hy as koning van die troon en as vader uit sy huis verdryf. Agitofel se raad was om Dawid waar hy moeg sal gaan slaap neer te vel. So moet hy ook as mens uit die land van die lewendes. Gods hert vind dan die toevlugsruimte by God: In benoudheid skenk U my lewensruimte.

Is u benoud, omring, vasgekeer? Satan het u toegefluister: gaan soek verhoring by die Here. U het gewanhoop aan u volk se toekoms, aan u eie, aan die van u kinders, aan veiligheid deur die lange dag of nag — so is vertrouensruimte weg. Dikwels sien ons vir onsself geen lewensstaanplek op aarde in liefde, roeping, vertroue, vreugde of ander beproewing nie . . . geen leefruimte by medemens of voor God nie.

Kyk, Christus se lewensruimte was by die mens en sy Vader, daarom die sterwe tussen hemel en aarde aan die kruis, maar . . . sodat sy kinders deur die geloof tydelike en ook ewigheidsruimte by God kan hê.

10 September.

LEES: Hand 12:1-19. **TEKS:** Hand 12:5.

MAAR GEBED

Eers het die Fariseërs en die Sadduseërs die kerk vervolg, maar nou is dit Herodes, wat 'n vriend van die keiser was. Hy het eers Jakobus, die boer van Johannes, laat doodmaak. Die Jode was verheug en Herodes se ydelheid is gestreel. Hy besluit toe om Petrus ook om die lewe te bring. Wat doen 'n mens nie alles om populêr te wees nie? Herodes was nie te gerus nie en daarom laat hy Petrus deur 16 manne, in spanne van 4, bewaak en bind hom in kettings agter geslote deure. Toe die groepie gelowiges dit hoor, het hulle begin bid. Nou is dit die magtige Herodes met 'n groot leër en 'n klein groepie gelowiges met die Here aan hulle kant. Petrus het rustig geslaap, omdat hy alles in die hand van die Here gelaat het. Hulle gebed was sonder ophou. Hulle het geweet waarvoor hulle bid. Die laaste aand het die engel gekom en Petrus „geslaan" dat hy moes wakker word. Die Here moet ons ook dikwels „slaan" om ons wakker te maak en te laat opstaan.

Om te bid, selfs wanneer alles tevergeefs skyn te wees, is ons roeping as gelowiges. Die Here is nooit te vroeg of te laat as ons gelowig bid nie.

Lyk dit of u geval hopeloos is? „Maar . . . gebed" is die antwoord. Is alles teen u en storm dit op u af? „Maar . . . gebed" is die antwoord. Is dit droefheid of eensaamheid? Is dit 'n huis wat wankel? „Maar . . . gebed" is die antwoord. Geen kettings of bande kan u bind as die Seun u vrymaak nie. (Joh 8:36).

11 September.
LEES: 1 Thes 5:12-24. **TEKS:** 1Thes 5:18.

IN ALLES DANKBAAR

Paulus wil sê dat ons moet dankbaar wees in alles, in alles wat oor ons kom, in voorspoed en in teenspoed. God is tog in alle lewensomstandighede waarin Hy ons bring. Daarom moet ons leer om God in alles te dank vir wat Sy goedheid en genade in Christus in die natuurlike en geestelike ons skenk. Ag, die Here skenk nog soveel vergoeding teenoor die drukkende lewensleed, soveel troos in smart. Die hele Skrif is daar vol van dat die Here dankbaarheid eis vir al sy wilsbeskikkinge, vir al sy bestieringe van ons lot. God eis dankbaarheid daarvoor, dat Hy Hom met ons inlaat, dat Hy ons lei van stap tot stap. Hy eis dat ons so geheel aan Hom sal toevertrou, dat daar geen murmurering sal wees nie.

Dit is die wil van God in Christus Jesus oor ons, 'n wil wat van ons dankbaarheid vorder in die allernouste gemeenskap met Christus.

Die dankbaarheid is die asemtog van die gebed. 'n Dankgebed volg so vanself vir ons wat in geloofsgemeenskap met Christus staan. Christus maak ons bekwaam om God te dank deur Sy Gees.

U onthou tog seker die slot van die huweliksformulier: „En daarom moet julle ook alles wat daarin — in die huiselik — oor julle kom, met geduld en danksegging aanneem as uit die hand van God. So sal ook alles julle ten beste en tot saligheid gedy".

12 September.
LEES: Rom 4:9-16. **TEKS:** Rom 4:11.

DIE DOOP AS SAKRAMENT, TEKEN EN SEËL

Op sigself het die beloftes van God in Sy Woord geen bekragtiging nodig nie. Op sigself is God se beloftes onberoulik (Rom 11:29,, ja en amen, ewig-waar (2 Kor 1:20).

In Sy wysheid het God egter geweet van die mens se swakheid, twyfel en wankelmoedigheid en daarom het Hy die Sakramente verorden as sigbare tekens en seëls om aan ons uiterlike sinne des te beter Sy Beloftewoord sigbaar voor te stel en te verseël, om as pande te dien van God se genade teenoor ons en om op hierdie wyse die geloof wat ons op grond van Sy Woord het, te voed, te onderhou en te versterk. Op hierdie wyse wil God hê dat ons nie net deur die poort van die oor van Sy goedwilligheid en genade teenoor ons sal verneem nie, maar dat ons ook met ons ander sintuie sal sien, smaak en met ons hande sal tas dat God goed is (Ps 34:9 en 1 Joh 1:1) en dat ons wankelmoedige geloof sodoende deur Sy Gees in ons versterk sal word.

Abraham het alreeds vóór sy besnydenis op grond van Gods Woord aan God se beloftes geglo, maar om Sy beloftes sigbaar uit te beeld en die vaste sekerheid daarvan te betuig, het God „die **teken** van die besnydenis" by die Woord gevoeg „as **seël** van die geregtigheid van die geloof" (Rom 4:11-13). Volgens Hebreërs 6 vers 17 en 18 het God van die **teken** van die eed gebruik gemaak „omdat Hy nog kragtiger aan die erfgename van die belofte die onveranderlikheid van sy raad wou toon" en hieruit spruit vir die gelowige „'n kragtige bemoediging" wat soos „'n anker van die siel" is.

Volgens Kolossense 2 vers 11 en 12 is die teken „van die besnydenis in Christus", die Doop. (Sien ook Gal 3:26-27).

So wil God deur die Doop as teken en seël aan ons uiterlike sinne sigbaar voorstel en sterk bekragtig die afwassing van ons sondes en die feit dat ons deur die geloof in Jesus Christus kinders van God is. Deur die Doop wil God dus aan ons siel 'n anker gee om die heerlike beloftes van Sy Woord des te beter te verstaan en te glo.

13 September.
LEES: Gal 3:6-29 **of** Gen 17:1-13. **TEKS:** Gal 3:29.

DOOP EN VERBOND: DIE KINDERDOOP (I)

Volgens Genesis 17 het God Sy Verbond met Abraham, „die vader van die gelowiges" (Rom 4:11, 16 en Gal 3:16) opgerig en as **seël** om die Verbond te bekragtig, die **teken** van die besnydenis daarby gevoeg (Sien Gen 17:7, 11 en Rom 4:11). Volgens die Nuwe Testament is die gelowiges in Christus ook kinders van Abraham en is die beloftes van die Verbond met Abraham en sy nageslag ook vir hulle van krag. Galate 3 vers 29 sê: „En as julle aan Christus behoort, is julle die nageslag van Abraham en volgens belofte erfgename" (Vergelyk ook vers 7, 9, 14 en 22). Vir die Christengelowiges is die teken en seël nie meer die besnydenis-teken soos vir Abraham nie, maar die teken van „die besnydenis in Christus" nl. die Doop (Gal 3:26-27 en Kol 2:11-12).

Die inhoud van hierdie Verbondsbeloftes is naamlik dat God ons ons misdade nie toereken nie (Ps 103:3-4; Kol 2:13-14 en Ef 1:7); dat Hy ons aanneem as Sy kinders, en as ons kinders is, dan ook erfgename van **Sy ewige koninkryk** (Rom 8:16-17, Gal 3:29). Kortom: God belowe aan Sy kinders liefdevolle leiding en versorging in hierdie lewe, die vergewing van sondes, die wederopstanding van die vlees en die ewige lewe.

Maar volgens Genesis 17 vers 7 rig God sy **ewige** Verbond op tussen Abraham **en sy nageslag na hom in hulle geslagte.** Op dieselfde wyse geld die Verbondsbeloftes vir die Christengelowiges **ook vir hulle kinders** in hulle geslagte as 'n ewige Verbond (Gal 3:14, 29 en Hand 2:38-39). Abraham ontvang wel die teken van die Verbond toe hy honderd jaar oud was (Gen 17:17), **maar sy nageslag** ontvang daardie teken as hulle **nog maar baie klein kindertjies** is, naamlik agt dae oud (Gen, 17:10-13). Omdat die kindertjies van die gelowiges netso goed in die Verbond ingelyf is as hulle ouers, daarom kan ons (netsoos in die geval van Abraham) nie die teken van die Verbond, die Doop, aan hulle weerhou nie, al is hulle nog baie klein want ook „aan sulkes behoort die koninkryk van die hemele" (Mark 10:15).

14 September.
LEES: Hand 10:44-48; 11:11-18 of 16:11-15. **TEKS:** 1 Kor 7:14.

DIE KINDERDOOP (II)

Dat die kinders van die gelowiges, netsoos die nageslag van Abraham op vroeë leeftyd die teken van die Verbond mag ontvang, hieroor praat die Bybel nog op baie ander plekke en in ander verbande as wat ons dit in die vorige oordenking aangetoon het.

Romeine 11 vers 16 sê dat „as die wortel heilig is, dan ook die takke", terwyl 1 Korinthiërs 7 vers 14 duidelik laat sien dat as maar net één van die ouers gelowig is, dan is die kinders heilig en rein. Omdat hierdie kinders deel vorm van die gemeente van Christus (Ef 61-3; kol, 3:20) en dus deel het aan die heilsgoedere wat Christus aan sy gemeente beloof het, daarom mag ons nie die teken van hulle toebehoort aan die gemeente en van hulle deelhê aan die beloftes weerhou nie. Daarom lees ons dan ook van die **doop van huisgesinne** in die Nuwe Testament. Nadat Petrus aan Cornelius dié Woord gespreek het „waardeur **hy en sy hele huis** gered sal word" (Hand 11:15), glo hulle en ontvang hulle die doop (Hand 11:15-16 en 10:48). Ook toe Lydia se „hart deur die Here geopen is om ag te gee op wat Paulus sê", toe Lydia dus glo, toe word „sy **en haar huisgesin** gedoop".

En nou maak dit nie saak of daar kinders in hierdie huisgesinne was nie. Wat wel belangrik is, is dat o.g.v. die huisheer, huisvrou of ouer se geloof ook die huisgesin gered en gedoop word. Ons kan dus ook aanneem dat 'n kind wat sterf (of die kind die teken van die Doop ontvang het of nie), as die kind van gelowige ouers is, die ewige saligheid sal beërwe. Maar as hierdie saak nou deur die Doop op uiterlike wyse bekragtig word, hoe ywerig moet ons nie wees om hierdie uiterlike teken en seël aan ons kinders te laat toedien nie?

15 September.

LEES: Rom 10:11-17. **TEKS:** Rom 10:17.

DOOP, WOORDEVERKONDIGING EN GELOOF (I)

Volgens die Bybel hang die Verkondiging van die Woord, die Geloof én die Verlossing baie nou met mekaar saam.

In Galate 2 vers 16 word duidelik gestel dat ons alleen geregverdig kan word **„alleen deur die geloof** in Jesus Christus" (Sien ook Rom 3:28 en Ef 2:8).

Vra ons nou: Waar kom hierdie allen-saligmakende geloof vandaan? dan antwoord die Bybel: „Die geloof is dus uit die gehoor en die gehoor is deur **die Woord van God"** (Rom 10:17).

As die Doop nou in verband staan met hierdie selfde Verlossing wat deur die Geloof uit die Woord is, dan moet daar 'n noue verband wees tussen Woord, Geloof en Doop.

Wat die verhouding tussen Woord en Doop betref, leer die Bybel ons duidelik dat die Doop nooit van die Woord en Woord-verkondiging geskei mag word nie. Die Doop is juis vir die mens as seël en teken van die waaragtigheid van die beloftes van die Woord verorden. Dit sal byvoorbeeld niks help as ons 'n koninklike oorkonde sou hê met 'n plegtige koninklike seël en teken daarop om die waaragtigheid daarvan te betuig, as op die oorkonde geen woord geskryf is van wat die koning ons wil toesê nie. Op dieselfde wyse is die teken en seël van die Doop leeg sonder die Beloftewoord.

Albei, die Woord en die Doop, wys na dieselfde saak heen, naamlik die kruisdood van Jesus Christus as die enigste grond en fondament van ons saligheid. Die Doop trek juis al ons sintuie saam op die één sentrale boodskap van die Evangelie, naamlik die vergewing (afwassing) van ons sondes deur die bloed van Jesus Christus en die skenking van die heil deur die Heilige Gees in ons harte op die weg van die geloof. Die Doop sê niks anders as die Evangeliewoord nie, maar sê dieselfde boodskap anders, op 'n ander wyse. Albei, Woord en Doop, kan alleen iets beteken as die Heilige Gees hierdie Evangelieboodskap innerlik in ons harte verseël (Ef 4:30).

16 September.

LEES: Hand 2:34-47 of Hand 8:26-40. **TEKS:** Mark 16:16.

DOOP, WOORDVERKONDIGING EN GELOOF (II)

Romeine 10 vers 17 leer ons duidelik die onlosmaaklike verband tussen

Woord en **Geloof**, terwyl die vorige oordenking die ewe onlosmaaklike verbondenheid tussen Woord en Doop laat blyk het. Daar moet dus ook 'n baie nou verband tussen Geloof en Doop bestaan.

Markus 16 vers 16 sê dan ook dat „hy wat **glo** en hom laat **doop**, sal gered word; maar hy wat nie glo nie, sal veroordeel word". Handelinge 2 vers 14 stel dat diegene wat Petrus se verkondiging „met blydskap aangeneem het, is gedoop" terwyl Handelinge 8 vers 12 leer dat „toe die Samaritane Filippus **geglo het**, wat die koninkryk van God in die Naam van Jesus Christus verkondig het, is hulle **gedoop**, manne sowel as vroue". Toe die hofdienaar van Etiopië sê: „daar is die water; wat verhinder my om **gedoop** te word? toe sê Filippus: **As u glo** met u hele hart, is dit geoorloof" (Hand 8:36-38. Sien ook Hand 10:44-48 en 16:14-15). Dit kan ook nie anders nie, want die **Doop** is die uiterlike seël en teken om die innerlike **Geloof**, wat deur die **Woord** gewek is, te verseël, te versterk en te onderhou. As daar dan geen Geloof is nie, sal die teken en seël van die Doop dan ook nutteloos en leeg wees.

Maar nou mag ons nie sê dat kinders nie gedoop mag word nie, omdat die Bybel so dikwels stel dat mense **eers geglo** het en **daarna** gedoop is. In al bogenoemde plekke handel die Bybel oor mense wat nog nie voorheen die Woord verneem en geglo het nie. Eers toe hulle glo, het hulle Doop as uiterlike teken en seël om hulle geloof te versterk en te voed ontvang. Netso sal ons Kerk ook mense wie se voorgeslag nie geglo het en hulle kinders nie laat doop het nie, eers as volwassenes doop nadat hulle die Woord gehoor en geglo het. Maar netsoos Abraham die teken en seël van die Verbond ontvang het toe hy eers oud was, maar sy nageslag ná hom as klein kinders en netsoos Lydia eers geglo het en sy en **haar hele huisgesin** gedoop is, so doop ons Kerk dan ook die **kinders van gelowiges** omdat hulle deur die geloof van hulle ouers alreeds in die Verbond ingelyf is.

Die skoonheid van die Kinderdoop lê juis daarin dat dit as teken en seël sigbaar afbeeld dat ons **uit genade alleen gered word**, want voordat die kindertjies God nog ken of iets gedoen het om die saligheid te verdien, neem God hulle alreeds aan as Sy kinders „omdat hy jou kind is" (Gen 21:13), die kind van mense wat alreeds glo.

17 September.
LEES: Matt 28:16-20. **TEKS:** Matt 28:19.

DIE DOOP IN DIE NAAM VAN DIE DRIE-ENIGE GOD

By die uiterlike teken en handeling van die Doop het die opgestane Heer ook 'n Woord gevoeg, naamlik dat die Doop sal geskied „in die Naam van die Vader, die Seun en die Heilige Gees" (Matt 28:19). Op hierdie wyse word die Beloftewoord en die Doopteken wat hierdie Beloftewoord uitbeeld, verseël en bekragtig, baie nou inmekaar ineengevleg.

Wanneer die klein kindertjies deur hulle ouers ten doop gehou word, dan beeld die Doopsteken aan ons uit dat God ons saam met ons kinders in Jesus Naam aanneem as Sy kinders. Nou sê die Woord dieselfde wanneer uitgespreek word dat ons gedoop word „in die Naam van die Vader". „Want as ons gedoop word in die Naam van die Vader, dan betuig en verseël God die Vader aan ons dat Hy 'n ewige genadeverbond met ons oprig, ons tot Sy kinders en erfgename aanneem (bv. Rom 8:16-17) en daarom ons met alle goeie dinge wil versorg en alle kwaad van ons wil afweer of ons ten beste wil keer".

Die Doopwater beeld vir ons sintuie op sigbare wyse die afwassing van die sonde uit. Die Woord sê dieselfde as nl. gedoop word „in die Naam van die Seun", want „as ons gedoop word in die Naam van die Seun, dan verseël die Seun aan ons dat Hy ons was in Sy bloed van al ons sondes en dat Hy ons in die gemeenskap van Sy dood en wederopstanding inlyf, sodat ons van ons sondes vrygemaak en regverdig voor God gereken word".

Verder is dit onmoontlik om die Doop aan jouself te bedien. Die mens kan hierdie Sakrament alleen ontvang. Wat deur hierdie sy van die doophandeling duidelik word, word ook gesê deur die Woord, naamlik „ek doop u in die Naam van die Heilige Gees". Die Heilige Gees verseker ons naamlik deur die Doop dat Hy in ons wil woon en aan ons alles weldade van Christus wil skenk en toeeien. Ook dit kan ons, netsoos die Doopteken, alleen maar **ontvang.**

Op hierdie wyse vloei Sakrament en Woord saam tot 'n eenheid om die volle boodskap van heil sigbaar en hoorbaar, kort en kernagtig uit te beeld en te verkondig.

18 September.

LEES: Rom 6:1-11. **TEKS:** Rom 6:5.

DOOP, AFWASSING EN INENTING

Gewoonlik word op voetspoor van die Bybel van die Doop in die taal van die regspraak gepraat. Dan word gestel dat die Doop 'n koninklike seël en teken is om die egtheid te waaborg van die ooreenkoms (Verbond) tussen God en ons, van ons aanneming tot kinders van God, van ons erfgenaamskap van die beloftes van die testament wat by die dood van Jesus Christus bekragtig is (Heb 9).

Maar die Bybel bring die Doop ook in verband met die gewone beeld van afwas as dit byvoorbeeld in Titus 3 vers 7 die Doop die „bad van die wedergeboorte" noem en Ananías vir Paulus sê, „laat jou doop en jou sondes afwas" (Hand 22:16. Sien ook Eseg 36:25; I Kor 6:12; I Petr 1:2; 3:20,21). Nou moet ons goed verslaan dat die uiterlike doopwater nie self die sondes afwas nie, maar dat alleen „die bloed van Jesus Christus ons reining van alle sonde" (I Joh 1:7. Sien ook Op 1:5 en 7:14). Maar as die Bybel die Doop „die bad van die wedergeboorte" en „die afwassing van sonde noem", dan wil God die teken en die betekende belofte baie nou met mekaar verbind om ons daardeur te verseker dat netso seker as wat water die liggaam uiterlik was van onreinheid, netso waaragtig was Hy ons geestelik van ons sondes deur die bloed van Christus. God wil op dié wyse aan ons sê dat Hy nie net belowe en verseël wat Hy belowe nie, maar dat Hy ook doen wat Hy beloof.

Ten slotte bring die Bybel die Doop ook in verband met 'n beeld uit die tuinbou. Wanneer Romeine 6 vers 5 sê dat ons „saamgroei" met Jesus Christus, veronderstel Paulus dat ons soos 'n tak op die boom, Jesus Christus, ingeënt is. As die boom nou doodgaan dan gaan die ingeënte takke saam dood. Toe Christus gesterf het, „is one oue mens saam gekruisig" (Rom 6:6), dit wil sê ons sondes het saam gesterf, is begrawe, is vernietig. Maar Christus is ook uit die dode opgewek en netso sal ons as ingeënte takke ook weer lewendig gemaak word om in hierdie lewe 'n nuwe lewe tot eer van God te leef en aan die einde van die dae netsoos Christus, wat ons voorgegaan het, deel te kry aan Sy opstanding, hemelvaart en ewige lewe.

19 September.
LEES: Jes 6:6, 7. Rom 10:13-21. **TEKS:** Rom 10:17.

SAKRAMENTE

Ons kom „tot saligheid deur die geloof in Christus Jesus" (2 Tim 3:15). Hierdie geloof is egter nie 'n prestasie van ons goeie mens-wees nie— dis 'n gawe van God (Ef 2:18).

As ons nou weet **VANWAAR** die geloof kom, wil ons ook weet **HOE** dit kom.

God werk en versterk die geloof in ons op die **METODE** van sy Woord. Alleen maar so. Die geloof in Jesus Christus word tot stand gebring en in stand gehoú op hierdie één metode. Maar die Heilige Gees gebruik hierdie metode op twéé maniere: die manier van die hóórbare gestalte en die manier van die **sigbare** gestalte van die prediking.

Die hóór van Gods Woord is die enigste manier waarop die geloof tot stand gebring word. Weet dit! En onthou dit: (1. wanneer ons so maklik wegbly van die erediens; (2. wanneer ons iemand verhinder om erediens toe te gaan; (3. wanneer ons nie iets doen om húlle wat nie gaan nie, dáár te kry nie; (4. wanneer ons weier om ook met geld en geesdrif die Woord te verkondig aan vreemde nasies.

Die geloof wat so deur die Heilige Gees deur middel van die hóór van Gods Woord in ons hart en lewe tot stand gebring word, word deur die Heilige Gees op dieselfde manier in stand gehou — maar óók op **een** ander manier. Dié ander manier, die Woord in sigbare gestalte, word genoem **Sakramente.**

Die Heilige Gees bring deur die sakramente niks anders en ook niks méér as die hoorbare Woord nie. Soos die inhoud van die hoorbare Woord Jesus Christus en Hom as gekruisigde is (1 Kor 2:2) só is die inhoud van die sakramente **Jesus Christus en Hom as gekruisigde** en niks méér en niks ánders nie.

20 September.
LEES: 1 Kon 19:1-8. 1 Kor 11:23-26. **TEKS:** 1 Kon 19:7.

NAGMAAL

As die sakramente 'n tweede manier is waarop ons geloof versterk word, dan is die vraag of die sakramente nie 'n onnodige ekstra is nie? — Nee; dit is waar sakramente is 'n EKSTRA — maar NIE ONNODIG nie!

Indien ons geen sondaars en swakkelinge is nie, maar in staat is om met 'n volkome verstand die daad van God in Jesus Christus volkome te begryp, dán sou die sakramente, die sigbare Woord, 'n **onnodige** ekstra gewees het.

Alleen maar diegene wat nie hulle sonde en swakheid besef nie, maak nie erns met die sakramente nie.

In die sakramente tas en sien ons dieselfde wat ons hoor van Gods Woord. Sakramente is dus **sigbare tekens** van Jesus Christus, die gekruisigde. Maar nou kan die mens tog nie duisende tekens instel en sê dít en **dít is** vir my 'n sakrament nie. Sakramente is **heilige**, d.w.s. deur Jesus **Sélf** ingestelde en bevole sigbare tekens.

Daarom is dit alleen maar die Doop en Nagmaal wat sakramente is.

Die sakrament van die Nagmaal is, waar die Doop dìe gelykenis van Jesus se dood is, die gelykenis van Jesus se opstanding. Nou maar hoé beteken die Nagmaal dan: Jesus Christus en Hom as gekruisigde? —

Van welke gekruisigde Jesus is daar sprake wanneer ons Nagmaal vier? Wiè is dié gekruisigde Jesus? — Natuurlik: die **OPGESTANE** Jesus!

Die Nagmaal wat ons vier ná die opstanding is 'n heilige, sigbare, **teken** van Jesus Christus se dood wat vir my die opstanding **beteken**— óók omdat Nagmaal die voorspel van die ewige bruilofsmaal is.

Só gewis ek brood en wyn geniet in die Nagmaal, só gewis is ek die gebroke liggaam van Christus wat opgestaan het uit die dood, met die smaak van die geloofsmond deelagtig, deur die Heilige Gees.

21 September.
LEES: Joh 12:20-50. **TEKS:** Joh 12:24.

RONDOM DIE NAGMAAL

Dié Skrifgedeelte beantwoord onder andere twee vrae: 1. Wat het hulle **rondom** die Nagmaalstafel met hulle **áán** die Nagmaalstafel, te doen?

In Jerusalem is 'n groot menigte feesgangers. Daar was sommige „Grieke" onder dié groot menigte wat opgekom het van ver om op die fees te aanbid. Met „Grieke" word hier eintlik alle nie-Jode, d.w.s. heidene, bedoel.

Wat het hierdie „heidene" te make met die Joodse Pasga — 'n godsdienstige fees?

Daar was drie tipe aanbidders van die ware God: Die Jode van geboorte, die proseliete wat deur besnydenis Jode geword het, en derdens hulle wat uit die heidendom oorgegaan het tot die Joodse geloof maar hulle nie laat besny het nie.

Laasgenoemde groep kon ook aanbid saam met die Jode maar nie saam Pasga eet nie. Hoewel hulle nie kon eet van die Pasga nie, het hulle van ver af groot moeite gedoen om te kom en saam te aanbid.

Ons moet ook as kinders of as gesensureedes dankbaar gebruik maak van voorregte wat ons het, al is ons van ander verhinder: Al mag ons nie áán die Nagmaalstafel gaan nie moet ons rondom die tafel saam aanbid.

2. Wat het die Christendom rondom die Nagmaal, met die heidendom, te doen?

Die „heidene" vra 'n onderhoud met Jesus wat hulle nie toegestaan word nie maar waarop Jesus sê dat die koringkorrel (Jesus) moet sterf om vrug te dra. Hiermee sê Jesus dat die gesprek met die heidene eers DEUR en NA en ANDERKANT die KRUISIGING begin. Dán „sal (Ek) almal na My toe trek" (Joh 12:32).

Daar is dus 'n woord deur die kerk vir die wêreld: Die Kruiswoord.
Daar is 'n gesprek tussen kerk en wêreld: Die Kruisgesprek.
In en rondom die Nagmaal ontvou die verhouding wat die kerk met die wêreld moet aanknoop: Die Kruisverhouding.

22 September.
LEES: Gen 11:27-12:10. Hebr 11:8-16. **TEKS:** Heb 11:8.

SIEN U NIE?

Dit is ontsettend om sáám met iemand aan die Nagmaalstafel te sit, sáám die gemeenskap van die heiliges te glo — en tog nie mekaar te ken nie!

Om mekaar nie as bekendes te **ERKEN** in die samelewing nie, is swak van die **aanskouende** wat sy medegelowige nie raak sien nie.

Om mekaar nie as gelowiges te **HERKEN** nie, is meer as swak van die **aanskoude** by wie 'n geloof sonder uitwerking is — wat geen geloof is nie!

Die lewe van 'n gelowige laat sien dat die gelowige die onsienlike sien.

Abram is geen swerwer van nature nie. Hy swerf nie vanweë onstabiliteit, koers- of rigtingloosheid soos swerwers nie. Sien u nie dat dit geloof is wat Abram op pad het nie? Abram is geen natuurbewonderaar nie. Só 'n iemand trotseer nie permanent dié ongerief en lewensgevaar soos Abram nie. Sien u nie dat Abram iets anders sien nie?

Al het Abram nie geweet waar hy sou kom nie, het hy geweet waarheen hy **eintlik** op pad is en waar hy **eindelik** gaan woon. Hy het oor die bosse van die wildernis uitgesien na 'n Stad wat nie gebou is met aardse materiaal nie, wat nie deur mensehande opgerig is — soos Ur vanwaar hy kom nie. Abraham was op pad na dié Stad wat God Self kunstig en kragtig ewig gevestig het op fondamente.

Iemand wat sonder om alles te weet Gods Woord gehoorsaam, is 'n gelowige en sal as 'n gelowige herken word. So iemand is op pad — 'n lewenspad dikwels vol hoë berge en digte, donker gevare. Maar elke keer het Abraham, as hy oor 'n bergrug klim, uitgesien of die Godstad nie aan die horison verrys nie.

Nagmaalvier is 'n kyk na die onsienlike wat 'n verblydende versterking is op ons pad na die deur Christus geopende Godstad.

23 September.

LEES: Jes 25:7-9, Kol 3:1-4. **TEKS:** Kol 3:3.

BEGRYP U NIE?

Ons glo die wederopstanding van die vlees. „Vlees" beteken die „gehele mens": siel en liggaam. Die wederopstanding van die vlees beteken die wederopstanding van die mens **soos hy geheel-en-al-is;** dat die mens geheel en al sterf en geheel-en-al opgewek word in 'n nuwe liggaam, 'n verheerlikte (Fil 3:21; 2 Kor 3:18), geestelike liggaam.

Dat ek in die ewige saligheid leef is dus nie gegrond in my onsterflike siel nie maar in die wederopstanding van Christus. Sy opstanding bied my die sekerheid dat ek uit verganklikheid onverganklik herskep word. Hoe ek dán sal wees, is nog nie geopenbaar nie (1 Joh 3:2).

Met die dood van Jesus Christus is alles volbring wat moes vir die versoening. Maar die onthulling van hierdie versoening het nog ontbreek. Dit was verborge. In Christus se opstanding word hierdie verborgenheid onthul.

Presies dieselfde verborgenheid en onthulling is by die EENHEIDS verhouding tussen Christus en sy gelowiges in die teenswoordige tyd en die ewigheid.

Dié eenheid is nie hier kleiner en hierna groter nie, maar hier verborge en hierna geopenbaar. Soos Jesus Christus vir die kerk verborge is in God, is ook die kerk vir die wêreld verborge in Christus. Die wêreld kan nie die wese van die kerk sien nie.

Van die verdwyning van hierdie verborge vorm van eenheid tussen ons en Christus spreek die Skrif wanneer hy spreek van die wederopstanding van die vlees. Van die nuwe geopenbaarde vorm van eenheid spreek die Skrif wanneer hy spreek oor die ewige lewe.

Om te wag op die ewigheid is sinneloos as dit nie wag op die geopenbaarde verhouding tussen Christus en ons is nie. Nagmaalvier is die vooruitgrypende wag op hierdie aanskoulikheid. Begryp u? . . . Nagmaal sê: die lewe is vir my Christus en die ewigheid nog meer.

24 September.
LEES: Joh 15:1-11. **TEKS:** Joh 15:5.

BETEKEN U NIKS?

Die betekenis van ons kerk-wees is kinderlik-eenvoudig én onverstaanbaar-diepsinnig uitgedruk in die woorde: „Ek is die wynstok, julle die lote." Kinderlik-eenvoudig verstaan ons dat soos geen lote bestaan sonder die wynstok nie, só die Kerk ook nie sonder Christus nie. 'n Christendom sonder Christus is die Anti-Chris(tendom); Christelikheid sonder Christus is ope vir verwerplike kommunisme; 'n Christen sonder Christus is 'n liberalis in die slegte sin. Onverstaanbaar-diepsinnig, glo ons Jesus dat soos geen wynstok sonder lote bedoel is nie, só ook is en sal Christus nooit sonder Sy kerk wees nie.

Die doel van ons kerk-wees — om veel vrug te dra — word dan ook alleen maar bereik wanneer ons BLY in Christus. In voor- en teëspoed, jeug en ouderdom, — BLY in Jesus Christus „volyw'rig, altyd owervloedig". Let daarop — die vrug moet **VEEL, OWERVLOEDIG,** wees!

Die **hopeloosheid** van ons kerk-wees, ons vrugteloosheid sonder Christus — „want sonder My kan julle niks doen nie" — lê volgens die gelykenis in die feit dat die wingerdranke nie vrug **maak** nie maar „dra". Dit is die **wynstok** wat die vrugte voorsien, voortbring en maak; die ranke **drá** dit alleen maar.

Sonder die wynstok kan die ranke nog as versiering vir 'n rangskikking dien; die afgesnyde lote, droog en afgebas, kàn nog iemand beseer; súlke lote kan nog brand; maar één ding kan afgesnyde ranke **nie** doen nie: dit is om vrug te dra. **Niks** wat vrugwaardig is, kan ranke sonder die wynstok doen nie. 'n Christendom **sonder Christus** kan nog baie dinge doen, gevaarlik en beserend, mooi en versierend, beskaafd en verfynd, maar één ding **nie:** sonder Christus **NIKS** wat vrugwaardig is nie.

Laat dit weerklink in aller ore,
herhaal dit, Heer, van uur tot uur:
„Wie buiten My is, gaan verlore,
die dorre rank is vir die vuur".
Ges 64:4

25 September.
LEES: Ex 12:3-18, 1 Kor 5:6-8. **TEKS:** 1 Kor 5:7.

DEUG U NIE?

Paulus skryf 1 Korinthiërs waarskynlik tydens Paasfees. Dáárom dat hy woorde gebruik uit die Paasfeesgebruike: suurdeeg, deeg, ongesuurd, paaslam.

Paasfees ontstaan in die tyd van Israel se verlossing uit die slawehuis van Egipte. Die geslagte paaslam se bloed is gestryk aan die twee deurposte en aan die bodrumpel as teken vir God om daardie huis in sy oordele verby te gaan.

Die fees van die ongesuurde brode en bitter kruie is mettertyd verbind met Paasfees sodat Pasga in plaas van 'n eendaagse fees 'n sewedaagse fees geword het.

Paulus onderskei nou dat die ongesuurde deeg óns is en die paaslam

Christus. Hy noem ook die korrekte volgorde: óns is die ongesuurde deeg **omdat** Christus ons paaslam is.

Christus is ons Paaslam omdat **HY VIR ONS** geslag is Hy is, hoewel Priester, ook self die lam, die volmaakte offer. Vir die offer van die Israeliete geld: dit BETEKEN. Die Israelitiese offer, was 'n teken wat iets ánders beteken. Ons offer, Christus, is nie maar n **teken** nie maar **werklikheid**. Nagmaal is die Nuwe Testamentiese offer sóós die Ou Testamentiese paasoffer. Nagmaal is die **téken** wat die **werklike** offer, Christus, vir ons **beteken.**

Die bloed van ons paaslam Christus, gestryk deur die geloof aan die deurposte en bodrumpel van ons lewensin- en uitgange, open die hemelpoort.

Suurdeeg word in tweërlei sin gebruik in die Nuwe Testament. Volgens Matt 16:6, 11; Gal 5:9; 1 Kor 5:7 is suurdeeg die beeld vir sonde, onreinheid, verderf. Deur die bloed van ons Paaslam bevry van die sonde, is ons inderdaad gereinig — ongesuurd. In Jesus Christus is ons uitgesuiwer van eiesinnige begeertes en eiegeregtigheid. Noú werk Christus se sin en wil in ons. Hy is die ander suurdeeg, die hemelse. Hy is die suurdeeg van Matt 13:33.

Omdat Nagmaal die núwe paasfees is, leer Nagmaal ons dat ons self nie deug nie en daarom as 'n ongesuurde deeg tot beskikking van die hemelse suurdeeg moet wees. Omdat ons in die volbringde Pasga leef, moet ons nie net één dag of sewe nie maar gedurig in Paasfees leef.

26 September

LEES: Ps 78:1-8 en 1 Pet 1:10-12. **TEKS:** Ps 78:6.

ONS GETUIENIS AAN DIE VOLGENDE GESLAG

In die verkondiging verneem ons die lewende Woord van die lewende God. Sy Woord skep die geskiedenis en begelei dit. Vir die godsvolk is die geskiedenis die getuienis van die roemryke dade van God. Vaders vertel aan hulle kinders wat God gedoen het in die verlede: Hy was in die geskiedenis teenwoordig as die lewende, verlossende God.

Teenoor Gods teenwoordigheid in verlossing en genade staan die teenwoordigheid van die vadere — „'n koppige en wederstrewige geslag, 'n geslag met 'n onvaste hart en wie se gees nie trou was teenoor God nie". Gods teenwoordigheid in die geskiedenis is begelei deur die sonde van die mense. Die geskiedenis is dus ook getuienis van ons ontrou. Die geskiedenis van die godsvolk Israel is die voorgetuienis van die noodsaak van die versoenings- en verlossingswerk van Jesus Christus. Omdat God getrou gebly het ten spyte van ons ontrou, omdat Sy beloftes onberoulik is, daarom het Jesus Christus in die geskiedenis verskyn. Hy is die middelpunt van die geskiedenis. Sy werk vorm die keerpunt van die geskiedenis. Sonder Hom is die koers van die geskiedenis weg van die Lewende of na die dood en die nietigheid toe. Met Hom keer die koers na die vervulling en die lewe toe.

Ons taak teenoor die volgende geslag kan nooit anders wees as om áan hulle dié groot daad van God te betuig nie. Hy het aan ons en ons kinders Sy verbond geskenk. Deur Sy verbond, wat Hy in Jesus Christus aan ons geskenk het, staan ons kinders onder dieselfde genade as ons. Dit moet hulle van ons verneem, sodat hulle „die dade van God nie vergeet nie", en sodat hulle weer aan hulle kinders kan vertel: God die Lewende is teenwoordig in ons geskiedenis. Hy was altyd en sal altyd wees. Uit Hom, deur Hom, en tot Hom is alle dinge. Ons groot vreugde is dat ook ons hierby ingesluit mag wees. Ons en ons kinders.

27 September
LEES: Luk 22:54-71. **TEKS:** Luk 22:32.

LEWE ONDER DIE JA VAN GOD

Die Seun van God was nie welkom in die wêreld nie. „Sy eie mense het Hom nie aangeneem nie." Die reaksie van die mens teenoor die vleesgeworde Woord was: nee! Toe Petrus in die krisis van lewensgevaar te staan kom, was sy woorde: Ek ken Hom nie. Toe Jesus se gevangenemers Hom nader, het hulle met brute geweld die Lam van God gegryp. Die oudstes van die volk is in hul haat bereid om Hom oor te lewer afgesien van getuienis. So is Gods nabyheid in verlossing deur die mens beantwoord: met die nee van verraad, verloëning, geweld en haat. In die krisis om geld, eie veiligheid en populariteit was en is die antwoord van die mens teenoor God steeds dieselfde: Nee! Daarom noem Jesus die tyd van sy gevangeneming „julle uur en die mag van die duisternis".

Nogtans het die Woord vlees geword. Nogtans het God naby gekom in verlossing en oordeel. In die lydende Kneg aan die kruis en in die graf stel God sy ja teenoor ons nee. Hy skenk versoening en verlossing ten opsigte van ons verwerping daarvan. By ons nee teenoor Hom pas die trane van berou, soos toe Petrus uitgegaan en bitterlik geween het. Maar die gebed van ons groot Hoëpriester vir ons is dat ons geloof nie mag ophou nie — dat Gods ja teenoor ons die oorhand oor ons eie nee sal hê, dat ons bekeer sal word tot Hom. Die bekeerde mens lewe onder die ja van God. Hy staar met ontroering op die Man van die kruis en die graf en verneem met blydskap: in Hom is al die beloftes van God ja en amen.

Om elke dag te lewe van God se ja teenoor ons, om dit aan ons broeders te betuig, aan ons kinders oor te dra, is die roeping van hulle wie se ganse lewe en toekoms bepaal is en word deur die nabyheid van God in Jesus Christus.

28 September
LEES: Luk 12:35-53. **TEKS:** Rom 6:11.

LEWEND VIR GOD

„Julle moet wees soos mense wat op hulle heer wag," of soos 'n huisheer wat waak vir die veiligheid van sy huis, of soos 'n bestuurder wat deur die heer oor sy diensvolk aangestel is. Die gemeente weet: my Heer kom. Daarom wag ek Sy koms af. Hy kom op 'n onverwagte tyd; daarom waak ek gedurig. Hy kom om rekenskap te vra van die taak wat Hy toevertrou het: daarom voer ek dié taak so uit dat ek te enige tyd verantwoording kan doen. Die gemeente leef dus in spanning. Hy leef tussen die tye van die koms en die wederkoms van sy Heer.

Die gemeente is te alle tye gereed vir die wederkoms van sy Heer. Die gemeente wag met spanning en verlange. Maar nie ledig nie: die diensvolk van die Heer moet hul rantsoen op tyd ontvang. Die gemeente wag met 'n Woord. Hierdie Woord moet hy uitdeel, aankondig, verkondig. Sy taak is om die koms van sy Heer aktief af te wag. Ons wag op ons Heer as gedoopte mense. Dit beteken om dood te wees vir die sonde maar lewend te wees vir God. Deur ons doop is ons saam met

Christus begrawe in die dood „sodat net soos Christus uit die dode opgewek is deur die heerlikheid van die Vader, ons ook so in 'n nuwe lewe kan wandel" (Rom 6:4).

So wag ons op die Heer. Nie in vrede en gelykmatigheid nie, want Hy het verdeeldheid op die aarde gebring. Nie om nou reeds ons eie vrede en eenheid op te rig nie, maar in die spanning van stryd. Om lewend vir God te wees, beteken om dood te wees vir die sonde: om ons verwagting in die toekoms te stel, vir die onbekende uur te waak, ons toevertroude verantwoordelikheid te dra. Van ons moet die wêreld verneem dat ons wag en op Wie ons wag.

29 September
LEES: Rom 14:7-9 en 1 Pet 1:13-25.

ONS ENIGSTE TROOS

Daar is net een ding wat ons lewe daarvan behoed dat dit 'n troostelose en uitsiglose bestaan is. Daar is net een ding wat verhoed dat ons sterwe die oorgang in die niks is. Hierdie een ding, ons enigste troos in ons daaglikse lewe sowel as in die uur van ons sterwe is dit: ons behoort nie aan onsself nie; ons behoort aan Jesus Christus. Ons behoort heeltemal aan Hom, met liggaam en siel. As ons aan onsself behoort het, dan was die dood die einde. Dan was ons enigste bestemming om dood te gaan en tot niet te gaan. Maar ons behoort nie aan onsself nie.

Jesus Christus is ons getroue saligmaker. Hy het vir ons sondes betaal met sy dierbare bloed. Vir al ons sondes ten volle betaal. So het Hy ons uit die mag van die duiwel verlos. Want eintlik kan ons nie aan onsself behoort nie. As ons meen dat ons aan onsself behoort, behoort ons eintlik aan die duiwel, wat ons deur middel van ons vleeslike begeertes en bose luste beheers en in slawerny hou. Van hierdie slawerny is ons verlos en bevry. Jesus Christus is ons Heer. Ons is Syne.

Hy verlos nie alleen nie. Hy bewaar ons ook, so dat sonder die wil van ons hemelse Vader geen haar van ons hoof kan val nie, sodat alles tot ons saligheid moet dien, voorspoed sowel as teëspoed. Ons is Syne. Hy hou ons in Sy hand. Hy gee aan ons 'n toekoms wat deur die dood nie vernietig word nie. Deur Sy Heilige Gees verseker Hy ons van die ewige lewe. Dit is ons troos: ons lewe en sterwe is op God gerig. Ons lewe vir Hom, ons sterwe tot Sy eer. Hy maak ons van harte gewillig en bereid om vir Hom te lewe. Om in hierdie troos salig te lewe en te sterwe moet ons weet hoe groot ons sonde en ellende is, hoe ons van al ons sonde en ellende verlos word en hoe ons God vir so 'n verlossing dankbaar moet wees. (N.a.v. Heidelbergse Kategismus, Sondag 1.)

30 September
LEES: Rom 3:9-20.

ONS ELLENDE

Hoe groot is ons sonde en ellende? Om dit te weet, moet ons weet van Jesus Christus, van Sy lyding en dood. Hy het ons vlees en bloed aangeneem, die toorn van God waaronder ons ewig moes versink het, van die begin van Sy menswording af tot aan die einde van Sy lewe op aarde vir ons gedra en alle gehoorsaamheid aan die goddelike wet en alle geregtigheid vir ons vervul; vernaamlik toe die las van ons sondes en van die toorn van God Hom die bloedige sweet in Getsemane ontpers het, waar Hy Hom laat bind het om ons te ontbind; daarna ontelbare smaadhede gely, dat ons nimmermeer tot skande sou word nie; is onskuldig tot die dood veroordeel, dat ons voor die gerig van God vrygespreek sou word; ja Sy geseënde liggaam aan die kruis laat spyker om die skuldbrief van ons sondes daaraan vas te nael; en het so ons vervloeking om Hom gelaai om ons met Sy seëning te vervul; en het Hom verneder tot in die allerdiepste versmaadheid en angs van die hel, met liggaam en siel aan die kruishout, toe Hy met 'n groot stem uitgeroep het: My God, My God, waarom het U My verlaat?

So groot is ons sonde en ellende dat dit en niks minder as dit nie nodig was om ons met God te versoen. Die skuldbrief van ons sonde is die wet, waarvan elke woord teen ons getuig. Die wet vereis van ons liefde tot God en ons naaste. Ons antwoord op die eis van die wet met haat. Nie maar net af en toe nie, maar altyd en konsekwent, want ons is van nature geneig tot haat. Om God en ons naaste te haat is eie aan ons diepste, natuurlike wese. Dit is ons ellende — dat ons vanuit onsself eintlik nie anders kan as om die wet van God met gedagtes, woorde en werke te oortree nie. Die ganse toorn van God, ontelbare smaadhede, vervloeking, vernedering tot in die allerdiepste versmaadheid en angs van die hel — dit betuig aan ons hoe groot ons sonde en ellende is. (N.a.v. Heidelbergse Kategismus, Sondag 2.)

1 Oktober
LEES: Rom 5:12-21.

ONS ONTAARDING

As ons van nature geneig is om God en ons naaste te haat, waar lê dan die skuld? Ons is tog deur God geskape? Hy het tog ons natuur gemaak? Dis waar, Hy het ons geskape, maar Hy het ons goed en na Sy ewebeeld geskape, in ware geregtigheid en heiligheid. As skepsel van God wat geskape is na Sy beeld, kon die mens sy Skepper reg ken, Hom van harte liefhê en met Hom in die ewige saligheid lewe om Hom te loof en te prys.

Ons natuur is dus verdorwe en ontaard. Tussen die mens vir wie Jesus Christus verneder moes word tot in die allerdiepste versmaadheid en angs van die hel en dié mens wat deur God geskape is na Sy beeld, lê die geskiedenis van die sondeval. Nou word ons in sonde ontvang en gebore, nie omdat God ons so geskape het nie, maar omdat die menslike natuur ontaard het. Ons natuur is bedorwe toe reeds die eerste mensepaar in ongehoorsaamheid geval het.

Hierdie verdorwenheid is 'n totale verdorwenheid. So totaal dat ons heeltemal onbekwaam is tot enige goed. Inteendeel, ons is geneig tot alle kwaad. Ons is van nature rebelle teen God wat onsself verhef om soos Hy te wil wees en daarom van aangesig tot aangesig met ons eie naaktheid staan sodat ons van Hom wil wegvlug. In plaas van Hom te loof en te prys, wat Sy skeppingsdoel met ons was, vloek ons met woord en daad teen Hom. In plaas van met Hom te lewe soos Hy dit wou, staan ons naak en sonder Hom, vlug ons op velerlei wyse van Sy aangesig af weg.

Ons verdorwenheid en ontaarding is so volkome dat ons natuur alleen herstel kan word deur 'n nuwe geboorte. Ons moet wedergebore word deur die Gees van God. Soos Jesus vir Nikodemus gesê het: „As iemand nie weer gebore word nie, kan hy die koninkryk van God nie sien nie." (N.a.v. Heidelbergse Kategismus, Sondag 3.)

2 Oktober
LEES: Rom. 6:15-23.

EWIGE STRAF

Die feit dat ons van nature geneig is tot die kwaad, is geen verontskuldiging nie. Die verleiding van die duiwel het ons gebring tot die moedswillige ongehoorsaamheid van die mens. God het die mens so geskape dat hy Sy wil kon doen; dat die mens nou naak staan, beroof van die gawes waarmee God hom geskape het, is aan homself te wyte. Die mens het homself en al sy nakomelinge in die ellende gedompel en die skuld daarvoor rus ten volle op hom.

Deur sy afval van God en sy ongehoorsaamheid het die mens die seën en die lewe verwerp en erfgenaam geword van die vloek en die dood. Oor die aangebore sowel as die werklike sondes staan die verskriklike toorn van God. Omdat die mens Sy wet nie gehoorsaam nie, staan hy onder die straf van God, tydelik en ewiglik. Dorings en distels, moeite en sweet, smartlike moederskap word die deel van die mens in sy daaglikse gang; met ander woorde, sy lewe het deur die sonde 'n moeisame en verdrietige geword. Reeds in hierdie lewe het die straf van God sy uitwerking. Maar nie net in hierdie lewe nie; die straf reik tot in die ewigheid. Die vloek rus vir ewig op die sondaar. Die regverdige oordeel van God het dit so bepaal.

Is God dan nie ook barmhartig nie? Natuurlik is God barmhartig. Maar Sy barmhartigheid wis nie Sy regverdigheid uit nie. Sy regverdigheid, Sy geregtigheid eis dat die sonde gestraf word. Hy is getrou aan Sy woord: Hy het gesê dat ongehoorsaamheid straf sou bring, die straf van die dood, en soos Hy gesê het, so het dit gebeur. Boonop was die sonde rebellie teen Hom: die begeerte om soos Hy te wees. Die sonde is teen Sy allerhoogste majesteit begaan. Daarom moes die sonde gestraf word met die hoogste straf, dit is die ewige straf aan liggaam en siel. Dit is ons verdienste en aan hierdie straf is daar geen ontkoming nie. Gods barmhartigheid het dit egter so gewil dat hierdie straf gedra is deur dié Mens vir ons, die mense. (N.a.v. Heidelbergse Kategismus, Sondag 4.)

3 Oktober
LEES: Matt 18:23-35.

BETALING VAN DIE SKULD

Die regverdige oordeel van God bepaal dat ons tydelike en ewige straf verdien vir ons sondes. Hierdie straf moet gedra word, want Gods geregtigheid moet voldoen word. Daar is nie 'n middel waardeur hierdie straf vrygespring kan word nie. Die skuld moet betaal word.

Self kan ons nie betaal nie. Ons kan net die skuld meer maak. Ons is van nature geneig tot die kwaad en kan daarom net kwaad doen. As ons self nie kan betaal nie, kan iemand anders wel vir ons betaal? Ja, die genade van God wil dit so dat Hy voldoening aan Sy geregtigheid eis, òf deur onsself òf deur 'n ander. Ons kan nie. Sal ons dan 'n ander soek? Die aarde deurkruis en 'n ander skepsel soek as soenoffer? Onthou, alle mense is sondaars en geen mens is in staat om te betaal nie. Wat dan van die diere? God wil nie die skuld van die mens aan 'n ander skepsel straf nie. En buitendien is daar ook geen skepsel wat die las van die ewige toorn van God teen die sonde kan dra en ander daarvan kan verlos nie. Dit leer ons uit die offerdiens van Israel. Alhoewel daar gereeld offers in die tempel gebring is, jaar in en jaar uit, het al die offers van beeste, kleinvee en duiwe die mens nie van sy skuld verlos nie.

Onder die skepsele, mense sowel as diere, is daar dus geen een te vind wat vir ons die skuld kan betaal nie. As ons 'n middelaar en verlosser soek, soek ons verniet onder die skepsele. Want ons het 'n middelaar nodig wat die las van die toorn van God kan dra en wat self nie gesondig het nie. Daarom moet so 'n middelaar sterker as alle skepsele wees: hy moet dus God wees, waaragtig werklik God. En omdat God die mens wil straf, moet hierdie middelaar tegelyk ook mens wees, 'n waaragtige en regverdige mens. (N.a.v. Heidelbergse Kategismus, Sondag 5.)

4 Oktober
LEES: Rom 3:21-31.

DIE MIDDELAAR

Die middelaar wat ons nodig het om ons met God te versoen, moet 'n waaragtige en regverdige mens wees. Hy moet waaragtig mens wees, werklik en ten volle mens, omdat dit die menslike natuur is wat gesondig het en dus vir die sonde moet betaal. Hy moet 'n regverdige mens wees omdat 'n mens wat self sondaar is, self verlossing nodig het en nie vir ander kan betaal nie.

Die middelaar moet tegelyk waaragtig God wees, sodat Hy uit die krag van Sy Godheid die las van die toorn van God aan Sy mensheid kan dra en die geregtigheid en lewe wat ons verloor het vir ons kan verwerf en teruggee.

Daar is maar een so 'n Middelaar. Hom hoef ons nie te soek nie want Hy is aan ons geskenk. Hy is onse Here Jesus Christus. God het Hom aan ons geskenk tot wysheid, geregtigheid, heiligmaking en verlossing. Hierdie Middelaar en Hy alleen gee aan ons terug wat ons deur die sondeval verloor het.

Dit weet ons uit die heilige evangelie, die blye boodskap van God aan die mense dat Hy in Sy ewige geregtigheid, barmhartigheid en genade aan ons Sy eniggebore Seun geskenk het as Middelaar en Verlosser. Hierdie heilige evangelie het God self eers in die Paradys geopenbaar, in die belofte oor die saad van die vrou. Daarna het Hy dit deur die aartsvaders en profete laat verkondig en het Hy dit vooraf laat afbeeld deur die offerandes en ander seremonies van die Wet totdat Hy uiteindelik die evangelie in Sy eniggebore Seun vervul het. Soos Heb. 1:1 dit stel: „Nadat God baie keer en op baie maniere in die ou tyd gespreek het tot die vaders deur die profete, het Hy in hierdie laaste dae tot ons gespreek deur die Seun . . ." Of soos Paulus dit stel in Rom 1:16: „Want ek skaam my nie oor die evangelie van Christus nie, want dit is 'n krag van God tot redding vir elkeen wat glo . . ." (N.a.v. Heidelbergse Kategismus, Sondag 6.)

5 Oktober
LEES: Rom 5:1-11.

GELOOF

In die eerste mens, Adam, is alle mense verdoem. Deur die sondeval is ons natuur so bedorwe dat ons almal in sonde ontvang en gebore word en daarom almal onder die vloek van God staan. Van hierdie vloek wil die Middelaar Jesus Christus ons vry maak. Maar nie alle mense word in Hom weer salig nie. Om deur Sy versoenings- en verlossingswerk die saligheid te ontvang, moet ons in Hom ingelyf word en al Sy weldade aanneem. Soos Paulus dit stel in Rom 6:5: „Want as ons met Hom saamgegroei het deur die gelykvormigheid aan sy dood, sal ons dit tog ook wees deur dié aan sy opstanding." Ons word in Jesus Christus ingelyf deur 'n opregte geloof.

'n Opregte geloof is 'n gewisse, dit is 'n seker kennis, waardeur ons alles wat God in Sy Woord geopenbaar het vir waaragtig hou. Maar geloof is nie net om te weet nie; geloof is ook om te vertrou, om van ganser harte aan te neem en te vertrou dat aan ons vergewing van sondes, ewige geregtigheid en saligheid deur God geskenk is — uit louter genade, alleen omdat Christus dit vir ons verdien het. Geloof is dus om dit wat Jesus Christus vir ons gedoen het, aan te neem. Die Nagmaalsformulier stel dit so: „Ten tweede moet elkeen sy hart ondersoek of hy ook hierdie gewisse belofte van God glo dat al sy sondes hom alleen op grond van die lyde en sterwe van Jesus Christus vergewe is, en dat die volkome geregtigheid van Christus hom as sy eie toegereken en geskenk is, ja so volkome asof hy self in eie persoon vir al sy sondes betaal en alle geregtigheid volbring het."

Nie alleen die verlossing is 'n geskenk van 'n God nie — ook ons geloof; die geloof word in ons gewerk deur die Heilige Gees. Die middel wat die Gees gebruik om die geloof in ons te werk is die evangelie. Ons het dan ook niks meer as die evangelie nodig om die saligheid te ontvang nie, want alles wat ons nodig het om te glo is in die evangelie aan ons beloof. Van hierdie beloftes is die Twaalf Artikels 'n kort samevatting. (N.a.v. Heidelbergse Kategismus, Sondag 7.)

6 Oktober
LEES: Deut 6:4-15 en Joh 16:7-15.

DIE VOLLE EVANGELIE

Wanneer ons in die erediens ons geloof bely in die woorde van die Twaalf Artikels, dan bely ons ons geloof in die drie-enige God. Ons bely Hom as Vader, Seun en Heilige Gees. Dit doen ons omdat 'n opregte geloof 'n gewisse kennis is waardeur ons **alles** vir waaragtig hou wat God aan ons in Sy Woord geopenbaar het, en verder omdat 'n opregte geloof ook 'n hartlike vertroue is dat God aan ons Sy weldade geskenk het op grond van die verdienste van Christus. Ons geloof word bowendien in ons gewerk deur die Heilige Gees. Dat ons dus ons geloof bely, kan alleen geskied omdat God die Drie-enige Hom aan ons openbaar het. 'n Geloof wat nie die Drie-enige God bely nie, is nie 'n Christelike geloof nie.

Ons belydenis van die drie-eenheid van God is gegrond in Sy openbaring. So het Hy Hom openbaar en so is Hy: een, enige, waaragtige God in drie Persone. Dit kan ons bely as Sy gemeente. Want die gemeente van God weet dat hy is wat hy is juis omdat die Drie-enige God deur sy openbaring Homself as die lewende, werkende Heer betuig het. Hy het geskape, verlos en geheilig. Die gemeente wat sy geloof bely is juis diegene wat Gods nabyheid in skepping, verlossing en heiligmaking ken en loof.

Kan ons oor God anders spreek? Nee, ons kan nie, en as ons anders spreek, spreek ons nie oor Hom nie. Ontken ons Hom as Vader, ontken ons daarmee ons eie bestaan. Ontken ons Hom as Seun, ontken ons daarmee ons verlossing en is ons dood in die sonde. Ontken ons Hom as Heilige Gees, ontken ons daarmee ons heiligmaking en het die weldade van Christus ons nie ten deel geval nie, ja, kan ons selfs nie eers bely vanuit 'n opregte geloof nie. Hy het ons geskape. Hy het ons verlos. Hy het ons geheilig. Hy is die Vader, Seun en Heilige Gees, die een, enige, waaragtige God. (N.a.v. Heidelbergse Kategismus, Sondag 8.)

7 Oktober
LEES: Psalm 104 en Rom 8:31-39.

SKEPPER

Dié God wat die hemel en aarde met alles wat daarin is, dit wil sê die ganse werklikheid wat aan ons bekend is en ook die wat nie aan ons bekend is nie, geskape het uit niks — dié God is die ewige Vader van onse Here Jesus Christus. Hy wat die wêreld so lief gehad het dat Hy sy eniggebore Seun gestuur het sodat elkeen wat in Hom glo die ewige lewe kan hê, Hy is die Skepper. Hy het die heelal met al wat dit bevat geskape. Hy onderhou Sy skepping en Hy regeer dit deur Sy ewige raad en voorsienigheid. Hy is nie 'n ver onpersoonlike mag wat „agter" alles sit nie; Hy is die Skepper wat gesê het: Laat daar wees. En daar wás. Hy is my God en my Vader ter wille van sy Seun Christus.

Op Hom vertrou ons. Ons twyfel nie daaraan dat Hy ons sal versorg nie. Ons is Sy maaksel. Hy versorg ons met alles wat ons nodig het vir liggaam en siel. As ons asemhaal, eet, aantrek, kyk en hoor en voel — dit alles kom van Hom. Meer nog, as ons vol van genade en waarheid op die ewige lewe hoop — dit kom van Hom. As ons beproef word deur kommer, lyding en pyn — Hy het dit oor ons beskik, ons ten goede. Hy is die Heer van ons lewe wat skep, onderhou en regeer. Niks lê buite Sy magsgebied nie. Om Hom te bely is om saam met Paulus die sekerheid te hê „dat geen dood of lewe of engele of owerhede of magte of teenwoordige of toekomende dinge of hoogte of diepte of enige ander skepsel ons sal kan skei van die liefde van God wat daar in Christus Jesus, onse Here, is nie". Ons mag dus vreesloos lewe, en met oorwinningsekerheid voortgaan. Ons Skeppervader is die Almagtige. Hy hou ons in Sy hand. Vir wie of vir wat sal ons vrees? Hy is getrou. „Hy wat selfs sy eie seun nie gespaar het nie . . . hoe sal Hy nie saam met Hom ons ook alles genadiglik skenk nie?" — Rom 8:32. (N.a.v. Heidelbergse Kategismus, Sondag 9.)

8 Oktober
LEES: Jak 1:1-18.

DIE VOORSIENIGHEID VAN GOD

Vir die gelowige bestaan daar nie so iets soos toeval nie, want hy bely God as die Vader, die Almagtige, skepper van hemel en aarde. Dit beteken dat lower en gras, reën en droogte, vrugbare en onvrugbare jare, spys en drank, gesondheid en krankheid, rykdom en armoede, en alle dinge nie by toeval nie, maar uit die vaderlike hand van God ons toekom. Die krag waarmee Hy die hemel en aarde en alle skepsele onderhou en regeer is almagtig en alomteenwoordig. Die gelowige besit daarom 'n geweldige krag en troos. Hy weet hy is nie 'n weerlose wese wat deur 'n blinde noodlot heen en weer gestamp word nie. Inteendeel, hy ontvang sy vreugde en sy leed, sy voorspoed en sy teenspoed uit die hand van sy hemelse Vader.

Dit baat ons om te weet dat God alles geskape het en nog deur Sy voorsienigheid onderhou, want as ons dit weet kan ons in alle teenspoed geduldig wees en in voorspoed dankbaar. Wat die hede betref is die geloof dus die grond van ons geduld en dankbaarheid. Wat die toekoms betref leef ons in vertroue op ons Skepper en Vader want ons weet Hy is getrou en sal ons nie laat vaar nie. Niks kan ons van Sy liefde skei nie. Alle skepsele is in Sy hand en sonder Sy wil kan hulle nie roer of beweeg nie. Dit sien ons op sy duidelikste in die geskiedenis rondom die versoenings- en verlossingswerk van Jesus Christus. Binne die voorsienigheid van God staan nie alleen die geskenk van Sy eniggebore Seun as offer vir ons sondes nie, maar ook die verraad van Judas, die beslissing van Pilatus en die haat van die owerstes en ouderlinge. Net soos Assur in die ou tyd 'n roede van die toorn van God was, net soos Farao se hart deur God verhard is, net so gebruik Hy ook vandag nog Sy vyande as werktuie in Sy hand ter wille van dié wat die saligheid sal beërwe. (N.a.v. Heidelbergse Kategismus, Sondag 10.)

9 Oktober — Biddag vir die Oes.
LEES: Ps 78:18-32 en Ef 1:1-14. **TEKS:** Ef 1:10.

DIE GENADIGE IS HEER VAN ALLE DINGE

In hierdie wêreld is ons nooit sonder God nie — nooit alleen nie. Omdat Hy die ewige en enigste God is, voer Hy heerskappy oor alles in die hemel en op die aarde. Van hierdie hele magsgebied van God is Christus die Hoof.

Die Christus van Wie ons teks praat is onse Here wat gebore is uit Maria, gely het onder Pontius, gekruisig is deur die Jode en deur Sy opstanding uit die dood die sonde, dood en hel oorwin het. Hy is die beliggaming van God se genade vir en aan ons.

Hy, die Genadige is Hoof en Heer oor alle dinge in die hemel en op die aarde. Aangesien Hy die beliggaming van Gods genade is, is Sy hoof- en heerskap niks anders as die uitoefening van God se heilshandeling ten behoewe van Sy eiendom nie. Sy hoof- en heerskap is die werklike en werkende voorsienige sorg van God vir Sy eiendom in hemel en op aarde.

Daarom mag ons in sy Naam bid vir Gods seën op die oes, mag ons vra dat daar saad sal wees vir die saaier en brood vir die eter.

„Hy wat selfs sy eie Seun nie gespaar het nie, maar Hom vir ons almal oorgegee het, hoe sal Hy ook nie saam met Hom ons alles genadiglik skenk nie?"

As ons maar net kan glo dat God vir alles gee soos dit vir ons goed en nuttig is, dan sal ons, nadat ons gebid het vir die oes, as daar 'n ryke opbrengs is, God daarvoor dank — ons almal, nie net die boere nie, want ons leef almal van die oes. En wanneer teenspoed of droogte 'n geringe opbrengs tot gevolg het dan sal ons almal God ook dank vir die loutering omdat dit volgens Sy genadige heerskappy vir ons goed en nuttig is.

10 Oktober — Heldedag.
LEES: Rigt 11:1-10 en Ef 1:15-23. **TEKS:** Ef 3:7.

DIENAARS VOLGENS DIE GAWE VAN DIE GENADE VAN GOD

God gebruik mense — doodgewone mense!

Ons weet dat die Here vir die verbreiding van Sy Woord profete en apostels geroep en toegerus het. Ons weet ook dat daardie profete en apostels gewone mense was. Namens hulle almal kan ons sê dat Paulus eintlik gesê het dat hierdie begenadigde mense nog gewone mense was: As ek die goeie wil, dan staan die kwaad wat ek nie wil nie my by.

Nie net op die gebied van die kerk en godsdiens nie, maar ook op die gebied van die volkslewe gebruik God mense in Sy diens. In Ou en Nuwe Testament lees ons dat God leiers opgewek het in tye van nood, en konings en owerhede gegee het om oor nasies te regeer. Dit doen hy vandag nog.

Ooreenkomstig Sy roeping was daar rigters en konings oor Israel en dra die owerhede vandag nog die swaard om die goeie te beloon en die kwaaddoeners te straf. Sulke dienaars is Sy gawe aan Sy mense.

Op heldedag dink ons aan 'n lang ry van volkshelde: Trekleiers, taalleiers, oorlogshelde. Op hierdie dag dink ons ook aan die volksleiers wat na die verwoestende driejarige oorlog ons volk gelei het om op te staan en op die puinhope en in die plek van geplunderde plase 'n verantwoordelike volksbestaan te bou. Ons dink ook aan soveel kerkleiers wat met Woord en daad ons volk geïnspireer het om te glo in God en Sy toekoms vir ons nasie.

Hulle almal was en is dienaars volgens die gawe van die genade van God aan die boerevolk.

Daarom is heldedag vir ons nie dag van menseverheerliking (waaraan ons ons wel dikwels besondig) nie, maar moet dit wees 'n dag van nederige danksegging aan die Gewer van ons volkshelde. So mag ons Hom eer vir Sy dienaars.

11 Oktober.

LEES: Ps 51:1-6 en Ef 2:1-3. **TEKS:** Ef 2:1.

DOOD DEUR DIE MISDAAD

Paulus praat hier oor die toestand van die sondaar voor sy verlossing deur Jesus Christus.

Die woord wat die apostel aanwend wat in ons Afrikaanse Bybel met „misdade" vertaal word, wil uitdrukking gee aan die feit, dat die sondaar voor sy verlossing geleef het van vergryp tot vergryp teenoor God en die naaste. Sy hele lewe: elke gedagte, elke woord, elke daad was aantasting van God se eer en sy naaste se persoon. Sy hele lewe was eintlik 'n lewe in trurat waardeur sy werklike bestemming totaal mis getref is.

So was die misdade aanduidings van die toestand waarin die sondaar hom bevind het. Hy was dood. In die eintlikste sin van die woord het die sondaar wel bestaan maar nie gelewe nie. Vir God was hy tot oneer en vir die naaste tot skade. Uit homself kon hy niks goeds doen nie en homself kon hy nie verlos nie. Deur die misdade was hy selfs nie in staat om sy toestand as doodse verlorenheid te kan ken nie. So beweeg die sondaar altyd verder weg van sy oorspronklike bestemming en sak hy altyd dieper weg in die kuil van die dood.

Dit is 'n geweldige oordeel oor die sondaar: Dood vir God en die naaste, ellendig en sonder hoop en sonder toekoms.

Dit is die oordeel oor elke sondaar. Die natuurlike mens is dood deur sy misdade.

12 Oktober.

LEES: Ps 51:6-7 en Ef 2:11-13. **TEKS:** Ef 2:2.

ONS GESKIEDENIS

Ons geskiedenis vertel van ons lewenswandel wat agter ons lê. Dit praat van dié dinge wat verby is, waaraan ons niks meer kan verander nie.

Nou is dit egter 'n kwaal van die mense om hulle geskiedenis mooi te maak. Dit is eg-menslik om die groot swart vlekke in ons verlede te probeer verbloem. Eg-menslik is dit beslis en net so beslis is dit ook nie eerlik nie.

Die Bybel is anders. Hy is eerlik en hy verbloem niks. Hy sê die dinge netsoos hulle is. My maak hulle nie mooier nie en ook nie leliker as wat hulle regtig is nie. En hierdie Bybel praat van ons lewenswandel wat agter ons lê, wat nou ons geskiedenis is. Hy praat van die dinge wat vir ons onherroeplik verby is sodat ons dit nie meer kan verander nie. En hy noem dit misdade en sonde waardeur die dood vir ons bewerk is. Die Bybel vertel ons geskiedenis so vir ons dat ons geskiedenis ons aankla en ons skuldig stel voor God.

Ongelukkig is die sonde en misdade juis so dat hulle deel vorm van dié dinge wat agter lê waaraan ons niks meer kan verander nie. Daarom: Gelukkig is dié mens wat sy eie geskiedenis uit die Bybel leer ken netsoos dit werklik is, want hy is die mens wat geleer het om sy geskiedenis nie te probeer verbloem nie, maar om sy sonde en sy onmag om daar iets aan te verander voor God te bely en teenoor homself te erken dat hy van nature 'n verlore sondaar is. Gelukkig is hierdie mens, want gewaarsku deur sy eie verlede is hy deur God geleer om elke dag „moedig teen Satan en die sonde te stry."

13 Oktober.

LEES: Ps 51:13-21 en Ef 2:1-3. **TEKS:** Ef 2:3(c).

DIE NATUURLIKE MENS

Alle vlees is gras. Daar is geen uitsondering tussen die mense nie. Hulle is almal dood in die sonde. Alle mense se geskiedenis getuig teen hulle en stel hulle skuldig voor God. Almal sondig in gedagtes, woorde en dade teen God en die naaste. En hulle almal is onmagtig om daar iets aan te verander.

Die enigste ding waarin alle mense sonder uitsondering gelyk is, is daarin geleë dat die natuurlike mens 'n sondaar is. So lê die hele wêreld en alle mense in die wêreld saam onder die regverdige toorn en oordeel van God. Hulle word selfs kinders van die toorn genoem.

Die toorn van God is Sy heilige afkeer van die sonde, sy onwil om gemene saak te maak met die misdade en die sonde. God se toorn is Sy onwilligheid om die mens in die dood deur die misdade te laat lê en in die nood te laat verkeer. Dit is Sy wil om deur Sy oordeel die sonde weg te brand en die dood deur die misdade te oorwin en die nood van die wêreld deur die oordeel heen te lenig.

Die natuurlike mens is sondaar, kind van die toorn. Daarom is hy mens wat alleen kan lewe van genade.

14 Oktober.

LEES: Ps 24 en Ef 1:3-6. **TEKS:** Ef 2:4.

NOOIT SONDER GOD NIE

Paulus is in die brief aan die Efesiërs aan vertel van die groot wonder. Teenoor alles wat hy van die mense te sê gehad het, dat hulle dood is, misdadigers en kinders van die toorn, stel hy die „maar" van die evangelie.

Bokant die swart waarheid omtrent die mense troon die Ewige. Bokant en teenoor die skreiende armoede van die mense staan die rykdom van God. Teenoor armoede, ellende en hulpelose hopeloosheid staan die oorvloedige en weldadige rykdom van dié Een wat alleen God is.

Vanaf die vroegste tye het God Homself, juis dan wanneer dit die allerminste verwag is en juis daar waar die armoede van die sondaar die skreiendste was as die weldadige, ryke God aan die mense te kenne gegee. Toe dit vir die Israeliete gelyk het asof hulle alleen ly onder die hand van die Egiptenare het Hy hulle uitgelei na die land van melk en heuning. Toe dit gelyk het of die swart nag van sonde die wêreld vir ewig ingesluit het, het die ster bo Betlehem verskyn en die helder dag van genade aangebreek in Christus. Daar is sovele bewyse en getuienisse dat die Here Sy rykdom nie vir Homself hou nie, maar dit mild en vry uitdeel.

Wie swoeg in sonde en nood, wie moedeloos wil gaan lê onder die armoede van die sonde, die mag die wonder verneem: Ons is nooit sonder God nie. Hy die Enigste wat werklik God is, kan en wil Sy weldadige rykdom uitdeel aan die sorgbehoewendes. Wat ookal die omvang van ons nood, verskrikking of armoede in hierdie wêreld, ons mag weet dat die ewige God ook vir ons die Barmhartige is.

15 Oktober.
LEES: Ps 23 en Ef 2:4-7. **TEKS:** Ef 2:7.

DIE BARMHARTIGE

God, wat sonder mense kan klaarkom, bekommer Hom oor die mense. Hy maak ruimte in Sy hart vir diegene wat hulle harte in sonde vir Hom gesluit het. Dit is blye boodskap. God sluit Homself nie weg in die hemele nie, maar kom in bewoënheid na die aarde toe. Hy kom na die mense toe wat Hom verloën en belaster om vir die eeue wat voorlê aan hulle Sy ontferminge te betoon.

Daarom word Hy die Barmhartige genoem. Want by die mense is daar alleen rede tot grimmigheid en toorn. Die mense verdien heeltemaal niks voor Sy aangesig nie. Tog kom Hy na die mense toe, gedryf deur Sy goddelike kommer oor die verlorenes en Sy begeerte om te red wat verlore gaan. Deur aandrywing van Sy Vaderhart gaan Hy uit na die mense toe.

En ondanks Sy bewoë toegeneentheid en genadige inkom in die wêreld in, is die mense nog steeds so dat hulle eerder laster as loof, dat hulle bo die lewe die dood verkies. En tog rig Hy in die wêreld die bakens op wat merktekens is van Sy goedertierenheid vir sulke mense soos ons om ons ook vir die toekoms te verseker van Sy erbarming.

Hy die Barmhartige hou so volhardend gemeenskap met ons tot ewige saligheid omdat Hy, aan Homself getrou, die Barmhartige is.

Hy is onse God. Sal ons dan nie neerbuig en aanbid nie?

16 Oktober.
LEES: Jer 23:5-8 en Ef 2:4-7. **TEKS:** Ef 2:4(c) en 5(a).

ONBEGRYPLIKE LIEFDE

God is Liefde. Dit is wesenlik eie aan Hom dat Hy Liefde is. Omdat

Hy altyd aan Homself gelyk bly, omdat Hy altyd en ewig God is, daarom het Hy die hemele oopgesluit en uitgegaan na die mense toe en die mense laat inkom na Hom toe. Omdat Hy Liefde is, daarom het Hy eerste uitgegaan na die mense en hulle met eindelose erbarming en vergewende liefde tegemoet getree.

Sy vergewende uitgaan na die mense toe is Sy liefde. God is Liefde omdat Hy wesenlik so is, dat Hy met Sy vergifnis die mense tegemoet tree en hulle opneem in Sy heerlikheid. Maar dit is ook die onbegryplikheid van Sy liefde, want Hy, die Heilige, gaan nie uit na volmaakte mense nie, maar na sondaars, na mense wat dood is deur die misdade.

Sy liefde is werklike liefde juis omdat Hy met vergifnis uitgaan na sondaars toe, omdat Hy uitgaan na mense wat net rede tot toorn en oordeel verskaf. Dat Hy sondaars sonder verdienste uit genade vergifnis skenk en vryspreek van skuld en oortreding is die heilsdaad, die verlossingsdaad wat die gevolg is van Sy onbegryplike liefde, is die gevolg daarvan dat Hyself onbegryplike Liefde is.

Dit gee ons vrymoedigheid — dit alleen — om na die troon van genade te gaan om gered te word op die regte tyd.

17 Oktober.

LEES: Jes 9:1-6 en Ef 2:14-16. **TEKS:** Ef 2:15.

HY IS ONS VREDE

Die onbegryplike sondaarsliefde van God het gestalte aangeneem in die menswording van sy Seun Jesus Christus. Sy vleeswording was bittere lyding. Aan liggaam en siel het Hy „van die begin van sy menswording af tot aan die einde van sy lewe" die toorn van God teen ons sonde gedra.

Daar was toorn omdat daar vyandskap was. Ons sonde is vyandskap met God en met ons naaste. En nou kom Jesus Christus in die wêreld in, gaan in onder die lyding wat daar is deur die vyandskap en bewerk Hy vir ons vrede met God. Deur alles wat hy is en gedoen het, is Hy ons vrede met God. Hy alleen is ons vrede, nie onsself nie en ook nie ons goeie werke nie, maar net ons Here Jesus Christus wat in ons plek kom staan het onder die oordeel en straf en in ons plek by die troon van God.

Wie in Hom Glo het vrede met God, want Hy is ons vrede. Maar wie vrede het met God, het vyandskap met satan, die misdade en die sonde waaronder hy voorheen gelewe het. Daarom is Jesus Christus ook ons onvrede met 'n selfgenoegsame verdraagsaamheid teenoor ons natuurlike toestand. Wie in Hom glo is daarom voortdurend besig om „homself te mishaag, voor God te verootmoedig en sy reinigmaking en saligheid buite homself te soek."

18 Oktober.

LEES: Jes 52:7-12 en Ef 2:8-10. **TEKS:** Ef 2:5(c).

UIT GENADE IS JULLE GERED

Ons almal weet wat dit beteken om aan iemand 'n guns te bewys of van iemand 'n guns te ontvang. Dit beteken eintlik dat ons sonder enige aanwysbare rede iets ontvang of gee. Ongelukkig het die hele saak van 'n guns ontvang of bewys by ons al so 'n byklank en bysmaak gekry asof dit so iets onwettigs is wat ontvang of gegee word. Hier praat ons nou oor die regte betekenis en nie oor die afwyking nie.

Toe die Here Christus mens geword het, in ons plek kom ly het en so in Sy vlees ons vyandskap met God tot niet gemaak het, het Hy ons 'n guns — 'n goddelike guns — bewys. Dit was nie iets onwettigs nie, dit was slegs 'n werklike guns, omdat vir hierdie daad aan ons by onsself geen aanwysbare en genoegsame rede was nie. Ons kon dit nie verdien nie.

Hierdie guns het daarin bestaan dat Hy in God se hofsaak teen ons vanweë ons skuld, in ons plek kom staan het en in ons plek skuldig bevind is, sodat ons vrygespreek kon word van skuld en oortreding en deur God regverdig verklaar kon word.

Dit is genade. Dit is die guns wat ons bewys is, die vryspraak deur die verdienste van Jesus Christus vanweë God se liefde vir ons.

Uit genade is ons gered. Ons het die guns ontvang, die vryspraak is vir ons gegee. Ons het dit nie verdien en hoef dit ook nie te probeer verdien nie. Ons mag dit dankbaar glo.

19 Oktober.
LEES: Jes 40:1-11 en Ef 2:14-16. **TEKS:** Ef 2:16.

VERSOEN DEUR DIE KRUIS

Die kruisdood is die dood van 'n misdadiger. 'n Misdadiger het aan die kruis geboet vir sy dade. Ons Here Jesus Christus het aan die kruis saam met misdadigers vir misdadigers gesterwe. So het Hy ons met God versoen.

Versoening kon op verskillende maniere bewerkstellig word. 'n Skuldeiser kon tot rus gebring word deur die betaling van 'n losprys. Die skuldenaar of iemand anders kon die losprys betaal en dan was die eiser tevrede en het daar versoening gekom.

Kwytskelding kon ook plaasvind. Wanneer die eiser sonder vergoeding afstand gedoen het van sy eise en die skuldenaar sy skulde kwytgeskeld het, het daar 'n versoening plaasgevind.

In die Ou Testament lees ons van verskillende soenoffers wat vir verskillende sondes gebring moes word. Wanneer iemand een van daardie sondes begaan het en die voorgeskrewe offer gebring was, dan was die sondaar met God versoen.

Deur die dood van 'n misdadiger te sterf aan die kruis „betaal" Jesus Christus nie met silwer en goud nie, maar sy kosbare bloed die losprys vir ons. Deur aan die kruis saam met misdadigers te sterwe skenk Hy ons kwytskelding van ons skuld. Aan die kruis bring Hy die soenoffer vir alle sondes voor God.

Dit wil sê omdat Jesus Christus die dood van 'n misdadiger gesterf het vir misdadigers, laat God sy toorn teen ons sondaars vaar!

„Versoen deur die kruis . . . " wil dus sê: Die kruis en sy lydenssmart is die teken van wat God aan en deur Sy Seun tot ons redding wou doen en gedoen het. Daarom is die kruis vir ons dié anker vir ons lewe.

20 Oktober.
LEES Ps 103:1-13 en Ef 3:14-21. **TEKS:** Ef 2:8.

SOLA FIDE (Deur die geloof alleen)

„Die geloof is 'n vaste kennis van God en al sy beloftes wat vir ons in die evangelie geopenbaar is en 'n hartlike vertroue dat al my sondes my om Christus ontwil vergewe is."

Om te glo beteken om God te ken soos wat Hy geken wil wees en daarom Homself so aan ons te kenne gee. Om te glo beteken om God so te ken soos Hy Homself aan ons in en deur die Bybel te kenne gee. Om te glo beteken daarom nie om te sê dat daar iewers 'n god of 'n opperwese of 'n laaste oorsaak van alle oorsake moet wees nie, maar wel om vas te weet dat die God van die Bybel, die Vader van ons Here Jesus, My God wat al sy beloftes ook vir my waar maak, is.

Om te glo beteken om met die ganse hart te vertrou dat Hy nie net die sondes van ander nie, maar ook my eie sondes om Christus ontwil werklik vergewe. Dit is om van harte daaraan vas te hou dat Hy my lewe verlos van die verderf en kroon met sy goedertierendheid.

Maar nou is daar baie mense wat maak asof hierdie geloof 'n menslike prestasie is, asof dit ons grootste en verdienstelikste goeie werk is, waarmee ons die saligheid vir ons kan koop. Goddank dit is nie. Geloof is die gawe van God aan ons. Deur sy Woord en Gees gee Hy Homself aan ons te kenne as onse God en bou Hy in ons harte die vaste vertroue dat Jesus Christus ons sonde vergewe het, dat ons met Hom versoen is.

Wie glo is hy wat telkens opnuut sy leë hand gelowig uitsteek na God toe en dan oorstelp van blydskap ontdek dat God nie net sy hand maar sy hele hart en lewe volgemaak het met godskennis en geloofsvertroue.

21 Oktober.

LEES: Ps 100 en Ef 2:19-22. **TEKS:** Ef 1:22-23.

SY LIGGAAM

Daar is mense wat werklik dink dat geloof en gemeente twee aparte sake is. Daar is selfs mense wat dink dat hulle kan glo buite die gemeente om los van en sonder die gemeente. Hulle dink dat geloof 'n privaat saak is tussen hulle en die Here.

Maar wie is nou die gemeente? Die brief aan die Efesiërs veral hoofstuk 2 maak eintlik oorduidelik dat die gemeente die gelowiges, die verlostes, die vrygekooptes van Christus is. Juis deur die verlossing word sondaars ingeplant in die gemeente, word hulle lede van Sy liggaam. Deur die geloof, so het ons verneem, is ons verlos, het ons deel aan Sy verlossingswerk. Daarom is dit duidelik dat die gemeente die gelowiges is en die gelowiges „verplig is" om hulle met die gemeente te verenig, „om die enigheid van die Kerk te bewaar, om hulleself aan sy onderwys en tug te onderwerp, hulle nek onder die juk van Jesus Christus te buig en die opbouing van die broeders te dien, na die gawes wat God hulle geskenk het as lidmate van eenselfde liggaam." (Ned. Geloofsbelydenis Art. 28.)

Waar dit so is, dat die gemeente werklik die gelowiges is en die gelowiges werklik die gemeente, daar is die gemeente ook werklik die aardse liggaam van die hemelse Heer. Soos mense hulle liggaam het om hulle werk te kan doen so wil Hy, die hemelse Heer, Sy aardse liggaam gebruik om hier op aarde Sy werk te doen.

Wie lewende, gelowige lidmaat is, is hy wat deel in die onuitspreeklike voorreg om deel te mag neem en uitvoering te mag gee aan die werk van die Heer. Hy het ons verlos sodat ons tot eer van God Sy werk kan doen.

22 Oktober.

LEES: Ps 113 en Ef 3:8-12. **TEKS:** Ef 3:10.

BOODSKAPDRAER VAN GOD

God se verlossingswerk in en deur Jesus Christus aan ons verrig is wesenlik só, dat wie ookal dit ontvang het nie meer kan swyg nie. Die boodskap van verlossing wat die geloof in ons wek is so dat dit elkeen wat dit tot geloof ontvang het ook tot 'n draer van daardie boodskap maak.

Dit is die werk van God wat die hemelse Heer deur Sy aardse liggaam wil doen. Hy wil die boodskap van Sy reddende genade in die wêreld en aan die wêreld laat bring. So maak Hy Sy gelowiges, Sy gemeente, gelowige gemeente terwille van die verlore wêreld. Die gemeente deur die verlossing in Christus tot gelowige gemeente geroep is, is nie gemeente terwille van homself nie, maar terwille van die bevordering van God se eer in die wêreld tot verlossing van mense wat dood is in die misdade. As gemeente is die gemeente boodskapdraer van God na die mense toe.

Daarom moet die gemeente aan alle ongelowiges die evangelie bring, moet die gemeente hulle kinders onderrig in die Woord en opvoed tot Gods eer en Homself opbou deur die kennis van God te verbreed en te verdiep onder die prediking en sakramente en by die huisgodsdiens. Waar die gemeente so lewe, daar dra die gemeente die boodskap van die „onnaspeurlike rykdom van Christus" en van die „gemeenskap van die verborgenheid" en van die „menigvuldige wysheid van God".

Daarom het God mense verlos, sodat hulle terwyl hulle as Sy gemeente hier Sy boodskap dra, self gesterk mag word in die verwagting van daardie toekoms waarin Hy ons „saam laat sit in die hemele in Christus Jesus . . ."

23 Oktober.
LEES: Jos 24:14-18 en Ef 4:1-6. **TEKS:** Ef 4:1.

ONS ROEPING

God het die mens goed en na sy ewebeeld geskape, dit is, in ware geregtigheid en heiligheid, sodat hy God sy Skepper reg sou ken, Hom van harte sou kan liefhê, en met Hom in die ewige saligheid kan lewe om Hom te loof en te prys. In die skepping van die mens lê sy roeping opgesluit. As God in die skeppingswerk van Sy hande majesteit en heerlikheid gelê het, is die mens met al sy vermoëns geroep om God te dien. Gehoorsaam aan Gods bevel bou Noag dan die ark ondanks die verbasing en bespotting van die omstanders. Gehoorsaam aan God se roepstem verlaat Abraham die veilige lewensbestaan in die stad en trek die onbekende in. Gehoorsaam neem hy sy enigste na die altaar.

God roep ons tot Sy diens. Na elkeen se vermoë is aan ons talente toevertrou. Die gawe van die vergifnis van sondes is aan ons geskenk. Steek dit nie onder die maatemmer weg nie. Plaas dit op die staander. „Julle is die lig van die wêreld. Laat julle lig só skyn voor die mense dat hulle julle goeie werke kan sien en julle vader wat in die hemel is, verheerlik."

Paulus wat in die gevangenis sit, skrywe aan die gemeente in Efese om volgens hulle roeping te wandel — om ooreenkomstig hulle belydenis te lewe. Hulle wat Christus bely — vir hulle moet die lewe Christus wees. Hulle wat verlos is van sondes, moet van die verlossing lewe.

Leer om ons lewe en vermoë
U te wy en aan u Kerk!

24 Oktober.

LEES: Ps 34:10-15 en Ef 4:11-16.

GEROEP OM DIE HEILIGES TOE TE RUS VIR HULLE DIENSWERK

Die heiliges is u. U wat bely: Ek glo 'n heilige algemene Christelike Kerk, die gemeenskap van die heiliges. Dit het God behaag om uit die verlore menslike geslag deur die diens van mense 'n gemeente te vergader tot die ewige lewe, „waarvan ek glo dat ek 'n lewende lid is en ewig sal bly." Hierdie gemeente, hierdie gemeenskap van gelowiges, is die Kerk. En die Kerk, die liggaam waarvan ons lede mag wees, het 'n Hoof. Dit is Christus.

Die verskillende ledemate van ons liggaam ontvang hulle opdragte van die verstand in ons hoof, en kan alleen funksioneer wanneer sodanige opdrag deur die senustelsel na die verskillende ledemate deurgestuur word.

Die Kerk, dié liggaam waarvan Christus die Hoof is, ontvang ook sy opdragte van Sy Hoof. Hiervoor word die Bybel in ons eie taal in ons hand gelê om te leer wat die wil van God is. En die Here stuur ook profete uit om met "so sê die Here", die wil en weë van God aan die volk te verkondig. Apostels, herders en leraars en evangeliste het almal die taak en roeping ontvang om die Evangelie te preek; om die Kerk te leer om alles te onderhou wat Christus geleer en beveel het.

Met kennis van die Woord van God is elke lidmaat, wat deel is van die liggaam van Christus, dan toegerus vir sy dienswerk. Toegerus om in woord en wandel te getuig dat Christus die Here is.

Geliefde Christene, ontvang die Evangelie-dienaars met alle blydskap. Dink daaraan dat God self u deur hulle aanspreek en vermaan om u toe te rus vir u dienswerk in Sy Koninkryk, tot opbouing van die liggaam van Christus. U het belowe om saam te werk tot die bloei van die Godsryk.

25 Oktober.

LEES: Eseg 18:20-23 en Ef 4:17-24. **TEKS:** Ef 4:22, 24.

GEROEP OM ONS TE BEKEER

'n Verdere aspek wat die Apostel noem om ons roeping waardig te wees, is die afsterwe van die oue mens en die opstanding van die nuwe mens. Die ware bekering van die mens bestaan uit hierdie twee dele. Die eerste is 'n hartlike berou oor ons sondes wat ons dan ook hoe langer hoe meer haat en ontvlug en die tweede is 'n innige vreugde in God deur Christus en lus en liefde om na die wil van God in alle goeie werke te lewe. As daar nie iets van hierdie afsterwe van die oue en opstanding van die nuwe plaasvind nie, kan ons nie in die diens van Sy Koninkryk staan nie.

Hoe vind hierdie verandering plaas? Die Skrif leer dat ons dood is deur die misdade; onbekwaam is tot die goeie; van nature geneig is om God en ons naaste te haat. Uit hierdie doodse lewe in die sonde kan die mens homself nie uithelp nie. Gelukkig laat die lankmoedige en barmhartige God die werk van sy hande nie vaar nie. Deur sy Woord en Gees kom God na ons toe. Die doodsbeendere wat Esegiël in die laagte sien lê, het op God se Woord weer lewendig geword.

> „Die Heer se Woord is skeppingsmagtig
> wat lewe uit die dood gebied."

God maak ons, wat dood is deur die misdade, weer lewendig. God gebied Sy Gees en Hy kom en plant die nuwe lewe en die nuwe mens in ons harte. En dié wedergebore hart soek nou die aangesig van God om in kinderlike afhanklikheid van sy genade te lewe. Hy keer sy rug op sy sondige verlede. Hy lê die oue mens af. Hy vlug van die sonde af weg. Hy rig sy aangesig op die kruis. Hy wil alleen vir Jesus lewe en aan Sy Naam eer en heerlikheid toebring. Hy wil sy Christelike roeping as verloste deur die bloed van die Lam, geregverdig en geheilig na die beeld van sy Skepper, waardig wees.

26 Oktober.
LEES: Ps 51:9-14 en Ef 4:29-32. **TEKS:** Ef 4:30.

LEIDING IN ONS ROEPING

Die gelowiges wat deur die Gees lewendig gemaak is uit die dood van die sonde; vernuwe is na die beeld van God, bevind hulle hier in die wêreld. Hier is hulle die draers van die evangelie van verlossing. En hiervoor word aan hulle die leiding van die Gees verleen. Die vrug van Sy werk is liefde, blydskap, vrede. Hoe ryk aan liefde, aan krag in nood, aan vrede in die dood is diê lewe wat hom onderwerp aan die gesag en die leiding van die Gees!

Dit gebeur egter nie so maklik nie. Die vlees begeer teen die Gees. Die vlees wil sy begeertes geniet — dit is die sonde. En let op die werke van die vlees. Dit is owerspel, hoerery, onreinheid, ongebondenheid, vyandskap, twis, jaloersheid — afguns, dronkenskap . . . (Gal. 5:19, 20.)

Die Gees wil ons hiervan weerhou en lei om tot eer van God te lewe. Die vrug van die Gees is liefde — getrouheid — selfbeheersing.

As ons nou die Woord van God ken, die vrugte van die werk van die Gees ken, is dit dwaas van ons om 'n ander weg te kies. Dit is dwaas van ons om die werke van die vlees te kies. Ons is dan wederstrewig teen die Woord en wil van God. Met só 'n wederstrewigheid bedroef ons, beledig ons, en krenk ons die Heilige Gees.

Paulus sien die Heilige Gees as die onderpand, die waarborg van ons volkome heil. Deur die Heilige Gees is ons verseël tot die dag van verlossing.

Laat ons bede dan ook immer wees:

Help ons om U nie te bedroef nie,
Met U geleide is ons veilig
en gaan ons juigend in die dood.

27 Oktober.
LEES: Jes 30:1, 2, 8-13 en Ef 5:1-5. **TEKS:** Ef 5:1.

GEROEP OM KINDERS TE WEES

Wie is die geliefde kind in die huis? Nie noodwendig die kind met die mooi voorkoms nie, maar die kind met die mooi hart. Dié kind wat afhanklik is van die ouers en alles waaraan hy 'n behoefte het, beleefd, verwagtend kom vra en dan in opgeruimde stemming waardering daarvoor betuig. Die geliefde kind onderwerp hom gehoorsaam aan die gesag van die ouers. Sy liefde vir sy ouers dring hom om in al sy doen en late sy ouers se harte te verbly.

Die gelowiges word nou opgeroep om navolgers van God te wees soos geliefde kinders. Om in nederigheid en diepe ootmoed te leef van die genade van God. Om vertrouend hul hoop en verwagting op God te rig. Om vir al die gawes uit sy hand dankbaar te wees, en uit dank vir sy genade te leef tot die eer van God. Om in gehoorsaamheid aan sy Woord al hul kragte en vermoës toe te wy aan Sy diens. Om te alle tye met God rekening te hou met dié bede in die hart: „Here, wat wil U hê moet ek doen".

„Wees dan navolgers van God soos geliefde kinders, — om te wandel waardig die roeping waarmee julle geroep is."

28 Oktober.

LEES: Ps 143:8-12 en Ef 5:9-17. **TEKS:** Ef 5:10.

GEROEP OM GOD WELBEHAAGLIK TE LEWE

In hul roeping waarin die gelowiges waardig moet wandel, is dit nodig dat hulle noukeurig sal ondersoek wat tot welbehae van die Here is. Noukeurig ondersoek instel na die wil van God soos aan ons in Sy Woord geopenbaar is. Die ondersoek moet dan daartoe lei dat ons sal vermy wat in stryd is met Gods wil. Meer nog — die ondersoek moet ook daartoe lei dat ons met 'n positiewe benadering van ons roeping in Sy diens, ons daadwerklik daaraan sal wy. Dié ondersoek vereis 'n deeglike kennis van die Heilige Skrif. Vereis dat ons gedurig ons oor by die Woord hou sodat die „so sê die Here" tot ons hart spreek.

Gedagtes, woorde en werke wat die Here welbehaaglik is, is nie dié wat op eie goeddunke berus nie, maar volgens die wil en die Wet van God tot sy eer is. Of ons onderneming en dade reg of verkeerd is, kan ons as sondige mense nie bepaal nie. Die Wet van God moet vir ons die maatstaf wees waaraan ons al ons handelinge, gedagtes en woorde toets.

Ons is geskape om die lof van die Here te verkondig. Begenadigde sondaars, gered uit die mag van sonde en dood en aan wie die ewige saligheid geskenk word, kan immers nie anders as om hul lewe lank die lof van God te verkondig nie. Só is ons geroep om in alle goeie werke te wandel, tot Sy eer; in dankerkentenis dankliedere te sing. En nie net dankbaar wees in voorspoed nie, maar as die nood en smart 'n klaaglied op ons lippe bring, om dan geduldig te wees in die verdrukking; lydsaamheid te beoefen in die beproewing.

„Leer ons op U wag, o Here,
Volgsaam wandel U ter ere,
Reken op u trou en mag,
Psalme sing, selfs in die nag.
Leer ons bou op U genade,
U bevele eer met dade, — "

29 Oktober.

LEES: Ps 19:8-12 en Ef 6:1-8. **TEKS:** Ef 6:8.

GENADELOON OP DIE VERVULLING VAN ONS ROEPING

Die arbeider is sy loon werd. Die dagloner ontvang aan die einde van sy dagtaak sy loon. Elke mens verwag om beloon te word as hy sy kragte en vermoë aan 'n lewenstaak gewy het. Die beloning geskied soms in klinkende munt en soms in 'n huldebetoon. Luister net wat sê die huisheer aan die dienskneg wat met die vyf talente aan hom toevertrou, vyf ander talente gewin het: „Mooi so goeie en getroue dienskneg, oor weinig wat jy getrou, oor veel sal ek jou aanstel. Gaan in in die vreugde van jou heer". In Openb 22:12 lees ons: „En kyk, ek kom gou, en my loon is by My, om elkeen te vergeld soos sy werk sal wees".

Het ons nou in die katkisasieklas verkeerd geleer dat ons goeie werk niks by God verdien nie? Dat die beloning uit ganade gegee word? Nee, ons het reg geleer. Al óns geregtighede het geword soos 'n besoedelde kleed. Ons kan dus die saligheid en die ewige lewe nie verdien nie. Christus het dit vir ons verkry aan die kruis. Hy alleen verleen toegang tot die hemel en Sy geregtigheid alleen skenk aan ons volkome saligheid. Ons goeie werke het geen verdienstelike waarde by God nie.

Waar dien ons goeie werke dan voor? Om aan God vir sy weldade aan ons, dankbaarheid te bewys. En dit is ook die vrug van die geloof. Die gelowige wat in Christus 'n nuwe skepsel is, verlustig hom in die doen van goeie werke. Die liefde van Christus dring hom. En elke goeie werk wat uit die geloof is, gee aan ons innerlike vrede en blydskap. 'n Beloning dus in hierdie lewe. In die Hiernamaals sal die beloning ten volle wees. Stry die goeie stryd van die geloof — geloof wat die liefde werk. Die hand van liefde wat tot die noodlydende en bedroefde uitgesteek word, gaan Gods oog nie verby nie.

Die geregverdigde in Christus is 'n dankbare getuie van Sy genade. Die plig is hierdeur hom opgelê om te wandel waardig die Evangelie van Christus en om die deugde van Hom te verkondig wat ons geroep het uit die duisternis na Sy wonderbare lig.

30 Oktober.

LEES: Ps 119:153-160 en Ef 6:10-17. **TEKS:** Ef 6:13.

KRAG VIR DIE VERVULLING VAN ONS ROEPING

In die vorige paar dagstukkies het ons gesien dat die Apostel klem laat val het op die vervulling van ons roeping. Dat ons met kennis van Gods woord, vernuwe in ons hart, afhanklik van God, gelei deur die Heilige Gees om in alle goeie werke te wandel, ons lewe en vermoë aan die eer van God moet wy. Die geroepenes word teengestaan deur die onsigbare magte van die Bose. Die Apostel wek ons dan op om die wapenrusting van God aan te trek en elke oomblik gereed te wees vir die stryd. Om ons te beklee met die Here Jesus Christus sodat ons onder die aanvegtinge van die Bose, in die geloof staande kan bly. Vir hierdie geloofsworsteling voorsien God die wapenrusting. Die gelowiges moet dit opneem en hulle daarmee beklee ten einde hulle posisie as oorwinnaars te kan behou. Die Apostel teken vir ons die wapenrusting van die Romeinse soldaat — sy lende omgord, die borswapen aan, skoene aan die voete, die helm op die hoof en die swaard in die hand. Hy pas dit geestelik toe. Die gordel hou die loshangende kleed in posisie, sodat die stryder maklik kan beweeg. Ons moet gegord wees met die waarheid. Van die Messias is gesê: „Geregtigheid sal die gordel van sy lendene en trou die gordel van sy heupe wees".

Julle lendene met die waarheid omgord, — die heilswaarheid van die Evangelie dat al ons sondes ons op grond van die lyde en sterwe van Christus ons vergewe word. Dié waarheid dat ons alleen deur die geloof geregverdig word en nie deur die werke soos die Roomse Kerk leer nie.

Met die wapenrusting van God aan en sy lende met die waarheid omgord tree Luther toe tot die stryd teen die Roomse dwaalleer. Hy staan by die Woord van God wat die waarheid is. En ons, — staan ons nog by die waarheid van die genade van die Kruis?

31 Oktober.
LEES: Gen 15:1-16. Heb 11:1-10. **TEKS:** Gen 15:6.

HERVORMINGSDAG

Die Reformatore het die Bybelse waarheid wat in hierdie teks uitgedruk word, weer in die middelpunt gestel. Want in die kerk van Rome is die geloof geheel en al op die agtergrond geskuif en is die geregtigheid gesien as iets wat deur die menslike vermoë verdien moes word. Die mens moes en kon deur sy eie goeie werke die geregtigheid voor God verdien en daarom het die geloof eintlik oorbodig en onnodig geword. Die Reformatore wou egter die suiwer Bybels-evangeliese geloof herstel. Die geloof wat beteken dat die mens God op Sy woord neem, dat hy Gods beloftes aanvaar.

Abraham, die vader van die gelowiges, het God op Sy woord geneem, hy het Gods beloftes aanvaar: „hy het in die Here geglo en Hy het hom dit tot geregtigheid gereken". God het alles beloof, alles gedoen, Abraham het alleen maar aanvaar, geglo, en God het hom dit tot geregtigheid gereken. God het hom sonder sy eie verdienste tot regverdige verklaar. Abraham het uit die geloof gelewe.

Dit is wat die Reformatore in gehoorsaamheid aan Gods Woord ook geleer het: Dat die mens God op Sy woord moet neem. Dat ons Gods Woord in die middelpunt van ons lewe sal stel om Hom alleen te gehoorsaam. Nie nog ook die woord van 'n mens, die pous of die tradisie nie, maar Gods Woord alleen.

Want God het ons in Sy Woord, wat in Christus Jesus vlees geword het, alles genadiglik beloof en geskenk. In Christus Jesus het God ons genadiglik beloof en geskenk. In Christus Jesus het God ons regverdig gemaak; om Sy ontwil word ons sondes vergewe. En nou is die geloof die middel waardeur ons Christus, ons regverdigheid, kan omhels. Ook die geloof regverdig nie, is geen goeie werk nie, geen verdienste nie, maar die geloof is 'n middel wat ons met Christus in die gemeenskap aan sy weldade hou. En verniet, uit genade, reken God sy weldade ons tot geregtigheid.

1 November
LEES: Ps 119:9-16. **TEKS:** Ps 119:9.

DIE SUIWER PAD

Jongmense stel baie vrae oor die toekoms. Dit is heeltemal natuurlik dat iemand wat jonk is homself afvra — hoe sal ek my pad baan deur die wêreld van die toekoms. Minder kom die vraag na vore — hoe sal ek my pad suiwer hou in die wêreld wat voorlê? Juis hierdie vraag stel die psalmdigter hier aan die orde — die suiwerheid van die weg of die reinheid van die weg. Jongmense het dié voordeel bo ou mense, dat hulle nog het waaroor die oueres nie meer beskik nie. Hulle lewe en hulle lewenspad lê nog voor. Die hele lewe met al sy moontlikhede en kanse strek hom nog vorentoe uit. Die jare is nog vormbaar en kan nog verskillende gestaltes aanneem. Vir die jongmense lê die jare voor, vir die oues reeds agter, klaar gevorm. Die jonge het, om so te sê, sy lewe nog in sy hande, hy kan dit nog vorm. Die moontlikheid is nog daar om die pad suiwer te hou, terwyl die van die ouere mens reeds onrein en vuil is. Hoe kan die jongmens sy pad suiwer hou, reg hou? Deur dit te hou volgens U woord. Om die weg suiwer te hou moet die mens waaksaam wees, oplet en oppas. Ons leef in 'n wêreld waar die sonde ingedring het, waar die sonde heerskappy voer en op elkeen se pad steek hy sy kop uit en probeer om daardie pad te besoedel en te verontreinig. Ons pad kan rein bewaar word, maar net op een manier, deur dit te hou volgens Gods bevel, na Sy woord. Deur te luister na Hom, kan ons paadjie rein bly.

2 November

LEES: Ps 119:17-23. **TEKS:** Ps 119:11.

U WOORD IN MY HART

Daar is twee maniere waarop 'n mens iets kan bêre — een reg en een verkeerd. 'n Kosbare besit, 'n erfstuk, 'n kleinood bêre mens, omdat jy daar prys op stel. Ander dinge bêre mens, om dit uit jou pad te kry, sodat jy nie meer las daarvan het nie. Ook in ons geestelike lewe vind so iets plaas. Oppervlakkig is die mens wat geen geheime dieptes in sy godsdiens het nie, geheim tussen jou en jou God nie, maar daardie godsdiens kom ook na buite in die lewe van elke dag. Die Christelike lewe het twee kante, een wat bestaan tussen God en my, waar niemand moet indring nie en die ander kant wat kenbaar en sienbaar is vir almal. U woord het ek in my hart gebêre. Hart het in die Ou Testament 'n ander betekenis as die waarin ons dit gewoonlik gebruik. Die hart is die middelpunt van die persoon. Die Spreukedigter sê: „Uit die hart is die uitgange van die lewe." Al wat ons doen, kom voort uit die hart, en as die psalmdigter nou sê: „U woord het ek in my hart gebêre," dan bedoel hy — ek het dit gebêre, ek het dit gebêre in my diepste lewensbestaan, by die wortels van my bestaan, en daaruit kom voort alles wat ek doen in hierdie lewe. Dit gee rigting en koers daaraan, dit bepaal my lewe van elke dag. Die woord word nou só diep gebêre met 'n bepaalde oogmerk en dit is dat ek teen U nie sal sondig nie. Die bêre van die woord in die hart maak dat die mens nie sondig nie, dit keer die sondige neigings, gedagtes, woorde en werke af, omdat daar waar al hierdie dinge hulle oorsprong het, één is wat die sentrale plek het en dit is U woord.

3 November

LEES: Ps 119:25-32. **TEKS:** Ps 119:19.

'N VREEMDELING OP DIE AARDE

Die woord „vreemdeling" kom dikwels voor in die Heilige Skrif en geniet daarin besondere aandag. Dikwels word dit saam genoem met die weduwees en die weeskinders, waaraan besondere sorg verleen moet word en wat voorwerp van barmhartigheid moet wees. Om vreemd te wees, is swaar; in 'n vreemde land of in 'n vreemde omgewing vind 'n mens moeilik jou weg in die begin, later pas mens wel aan. So sien die digter dit ook hier. Reeds by die skepping het die eerste mens hom eensaam gevoel, hy het nie 'n hulp gehad wat by hom pas nie. Die diere was gelukkig en tevrede, maar die mens het hom nie tuis gevoel nie. Met die sondeval het dit nog vererger. Die mens as kroon van die skepping staan daar as 'n eensame vreemdeling, wat kennis gemaak het met verdriet en smart; 'n vreemdeling wie se lewe beheers word deur kommer en sorge, deur herinneringe en begeertes, wat hunker na die toekoms en terugwens na die verlede. Al die ander wesens pas op hulle plek, en hulle plek pas by hulle.

maar die mens is 'n vreemdeling op die aarde. Dit voel die psalmis ook aan — en daarom die bede — verberg U gebooie nie vir my nie Want net dit — Gods gebooie — maak die kruis van vreemdelingskap lig. As ons Sy gebooie in die hart omdra, dan word dit die krag van sterkte in die lewe. Met Gods gebooie in die hart, gaan die oortuiging sterker en sterker leef, waarvan Paulus skrywe — ons burgerskap is in die hemele, daar is ons regte tuiste.

4 November
LEES: Ps 119:33-64. **TEKS:** Ps 119:64.

DIE AARDE IS VOL VAN U GOEDERTIERENHEID

Hierdie beskouing oor die aarde klink so geheel anders as die wat ons kry voor die vloed oor die aarde gekom het, waar ons lees dat die aarde verdorwe was voor die aangesig van God en die aarde was vol geweld. As ons die wêreld sien in ons dae, is ons meer geneig om die laaste uitspraak ons eie te maak. Die Skrif kyk nie na die wêreld uit 'n wetenskaplike oogpunt nie, nie deur 'n politieke bril nie, maar beskou die aarde vanuit die godsdienstige, uit die geloofstandpunt. Die psalmdigter kyk na die aarde en sy inwoners en hy is seker van twee dinge. Die eerste is dat God steeds aan die werk is, dat Sy goedertierenheid altyd daar is, en alles wat leef, leef omdat God die lewende is en verder dat alles rondom ons, en onsself is voorwerpe van sy liefde en sy goedertierenheid. Nergens op die aarde is daar iemand of iets, wat buite die goedertierenheid val nie. God het die wêreld lief en van daardie wêreld is elkeen van ons 'n deeltjie. Leer my u insettinge, leer my wat u wil dat ek moet doen, so vra die digter. Die aarde is vol van u goedertierenheid. Die Evangelis Johannes sê dit ook — die Woord het vlees geword en onder ons gewoon — en ons het sy heerlikheid aanskou, vol van genade en waarheid. En van daardie volheid mag ons almal ontvang. So verkry ons nog 'n groter goedertierenheid as wat die hele aarde in staat is om te bevat.

5 November
LEES: Ps 119:65-72. **TEKS:** Ps 119:67.

NOU ONDERHOU EK U WOORD

In hierdie uitspraak is daar 'n voorheen en 'n nou, 'n tyd toe die psalmis gedwaal het en 'n tyd toe hy die woord onderhou het, 'n tyd toe hy verdruk was en 'n tyd toe hy in die ruimte verkeer. Die dwaling het aan die verdrukking voorafgegaan. Hy het bly dwaal en toe het die verdrukking gekom; toe het dit anders in sy lewe geword. As die hemel bo ons helder is, as alles ewe voorspoedig en gelukkig gaan in die lewe, dan is die mens geneig om God te vergeet, hy sal wel self sorg dat alles goed verloop. Die verlore seun het dit ook ervaar. Maar daar in die ver land met sy verruklike dae, het daar 'n keer gekom in sy lewensbestaan. Die hemel het donker geword, die dorings het begin steek, die hart het benoud geword. Die verdrukking het gekom. Van alle kante is hy vasgedruk. So het hy so ver gekom om weer aan die Vader te dink. Hy het die knieë gebuig en gebid vir die eerste maal in sy lewe as 'n arme sondaar, en het God gevind. So het hy Hom liefgekry. Nou het sy hart hom uitgestrek na Sy gebooie en het hy geleer al is dit nog so gebrekkig, om dit te onderhou. Die verdrukking het 'n verantwoordelikheid op hom gelê; dit lê 'n verantwoordelikheid op elkeen. Verdrukking dien daartoe om ons te laat omdraai van die dwaalpad af, en om met volharding Gods weg te gaan. Die verdrukking leer ons om na God te vra: Here, wat wil u hê moet ek doen?

6 November
LEES: Ps 119:105-112. **TEKS:** Ps 119:105.

'N LAMP VIR MY VOET

Hierdie woord is seker een van die mees bekendes uit Psalm 119. Nou word onder „U woord" meestal verstaan die Bybel, die Heilige Skrif. Die betekenis kan ons wel daarin lees, maar die eerste betekenis sal tog wel wees, die woord of woorde wat die Psalmdigter van God self verneem het. Ons wat gewoond is aan die moderne geriewe vol elektrisiteit en goedverligte strate, kan so 'n uitspraak nie meer ten volle waardeer nie. Die nagte het al amper so lig soos die dag geword. Om in die donker oor die paaie van Palestina te gaan, was lewensgevaarlik. Ons moet nou maar net dink aan die man wat op die pad van Jerusalem na Jerigo gegaan het en deur rowers oorval is, en dit was helder oordag. Die paaie was verder sleg en vol klippe. Daardie beeld gebruik die digter nou. Net so gevaarlik is dit om op die lewensweg te gaan sonder die lig van Gods woord. Die gevaar bestaan by elke tree wat kan uitgly, maar die gevaar is nog groter dat die mens die rigting heeltemal kan kwytraak. By die intrede van die sonde het die hele wêreld donker geword. Van daardie tyd af was daar 'n voortdurende stryd tussen lig en duisternis, tussen goed en kwaad, wat in die Heilige Skrif altyd sinonieme is. Dan kom Jesus, Hy is die lig van die wêreld. Johannes kondig dit so aan: in Hom was lewe, en die lewe was die lig van die mense. En die lig skyn in die duisternis, en die duisternis het dit nie oorweldig nie. Die mens wandel in die duisternis, maar daar is wel 'n lig, die lig. God het ons sy Woord gegee en daardie woord is 'n lamp vir my voet en 'n lig vir my pad.

7 November
LEES: Ps 119:129-136. **TEKS:** Ps 119:113.

VAS IN U WOORD

In die hele psalm kom dit elke keer weer na vore, hoe die psalmis vra na die woord van God. Hy is nie die man wat die woord van God vashou nie, soos baie mense dit vashou en daarvoor wil veg nie. Hy is, soos dit moet wees in die lewe van die mens, deur die Woord van God vasgehou. En dit laat hom op allerhande maniere Gods lof uitsing. Hy sien die wonders van die Heer en die aanskouing daarvan bring hom in vervoering. Maar hoe duideliker die lig van God afstraal, hoe duideliker word sy eie innerlike toestand vir hom. Soos nooit tevore sien hy nou hoe weinig hy beantwoord aan die wet van die Heer en dit laat die bede by hom oprys. En hy bid: Maak my voetstappe vas in u Woord; sy dikwels wankelende en struikelende voetstappe. Dit is 'n gebed wat voortdurend moet opgaan deur die mens, as hy in die regte pad wil bly. Die gevaar is altyd daar om daarvan af te wyk, want die atmosfeer wat die sonde besmet het, maak dat ons so maklik in ons lewe kan opneem wat strydig is met Gods woord, sonder dat ons bewus daarvan is dat ons daarvan vervreem. Maar dit is nie net 'n persoonlike gebed nie, dit is ook die bede van die kerk, die bede van die volk. 'n Volk wie se voetstappe vas gemaak is in sy Woord, kan soos die bome van die bos die storms trotseer, dit word vaster gewortel.

Dit word 'n sterk volk, 'n moedige volk, 'n volk in diens van die God van die Woord.

8 November

LEES: Ps 119:121-128. **TEKS:** Ps 119-126.

DIE TYD VAN DIE HERE

Meer as een van ons het die eerste van hierdie twee uitsprake in ons lewe, by een of ander geleentheid, al herhaal. Verskillende gebeurtenisse verskaf die aanleiding daartoe. As sake na ons insig nie reg verloop nie, as dinge teen ons wense en begeertes ingaan, dan is die mens so geneig om te vra: Hoe kan God sulke dinge toelaat, dit is tyd vir die Here om te handel. Ons wil graag dat God ingryp en die kwaad in sy loop stuit. Die loon van die mens se sonde wil ons dan vir Gods rekening laat en ons vra — Waarom duld God sulke dinge? Nou is die weg van God en sy wil baie maal anders as wat ons wil. God se wyse van doen is om sy hulp te stuur nadat die kwaad ontwikkel het maar voordat dit getriomfeer het. God stuur sy hulp altyd betyds, nooit 'n oomblik te vroeg maar nooit 'n oomblik te laat nie. God laat die vyande die land oorstroom, hulle saai verwoesting en geweld oral. Jerusalem word beleër. More vind die finale aanslag plaas, maar in daardie selfde nag trek die engel van die Here uit en verslaan in die laer van die Assiriërs honderd vyf-en-tagtig duisend man en toe hulle die môre vroeg hulle klaarmaak, was hulle almal dooie liggame! Die mens kan Gods tyd nie voorskryf of beoordeel nie. As God nog nie handel nie, is die tyd nog nie daar nie. Sy werkwyse is anders. Die Messias lankal verwag, kom juis in die volheid van die tyd. Van skaapwagters en vissers maak Hy gebruik om Sy woord te bring. Sy weë en gedagtes is hoër as die van ons.

9 November

LEES: Ps 119:161-168. **TEKS:** Ps 119:165.

GROOT VREDE

Die vertaling van die Hebreeuse woord met „wet" het allerlei misverstande meegebring. Dit beteken eintlik onderwysing of lering en is nie op te neem in die wettiese betekenis wat ons gewoonlik daaraan vasknoop nie. Dit is lering wat God aan die mense gee, lering deur woord en deur daad. Reeds deur die gebruik van die woord in hierdie psalm blyk dit dat God daardeur sy wil aan die mens bekend maak. God druk daarin sy wil uit. En die liefde vir daardie wil, so sê die psalmis, bring groot vrede. Die wet van God kan die mens nie liefhê sonder om die wetgewer lief te hê nie. Om die wet van God lief te hê, beteken om God self lief te hê, en wie God liefhet, het groot vrede. Vrede beteken by ons 'n toestand waarin daar geen oorlog is nie; in die Bybel beteken dit baie meer, daar dui dit aan uiterlike en innerlike gerustheid, 'n toestand van algehele geluk, stoflik en geestelik. Dit bring mee kalmte en onderwerping aan die wil van God. Dan gaan die mens luister na God en voer die mens 'n lewe van gehoorsaamheid aan God. Hy wat God liefhet is gehoorsaam aan God en verkry so vrede. Vir sulke mense is daar geen struikelblok nie. Die liefde tot God oorwin die versoekinge wat op die pad van die mens kom, sodat hy nie daaroor struikel nie. Daardie verheffing bokant die struikelblokke is moontlik as ons naby God bly. Paulus, in die brief aan die

Filippense, sê dit so — die vrede van God wat alle verstand te bowe gaan, sal julle harte en julle sinne bewaar in Jesus Christus.

10 November
LEES: Ps 119:169-176. **TEKS:** Ps 119:176.

SOEK U KNEG

Ons het hier 'n skuldbelydenis, wat in ootmoed uitgespreek word. Daarin lê eerstens die erkenning dat dit gebeur het deur sy eie skuld. Want die skaap was by die kudde, en hy moes by die kudde en by die herder bly, daar was dit die regte plek vir hom. Maar hy was eiesinnig en weerbarstig en het hom nie aan die kudde en aan die herder gesteur nie, dog het sy eie paadjie gekies. Dit was dus sy eie skuld. So dikwels as 'n kind van God sy sonde insien en bely, dan erken hy — My sonde maak skeiding tussen U, o God en my; die verdorwenheid van my hart laat my afdwaal van u af. Die psalmis bely ook die **vreeslike** van sy dwaling, so selfs dat hy sonder die genade van God ondergegaan het — want sê hy, ek het gedwaal soos 'n **verlore** skaap. En dit is so. Hy loop daar rond sonder om te weet watter gevaar daar elke oomblik kan opduik, hy kan van honger omkom of hy kan gevang word deur een of ander roofdier. Dan kom die dood, as die herder hom nie gaan soek en kry en terugbring na die kudde toe nie. Die belydenis lei tot 'n gebed — soek u kneg. Hy vra dat die Heer hom weer moet terugbring. Om deur eie inspanning weer op die regte plek te kom, is hopeloos. Hy wat uitroep — Soek u kneg, gaan weer glo, dat die goeie herder die nege-en-negentig skape sal verlaat, om daardie één wat weggeraak het, te soek. Hy wat uitroep — Soek u kneg, die is reeds deur die Here gesoek en gekry.

11 November
LEES: 1 Kor 1:17-31.

JESUS

Ons Middelaar het 'n Naam. Jesus beteken verlosser, saligmaker. Dit is Sy Naam omdat Hy ons van al ons sondes verlos en salig maak. So het die engel van die Here vir Josef gesê: „En jy moet Hom Jesus noem, want dit is Hy wat sy volk van hulle sondes sal verlos. (Matt 1:21). In Hom en in niemand anders nie is die saligheid te soek en te vind.

Daar was en is mense wat hulle saligheid en welsyn soek by die heiliges. Die heiliges is mense wat vanweë hulle roeping as apostels of vanweë hulle besondere gawes en prestasies in diens van die kerk, deur die Roomse kerk tot heiliges verklaar is. In die Roomse kerk is dan ook beelde van die heliges. Onder die talle heiliges kon lidmate van die kerk vir hulle beskermheiliges (patron saints) uitkies tot wie hulle kan roep in tye van nood. Soms is kerkgeboue vernoem na sulke heiliges.

Ander mense soek hulle saligheid en welsyn by hulleself. Hulle vestig al hul vertroue op hulself en vind in eie prestasie en sukses volkome voldoening. Vir hulle is saligheid die aardse bekroning van strewe en ideale.

Sulke mense wat hulle saligheid en welsyn by die heiliges, by hulleself of êrens anders soek, verloën die enigste Saligmaker en Heiland Jesus met die daad. Met die mond bely hulle Hom miskien na as Saligmaker, maar hul dade betoon die valsheid van hul belydenis. Hulle gee deur hul dade te kenne dat Jesus geen volkome Saligmaker is nie, en dat hulle naas Hom nog iets anders nodig het vir hulle saligheid en welsyn.

Die wat hierdie Saligmaker, Jesus, aanneem met 'n ware geloof, het in Hom alles wat hulle nodig het vir hulle saligheid. (N.a.v. Heidelbergse Kategismus, Sondag 11.)

12 November
LEES: Heb 3.

CHRISTUS

Die naam Christus beteken Gesalfde, en is die Griekse vorm van die naam Messias. In die Ou Testament lees ons dat mense gesalf is tot bepaalde ampte. Aäron is gesalf tot die hoëpriesterskap. Elisa is gesalf tot die profetiese amp. Dawid is tot die koningskap gesalf. Onder die Ou Verbond het hierdie drie ampte gedien as middele waardeur God met sy volk in verhouding getree het. Die taak van die profeet was om die Woord van God aan die volk te betuig en om die volk te leer wat die wil van God is. Die taak van die hoëpriester was in die besonder om op die Groot Versoendag in die Allerheiligste in te gaan en 'n soenoffer te bring vir die sondes van die volk. Die taak van die koning was om met die gesag wat God hom verleen het oor die volk van God te regeer.

Christus is die Gesalfde omdat Hy deur God die Vader verordineer en met die Heilige Gees gesalf is tot die drievoudige amp van Profeet, Hoëpriester en Koning, sodat al die beloftes van God onder die Ou Verbond in Christus ja en amen sal wees. As ons hoogste Profeet en Leraar verkondig Hy nie alleen die Woord van God nie; Hy is die Woord van God wat vlees geword het. As ons enigste Hoëpriester het Hy Homself as soenoffer vir ons sondes voor die aangesig van God gestel en tree Hy nou nog gedurig vir ons by die Vader in met Sy voorbidding. As ons ewige Koning regeer Hy ons met Sy Woord en Gees, en bewaar Hy ons totdat ons onder die gemeente van die uitverkorenes onbevlek gestel word.

Ons hoogste Profeet en Leraar wat die verborge raad en wil van God aangaande ons verlossing **ten volle** geopenbaar het. Ons enigste Hoëpriester Wie se offerande ons **eens en vir altyd** met God versoen het. Ons ewige Koning Wie se heerskappy geen einde het nie. Christus, onse Here. (N.a.v. Heidelbergse Kategismus, Sondag 12.)

13 November.
LEES: Openb 1:9-20.

WEES GEGORD

Die apostel Johannes is verban na die eiland Patmos, teenoor die kus van Efese, blykbaar tydens die vervolginge onder keiser Domitianus. Hier het die Here deur visioene aan hom te kenne gegee „die dinge wat is, sowel as dié wat gaan gebeur." So is hierdie brief gerig aan die sewe gemeentes in Asië as 'n troosboek, maar ook bedoel vir die Christelike kerk van alle tye, om gelowiges temidde van vervolginge en aanvegtinge te vermaan om te volhard in die verwagting van Jesus Christus.

So het aan Johannes verskyn „EEN SOOS DIE SEUN VAN DIE MENS . . . GEGORD MET 'N GOUE GORDEL." Die selfbenaming van Jesus

„die Seun van die mens" is in ooreenstemming met Daniël 7:13, vanwaar dit ook herlei is, volgens die Evangelies (Matt 8:20, Mark 2:10).

Tydens sy aardse omwandeling was Jesus altyd gegord vir Sy dienswerk. Selfs in Sy verheerliking voor die ewige troon, na die volbrenging van Sy aardse taak, staak Hy sy dienswerk nie. Hoeveel troos lê hierin nie opgesluit vir elke gelowige nie: Jesus tree nog steeds vir elke gelowige in. Sy klere hang nie los asof Sy werk afgehandel is nie — nee — Hy is gegord. As Pleitbesorger is Hy nog besig met die belange van Sy volk.

Die goue gordel dui op die voortreflikheid van Sy diens, die koninklikheid van Sy persoon en die waardigheid van Sy amp. Die Priester-Koning pleit met gesag vir al die synes. Hulle belange is veilig in Sy sterk hand.

Vir die mens wat hom/haar aan Jesus in volle oorgawe toevertrou het is dit nog nie die tyd van rus nie, maar juis van arbeid en stryd. Daartoe moet elkeen gegord wees.

Die goue gordel vir ons arbeid en stryd onder alle lewensomstandighede is „julle lendene met die waarheid omgord". Die hart wat nie gesterk is deur die waarheid wat in Christus is en deur die Heilige Gees aangespoor word tot getrouheid nie, val maklik die tydsgees ten prooi en word verlok en verlei om in die nette van verwêreldliking te val.

Wat baat dit ons dat ons die Skrifte het, maar ons daardeur nie laat gord vir ons taak en stryd tot eer en verheerliking van die Naam van ons Verlosser en Saligmaker, tot uitbreiding van Sy koninkryk en tot stigting van ons naaste nie. So word elkeen toegeroep: Staan dan vas „julle lendene met die waarheid omgord". Ken, eer en dien die Here u God met u hele hart en gemoed en al u kragte!

14 November.
LEES: Openb 2:1-7.

JOU EERSTE LIEFDE

Hy, vir wie Johannes „tussen die sewe kandelaars" sien staan het met die sewe sterre in Sy regterhand, hou Sy blik gevestig op die gemeente. Wanneer Hy as Heer oordeel, raak dit nie net die wêreld nie, maar ook die gemeente in die besonder. So roep Hy die gemeente toe: „Ek ken jou werke."

Die gemeente is immers geroep om in woord en daad haar lig in die wêreld te laat skyn. Daar moet getuig word van die genade in Christus maar ook van die oordeel wat kom.

So ken die Heer die werk, die arbeid, die volharding van die gemeente van Efese. Hy weet dat hulle slegte mense nie kan verdra nie, dat hulle die valse apostels ontmasker en verwerp het, dat hulle terwille van sy Naam baie verdra het en dat hulle temidde van alle lyding nie moeg geword het nie. Oppervlakkig beoordeel is die gemeente kerngesond en in 'n puik toestand.

Hoe prysenswaardig en voortreflik ookal al hierdie dinge mag wees, ontbreek eintlik wat vir die Heer begeerlik is. Hy skou immers dieper. Hy sien nie net wat voor oë is nie, maar dring deur tot in die diepste skuilhoeke van die hart van elke lidmaat van die gemeente. So merk Hy hoedat by al die goeie in die gemeente die liefde vir Hom haas verdwyn het. Geen wonder dat Sy woorde aan die gemeente te Efese is: „Maar Ek het teen jou dat jy JOU EERSTE LIEFDE verlaat het."

Jesus, wat Sy gemeente met Sy bloed aan die kruis van Golgota vry en duur gekoop het, het die gemeente lief met 'n liefde wat sterker is as al die haat en vyandskap van die wêreld. So wil Hy dat Hy die enigste voorwerp van liefde vir die gemeente sal wees. Om daardie rede verwag Hy dat die gemeente haarself van die wêreld sal afsonder en rein bewaar, nie oor iets anders nie.

Die eerste liefde van elke lidmaat is om met hart en siel aan Jesus verbind te wees. Dan bely ons saam met Paulus: „Vir my is die lewe Christus." „Ja, waarlik, ek ag ook alles skade om die uitnemendheid van die kennis van Christus Jesus, my Here, terwille van wie ek alles prysgegee het en as drek beskou, om Christus as wins te verkry." (Flip 1:21, 3:8.)

Hoe is dit met elkeen van ons gesteld? Het ons Jesus bo alles lief? Leef en werk ons alleen tot Sy eer en lof? Is Sy woord ons lewensgids? Is ons plek leeg tydens eredienste? Bring ons offers of gee ons maar net 'n bydraetjie?

Geld daar nie ook van ons as gemeente „maar Ek het teen jou dat jy JOU EERSTE LIEFDE verlaat het?"

15 November.
LEES: Openb 3:14-22.

DIE AMEN

Die woord „AMEN" is 'n Hebreeuse woord, afgelei van die werkwoord wat die betekenis het van „vas wees". So beteken „AMEN" letterlik: dit staan vas, dit is geldig. In die Nuwe Testament vind ons die woord netso onvertaald terug. Daarmee word dan erken dat die objektief geldende Woord van God ook vir die gemeente vas staan en geldig is.

Waar in hierdie brief aan die gemeente van Laodicea bestraffing oor verslapping, afval en onverskilligheid verneem word, verwag die Heer volhardende trou en lojaliteit van Sy gemeente hier op aarde.

Wat ookal die toestand in die gemeente mag wees — al is daar ook bederf en afval — in Jesus Christus is nog steeds alles wat die gemeente aan die wêreld eintlik moes bekend maak. Ja, al het die belydenis vervaag en die getuienis verdwyn bly Christus nog steeds die Bevestiger van al Sy beloftes. Van Hom geld nog altyd „Jesus Christus is gister en vandag dieselfde en tot in ewigheid!" Hy is die „AMEN" van al Gods beloftes, dit staan vas, dit is geldig, vir elkeen wat gee. Vandaar dat Paulus reeds aan die Korinthiërs getuig: „Want hoeveel beloftes van God daar ook mag wees, in Hom is hulle ja en in Hom amen, tot heerlikheid van God deur ons" (2 Kor 1:20). Jesus Christus is en bly die getroue en waaragtige getuie en openbaarmaker van Gods verborgenhede al is daar tekens van volkome ongevoeligheid en onverskilligheid vir die saak van die Heer by die gemeente, soos in die geval van Laodicea.

Jesus Christus, as die „AMEN", bied dus onder alle omstandighede aan die gemeente die sekerheid en vastigheid dat die verlossing in Hom alleen en in niemand anders is nie. Waar in woord en daad getuig word dat ons geloof in Hom gegrond en ons hoop op Hom gevestig is, word ons liefde vir Hom duidelik sigbaar in en deur ons handel en wandel. Waar dit gebeur staan vas en geld dat ons lewende lede van Sy gemeente is, soos wat Hy dit verlang. Aardse skatte en rykdomme verarm en verblind die gemeente dan nie en maak haar ook nie ellendig en beklaenswaardig nie. So 'n gemeente is nie naak nie, maar gaan gekleed in die feestelike kleed van die bruilof van die Lam. Daar is geen koudheid of louheid nie, maar warmte — ja, die warmte wat die hemelse bruidegom van sy Bruid hier op aarde verwag. Vir so 'n gemeente word die belofte waar: „Aan hom wat oorwin, sal Ek gee om saam met My te sit op my troon."

16 November.
LEES: Openb 5:1-14.

DIE LAM . . . OORWINNAAR

Johannes het 'n visioen gehad oor die dinge wat is, maar ook is aan hom gegun om die heerlikheid van Gods troon en van Sy verborge raadsplanne te sien, nl. „wat na hierdie dinge moet gebeur. „Dit was opgeteken in 'n boekrol wat alleen geopen kon word deur die Volvoerder van Gods raad, Jesus Christus.

Deur „'n geopende deur in die hemel" het Johannes nou 'n blik in Gods verborge raad gekry. „En ek het gesien en kyk, in die middel van die troon . . . staan daar 'n Lam, asof Hy geslag is . . ." Die benaming Lam herinner aan die paaslam (Ex 12:3) en ook aan die aankondiging van Johannes die Doper: „Daar is die Lam van God wat die sonde van die wêreld wegneem." Die feit dat hy „in die middel van die troon . . . staan" gee te kenne dat Hy oorwin het. Die woorde „asof Hy geslag is" dui op die lyding en sterwe van Christus as Verlosser en Saligmaker tot versoening en vergifnis van die sonde Die posisie waar Hy staan dui ook op Sy besondere verhouding tot die verteenwoordigers van Sy gemeente. Hy handel as Middelaar tussen God en die mense om die boek oop te maak en daarmee die raadsbesluite van God in vervulling te laat gaan.

Hoe troosryk is hierdie verkondiging vir die gemeente in die dae van Johannes, maar ook vir ons in die tyd waarin ons nou lewe! Hoe ondeurgrondelik en onverstaanbaar Gods raad vir die mense mag wees is daar Een wat dit verstaan, wat waardig is om dit te weet en ook in staat is om daardie verborge raad van God tot ontplooiing, tot werklikheid te bring, Jesus Christus. Hy alleen is die Middelaar tussen God en die mense.

Hy is ons vertroue waardig. Op Hom kan ons ons te alle tye verlaat. Met die geloofsoë op Hom gerig, terwyl ons met 'n vaste hand ons taak en plig verrig, hoef ons oor niks bekommerd te wees nie. Jesus het in en deur alles net ons saligheid in die oog, want daarvoor het Hy bloed aan die kruis laat vloei. In die geloof moet ons hoofde in aanbidding voor Hom buig, hoe onverstaanbaar gebeure op aarde ook vir ons mag skyn. Eenmaal in die hemelse Koninkryk word ook vir ons waar, waarvan die Gesangedigter sing:

> Daar skenk die Heer die openbaring
> van wat ons hier nie kon verstaan;
> daar vind Gods Raadsplan sy verklaring,
> waarvoor ons hier verbysterd staan;
> daar eer my siel met lofgesang
> Gods Raad in heel sy samehang (Ges 193:4).

17 November.
LEES: Openb 12:7-12.

STRYD

Hier begin 'n nuwe gesig waarin die wêreldgeskiedenis vanaf die geboorte van Jesus oorskou word. Die oorsaak van die stryd teen die Kerk word hier blootgelê. Dit word aangewys as 'n stryd van Satan teen God, die Heer. Dit is 'n stryd wat in die hemel deur Jesus Christus reeds besleg is, maar op die aarde nog sy nawerking het.

„En daar het oorlog in die hemel gekom: Migael en sy engele het oorlog gevoer teen die draak, en die draak en sy engele het oorlog gevoer." In hierdie woorde kan geen bestorming van die hemel gelees word nie. Dit kan ook nie dien as 'n beskrywing van die val van Satan (Joh 8:44) nie. Die stryd waarvan hier sprake is gaan uit van Migael en sy engele. Die aartsengel as veldheer van die verheerlikte Christus voor die stryd en nie God, die Heer, nie. Volgens Daniël 12:1 is Migael „die beskermer van Israel". In hierdie visioen stry hy vir die gemeente, die Israel van die Nuwe Verbond. Die betekenis van sy naam is ook: Wie is soos God! Aan die anderkant staan die draak en sy trawante, die mag van die Bose. Die draak is egter ontmasker as die ou slang, die duiwel, die Satan, wat alles in die werk stel om die raadsplanne van God in die wêreld te verydel.

Vanweë Sy opstanding uit die dood en hemelvaart het Jesus Christus ongetwyfeld getoon dat Hy **oorwinnaar is oor die magte van die** duisternis. Van Hom is waar: „Aan My is gegee alle mag in die hemel en op aarde." Die werkinge van die mag van die Bose op die aarde, hoe subtiel of openlik, hoe fyn geraffineerd of skokkend wreed ookal, is maar net openbaring van die wraak van die Satan omdat hy teen die Heer niks vermag nie. Geen wonder ook dat Petrus in sy brief reeds die waarskuwing aan gelowiges rig: „Wees nugter en waaksaam, want julle teenstander, die duiwel, loop rond soos 'n brullende leeu en soek wie hy kan verslind" (1 Petr 5:8).

Agter en bo hierdie gebeure op aarde staan die stryd van die geeste. Hoe min hou ons rekening met daardie stryd. Hoe dikwels reken ons as mense nie dat die gebeure op aarde maar net die produk is van selfstandige wilsbesluite van die mens, maar in hoe 'n mate is dit nie die weerkaatsing van die stryd van die geeste, waarvan die mens so dikwels die werktuie is. Dink aan die woorde van Johannes: „Geliefdes glo nie elke gees nie, maar stel die geeste op die proef of hulle uit God is . . ." (1 Joh 4:1). Dit gaan dus in hierdie stryd op aarde dáárom: aan watter gees stel ons onsself diensbaar en wie se werktuig wil ons wees. „Hieraan ken julle die Gees van God: elke gees wat bely dat Jesus Christus in die vlees gekom het, is uit God . . ." (1 Joh 4:2).

18 November.
LEES: Openb 16:1-21.

SALIG IS HY WAT WAAK

Die skale dien as afbeelding van die oordele van God wat oor die aarde kom met die wederkoms van Christus. Hierdie oordele word gerig op die mense en die magte waaraan die mense onderworpe is.

Voordat die laaste skaal uitgegiet word ter voorbereiding van die koms en verskyning van die Lam van God, is daar nogeens die aankondiging van sy koms. Hiervoor, om die aarde skielik te oorval en te verskrik, word die beeld van 'n dief gebruik. 'n Dief kom mos onverwags.

Die aankondiging van die koms van die Here om die gelowiges rondom Hom te versamel geskied anders. Daarvan geld: „Kyk, Ek kom gou! Hou vas wat jy het, sodat niemand jou kroon kan neem nie." (3:11).

Die verskyning van Jesus om te oordeel sal vir die aarde wees soos die koms van 'n dief in die nag, waardeur skrik en ontsteltenis teweeggebring word. Hierdie verskyning van die Heer om Sy vyande te verdelg sal vir die gelowiges, wat volhard temidde van die verdrukkinge en vervolginge wat hulle beleef, tot groot vreugde wees. Vir hulle sal dit verlossing uit ellende en nood, en ewige saligheid beteken.

Die woorde: „Salig is hy wat waak," is nie net 'n waarskuwing aan die tydgenote van Johannes om temidde van alles wat hulle ondervind waaksaam te wees en die geloof nie te versaak nie, maar ook om te lewe uit die verwagting van die wederkoms van hul Heer en Heiland. So is dit ook gerig aan alle gelowiges van alle tye en plekke totdat Jesus weer kom.

So verg dit eintlik oneindig meer van die gelowige om te waak teen die vleiery en huigelary van die wêreld as om die spot van die wêreld te verdra. Die gelowige moet altyd daarteen waak om nie wêreldgelykvormig te word en so die geloof te versaak nie. Die gelowige moet waak om nie deur die brullende leeu verskeur te word nie, maar ook om nie dalk deur die omhelsing van die beer verwurg te word nie. Daarom: „Salig is hy wat waak."

19 November.
LEES: Openb 22:16-21.

DIE VOORTREFLIKSTE — VERNIET

Tydens sy aardse omwandeling het Jesus almal uitgenooi om na Hom te kom. Hy het niemand verstoot of verag nie, maar almal was welkom.

Dat hierdie waarheid nog geldig is, is die troos wat Johannes tydens sy ballingskap op Patmos ondervind het en dit moes hy ook verder deurgee. Wat ookal die ondervinding van die gemeente in hierdie wêreld mag wees Jesus voorsien wat nodig is onder alle lewensomstandighede.

So hoor Johannes en verkondig opnuut: „En laat hom wat dors het kom; en laat hom wat wil, die water van die lewe neem, verniet." Hoe bemoedigend vir elke verdwaasde en geplaagde. Hoe word elkeen wat huiwerig is om na Jesus te kom nie aangespoor om tog maar te kom nie. Ten spyte van kwellinge of vrees mag elkeen met vrymoedigheid maar na Jesus gaan. Hy weet wat dit is om mens te wees. Al ons sondelaste het Hy reeds op Hom geneem. Aan die kruis het Hy reeds terwille daarvan ook vir ons geboet. Hy het vir elkeen wat in Hom glo die ewige lewe verwerf. In Hom ontspring die fontein van lewe — vryelik kan by Hom die lewende water geskep word .En wat meer is, Hy bied alles verniet!

Hoeveel van ons besef dat die dinge wat ons verniet kry — ja, wat deur geen geld, goud of silwer, te koop is nie, die uitnemendste en edelste is. Opregte vriendskap en liefde, ware trou en diepe aanhanklikheid, toewyding en bemoediging kan vir geen geld in hierdie wêreld waar die geldmag so 'n belangrike rol speel gekoop word nie. Dit kom spontaan en verniet na ons.

Hoeveel te meer geld dit die weldade van Gods koninkryk: die vergifnis van sonde, die wederopstanding en die ewige lewe. Van elkeen word net verwag om ootmoediglik sonder hoogmoed die genadegawes van die Heer in ontvangs te neem, want Hy bied dit verniet, ja, gratis, aan almal. Hy wil dat ons die Heilige Gees ongehinderd toegang tot ons hart verleen, want dan word ons hart gereinig en vernuwe en ons wil ten goede omgebuig. En dit alles geskied verniet — gratis — ons betaal niks daarvoor nie, want Jesus het reeds vir ons betaal wat daar te betale was. Hoe wonderlik en heerlik is die geloof in Jesus Christus, ons Middelaar en Borg, nie. Laat u deur Jesus laaf en versterk. Hy nooi almal nog steeds uit: „En laat hom wat dors het, kom; en laat hom wat wil, die water van die lewe neem, VERNIET!"

20 November.

LEES: Ps 2 en Openb 4. **TEKS:** Openb 4:2b.

Die Boek Openbaringe is die boek van die toekoms. Dit spreek van die toekoms van ons Here Jesus en die oorwinning van Sy koninkryk. Want al dreig die magte van die bose, al verhef die satan hom teen die Here en Sy gemeente, tog behoort uiteindelik die heerskappy aan God.

Maar Openbaringe wil nie ons oë sluit vir die skrikwekkende dinge wat in die wêreld gebeur nie. Dit ontken nie die stryd wat woed teen die magte van satan nie. Dit wil in die nood en angs van die laaste tye vir die gelowiges 'n vashoupunt vir hulle geloof gee. Want vir hierdie laaste nood is die mense se harte vol vrees en siddering. Mense kyk links en regs vol vrees rond asof hulle toekoms beslis word deur die magte wat in hierdie wêreld werksaam is. Daarom moet ons sien wat die boek Openbaringe ons wil laat sien. Die boek spreek van 'n geopende deur wat daar in die hemel is. Dis die deur van die openbaring wat God self oopgemaak het. En deur daardie deur kan ons sien dat daar 'n troon in die hemel staan.

Wat wil dit vir ons sê? Dit sê vir ons dat God regeer oor alle dinge. Aan Hom behoort die koninkryk. Sy troon is in die hemele gevestig en Sy koninkryk heers oor alles. Sal ons dit nie werklik glo nie? Hoe sal ons vrees en angs vir die dreigende magte van hierdie wêreld dan nie verdwyn nie! Veilig en salig is almal wat by Hom skuil. God regeer en daarom is tevergeefs die hel se woede.

Eén ding moet ons vrees, dit is om teen God te sondig en om Sy toorn op te wek. Want die troon van Sy heerskappy is wel genadetroon, maar ook die troon van Sy regverdige oordele.

21 November.

LEES: Ps 120; Jak 3:8-12.

„RED MY SIEL VAN DIE VALSE LIPPE, VAN DIE BEDRIEGLIKE TONG"

Psalm 120 is 'n pelgrimslied wat spreek van heimwee en verlange. Die digter is 'n vroom man, wat ver in die buiteland onder heidene verkeer. Nadere ligging van die streek waarin hy hom bevind, is aan ons bekend. Dáár verduur hy die laster en die vyandskap van twissieke bure — „mense wat die vrede haat". Blybaar het hulle hom boonop gehoon en bespot vanweë sy innige geloof in die enige God van sy vadere.

Die heidense omgewing waarin hy verkeer, is hom in elke opsig geestelik vyandig en sy innerlike skeppingsdrang dryf hom tot hierdie gebed om beskerming teen die omringende valse lastertonge.

Stilswygend spreek hy verlange uit na gemeenskap met die volk van die HERE in die verre Jerusalem. Hy het geen verdediging teen die bedrieglike tonge, wat soos skerp pyle op hom afskiet nie. Daarom bid hy in sy benoudheid tot God, wat mag het oor die gewete van slegte mense — as dit Sy wil is, om hulle tonge te beteuel. „Red my siel van die valse lippe, van die bedrieglike tong!" smeek hy.

Ons mag aanneem dat sy leed verder verhoog is, daarin, omdat hy as godvresende Jood opgevoed is ooreenkomstig die voorvaderlike wet, wat gebied dat jy geen valse getuienis mag spreek nie (vgl. Ex 20:16). Nou versuur die liefdelose heidense hart van hulle rondom hom, en hulle valslike optrede teenoor hom, des te meer sy vredeliewende en vrome gewete.

Valsheid van lippe en die bedrieglike tong, stig steeds vandag veel onenigheid én verdriet in baie harte! En tog is geen mens onbekend met die Gode welgevallige weg en gebod nie! Vanweë die bedrieglikheid van hulle sondige hart, ontval valse getuienis (bv. kwaadspreek van 'n ander) dikwels die losse mond van mense, en ontketen dit rusie en onmin.

Die apostel Jakobus waarsku vermanend teen die sondes van die tong! Uit dieselfde mond kom seën en vervloeking voort. Met jou lippe kan jy die lewenseenheid ontwrig en die karakter van die Christelike lewe versteur.

Sit daarom 'n wag voor u mond en bewaak die deur van u lippe. Alleen só sal u mond die lof van God as vrug van u geloof, nie bederf nie.

22 November.

LEES: Ps 121; 1 Pet 1:3-9.

„JOU SIEL SAL HY BEWAAR!"

Vanaf moedersknie is hierdie Psalm aan elkeen van ons bekend. Dit verhaal die pelgrim se verre en gevaarlike reis na die heilige stad in die heilige land van God. Hy is welversekerd dat die HERE hom op die verre en gevaarlike tog sal beskerm.

Wanneer hy in die rigting kyk van die woeste bergland, en weet dat hy oor daardie skynbaar onoorkombare reekse heen moet gaan, dan maak die berge wat hulle soos vyande rondom verhef, hom beangs.

Maar dít weet hy agter en tussen daardie berge geleë, is die land van belofte en Sion, die berg van die HERE. Op sy moeitevolle en gevaarlike pelgrimsreis is die verre Jerusalem hom nie 'n waarborg van hulp nie, maar die HERE wat sy troon op Sion het; Hy wat hemel en aarde gemaak het, die almagtige Skepper. Moontlike gevare, of hulle nou ook al bedags of snags skuilhou, sal hom geen kwaad aandoen nie. Die Bewaarder van Israel wat nooit sluimer of slaap nie, sal hom met sy vleuels van beskerming steeds oorskadu.

„Jou siel sal Hy bewaar." Volgens Hebreeuse taalgebruik heet dit: jou hele wese na siel en liggaam — vir tyd en ewigheid.

Die alvermoë van God is sterker as ál die vyandige magte wat die gelowige pelgrim op pad na die ewigheid bedreig. Vir die kind van die Here is dáár in die ewigheid 'n erfenis weggelê, naamlik die volle saligheid in sy onberekenbare rykdom wat Christus deur sy plaasbekledende lyde en sterwe vir sy uitverkorenes verwerf het.

Sal u, terwyl u deur so baie gevare op die lewensreis omring word, terwyl u self so swak is, dit oplaas nie dalk kwytraak nie?

Nee! verseker die apostel Petrus ons. Nie alleen word u die beloofde erfenis veilig in die hemele bewaar nie, maar die gelowige self word deur God in die krag van die geloof bewaar, om dit eenmaal in die volle rykdom daarvan te ontvang. Onoorkombare bergreekse — die menigerlei beproewinge van hierdie lewe, dien om die geloof te staal, in God sterker te maak, en die hoop op toekomstige heerlikheid en verheerliking te verlewendig.

Die Here God bewaar die siel van elk van sy gelowige kinders, ter wille van Jesus Christus onse Saligmaker!

23 November.

LEES: Ps 122; 3 Johannes.

„MAG DAAR VREDE WEES"

Hierdie digterlike Psalm besing die voortreflikheid van Jerusalem. Die pelgrims loof die skoonheid van die stad en dat dit versamelplek is van al die stamme. Dat Jerusalem by uitstek díe plek is waar die Naam van die HERE geloof word, maar dan ook sentrum is van die hoogste regspraak van Israel, gryp die gees van die psalmis hewig aan.

In sy verwagting en verbeelding het hy reeds die doel van sy lang en vermoeiend-moeilike tog bereik. Daarom sing hy hierdie loflied ter ere van die heilige stad. Hy is nog op reis, maar vir hom is dit asof sy hartsbegeerte reeds vervul is: „Ons voete staan in jou poorte, o Jerusalem!" 'n Heilige besieling oormeester hom.

In Jerusalem word al die pelgrims saamgesnoer in die tempel van die HERE wat middelpunt en onderpand is van die volk van die HERE.

Geen wonder dat die welsyn van Jerusalem hom so besonderlik ter harte gaan, dat hy met sy ganse persoonlikheid strewe na alles wat goed is vir die stad en sy vrede sal verseker; daarom die innige bede: „Mag daar vrede wees".

Die hartsbegeerte om vrede is 'n mooi bede, veral in onse dae wyl, daar soveel onrus en gebrek aan vrede heers. Ons tyd word gekenmerk deur verontrustende verskynsels!

Die Heilige Skrif praat dikwels van vrede — van burgerlike vrede, van nasionale rus, van onderlinge vrede, of van die goeie gesindheid en vredesverhouding tussen persone en volkere onderling. Ons lees ook van die vredesverbond wat God met die vadere van Israel gesluit het; die Messias self as „Vredevors" by uitnemendheid; die evangelie van Christus is die Evangelie van vrede; en Jesus is die groot „Vredemaker" tussen God en die mense.

Liewe leser — mag daar vrede wees — in u hart! Nie die mensgemaakte en -uitgedinkte vrede wat skyn is nie, maar die vrede van God wat alle verstand te bowe gaan — vrede óók onder stryd en spanning; 'n vrede wat nie wissel of wentel met die voorspoed van elke dag nie; Nie die vredesheil van 'n tydelike stad nie, maar die vrede van Christus word u toegebid. Daardie vrede wat die gelowige aangryp, wat die lewe van die gelowige vasgryp en in weerwil van alles, wat, van sy kant gesien, hom bestempel as 'n verlore en goddelose mens, hom deur die geloof verkondig: in Christus sien God jou aan asof jy nooit sonde gehad het nie, en asof jy nooit sonde gedoen het nie.

Vrede vir jou!

24 November.
LEES: Ps 129; 2 Kor 4:5-9.

„TOG HET HULLE MY NIE OORWIN NIE"

Hier vind ons 'n innige danklied van die gelowige. Hy loof die regverdige HERE wat Israel, ondanks nood en gevare, van ondergang behoed het. Onder die beeld van 'n akkerland waar die ploegskaar oorheen gaan en sy lang vore trek, teken hy die ontsaglike lyde, die bittere nood en die ontsettende druk waaronder die volk moes buk. As die verlede vlugtig oorsien word, vind mens niks anders as benouing en onnoemlike weedom nie. Israel was eers gekneg onder die slawebande van Egipte, toe die bedreiging van omringende volkere uiteindelik in Palestina, kry hulle te kampe met die wêreldbeheersers. Almal het probeer om die volk te vernietig.

Maar teen alle kinderlike verwagtinge in en ondanks al die knellende benouing, het die regverdige Verbondsgod tog sy beskerming gebied en die behoud van Israel verseker, aan hulle die oorwinning verleen.

Wat hier in die geskiedenis van 'n volk plaasgevind het, gebeur ook in die lewe van die enkeling: die troue Verbondsgod is ook die majesteitlike Leier en Beskermer in die lewe van elke gelowige kind van die Here. Die lewenspad is vol menigerlei gevare, die lewensreis hou 'n sonderlinge mengeling van vreugde en rou in! Sonskyn en skadu wissel mekaar onverstaanbaar en snel af. Menigvuldig is die teëspoede van die regverdige! Oënskynlik is die lot van die kinders van die Here en díe van hulle wat God nie vrees nie, ewe gelyklik en eners.

En tog is daar verskil! Ons dra 'n skat in erdekruike, naamlik die kennis van die heerlikheid van God. Wanneer ons dan terugkyk, is daar onmiskenbare tekens langs die lewensroete — mylpale waardeur ons lewe versier, verryk én onderskei word van die troostelose lewe van die goddelose mense, naamlik die talle dankbare Ebenhaesers, wat getuig van die hulp en uitreddende genade van God.

Lewensomstandighede in ag geneem, soms wel pynlik en teen kinderlike verwagtinge in, laat ons tog weer in beskaming teenoor God, met dankbare hart jubel in die woorde van die apostel Paulus: "In alles was ons verdruk, maar ons was nooit terneergedruk nie; ons was verleë, maar nooit radeloos nie; vervolg, maar nie verlate nie; neergewerp, maar nie vernietig nie". (vgl. 2 Kor. 4:8).

25 November.
LEES: Ps 130; Joh 8:1-11.

„BY U IS VERGEWING"

'n Groot nood het die digter oorval. Hy dink seker nie net aan 'n misoes, of die nood en gevaar van die kant van sy vyande nie. Maar hy het versink in die stormwaters van hierdie lewe. Voor alles dink hy by die diepte van nood waaruit hy sug, aan sy eie ongeregtigheid en sonde as die grondoorsaak van alle ellende en omringende gevare. Hy openbaar 'n hartgrondige sondebesef en dringend smeek hy om versoening en vergewing.

Ons moet hier werklik nie dink aan 'n bepaalde oortreding van algemene aard nie, maar wel aan die ongeregtighede waaraan die ganse mensheid skuldig staan as die Almagtige dit wil toereken. As boeteprediker van sy tyd, roep hy om goddelike erbarming en dat die HERE na die stem van sy smeking mag luister. Hy neem sy toevlug onder diepe skuldbesef tot — God!

Die skuldbelade en boetvaardige sondaar word nooit deur God afgewys nie! So is dit ook hier en daarom bely hy, nee, belewe hy op wonderbaarlike wyse die koms van die HERE tot hom, met wat altyd by Hom is, naamlik sy genade. Nou begryp ons waarom hy in afwagtende geloof van die God van die verbond bely: „By U is vergewing".

Ons moet hier werklik nie dink aan 'n bepaalde oortreding van algemene aard nie, maar wel aan die ongeregtighede waaraan die ganse mensheid skuldig staan as die Almagtige dit wil toereken. As boeteprediker van sy tyd, roep hy om goddelike erbarming en dat die HERE na die stem van sy smeking mag luister. Hy neem sy toevlug onder diepe skuldbesef tot — God!

Die skuldbelade en boetvaardige sondaar word nooit deur God afgewys nie! So is dit ook hier en daarom bely hy, nee, belewe hy op wonderbaarlike wyse die koms van die HERE tot hom, met wat altyd by Hom is, naamlik sy genade. Nou begryp ons waarom hy in afwagtende geloof van die God van die verbond bely: „By U is vergewing".

Welke vertroostende gedagte en besielende krag is dit in die lewe van die begenadigde sondaar, dat God die geknakte riet en die rokende lamppit nie uitblus nie! By die Here is goedertierenheid en by Hom is daar verlossing!

Voor die oordele van die regverdige God kan geen mens bestaan nie. Maar die verbondsgenade skenk vryspraak van sondes en van skuld en laat rus en vrede in die hart van elke boetvaardige.

Jesus Christus het die las van die toorn teen die sonde vrywillig gedra as ons Borg en Middelaar. By God deur Jesus Christus onse Here is vergewing, ook van die ergerlikste sonde in u lewe. Vrees daarom die Here en dien Hom in die krag van hierdie saligende kennis. Die oor van die geloof beluister terstond die goddelike vryspraak deur Jesus Christus onse Here: "Ek veroordeel jou nie. Gaan heen en sondig nie meer nie".

26 November.

LEES: Ps 132; Hebr 10.19-27.

„LAAT ONS NA SY WONING GAAN"

In hierdie bedevaartslied beroep die sanger hom op die verbond van God en sy trou op grond van die eed aan Dawid gesweer betreffende die vastheid van sy troon en die duur van sy regering. Ons vind hier 'n herinnering aan die opvoering van die ark na Jerusalem. In verbeelding verplaas die gemeente homself na die tyd van Dawid, en dit is asof die pelgrims alles sien en hoor en meemaak. En as hulle nou weer eenmaal die woning van die HERE van die leërskare teruggevind het, wil die pelgrims in feestelike prosessie die eerste tog van die ark van God na die heilige Sionsberg sinnebeeldig herhaal. Hulle wil die woning van die HERE weer sy toekomstige plek in hulle lewe teruggee. Daardie plek waar God sy volk ontmoet en die volk hulle God, wil hulle weer middelpunt maak van hulle diens aan die HERE.

Vandag is dit Saterdag. U het baie vermoeienis en sleur in die afgelope week meegemaak. Hunker u met heilbegerige verlange om môre op te gaan na die voorhowe van die huis van die Here om die verkwikking van sy Woord? Is dit u hartewens vandag en sê u by voorbaat aan u gesinsgenote: „Laat ons na sy woning gaan?"

Maak erns met die gebod van God om nie môre die verbode terrein van Sabbatsontheiliging te betree nie. Gaan u die verderflike praktyk van so baie van ons volksgenote navolg om „naweek" te hou, van môre in sonde-dag ('n kuier- en plesierdag) maak, of gaan u gehoorsaam die eis van die gebod van die Here dankbaar navolg, die Sabbat heilig en dit as rusdag eerbiedig, om dit af te sonder vir die Here — óók vir aanbidding saam met sy gelowige volk in sy huis?

Die week met sy menigvuldige verpligtinge en sorge het ongemerk verbygesnel. Laat ons môre na sy woning gaan. Die Here het sy gepredikte Woord verorden as middel om ons nie alleen tot die saligmakende geloof in Christus te bring nie, maar om ook onder die geklank daarvan die geloof in ons hart te laat groei. Môre mag u die voorsmaak geniet van die duursame vreugde van sy ewige huis, waar ons Hom in wie ons die verlossing het deur sy bloed, eenmaal met die gesaligdes op volmaakte wyse sal verheerlik.

27 November.
LEES: Jes 8:11-20.

JESAJA DIE GODSMAN

Daar is maar min karaktervastheid in die wêreld Ons het almal 'n doel in die lewe, maar ons wyk af sodat ons allerhande draaie loop. As ons dan iemand ontmoet wat reguit op sy doel gerig is, laat hy ons 'n bietjie ongemaklik voel. Ons bewonder hom, maar ons voel ook dat hy ons beskaamd maak.

So 'n man was Jesaja. Hy was 'n man van karakter, wat sy hele lewe verpand het aan die waarheid en die eer van die Lewende God. God openbaar Hom, nie alleen deur leerstellings nie, maar ook deur mense wat Hy verwek en vorm tot Sy diens, soos die profeet Jesaja. God verbind Sy naam aan die naam van sterwelinge soos in die uitdrukking: Die God van Abraham, Isak en Jakob, wat vir die Israeliet spreek van die liefde en trou van God. Vir ons is die uitdrukking: „Die God en Vader van ons Here Jesus Christus" 'n samevatting van die hele leer van die Kerk.

Van die uiterlike lewe van Jesaja weet ons nie veel nie. Hy stel homself voor as die seun van Amos en ons weet dat hy getroud was en tenminste twee seuns gehad het. Vir ongeveer 40 jaar het hy in Jerusalem as profeet opgetree. Sy uiterlike is ook nie belangrik nie. Hy staan voor ons as 'n skerp-afgetekende figuur en as 'n rotsvaste karakter.

Wat wel belangrik is, is waarvoor hy gestaan het. In Jesaja 8:18 lees ons: „Hier is ek en die kinders wat die Here my gegee het — tot tekens en sinnebeelde is ons in Israel vanweë die Here van die leërskare.

U wat hierdie woorde lees is nie 'n profeet nie. Tog het God u in 'n kring van vriende en familie geplaas, en deur u lewe verteenwoordig u sekere beginsels. Kan daardie beginsels verbind word aan die naam van die Allerhoogste?

28 November.
LEES: Jes 6:1-13; Kol 4:1-6.

JESAJA DIE GEROEPENE

Terwyl ons nie veel weet van die uiterlike van Jesaja nie, bestaan daar geen twyfel oor sy innerlike en die beginsels wat hom aangevuur het nie. Hy vertel self hoe hy sover gekom het om as profeet op te tree; hoe God die besef van sy roeping in hom wakker gemaak het, en in daardie verhaal openbaar hy al dadelik die diepste roersels van sy siel. U het dit nou net gelees in Jesaja 6.

Verstaan ons dit alles? Ons sien 'n man vir wie die hemel en die aarde die hoogheid, majesteit en heiligheid van God verkondig. Hy sien die Here sit op 'n hoë en verhewe troon terwyl die some van Sy kleed die tempel vul. En die hemel juig dit uit met 'n stem wat die drumpelposte laat bewe: Heilig, heilig, heilig is die Here van die leërskare, die hele aarde is van Sy heerlikheid vol!

Heilig en heerlik, so ken hierdie man sy God! Laat ander mense maar sê dat Gods wysheid aan die uitspansel blink of dat Sy goedheid seëninge op die aarde strooi, die oor van Jesaja is geopen vir 'n ander waarheid: Heilig is God! Dit weet hy. Dit is vir hom die eerste en die laaste. En dit beteken vir hom nie net die Sondelose nie; dit dui God aan as ver verhewe bo alle skepsels, as die waaragtige en lewende God.

In hierdie roepingsvisioen van Jesaja word hy uit die wêreld ontruk en oorgeplaas in die hemel. Maar so 'n ondervinding is vir 'n sterflike mens nie die saligheid nie. Met buitegewone helderheid van gees sien hy die geweldige teëstelling tussen sy nietigheid en sondigheid teenoor die heiligheid van God. So staan die profeet daar, bewende van skrik. „Wee my, ek is verlore".

Waar die heerlikheid van God 'n mensesiel verlig, daar kan ons ons sonde en skuld nie langer verberg nie. Daar kan alleen 'n angskreet uit die diepte van ons siel opstyg: Wee my, ek is verlore, want ek is 'n man onrein van lippe en woon onder 'n volk wat onrein van lippe is. Dit is die eerste indruk wanneer 'n mens ontwaak tot die bewussyn van Wie God is.

29 November.
LEES: Jes 2:1-22.

JESAJA DIE GEREINIGDE

As 'n sondige mens voor die heiligheid van God staan, moet hy skuldig voel. Maar tog is daar vergewing. As Jesaja dit nie kon ondervind nie, sou sy roepingsvisioen vir hom die dood beteken het. Maar een van die serafs ontsondig hom met vuur van die altaar.

Wat 'n heerlike ervaring! Heerlik? 'n Gloeiende kool wat die lippe aanraak; die versoening van die sonde deur die onreinheid weg te brand — is dit 'n aantreklike ondervinding? Ek dink menige mens sou die serafshand wegstoot en van die vurige kool wegvlug. Jesaja nie. Hy laat sy lippe skroei; hy verdra die pyn van die oordeel. Enige iets liewer as dat hy voor die aangesig van die heilige God besoedeld sou bly staan. Liewer kerm onder die vuurproef wat hom tot God sou lei, as gebuk loop onder die skuld wat hom van Gou sou skei. Liewer deur die vuur heen tot kneg van die Here gewy as om ewig die voorreg te ontbeer om die heerlike Koning te dien.

Nou weet die Profeet dat daar versoening en vergewing is. Maar nie deurdat die mens sy gewete sus en homself wys maak dat dit nie so erg is wat hy verkeerd gedoen het nie. Dit is só erg dat die vader aan die verlore seun moet sê: „Hierdie seun van my was DOOD en het weer lewendig geword, hy was VERLORE en is gevind." Nie dat God alles maklik deur die vingers sien nie. Barmhartig en genadig is die Here, lankmoedig en groot van goedertierenheid. Ja, maar dit kos bloed; die bloed van Jesus Christus aan die kruis.

Voorwaar, die vergiffenis is nie maklik nie. Jesaja ervaar dit aan sy eie liggaam as pynlike en tog heerlike werking van God. God wil u vergewe terwille van sy Seun, maar nie sonder boetedoening en berou en opoffering nie. „Die bloed van Jesus Christus sy Seun reinig ons van alle sonde."

30 November.
LEES: Jes 11:1-16.

JESAJA DIE GEWILLIGE

Dit is nooit maklik om antwoord te gee op die roepstem van God nie. Hy gee ons onuitspreeklik veel, maar Hy vra ook dat ons Sy werk sal doen. Gods werk onder mense moet deur mense gedoen word. God het geen hande behalwe ons hande en geen mond behalwe ons mond nie.

Jesaja het 'n geopende oor om te luister na die roepstem van God: „Wie sal Ek stuur en wie sal vir ons gaan?" Geen wonder dat hy die antwoord gereed het: „Hier is ek, stuur my." Dit is die antwoord van iemand wat verlang om die werk te doen en dit ook sal uitvoer, nie met weersin nie, maar met lus en blymoedigheid.

Ons wonder of dit net sy jeugdige optimisme was wat hom so gewillig gemaak het. As hy maar 'n bietjie geaarsel en getwyfel en nagedink het! 'n Jong man wat so dadelik sy skouers onder 'n swaar las sit — dit is mooi, maar sal dit standhou? En tog, hier gebeur die uitsonderlike. Hierdie jongman het volgehou, altyd beslis; altyd so gewillig as op die eerste oomblik. Waar sy Here hom nodig gehad het was dit altyd: „Hier is ek, stuur my."

So sien ons Jesaja as 'n man van beginsel, getrou aan die waarheid tot die einde toe. In sy roeping het hy 'n indruk gekry van die majesteit van die lewende God en daardie indruk is ingegroef in die marmer van sy karakter. Wat hy preek is die heiligheid en verhewenheid van die Here; wat hy handhaaf is die eer van sy God. Alles onder die volk wat die eer van God aanrand, word deur hom reguit en skerp veroordeel.

Daar is in ons samelewing soveel wat bots met God en sy gebod. Ek wonder of u die moed, geloof en karaktersterkte het om te praat as dit nodig is en te veroordeel as dit moet. Jesaja is nie die enigste wat geroep is nie. Kan en wil u ook antwoord: „Hier is ek, stuur my?" haar gasvryheid het gemaak dat hulle huis tot vandag toe graag deur jonk en oud besoek word.

Die bygaande foto is onlangs van Oom Danie en tant Malie geneem toe Oom Danie alreeds 84 jaar was. Tot nog toe het tant Malie self die huishouding behartig en selfs kans gesien om loseerders te versorg maar nou begin haar kragte afneem en het hulle besluit om op die plaas van een van hulle kinders te gaan woon. Die gemeente wens hulle die seën van die Here toe op hulle verdere lewenspad.

1 Desember.
LEES: Jes. 5:1-16.

JESAJA DIE REDENAAR

Alles gaan voorspoedig in Jerusalem. Na 'n lang en geseënde regering het koning Ussia gesterf en sy seun Jotham het hom opgevolg. Die bewoners van Jerusalem leef in weelde en is trots op die mooi geboue van hulle stad. Uit baie vensters klink tot laat in die nag die vrolike musiek en feessange. Dit doen die hart goed om te sien dat dit goedgaan, soos ook hier by ons.

Maar as Jesaja deur die strate loop, kom die vraag by hom op: Word die Here geheilig, ontvang Hy sy eer? Waar is die „Heilig, heilig, heilig is die Here van die leërskare, die hele aarde is van sy heerlikheid vol?" Hy sien dat die mense God nie meer nodig het nie. Hy sien dat die regter omgekoop word sodat die weduwee haar reg nie ontvang nie. Hy sien dat kinders deur die skuldeiser weggesleep word. Op die hoogtes sien hy afgodsbeelde. Dan bars sy woorde los: „Gaan in die rots en steek jou weg in die grond vanweë die skrik van die Here en om die heerlikheid van sy majesteit ontwil. Die hoë oë van die mense sal verneder word en die hoogheid van die manne neergebuig word; en die Here alleen sal in dié dag verhewe wees."

Of luister hoe hy 'n klaaglied sing, 'n lied van sy beminde oor sy wingerd. Die Here het 'n wingerd op 'n vrugbare heuwel geplant. Die klippe is uitgehaal, die grond is omgespit, die wagtoring en die parskuip is gebou. „Wat is daar meer te doen aan my wingerd? In plaas van druiwe bring dit wilde druiwe voort." Maar hierdie klaaglied is nie net 'n lied nie. Dit is 'n les vir sy volk. „Want die wingerd van die Here van die leërskare is die huis van Israel en die manne van Juda is die tuin van sy verlustiging; en Hy het gewag op reg, maar kyk, dit was bloedvergieting!"

Jesaja preek vir die volk van Israel. Jesaja preek vir u.

2 Desember.
LEES: Jes. 1:1-20.

JESAJA DIE HOOPVOLLE

Jesaja het 'n ondankbare taak; die taak om Israel te wys op sy afdwalinge van die Here en die gevolglike oordeel. God is 'n regverdige God, en as Sy majesteit geskend word, moet daar straf op volg. Tydig en ontydig roep Jesaja dit uit. As dit sy eie eer geraak het, sou hy al lank al moedeloos geword het want Israel wil nie luister nie. Maar dit is uit liefde vir die eer van die Allerhoogste dat hy aangevuur word en dan mag hy nie verslap nie.

Behalwe die oordeel sien Jesaja nog iets anders. Hy sien dat uit die oordeel hoop tevoorskyn kom. Die werk van die heilige God kan nie vernietig word nie, Sy raad nie verydel word nie. God sal Sy volk nooit loslaat nie. Hierdie oortuiging is vasgewortel in die siel van die profeet. Laat die oordeel maar kom, en dit moet kom want God is heilig; daar sal altyd 'n oorblyfsel wees wat hulle bekeer en gelouter word. Met hierdie gedagte troos Jesaja sy volk.

God oordeel nie alleen nie, Hy vergewe ook. Dit is hierdie waarheid in die prediking van Jesaja wat hom so intiem en hartroerend maak. Eers kom die strenge woorde van die Here: „Bring nie meer skynheilige offergawes nie; 'n gruwelike reukwerk is dit vir My. As julle jul hande uitbrei, bedek Ek my oë vir julle; ook as julle die gebed vermenigvuldig luister Ek nie." Dit was nodig dat die profeet dit onder die aandag van die volk bring. Maar daar is meer, veel meer, en dit is dit wat die volk van Israel en u ook moet hoor: „Kom nou, en laat ons die saak uitmaak, sê die Here. Al was julle sondes soos skarlaken, dit sal wit word soos sneeu; al was dit rooi soos purper, dit sal word soos wol."

3 Desember.

LEES: Jes. 9:1-6; Joh. 1:1-14.

JESAJA DIE SIENER

Terwyl Jesaja op die strate van Jerusalem voor 'n ligsinnige massa die oordeel van die Here aankondig, het hy nie veel gehoor gevind nie. Maar hy het 'n kleiner kring gehad, sy vriende wat luister, en in daardie kring kon hy meer vertel van wat hy sien. Dan kom die heerlike beloftes van God tevoorskyn. Daar sal 'n nuwe geslag opstaan wat onder die leiding van die Here in geregtigheid sal regeer. Soos edele metaal wat deur die vuur gelouter is, sal Jerusalem weer 'n getroue vesting vir die Here wees. Dan sal die volkere hulle buig voor die woord van die Here wat van Jerusalem uitgaan; die swaarde sal omgesmee word tot ploegskare en die spiese tot snoeimesse. Dan sal daar vrede onder die mense en diere heers en hulle sal geen kwaad doen of verderf aanrig op die heilige berg van die Here nie, want die aarde sal vol wees van die kennis van die Here soos die waters die seebodem oordek.

Heerlik, dat Jesaja hierdie dinge kon sien. En dan lei sy gesigte hom tot 'n meer definitiewe profesie: „'n Kind is vir ons gebore, 'n Seun is aan ons gegee, en die heerskappy is op sy skouer en Hy word genoem: Wonderbaar, Raadsman, Sterke God, Ewige Vader, Vredevors, om sy koninkryk te bevestig tot in ewigheid."

Is dit nie 'n aankondiging van die koms van die Messias, die Verlosser van Israel nie? Ja, Jesaja het reeds geprofeteer dat Hy sou kom, Jesus Christus die Verlosser van die wêreld, wat ook u Verlosser is. As u dan hierdie profesië lees, wees verseker in die geloof dat u Verlosser kom; dat Hy gekom het, en dat as u in Hom glo, Hy u die ewige lewe skenk.

4 Desember.

LEES: Jes. 40:1-5; Joh. 1:15-23.

WEGBEREIDING

Aan Israel, die volk van God, word 'n trooswoord verkondig te midde van die sonde en skuld waaronder die volk al vir baie jare gebuk gaan. God spreek van hart tot hart met Jerusalem. Jerusalem die tempelstad waar die verbondsark die teenwoordigheid van God onder Sy volk moes simboliseer en waardeur die heerlikheid van God in die midde van Sy volk moes wees. Jerusalem wat die sentrum moes wees van die godsdienstige lewe van die volk, maar toe die middelpunt geword het van die afgodiese praktyke en die sondes van die volk.

Aan Jerusalem word bekend gemaak dat daar 'n dubbele maat van vergifnis deur God geskenk is vir die sondes van die volk. Daarom het God ook 'n stem gegee wat roep in die woestyn, die woestyn van die godloosheid van die volk en die geestelike dors en versmagting. Die woestyn met sy dale van verval en sedelike insinking en met sy heuwels van afgodery, hoogmoed en troueloosheid. Hierin moet vir die Here 'n weg berei word, en dit kan alleen geskied as alles gelyk gemaak word. As die volk hom bekeer van sy boosheid en weer sy hart en gemoed vir God toeganklik maak dan sal Sy heerlikheid weer aan hulle openbaar kan word en weer hulle harte kan vervul en in hulle midde kan wees.

Hierdie heerlikheid is ook aan ons geopenbaar, en ons het dit gesien en gehoor en ontvang. En ons is daaroor bly met 'n onuitspreeklike blydskap. In die woesteny van ons lewe het Jesus Christus 'n weg tot ons hart gesoek. 'n Weg waarlangs Hy vir ons die bron van die lewe kon word.

Hy wil ook vandag tot u en my hart spreek. Hy spreek van vergifnis en genade. Hy soek ruimte in ons hart en gemoed. Hy wil dat ons vir Hom 'n weg sal berei, ons sal bekeer en ons lewe vir Hom gelyk sal maak. Is Sy Woord nie dalk al in u en my lewe 'n veraf geroep in die woestyn, 'n stem wat die kudde, wat aan Hom behoort, nie meer ken nie?

5 Desember.
LEES: Jes 40:6-11; 1 Kor 1:17-31; 1 Pet 1:22-25.

DIE GOEIE BOODSKAP

„Hier is julle God," is die goeie boodskap wat die stede van Juda moes hoor. Dit is die aankondiging van die koms van God, die Sterke, wat met mag sou heers en Wie se beloning by Hom sou wees. Hy wat soos 'n herder Sy kudde sou lei en in Sy arm sou dra. Hierdie boodskap kom tot 'n volk waarvan die vlees is soos gras en die nietigheid soos 'n blom van die gras.

Teenoor hierdie nietigheid van die vlees word die Woord van God gestel wat standhou in ewigheid. Die Woord wat lewend is en lewend maak, wat ook vlees geword het, en deur Sy vleeswording, die nietige vlees die voorreg sou skenk om óók in ewigheid stand te hou en te lewe.

Die Kerk van Christus trag om ook in hierdie eeu nog die verkondiger te wees van 'n goeie boodskap. Om sy stem op te hef met mag en aan die stede en dorpe en elke huis te sê dat Jesus Christus in die vlees gekom het en om aan hulle te sê: „Hier is julle God!"

Hierdie stem roep te midde van die rumoer van die wêreld en die goeie boodskap weerklink te midde van die gejaag na wind. Dit bring die versekering aan alle vlees dat die nietigheid nie die eindbestemming moet wees nie, maar dat daar in Christus 'n opstanding is tot die lewe.

Hoor u en ek nog hierdie goeie boodskap? Dring dit deur die nietigheid om ons heen en verstaan ons die betekenis daarvan? Het ons dit in die geloof aangeneem dat hierdie Herder wat gekom het, ons in die arm van Sy liefde sal dra en Sy kudde sal laat wei? Hy wil u en my dra oor graf en dood. Gee dan ag op hierdie goeie boodskap: „Hier is julle God! Want by Hom is lewe."

6 Desember.
LEES: Jes 40:12-26; Kol 1:15-18.

DIE ONVERGELYKLIKE GOD

God is onvergelyklik met die afgode en geen gelykenis kan naas hom gestel word nie. Die afgode is die produkte van die gees van die mense en bestaan of gaan tot niet met betrekking tot die wil van mense. God het die mens geskape en aan Sy wil is die mens gebonde. God is vir die menslike verstand onkenbaar, Hy is bo alle begrip in Sy almag verhewe.

Net so onvergelyklik is Sy Seun wat gekom het in die gelykheid aan die vlees. Nie alleen is Hy as God onvergelyklik nie, maar ook na Sy mensheid is Hy vir ons totaal vreemd, omdat Hy as mens volkome gehoorsaam aan Sy Vader was.

Maar Hy het juis gekom sodat die mensdom deur Hom God sou ken, sodat God deur Hom aan ons geopenbaar sou word, want Hy is die Beeld van die onsienlike God. Sodat ons deur hierdie openbaring soveel te meer die onvergelyklikheid van God sou sien, en God alleen bo alle dinge sou aanbid. Daarom sal hulle wat glo nie meer 'n gelykenis naas God stel om Sy vreemdheid te verklaar nie, maar hulle sal God ken as die God van die Bybel wat toorn oor die sonde en groot is in liefde.

Die Mens Jesus wat onder ons kom woon het moet, alhoewel Hy onvergelyklik met enige mens is, egter nie vir ons vreemd bly nie. Hy moet net soos ons wees en aan ons bekend word, deurdat u en ek soos Hy gehoorsaam moet word aan die Vader.

Is u en ek nog onbekend met die Jesus van Nasareth? Is hy dan nie een van ons nie? Waarom is Hy, wat só lank onder ons woon, nog vreemd? Het ons nie Sy stem elke dag tussen ons gehoor en Hom mét ons sien lewe nie? As Hy nog vreemd is, dan het u en ek as lede van Sy liggaam, nog nie met Hom saam geleef nie. Dit is 'n vol en ryk lewe. In gehoorsaamheid aan Hom word ons eers volkome mens en dan is Hy nie vir ons vreemd nie en ons nie vir Hom nie.

7 Desember.
LEES: Jes 40:27-31; II Kor 12:9-10.

WAG OP DIE HERE

In sy ellende waarin die volk Israel beland het vanweë die ongehoorsaamheid, het die volk al meer oortuig geword dat daar geen redding meer is nie en dat God Sy volk vergeet het. Daarom die klag van die kant van die volk: „My weg is vir die Here verborge en my reg gaan by my God verby."

Israel was nie meer bereid om te wag op die Here, wat op Sy tyd aan hulle uitkoms sou gee nie. As daar by die volk die vertroue op God was sou hy geweet het dat dié wat op die Here wag nuwe krag kry.

Daar het wel die verwagting bestaan aangaande Een wat sou kom om die volk reg te verskaf en te verlos, maar die volk was al moedeloos en in homself gekeer omdat hierdie verwagting dikwels verflou het en die koms van die Verlosser onwerklik gelyk het.

Maar dié wat wel in geloofsekerheid op God bly hoop het, is met krag vervul, omdat God hulle verseker het dat Hy wel op Sy tyd aan hulle verlossing sou skenk. Niemand het ooit tevergeefs op die Here gewag nie en daarom was die koms van Christus alleen 'n oorvloedige beloning vir dié wat op Hom gewag het.

U en ek as lede van Sy gemeente het ook geleer om op die Here te wag. Ons weet dat Sy koms na 'n sondige wêreld in sy nood en moedeloosheid, vir ons die gewisse versekering was dat ook ons nie tevergeefs op Hom hoop en berustend wag op Sy genade wat op Sy tyd ons deel sal word nie.

Ons oog moet toekomsgerig wees. Ons leef tussen Hemelvaart en die wederkoms van Christus. Laat die komende Kersfees ons daaraan herinner dat hulle wat gelowig op die Here wag nuwe krag kry. Die swakheid om in moedeloosheid op te hou wag mag u en my geen oomblik van hierdie dag oorval nie. Die Here is naby.

8 Desember.
LEES: Jes 41:8-13; Matt 14:22-31.

DIE VERLOSSING

„Wees nie bevrees nie want Ek is met jou; kyk nie angstig rond nie want Ek is jou God." So het God Sy volk bemoedig in tye van benoudheid en angs waarin ondergang die volk bedreig het vanweë sy talle vyande. Nie alleen van buite was die volk geïsoleer en bedreig nie, maar van binne was die grootste bedreiging die sonde en verval van die volk.

God het altyd gereed gestaan om Sy volk te verlos. Hy is by uitstek die God wat teenwoordig is in beproewing en teëspoed. In benoudheid is Hy mét elkeen wat Hom aanroep. Hy is geen God wat veraf sluimer nie. Hy is geen swygsame, lewelose God wie se oor te swaar is om te hoor en Wie se hand te kort is om te help nie.

In Bethlehem het Hy Hom vir die wêreld in sy angs en benoudheid en vir elke mens, sigbaar, as Immanuel betoon. Die God met ons. Die God wat ons regterhand aangegryp het toe ons besig was om te sink. Toe die wêreld as drenkeling om redding geroep het. Die God wat Hom na ons neergebuig het en ingegryp het in die vertwyfeling van ons bestaan.

Jesus Christus het gekom om ons kleingeloof te verdrywe en te bestraf wanneer die storm sterk word en die golwe dreigend om ons heen. Deur Hom is ons verseker van die nabyheid van God. „Ek is met jou," sê God aan ons deur Jesus Christus ons Verlosser, in ons nood, ons beproewing, ons krankheid, ons leed en pyn. So ook in ons eensaamheid, ons swakheid, ons aanvegtinge, ons behoeftes en gebreke.

Laat ons ook op hierdie dag nie angstig rondkyk nie, en in hierdie dae soos elke ander dag weet, God het na ons toe gekom, God is met ons.

9 Desember.
LEES: Jes 42:1-7; Luk 22:24-27; Joh 13:13-15.

DIE KNEG VAN DIE HERE

Verskillende persoonlikhede word in die Ou Testament knegte van die Here genoem omdat hulle in diens van God met bepaalde opdragte uitgestuur is. Ook Israel word kneg van God genoem omdat hy as volk te midde van die ander volkere die dienswerk van God in die wêreld moes verrig en God moes verheerlik.

In die boek Jesaja word egter van 'n ander Kneg gespreek, 'n heel uitsonderlike Kneg. Ook hierdie Kneg word deur God die Vader uitgestuur na die wêreld en onder die mense in, met 'n bepaalde opdrag en taak. Hy word deur die Vader tot Kneg gemaak ten behoewe van die wêreld, om onder diegene wat in Hom glo te wees soos Een wat dien.

By Hom is sagmoedigheid en lankmoedigheid en vergewing. Die geknakte riet verbreek Hy nie en die dowwe lamppit blus Hy nie uit nie. Sy taak is om geregtigheid te verskaf aan hulle wat geen reg het nie, om 'n lig te wees vir dié wat in duisternis sit, om blinde oë te open en gevangenes uit die kerker uit te lei.

Hy is egter nie net Kneg nie, Hy is ook Heer en Meester, want op Hom rus die Gees van die Here. Die werk wat Hy doen maak Hom tot Kneg, die wyse waarop Hy dit doen toon dat Hy Heer is, omdat Hy alleen só kan werk en só kan dien.

Hy het onder ons tot Kneg geword sonder betaling van ons kant, sonder ons verdienste wat Sy Knegskap kon beveel. Maar nadat Hy as Kneg van God tot in die dood aan ons diensbaar was, en dit op Meesterlike wyse, eis Hy as Heer ons knegskap, deur die dankbaarheid wat ons deur ons lewe aan Hom moet betoon in die dienswerk tot eer van Sy Naam, en deur aan ons naaste te doen soos Hy aan en vir ons gedoen het.

Hoe heerlik is dit en watter voorreg om dienskneg te wees van so 'n Meester wat Kneg gemaak was vir ons. Met hoeveel oorgawe en nederigheid behoort ons Hom dan nie te dien nie, Hom wat ons vrygemaak het van die slawerny van die sonde.

10 Desember.

LEES: Jes 49:1-7; Ef 6:10-20.

DIE WAPENTUIG VAN GOD

Die swaard en die pyl is wapens vir oorlog. Daarmee word oorwinnings behaal en daardeur word neergewerp en vernietig. God het ook Sy wapens waarmee Hy ombring of red uit die hand van die verdrukker, waarmee Hy verneder en verhoog.

Die Kneg van die Here word vergelyk met 'n swaard en 'n pyl wat God verborge gehou het tot op die dag dat Hy sou uitrek om die goddeloses om te bring en die regverdiges te bevry. Vir sommige is dit daarom 'n dag van verskrikking, vir andere 'n dag van blydskap.

„Wie sal die dag van Sy koms verdra en wie sal standhou as Hy verskyn?" het die profeet Maleági uitgeroep. Inderdaad sou die verskyning van Christus soos 'n swaard skeiding maak tussen kwaad en goed en tussen lig en duisternis. Deur Hom sou die gedagtes uit baie harte openbaar gemaak word of dit goed is of sleg. Soos 'n tweesnydende swaard sou Sy koms geen middeweg kon toelaat nie, maar 'n positiewe keuse vereis tussen die weg van die regverdige of die weg van die goddelose.

Die tyd waarin ons lewe is 'n tyd waarin die maatskappy met soveel denkrigtings deurweef is. Dit word by die dag moeiliker om te onderskei tussen waar en vals ook op kerklike terrein. Om die geeste te beproef of hulle uit God is, sal alleen kan gebeur as Jesus Christus die middelpunt is van die denke en optrede van die Kerk. Hy alleen kan skeiding maak en die egtheid en eerlikheid van ons Christen wees bepaal.

11 Desember.

LEES: Jes 49: 14-16, 22-23; Joh 20:26-29.

GEGRAVEER IN GODS HANDPALMS

Alhoewel God deur Israel daarvan beskuldig is, het Hy nooit Sy volk verlaat of vergeet nie. In Sy handpalms was Sy volk gegraveer, sodat Israel gedurigdeur voor Sy aangesig was. God het Sy volk se sondes geken en sy afdwalinge bemerk. Nogtans het God Sy eiendom nie prysgegee nie, maar Sy eniggebore Seun gestuur om Sy eiendom in besit te neem.

En Jesus Christus het na Sy eiendom gekom. „En dié wat Hy vantevore geken het, dié het Hy ook geroep en dié wat Hy geroep het dié het Hy ook verheerlik."

Sal Christus dié wat aan Hom behoort dan ooit kan vergeet? Sal Hy ons wat in Sy handpalms deur die Kruisdood gegraveer is ooit kan prysgee? Die merke van die spykers wat gedurig voor Sy aangesig is is 'n getuienis van die prys wat vir u en my betaal is.

En as ons deur die geloof die merk van die spykers sien soos Thomas dit gesien het, kan ons nooit daaraan twyfel nie, dat Christus in die wêreld gekom het om ons in Sy handpalms te graveer, sodat ons daarvan verseker mag wees dat Hy ons nooit sal vergeet nie. Hy ken Sy eie en word deur Sy eie geken.

Dit is ons troos in hierdie dae, wanneer ons miskien verlate mag voel of vergete vanweë die liefdeloosheid van 'n onpersoonlike en vyandige wêreld rondom ons. Ons weet dan weer met blydskap, God het in Bethlehem Sy volk besoek, God het ons onthou en sal ons nie vergeet nie, selfs in ons allergrootste ellende of eensaamheid nie. Ons is gegraveer in Sy handpalms.

12 Desember.

LEES: Jes 50:1-3; Rom 8:31-39.

DIE SKEIBRIEF

Israel het eens gevoel soos 'n verstote vrou wat in ballingskap moes sterwe. Hiervoor is God beskuldig asof Sy liefde teenoor die volk verflou het en Hy ontrou geword het. Maar, wanneer God as bewys daarvan die skeibrief vra, staan die volk verleë en moet die volk erken dat hy weens sy oortredinge en sonde verstoot is.

Die koms van die Seun van God na hierdie wêreld het Gods trou en liefde bevestig. Die adventsprediking vra ook van ons die skeibrief, die bewysgrond, wanneer ons God verantwoordelik wil hou vir ons verstotenheid. Dit is ook in ons geval duidelik dat die oorsaak van die gebroke verhouding tussen God en ons nie by Hom gesoek kan word nie. Dit is te wyte aan ons ongeregtighede en ons oortredinge waarmee ons troueloos teen God gehandel het.

Advent verkondig juis aan ons die liefde wat bereid was om te vergewe, wat lankmoedig was, wat wou behou en red, wat wou bind met onverbreekbare bande, met bande van bloed waarmee die liefde verseël sou word. Dit dwing ons tot selfondersoek, besinning oor ons ontrou en owerspel as Kerk en volk en dit moet ons tot selfbeskuldiging beweeg.

Die Evangelie van Jesus Christus spreek ook van 'n huwelik, van 'n Bruidegom wat sal kom en waarvoor die bruid haar gereed moet maak. Die Kerk waaraan u en ek behoort moet bruid van Christus word en het daarom die taak om gereed te maak en gereed te wees vir die koms van die Hemelse Bruidegom.

Tot dusver het die Bruidegom getalm om te kom. Is dit 'n aanduiding dat Hy Sy Kerk verstoot het? Dit sal Hy nooit doen nie want Hy is getrou om te doen wat Hy beloof het.

Sy Kerk moet eers bruid word, moet eers die bruilofskleed aantrek, moet voorsien wees van olie in die lampe. Ons mag nie deur die uur van Sy koms onverhoeds en al slapende oorval word nie. Ons moet as Kerk verwagting hê, ons moet uitgaan om die Bruidegom te ontmoet. Ons moet die kleed van troueloosheid afwerp en ons met Christus beklee. Of het ons Kerk dalk ook haar eerste liefde verlaat?

Voel u en ek van God verlate? Waar is dan tog die skeibrief?

13 Desember.
LEES: Jes 50:4-10; Joh 17:14-17.

DIE VERKWIKKING VAN WOORDE

Aan die Kneg van die Here is 'n ge-oefende tong gee, sodat hy die vermoeide kon verkwik met woorde. Om te kan hoor is 'n genade gawe van God. Om te kan spreek maak ons tot mense wat met ons medemens kan deel in die groot voorreg om aan te spreek en aangespreek te word. Om met woorde te verkwik is slegs sommige mense by tye in staat, want alle woorde stig nie. Meermale vervloek ons op een of ander wyse die naaste wat na die Beeld van God geskape is, of getuig ons valslik teen hom. Ons is nie dikwels geneig tot swye nie en 'n kwade woord word dikwels met 'n kwade beantwoord.

Die woorde van Jesus Christus het ten alle tye verkwik. Hy het nie gespreek tensy dit tot stigting gedien het nie. Of Hy bemoedig of vertroos het, vermaan of bestraf het, geen woord het Sy geoefende tong verlaat sonder dat die trefkrag daarvan verseker was nie. Hy het ook deur Sy swye gespreek, want Hy het geweet wanneer om te swyg.

Om Sy woorde te kon hoor was 'n verkwikking vir dié wat wou luister. Hy het met gesag gepraat, want dit was God wat gespreek het. Die wat deur valse profesie en vleiende waarsêery vermoei en verstrik was, is deur Sy woorde verkwik omdat dit nie mensewoord was nie maar evangelie, altyd blye boodskap, omdat Hy gekom het om van die Waarheid te getuig.

Dit is steeds 'n voorreg en 'n lafenis om Sy woorde in ons ore te hoor. In die vermoeienis van ons lewe is dit 'n verkwikking om na Hom te luister. Hy het nie alleen tot ons gespreek nie maar ook aan ons die voorreg geskenk om tot Hom te spreek. In gebed voor Sy aangesig mag ons met Hom in gesprek tree en mag ons verkwik word en rus vind. As ons Sy antwoord afwag, word ons versterk en Sy antwoord bring krag en moed.

Watter lafenis en verkwikking was dit nie vir 'n wêreld in nood, toe die Woord in ons midde vlees geword het nie? Wil ons nie meer na Hom luister en Sy verkwikkende woorde hoor nie?

14 Desember.
LEES: Jes 53; Heb 10:19-25

DIE LYDENDE GODSKNEG

Die 53ste hoofstuk van die boek Jesaja het nog altyd 'n besondere plek ingeneem tussen die profesië van die Ou Testament, omdat dit op heel uitsonderlike wyse die Persoon en werk van Jesus Christus vooruit aangekondig het. Dit handel oor Sy verskyning in die wêreld. Sy plaasvervangende lyding, Sy dood en Sy oorwinning.

Hierdie voorsegging van die Messias wat sou kom moes egter vir Israel taamlik vreemd voorgekom het, omdat die Messias wat die volk verwag het 'n geheel ander persoon sou wees as hierdie lydende Kneg van God. Vir Israel moes Hy 'n magtige koning wees wat met 'n ysterhand die volk van sy oorheersers sou verlos en oor die sigbare wêreld sou triomfeer. Geen wonder dat selfs Sy dissipels tot voor Sy hemelvaart nog gehoop het dat Hy weer die koninkryk vir Israel sou oprig nie.

Selfs in ons dae kan baie hulle nie met die gedagte versoen dat Hy wat in die gestalte van God was Homself verneder het deur in die gestalte van 'n dienskneg te kom en aan die mense gelyk te word nie Hulle twyfel óf aan Sy godheid óf hulle verwerp Sy mensheid.

Maar ons wat glo, weet dat Hy alleen só Middelaar kon wees tussen God en die mense. As God-mens was Hy enig in Sy Persoon en enig in Sy werk. Hy kon alleen in ons plek sterwe as Hy volkome mens was in alle opsigte net soos ons, uitgesonderd die sonde. Hy kon alleen u en my Heer wees as Hy God was, deur Wie en tot Wie alle dinge geskape is, en in Wie alle dinge stand hou.

Hy wat bo alle skepsele verhewe is, kon medelye hê met u en my swakhede, met die nederigste mens kon Hy omgang hê en Sy genade aan ons is vir ons genoeg omdat Sy krag in ons swakheid volbring word. Hy is tot die dood toe verneder sodat ons daardeur verhoog kan word. Hy is gesmaad sodat ons verheerlik kan word. Hy is verag sodat ons by God geag en kosbaar kan wees. Dit is ons Middelaar Jesus Christus.

15 Desember.
LEES: Jes 55; Joh 6:27-35.

SOEK DIE HERE

„Die mens sal nie van brood alleen lewe nie maar van elke woord wat uit die mond van God uitgaan." Die Woord van God is die brood van die lewe en die water van die lewe. Daarvoor word geen geld afgeweeg nie en daarvoor is geen prys betaal nie. En tog kan geen prys te groot wees om dit te bekom nie en geen goud weeg daarteen op nie.

„Naby jou is die Woord in jou mond en in jou hart." En die Woord het vlees geword en onder ons kom woon en dié wat gesmaak en gesien het dat die Here goed is, vra: „Here, gee ons altyd hierdie brood." Hulle weier om weg te gaan en sê: „Here, na wie toe sal ons gaan want U het die woorde van die ewige lewe."

Soek die Here terwyl Hy nog te vinde is; roep Hom aan terwyl Hy naby is. Hulle wat Hom gevind het is soos 'n boom wat geplant is by waterstrome en wat sy vrugte gee op sy tyd. Die vrug van die gepredikte woord is die geloof en die vrug van die geloof is die hoop op die lewe.

Aan hulle wat Hom aangeneem het, het Hy mag gegee om kinders van God te word. En Hy het nie leeg na God teruggekeer nie maar het gegaan om plek te berei vir hulle wat eens by die Vader moet tuiskom.

U en ek moet die vrug wees van die Woord wat tot ons gekom het. Ons moet die Here met ons hele hart soek, ons wat dors het en honger na die geregtigheid. Ons moet opstaan en eet, anders word die pad vir ons te veel. Hy roep ons uit die duisternis en wil ons as gemeente, as gesin, as enkelinge rondom Sy Woord vergader sien. Hy wil Hom selfs laat vind deur hulle wat Hom nie soek nie, aan hulle wat na Hom nie vra nie wil Hy ook sê: „Hier is Ek, hier is Ek!"

16 Desember.
LEES: Dan 1. Teks: Dan. 1:26.

GETROU

Na die beleëring van Jerusalem deur Nebukadneser word bevel gegee om jong manne, vernuftig in wysheid, kennis en wetenskap uit die kinders van Israel oor te plaas in diens van die koning. Ander spyse en drank moes aan hulle voorgesit word en so moes hulle opgevoed word in diens van 'n vreemde volk en koning.

Hier is Nebukadneser besig om mense te ontwortel uit hulle eie volksbestaan en hulle diensbaar te maak aan vreemde magte. Daarom moes hulle, hulle eie identiteit verloor. Hulle moes 'n ander taal spreek, ander gewoontes aanleer en hulle eie taal, kultuur, tradisies en gewoontes en godsdiens oorboord gooi.

In protes hierteen versoek Daniël om maar liewer by hulle eie gebruike en gewoontes te bly. Hy wil nie vervreem word van sy eie volk, kultuur en gewoontes nie. Hy wil geen grensuitwissing en gelykskakeling nie. Hy wil nie anders word of wees as dit waarin God hom gestel het nie.

Ons beleef hierdie Babelse gees ook vandag. Ons kerk en volk moet anders word om diensbaar te wees aan 'n groter geheel, so word gevoel. Op elke gebied moet die grense uitgewis word, gelykskakeling is noodsaaklik.

En as ons saam met Daniël volhard om onsself te wees en te bly, word ons beklaag soos Daniël en sy vriende. Maar Daniël vra 'n proeftydperk en na verloop van die proeftydperk het dit geblyk dat Daniël reg was.

Laat ons getrou wees aan ons God, onsself, ons volk, taal, kultuur en tradisies om daardeur ons beklaers te oortuig dat dit die Godgewilde weg is.

En om trou te volhard in dit wat ons eie is, put ons ons krag uit Hom wat getrou was tot in die dood van die kruis en nie gewillig was om die vreemde spyse te eet wat die Satan Hom aangebied het in die tyd van Sy versoeking nie.

17 Desember.
LEES: Gen 3:1-20, Joh 1:1-14. Teks: Matt 1:1.

VLEESWORDING

Dit is evangelie — Jesus Christus het mens geword. Hy het nie net in 'n menslike gedaante verskyn nie, Hy het waaragtig mens geword. Sy geslagsregister is teken daarvan. Dit is teken van die feit dat God die belofte vervul het wat Hy aan die voorvaders gedoen het deur die mond van Sy heilige profete. Die belofte nl. dat Hy Sy eniggebore en Ewige Seun in die wêreld sou stuur om aan die mens gelyk te word — uitgesonderd die sonde — sodat daar in en deur Hom vir die mens verlossing sou kom. Jesus Christus het gekom om die kop van die slang te vermorsel. Hy, die Seun van God, is gebore uit 'n vrou, is gebore uit die geslag van die mense, het so een van die mense geword. Hy het gekom om tussen sondaars gebore te word, tussen sondaars te lewe, en tussen sondaars te sterwe. So het Hy gekom t.w.v. die sondaars, en Sy koms het beteken dat daar vir sondaars verlossing is.

18 Desember.
LEES: Jes 9:1-6; Luk 1:26-38. **Teks:** Matt 1:18

GEBOORTE

Swanger uit die Heilige Gees. Daarom sal die Heilige wat uit haar gebore word, Seun van God, Ewige Koning, Enigste Hoëpriester, Vredevors, Raadsman, genoem word. Die een wat „ontvang is in die liggaam van die begenadigde maagd Maria deur die krag van die Heilige Gees", is Jesus Christus.

Uit Maria neem Hy die mensheid aan sonder om sy Godheid te verander of af te lê. Hy is God en mens in een persoon. Uit die maagd is Hy as mens gebore sodat die belofte aan Eva vervul sou word. Hy het gekom om die kop van die slang te vermorsel.

Hy is gebore om Hom hier in ons wêreld te „verneder tot in die allerdiepste versmaadheid en angs van die hel met liggaam en siel aan die kruishout toe Hy met 'n groot stem uitgeroep het: My God, My God, waarom het U my verlaat? Sodat ons tot God geneem en nimmermeer deur Hom verlaat sou word nie."

Al is dit dan so dat ons in sonde ontvang en gebore word en aan allerhande ellende, ja aan die verdoemenis self onderworpe is," beteken die feit dat Jesus Christus uit 'n vrou gebore is, dat daar ook vir ons vergifnis van sonde gekom het.

19 **Desember.**
LEES: Jes. 43:1-8, 1 Joh. 5:10-13. **Teks:** Matt. 1:21.

SY NAAM

'n Naam is belangrik. Vir die Israeliet was dit baie belangrik, belangriker as vir ons. Vir hom het 'n naam die mens se persoonlikheid weergegee. Dit het gesê wie en wat en hoe jy is. Daar is Jakob, wat as dit vertaal word beteken „bedrieër." En hoe het Jakob nie sy vader Isak en sy skoonvader Laban bedrieg nie.

Nou sou hierdie kindjie wat in Betlehem gebore sou word ook 'n Naam hê. Hy sou Jesus genoem word. So is Sy naam uit die hemel deur 'n engel bekend gemaak. Jesus, dit is Verlosser, God is Redding, dit sou Sy Naam wees. Hy is die Verlosser, die Messias, wat gebore sou word. Hy kom om te soek en te red wat verlore was.

Jesus, dit is Saligmaker, word Hy genoem „omdat Hy ons van al ons sondes verlos en salig maak en verder dat by niemand anders enige saligheid te soek of te vinde is nie."

Sy Naam verkondig aan ons Wie Hy is, en wat Hy vir ons gedoen het. Hy het ons nl. met God versoen. Daarom is daar ook geen ander Naam onder die hemel wat onder die mense gegee is waardeur ons gered kan word nie, as die Naam van Jesus nie. En daarom moet in die Naam van Jesus elke knie buig en elke tong bely dat Jesus die Here is.

20 **Desember.**
LEES: Mal. 4:1-6, Matt. 2:1-12. **Teks:** Matt. 2:1.

DIE WYSHEID VAN GOD

Te Betlehem in Judea is Hy gebore. Dit was in die dae van Herodes die Grote. In die stad van Dawid is Hy gebore. Maar nie in 'n paleis deur weelde omgewe nie. In 'n stal is Hy gebore en toegedraai in doeke is Hy neergelê in 'n krib. Daar was vir Hom nie plek in die herberg nie. Hy het na Sy eiendom gekom en Sy eie mense het Hom nie aangeneem nie. Daar is geen ophef van Sy geboorte gemaak nie alhoewel Hy die so lang verwagte Messias was. Alles was stil. Net die herders in die oop veld en die engele wat sing van vrede en welbehae.

En dan nog 'n paar wyses uit die ooste. Hulle kom in Jerusalem aan op soek na die Koning wat gebore is om Hom hulde te bewys. Die wyses uit die ooste op soek na die Wysheid van God, Jesus Christus, wat 'n struikelblok is vir die Jode en 'n dwaasheid vir die Grieke. „Maar vir die wat geroep is, Jode sowel as Grieke, Christus die krag van God en die Wysheid van God." Christus, wat vir ons geword het Wysheid uit God en Geregtigheid en heiligmaking en verlossing.

21 Desember.
LEES: Matt. 2:1-12. **Teks:** Matt. 2:2.

OP SOEK

Wyses uit die ooste op soek na die Koning van die Jode wat in hierdie dae gebore sou word. En waar anders, waar sou 'n meer gepaste plek wees om na Hom te soek as juis in Jerusalem. Hier, in prag en praal, hier, temidde van Feesvreugde, sou hulle die Koning van die Jode vind. Hulle het Sy ster in die ooste gesien en die gevolg. So het hulle in Jerusalem aangekom.

Maar hier in Jerusalem is geen Christus nie. Hier is wel 'n koning, maar sy naam is Herodes. Hier vind hulle alleen onkunde en ontsteltenis op hulle navraag. Die Koning van die Jode sou baie jare later in Jerusalem wees. Maar ook dan sou Hy nie geloof en geprys word nie. Hy sou verag en deur die mense verlaat word. Hy sou as 'n misdadiger gereken word. Hy sou aan die kruis van Golgota sterf t.w.v. die sondaars wat Hy kom soek het.

Hy het na ons toe gekom. Hy het ons gesoek waar ons in sondediens gestaan het. En „Hy het ons met liggaam en siel van die sondes en uit alle mag van die duiwel, nie met goud of silwer nie, maar met Sy dierbare bloed vir Hom tot 'n eiendom verlos en gekoop."

22 Desember.
LEES: Psalm 2; Luk 10:37-44. **TEKS:** Matt 2:3.

ONTSTELTENIS

In plaas van vreugde en feesvieringe vind die wyses ontsteltenis en angs op hulle navraag in verband met die Koning van die Jode. Amper onverklaarbaar vir hierdie vreemdelinge. Die Koning van die Jode is gebore en die Jode is ontsteld daaroor. Sê die Skrif dan nie dat Hy na sy eiendom gekom het en dat Sy eie mense Hom nie aangeneem het nie.

Herodes is bevrees vir 'n opstand, vir 'n teëstander. Hy is bevrees dat hy van sy troon gestoot sal word. En miskien was sy vrees verstaanbaar, want hy was 'n Idumeër en dus nie van Joodse koninklike oorsprong nie.

Die hele Jerusalem deel sy ontsteltenis. Hulle vrees ook 'n moontlike opstand. En hulle wil geen opstand hê nie. T.w.v. die vrede en vir eie voordeel is hulle bereid om Herodes te verdra. Hulle wil geen ander koning hê nie.

Jerusalem, „as jy tog maar geweet het, ja, ook in hierdie dag van jou, die dinge wat tot jou vrede dien. Maar nou is dit vir jou oë bedek." Wee jou, Jerusalem, omdat jy die gunstige dae toe God jou besoek het nie raakgesien het nie. Want die Messias is gebore en julle weet dit nie, julle verwerp Hom. „Maar aan almal wat Hom aangeneem het, aan hulle het Hy mag gegee om kinders van God te word, aan hulle wat in Sy naam glo."

23 Desember.
LEES: Miga 5:1-13; Matt 2:1-12. **TEKS:** Matt 2:4.

DIE WEG

Die Skrifgeleerdes en owerpriesters se hulp word ingeroep. Hulle sal dalk weet waar die Christus gebore sou word. Maar hulle weet nie uit eie insig of ervaring nie. Nee, 'n ander bron moet spreek. „Te Bethlehem in Judea, want so is daar deur die profeet geskrywe." Die Skrif moet die weg aanwys. Die Skrif moet spreek van die Christus wat gebore sou word. Want dit was nog altyd so dat 'n mens nie langs 'n ander weg as die weg van die Woord by die Christus kan kom nie. Nog altyd was dit so dat die mens God nie anders kan ken as deur Sy openbaring nie, en van die openbaring hoor ons in die Bybel. „Die Heilige Skrif is die vorm waaronder die Woord van God tot ons kom. En ons ken die Woord van God nie anders as deur en in hierdie vorm, as deur en in die getuienis van die profete en apostels omtrent die oorspronklike Woord van God, Jesus Christus, nie."

Dank God dat Hy ons nie verdwaal gelaat het in ons eie insig en kennis nie. Dat Hy aan ons die Weg geskenk het en ons so uitermate bevoorreg het dat ons die weg mag bewandel. Hy wat egter sy eie weg wil gaan sal die Christus nie vind nie, hy sal hoogstens by Herodes uitkom. God wil ons langs Sy pad lei en bewaar, weg van Herodes af na Christus toe.

24 Desember.
LEES: Psalm 119:105-112; Joh 3:16-21. **TEKS:** Matt 2:11.

JESUS CHRISTUS

Die Skrif het gespreek. En die spreke van die Skrif was helder en duidelik en verstaanbaar. Te Bethlehem in Judea, daar is die Christus, die Koning na wie hulle soek gebore. Hierdie weg volg hulle met haas en blydskap. Die ster kry nou nuwe betekenis.

In die stal in die krib is die Kindjie. Die wyses is dankbaar en bly. Hulle het gesoek en gevind. Hulle het Hom gevind wat gekom het om sondaars te soek en te red en hulle tot kinders van God te maak. Daarom kan hulle nie anders as om neer te val en hulde te bewys as teken van hulle blydskap en dankbaarheid nie.

Wat verder van die wyse manne uit die ooste geword het weet ons nie, behalwe dat hulle met 'n ander pad terug is na hulle land toe omdat hulle in 'n droom gewaarsku is om nie na Herodes terug te keer nie. Dit is egter ook nie belangrik nie. Die belangrike is Jesus Christus wat gebore is. Dit gaan om Hom.

Aan Hom kom toe al die dankbaarheid en blydskap van ons harte. Want Hy het vir ons die poort van Eden weer oop laat gaan.

25 Desember.
LEES: Jes 7:10-14; Matt 1:18-25. **TEKS:** Matt 1:23.

EMMANUÉL — KERSFEES

Emmanuél — Dit is die boodskap van Kersfees.

God met ons. Met ons, die verdwaaldes, die in sonde ontvang en geborenes, die ellendiges, die verlorenes. Ons wat van nature geneig is om God te haat en Sy gebooie te oortree met ons gedagtes, woorde en werke. God is met ons. In Jesus Christus is Hy met ons.

„Christus het ons vlees en bloed deelagtig geword, na die vlees is

Hy gebore uit die geslag van Dawid, Hy is 'n vrug van die moederskoot van Maria, gebore uit 'n vrou, Hy is 'n spruit van Dawid, 'n loot uit die wortels van Isai, Hy is uit die geslag van Abraham aangesien Hy die saad van Abraham aangeneem het, en Hy het ons in alle opsigte gelyk geword, uitgesonderd die sonde, en wel só dat Hy waarlik ons Immanuél is, dit is God met ons."

Hy roep ons uit die duisternis tot Sy wonderbare lig. Hy maak ons tot kinders van God en erfgename van die ryk van God. Ons verdien dit nie, want ons het die duisternis liewer as die lig. God laat ons egter nie aan onsself oor nie. Hy kom in Jesus Christus ons swakhede te hulp. Ons mag nou die voorreg smaak om in Jesus Christus kinders van God te wees. Ons lewens kry rigting en koers. God gee dit aan ons. Hy is met ons al die dae van ons lewens tot aan die voleinding van die wêreld

26 Desember.
LEES: Ps 71 en Rom 3:21-31. **TEKS:** Ps 71:19.

DIE GEREGTIGHEID VAN GOD

Psalm 71 is die gebed van 'n ou man in nood. In sy nood vlug hy na God toe. Maar, hy vlug nie net nou in sy ouderdom as die nood hoog is tot God nie. Van sy jeug af — nee van die moederskoot af is God sy Bevryder.

Die God by wie hy skuil, is egter nie sy Bevryder alleen nie, eerder is God die Bevryder van Sy volk. God bevry Sy volk deur Sy geregtigheid.

Wat God se geregtigheid is, sal ons beter verstaan as ons onthou: God **bevry** Sy volk deur Sy geregtigheid. Mens kan sê God se geregtigheid is Sy verbondstrou — Sy liefde vir Sy volk. Nooit het God opgehou om vir Sy volk 'n God te wees nie. Ook nie toe God Sy volk in ballingskap laat wegvoer het, het Hy hulle verlaat nie. Ook deur die straf wou Hy Sy volk tot inkeer bring.

Van die geregtigheid van God getuig die wet en die profete. Maar nou in Jesus Christus is die geregtigheid geopenbaar as 'n geregtigheid wat tot in die hoogte is. In Jesus Christus is dit openbaar dat God se verbondstrou alle mense raak. Hierom sê Paulus in Rom 3:29: „Of behoort God net aan die Jode en nie ook aan die heidene nie? Ja, ook aan die heidene . . . "

27 Desember.
LEES: Ps 71 en II Kor 5:11-21. **TEKS:** Ps 71:2.

RED MY DEUR U GEREGTIGHEID

Psalm 71 is die gebed van 'n ou man in nood. Hy bid: „Ek was vir baie soos 'n wonder" (vers 7). As die Bybel sê dat iemand 'n wonder is, word daarby bedoel dat die iemand 'n skrikteken is (Deut 28:45-46). God het oor die lewe van die ou man 'n swaar straf gebring. En as sy vyande nou hierdie straf van God sien, sê hulle: „God het hom verlaat; agtervolg en gryp hom, want daar is geen redder nie" (vers 11). Dit is sy nood.

Maar in sy nood skuil hy by God. Meer nog — hy bid: Red my deur u geregtigheid. Gods geregtigheid verdelg nie, verskoon nie. Gods geregtigheid bevry.

Daarom gaan dit ook in die geregtigheid van God wat in Christus openbaar word om die heil van alle mense. Gods geregtigheid is aktief en effektief. Dit gryp in in ons lewe van nood. Hierdeur word die heidense ongeregtigheid en die Joodse wetsgeregtigheid as sonde openbaar.

Met ons sonde moet ons nie weg van God vlug nie, maar na Jesus Christus toe. Want, omdat Jesus Christus die geregtigheid van God is, gaan dit in sy gerig nie om ons verwerping vanweë ons sonde nie, maar om ons heil. As ons met ons sonde na Jesus Christus toe vlug, spreek Hy ons vry. Deur die **geloof** word ons ongeregtigheid syne, en sy geregtigheid ons s'n. Vir ons ongeregtigheid het Hy aan die kruis betaal.

„Want Hy het Hom wat geen sonde geken het nie, sonde vir ons gemaak, sodat ons kan word geregtigheid van God in Hom." (II Kor 5:21).

28 Desember.

LEES: Ps 71 en Fil 4:1-9. **TEKS:** Ps 71:24.

MY MOND IS VOL VAN U LOF

Psalm 71 is die gebed van 'n ou man in nood. Nou sal 'n mens dink dat sy gebed 'n klaaglied is. Tog is dit nie so nie! Die gebed is deurdrenk van vertroue en jubelsange.

In sy sondenood het hy sy toevlug tot God geneem. Hy het nie van die geregtigheid van God weg gevlug nie, maar juis na God toe. En God se geregtigheid het vir hom heil geskep. Noudat God hom van sy sonde bevry het en sy vyande rooi laat word het van skaamte, nou klink sy loflied die hele dag tot God. Die lofprysing van God vul sy hele lewe.

Nou het deur die geloof die geregtigheid van Jesus Christus ons s'n geword. Wat sal ons doen? Ook ons lewe is ingrypend verander. Ons is bevry van die sondebande. Wat sal ons doen?

Ook vul die lofprysing ons lewe. Noudat die jaar met al sy voor- en teëspoed agter ons lê, sal ons nie anders kan as om God te loof nie. Want groter as die nood wat ons omklem het, is die geregtigheid van God. Ons is bevry.

As ons in groot smart verkeer dan verstom die lofprysing so dikwels in ons mond. Juis in smart en in nood moet ons soos die ou man van Psalm 71 bid: „By U, o Here, skuil ek." En as ons by die Here skuil, sal Hy ons deur sy geregtigheid bevry, sodat ons kan sing — ook in die droefste van dae en grootste van smart: Ook sal my tong u geregtigheid die hele dag prys (vers 24).

29 Desember.

LEES: Ps 90 en Rom 6:16-23. **TEKS:** Ps 90:10.

DIE LOON VAN DIE SONDE IS DIE DOOD

Psalm 80 bely God as die God wat van ewigheid tot ewigheid is. Sy tyd is heeltemal anders as die van die mens. God se tyd het geen einde nie. En as die God roep: „Keer terug, o mensekinders," keer die mens na sy stof terug.

Die tyd van die mens is kort. Die jare van die mens is soos 'n gedagte en sy lewe vlieg daarheen. Sy lewe is soos die gras wat verdor. As die lewe van die mens maar net kort was! Die kort lewe van die mens is boonop nog **sinloos:** „die uitnemendste daarvan is moeite en verdriet."

Psalm 90 gee ook antwoord waarom die lewe van die mens kort en verdrietig op sy beste is. Dit is vanweë ons sonde dat ons dae deur

Gods grimmigheid verbygaan. Ons ongeregtigheid maak dat ons dae in verdriet verbygaan.

Toe ons die tyd wat aan ons gegee is verkeerd gebruik het, toe het die tyd ook vir ons kort en ellendig geword. Die tyd is aan ons gegee om in diens van God te gebruik. Die ellende van die mens begin as hy die tyd vir homself gebruik. God het die tyd geskape en vir ons gegee dat ons dit sal vul met lofsange — dat al ons tyd in diens aan God gebruik sal word. As ons dit op 'n eiegeregtige manier vul, ontneem ons die tyd sy sin, gebruik ons die tyd vir 'n ander doel as wat God gewil het. Die loon hiervan is dat ons lewe verdrietig word — meer nog: „die loon van die sonde is die dood."

30 Desember.
LEES: Ps 90 en Ef 5:14-21. **TEKS:** Ps 90:12.

KOOP DIE TYD UIT!

Die sonde maak die lewe van die mens kort en verdrietig. Ons sonde maak ons lewe kort en verdrietig. Ons sonde het die lewe van die mens Jesus Christus net dertig jaar lank gemaak. Hoe dikwels moes Hy nie ween, en dit terwille van ons sonde nie. Die loon van ons sonde wat die dood is, het Hy ontvang. Hierdeur het Hy die tyd wat ons sinloos gemaak het — wat ons leeg gemaak het — vol gemaak. Want, Hy was gehoorsaam tot die dood toe, ja die dood van die kruis. Hy het gebid: „Laat u wil geskied." Hy het nie in eiegeregtigheid gedoen wat Hy wou nie, maar het die wil van die Vader gedoen. Hierdeur het 'n nuwe tyd aangebreek. As ons glo dat Hy die tyd vir ons volgemaak het, breek vir ons 'n nuwe tyd aan. Die sinloosheid van ons bestaan kom ten einde. Die verdriet verdwyn uit ons lewe uit.

Daarom vul ons die tyd nie meer met ons ongeregtighede nie. Nou vul ons uit dankbaarheid die reeds vervulde tyd met lofsange aan God.

Ook verdwyn die kortheid van ons lewe. God skenk aan ons 'n vol lewe.

En tog is die tyd kort. Jesus Christus het ons belowe dat Hy gou weer kom. Daarom: Koop die tyd uit. Daarom bid die gemeente: „Leer ons om ons dae so te tel dat ons 'n wyse hart mag bekom."

31 Desember.
LEES: Ps 90 en Openb 5:11-14. **TEKS:** Ps 90:14.

VERBLY JULLE ALTYD IN DIE HERE

God se goedertierenheid is sy trou, sy liefde vir sy mens, sy verbondstrou, sy geregtigheid.

In Jesus Christus het daar vir ons 'n môre — 'n nuwe dag aangebreek. Want in Hom het Gods trou ons tyd volgemaak.

En hierom breek die gemeente in jubelsange uit. Is psalmsing net vir die Sondag bedoel? Nee, omdat die tyd vol is van God se goedertierenheid, daarom is ons al ons dae bly. Ons dankbaarheid het iets met elke dag te doen. Elke dag moet geheel en al 'n dankdag wees.

Wat sal ons sê van die nood en verdriet wat nou nog in ons lewens kom? Wat is die sin van siekte en lyding in die lewe van die Christen? Die doel van nood en lyding in ons lewe sal vir ons beantwoord word as ons die antwoord op die vraag ken: Wat is die doel van my lewe? Die doel van ons lewe is om te jubel en bly te wees in al ons dae. Ook in ons dae van nood en lyding. Gods goedertierenheid het ons van ons sondenood verlos. Van die nood verlos, word elke ander nood van minder belang. Want in nood en lyding weet ons: „Tref my rampe en gevare, nooit verander God, my God."

GEMEENTELIKE STATISTIEKE — INHOUDSOPGAWE

Alberton 122
Allanridge 134
Balfour 110
Belfast 116
Benoni 125
Bergsig (Pretoria) 152
Bethal 106
Bethlehem 135
Bloemfontein 133
Bloemhof 140
Boksburg 125
Bosmansrus 140
Bothaville 132
Brakpan 125
Brakpan-Harmonie 127
Breyten 118
Brits 94
Brixton 122
Bronkhorstspruit 105
Bulawayo 128
Carolina 118
Carletonville 144
Chrissiesmeer 114
Christiana 141
Coligny 113
Crosby 124
Chipinga 130
Delareyville 141
Delmas 106
Dendron 100
Derdepoort (Pretoria) 151
Donegal-Molopo 113
Dordrecht 138
Dullstroom 114
Duncanville (Vereeniging) 146
Durban 136
Durban-Suid 137
Drie Riviere (Vereeniging 147
Ebenhaeser 99
Edenvale 148
Eendracht (Leslie) 105
Elandspoort (Pretoria) 103
Elsburg 123
Ermelo 115
Estcourt 137
Evander 108
Fort Victoria 127
Florida 119
Ficksburg 135
Fonteinedal (Pretoria) 104
Gatooma 130
Gerdau 114
Germiston 124
Glencoe 136
Gobabis 130
Goedehoop (Piet Plessis) 112
Greylingstad 109
Grootfontein 131
Grootvlei (Pretoria) 153
Groot Marico 112
Gwelo 128
Hartbeesfontein 93
Hartbeespoort (Pretoria) 95
Heidelberg 108
Heilbron 132
Hendrina 107
Hennenman 134
Horison 121
Johannesburg 121
Johannesburg-Suid 123
Johannesburg-Wes 122
Johannesburg-Noord 149
Kaapstad 138
Kampersrust 100
Kimberley 142
Klerksdorp 91
Klerksdorp-Oos 91
Koedoesrand 98
Komatipoort 118
Koster 95
Kroonstad 133
Kempton Park-Oos 149
Krugersdorp 118
Krugersdorp-Noord 121
Krugersdorp-Oos 120
Krugersdorp-Wes 119
Kuruman 113
Ladysmith 136
Laeveld 97
Leeudoringstad 142
Lichtenburg 111
Lichtenburg-Oos 114
Losberg (Fochville) 143
Louis Trichardt 97
Lydenburg 115
Lyttleton 104
Macheke 130
Mafeking 112
Magaliesburg 120
Makwassie 142
Marble Hall 117
Marikana 95
Melville 148
Memel 109
Messina 97
Meyerton 146
Middelburg (Tvl.) 104
Naboomspruit 99

HERVORMDE KERKALMANAK — VERANDERINGE

Nederlandssprekende 149
Nelspruit 117
Newcastle 137
Newlands 147
Nigel 110
Noordelike Pietersburg 101
N.W. Pretoria 151
Noordelike Pretoria 150
Odendaalsrus 134
Ogies 107
Oos-Londen 138
Orkney 92
Ontdekkers 121
Otjiwarongo 131
Ottosdal 141
Outjo 131
Pretoria Tuine 153
Parys 132
Philadelphia (Pretoria) 104
Pietersburg 96
Pietermaritzburg 135
Piet Retief 115
Plaston 116
Pongola 137
Port Elizabeth 139
Potchefstroom 90
Potchefstroom-Noord 91
Potchefstroom-Suid 92
Potgietersrust 98
Pretoria 101
Pretoria-Noord 150
Pretoria-Oos 102
Pretoria-Wes 102
Primrose 126
Primrose-Oos 126
Que Que 130
Queenstown 139
Rietspruit (Vanderbijlpark 147
Randburg 149
Randpoort 143
Roedtan 100
Roodepoort 119
Roos-Senekal 115
Ruskoppies 95
Rust-der-Winter 99
Rustenburg 93
Rustenburg-Suid 96
Sabie 116
Salisbury 128
Sannieshof 113
Sasolburg 134
Schweizer-Reneke 141
Shabani 130
Silverton 102
Springs-Oos 127
Standerton 109
Stella 112
Stilfontein 93
Stoffberg 117
St. Helena (Welkom) 133
Suid-Rand 123
Sundra 107
Swellendam 139
Trichardsfontein (Trichardt) 105
Tsumeb 132
Turffontein 124
Tzaneen 100
Umtali 128
Vaalharts 142
Vanderbijlpark 145
Vanderbijlpark-Oos 146
Van der Hoff (Groblersdal) 116
Van Drimmelen 131
Van Warmelo 98
Ventersdorp 111
Venterskroon 91
Vereeniging 145
Villieria 151
Villiers 110
Virginia 134
Vivo 100
Vliegepoort (Thabazimbi) 94
Volksrust 108
Voortrekkerhoogte 103
Vrede 110
Vredefort 135
Vryburg 112
Vryheid 137
Warmbad 99
Waterberg 97
Waterval Boven 117
Welgetroost 128
Wesmoot 152
Wespark 103
Wesrand (Randfontein) 145
Westonaria 144
Windhoek 131
Witbank 106
Witfontein (Pretoria) 153
Witbank-Suid 107
Witpoortjie 120
Wolmaransstad 140
Wonderboompoort 152
Wonderfontein (Oberholzer) 144
Zeerust 111
Zoekmekaar 98
Zuurfontein (Kempton Park) 148
Zwartruggens 94